ശബ്ദതാരാവലി

(രണ്ടാം പതിപ്പ്, രണ്ടാം വാല്യം)

ശ്രീകണ്ഠേശ്വരം ജി പത്മനാഭപിള്ള

ശബ്ദതാരാവലി.

വ്യുൽപത്തി ചരിത്രപ്രയോഗങ്ങൾ മുതലായവ അടങ്ങിയ ഒരു

മലയാളനിഘണ്ടു.

കൂടുതൽ വാക്കുകളും വിവരണങ്ങളും ചിത്രങ്ങളും

മററും ചേർത്തു പരിഷ്കരിച്ച

രണ്ടാം പതിപ്പ്.

രണ്ടാം വാല്യം.

ധ മുതൽ ഴ വരെ

ഗ്രന്ഥകർത്താവ്

ശ്രീകണ്ഠേശ്വരം ജി. പത്മനാഭപിള്ള.

പ്രകാശകൻ

പി. ചന്ദ്രശേഖരൻനായർ.

—:o:—

പ്രതി ൧000.

"ഭാസ്കര" പ്രസ്സ് — തിരുവനന്തപുരം.

൧൧൦൩.

വില ബ്രി. രൂപ 7.

(പകർപ്പവകാശം പ്രകാശകനില്ലം മററം)

☞ ഒന്നാംവാല്യത്തിന്റെ ആദ്യവും രണ്ടാംവാല്യത്തിന്റെ ഒടുവിലും പ്രസാധകന്റെ മുദ്രയില്ലാത്ത പുസ്തകം വ്യാജനിർമ്മിതമാകുന്നു.

ധ്വാംക്ഷൻ-പു. ധിക്കാരി, വ. ആശാരി.
ധ്വാങ്ക്ഷപുഷ്ടം-കയ്പിൽ.
ധ്വാങ്ക്ഷാരാതി-ഊമൻ.

ന

ന-ഹല്ലുകളിൽ ഇരുപതാം അക്ഷരം. ഒരു മന്ത്യം, ചില്ലുകളിൽ ഒന്ന്, ഒരു വ്യഞ്ജനം.

ന-അ. ഇല്ല, അല്ല.

നഃ-പു. ഗണേശൻ. വ. ബുദ്ധൻ.

നഃ-പു. മുത്ത്. വ. ധനം. ന. യുദ്ധം, ര്. സമ്മാനം.

നക-പു. രത്നം. വ. ആഭരണം. (നക=ചിരിക്ക, പ്രകാശിക്ക. തമിഴ് കർണ്ണാടകം മുതലായതിൽ.)

നകട്ടുന്നു-ഇളക്കിമറിക്കുന്നു. (പ-മ.)

നകൽ-രൊക്കം. (അറബിഭാഷ.)

നകർ-നഗരം.

നകാരം-പു. ന എന്നുള്ള അക്ഷരം. വ. പെരുമ്പറ.

നകുചം-അയിനി.

നകുടം-മൂക്ക്.

നകുല-വി. കുലത്തിൽ നിന്നു തള്ളപ്പെട്ട.

നകുലൻ-പു. പാണ്ഡവന്മാരിൽ നാലാമൻ.

മാദ്രിയുടെ ഒരു പുത്രൻ. അജ്ഞാതവാസത്തിൽ 'ദാമഗ്രന്ഥി' എന്ന പേരോടുകൂടി വിരാടരാജാവിന്റെ കുതിരകളെ പാലിച്ചുവന്നു. നകുലൻ ദ്രോണനിൽ നിന്നു അശ്വശാസ്ത്രം പഠിച്ചു. ഭാര്യ-കരേണു (ചേദിരാജകുമാരി.). പുത്രൻ- നിരമിത്രൻ. അജ്ഞാതവാസത്തിൽ നകുലനു 'ജയസേനൻ' എന്ന പേർ കൂടിയുള്ള പ്രകാരം കാണുന്നു.

വ. പുത്രൻ. ന. ശിവൻ.

നകുലപ്രിയ-പേരരത്ത.

നകുലം-പു. കീരി. വ. കങ്കമം.

നകുലി-പു. ഒരു വൃക്ഷം. വ. പട്ടുപഞ്ഞിമരം. ന. ഇലവ്. ര്. മാഞ്ചി. ഇ. കീരിവള്ളി.

നകുലേഷ്ടാ-അരത്ത, ചിററരത്ത. കീരികൾക്കു ഇഷ്ടമായിട്ടുള്ളത് എന്നർത്ഥം.

നക്കൽ-പു. നക്കുക. വ. ആദ്യം ആലോചിച്ചു ചുരുക്കമായിട്ടോ പിഴ തീരാത്തതായിട്ടോ എഴുതിയ വാചകം. (അറബിഭാഷ.)

നക്കി-പു. തെണ്ടുന്നവൻ, ഇരപ്പാളി. വ. നക്കുന്നവൻ. (സ്ത്രീലിംഗം-നക്കിച്ചി.)

നക്കുന്നു-നാക്കുകൊണ്ടു നക്കി തുടച്ചെടുക്കുന്നു. (കാ. ക്രി. നക്കിക്കുന്നു.) തെലുങ്കിൽ നാക്=നക്കുക.

നക്തകം-പു. വിയർപ്പു തുടയ്ക്കുന്നതിനും മറവുമായി കൈയിൽ വെച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന വസ്ത്രഖണ്ഡം (ടവൽ). ലജ്ജിപ്പിക്കുന്നത്, രാത്രിയിൽ സുഖമുള്ളത് ഇങ്ങിനെ അർത്ഥം. പകൽ കൊണ്ടുനടപ്പാൻ കൊള്ളരുതാത്തത് എന്നു താൽപര്യം. വ. പഴയ വസ്ത്രം.

ലക്തകം എന്നും പാഠം കാണുന്നു.

നക്തചരൻ-ഊമൻ.

നക്തചരാ-പൂച്ച.

നക്തഞ്ചര-വി. രാത്രിയിൽ സഞ്ചരിക്കുന്ന.

നക്തഞ്ചരൻ-പു. രാക്ഷസൻ. വ. കള്ളൻ. ന. മൂങ്ങ. ര്. ഗുഗ്ഗുലു.

നക്തഞ്ചരി-രാക്ഷസി.

നക്തന്ദിവം-രാപ്പകൽ.

'നക്തന്ദിവംജീവിതാവധികേൾക്കിലും'

(രാമായണം)

നക്തഭോജനം-അത്താഴം.

നക്തഭോജി-വാവൽ.

നക്തം-അ. രാത്രിയിൽ. മറെറാരുപൎയ്യായം-ദോഷാ.

നക്തമാലം - ഉങ്ങുമരം. രാത്രികാലത്തു ശോഭിക്കുന്നതെന്നൎത്ഥം. രക്തമാലം എന്ന പാഠവും കാണുന്നു.

നക്തമുഖ-മഞ്ഞൾ.

നക്താ-മേത്തോന്നി.

നക്താന്ധ്യം-മാലക്കണ്ണ്.

നക്രദംഷ്ട്രികാ-തേക്കിട.

നക്രം-൧. മുതല. ഭൂമിയിൽ പാദവിക്ഷേപം ചെയ്യാത്തതു്. കാലുകൊണ്ടു നടന്നു അധികം ദൂരത്തേയ്ക്കു പോകാത്തതു് എന്നൎത്ഥം. ൨. ചീങ്കണ്ണി. ൩. ഒരു വാദ്യം, നകരാവു്.

നക്രമദ്ദളം-നകരാവു് (ഒരുമാതിരി കൊട്ടുന്ന വാദ്യം). (അറബിഭാഷ)

നക്രഹാരകം-മുതല.

നക്രാ-മൂക്കു്.

നക്ഷത്രദൎശകൻ-ജ്യോതിഷക്കാരൻ, ഗണിതക്കാരൻ.

നക്ഷത്രനാഥൻ-ചന്ദ്രൻ.

നക്ഷത്രനേമി-ചന്ദ്രൻ.

നക്ഷത്രപതി-ചന്ദ്രൻ.

നക്ഷത്രപഥം-ആകാശം.

നക്ഷത്രപൻ-ചന്ദ്രൻ.

നക്ഷത്രപാഠകൻ-ജ്യോതിഷക്കാരൻ.

നക്ഷത്രം-൧. അശ്വതി മുതലായ ഇരുപത്തേഴു നാൾ. ക്ഷരണമില്ലാത്തതെന്നൎത്ഥം. പൎയ്യായങ്ങൾ-ഋക്ഷം, ഭം, താര, താരകാ, ഉഡു (നക്ഷത്രം=ഗമനശീലം, ഹിംസാശീലമല്ലാത്തതു്) തന്നെ സേവിപ്പവൎക്കു ഗുണം ചെയ്യുന്നതു് എന്നു താൽപൎയ്യം.

നക്ഷത്രങ്ങൾ ഇരുപത്തേഴുള്ളതിൽ ഒന്നുകൂടി ചേൎത്തിട്ടുണ്ടു്. അതാത്രേ 'അഭിജിത്തു്'.

നക്ഷത്രങ്ങളുടെ പേർ.

൧. അശ്വിനി-അശ്വതി. ൨. ഭരണി. ൩. കൃത്തിക-കാൎത്തിക. ൪. രോഹിണി. ൫. മൃഗശിരസ്സ്-മകയിരം. ൬. ആൎദ്ര-തിരുവാതിര. ൭. പുനൎവ്വസു-പുണൎതം. ൮. പുഷ്യം-പൂയം. ൯. ആശ്ലേഷം-ആയില്യം. ൧൦. മഘം-മകം. ൧൧. പൂൎവം-പൂരം. ൧൨. ഉത്ര-ഉത്തര. ൧൩. ഹസ്തം-അത്തം. ൧൪. ചിത്ര-ചിത്തിര. ൧൫. സ്വാതി-ചോതി. ൧൬. വിശാഖം. ൧൭. അനിരാധം-അനിഴം. ൧൮. ജ്യേഷ്ഠ-കേട്ട. ൧൯. മൂലം. ൨൦. പൂൎവാഷാഢം-പൂരാടം. ൨൧. ഉത്തരാഷാഢം-ഉത്രാടം. ൨൨. ശ്രാവണം-തിരുവോണം. ൨൩. ധനിഷ്ഠ-അവിട്ടം. ൨൪. ശതഭിഷക്-ചതയം. ൨൫. പൂൎവാഭദ്രം-പൂരുരുട്ടാതി. ൨൬. ഉത്തരാഭദ്രം-ഉത്തൃട്ടാതി. ൨൭ രേവതി. (൨൮-മതു് അഭിജിത്തു്)

നമ്പർ.	പേർ.	ആകൃതി.	എണ്ണം.
൧.	അശ്വതി	അശ്വമുഖം	൩
൨.	ഭരണി	അടുപ്പ്	൩
൩.	കാൎത്തിക	കൈവട്ടക	൬
൪.	രോഹിണി	ഒററാൽ	൬
൫.	മകയിരം	തേങ്ങാക്കണ്ണു	൩
൬	തിരുവാതിര	ചീക്കനൽ	൧
൭.	പുണൎതം	പുഴത്തോണി	൬
൮	പൂയം	വാൽക്കണ്ണാടി	൮
൯.	ആയില്യം	അമ്മി	൪
൧൦.	മകം	നുകം	൪
൧൧	പൂരം	തൊട്ടിൽകാൽ	൨
൧൨.	ഉത്രം	ടി	൨
൧൩.	അത്തം	ആവനാഴി	൫
൧൪.	ചിത്തിര	ചിരവ	൬
൧൫.	ചോതി	പൊൻകട്ട	൧
൧൬.	വിശാഖം	വക്കിടിഞ്ഞ വട്ടക്കിണറ്	൯

൧൭.	അനിഴം	വില്ല്	൯
൧൮.	കേട്ട	കന്തം	൩
൧൯.	മൂലം	കാഹളം	൪
൨൦.	പൂരാടം	മുറം	൪
൨൧.	ഉത്രാടം	മുറം	൪
൨൨.	തിരുവോണം	മുഴക്കോൽ	൩
൨൩.	അവിട്ടം	ആട്ടിൻതല	൫
൨൪.	ചതയം	വട്ടത്തിൽ	൫
൨൫.	പൂരുരുട്ടാതി	കട്ടിൽക്കാൽ	൨
൨൬.	ഉത്രട്ടാതി	ടി	൨
൨൭.	രേവതി	മിഴാവു	൫

൨. മുത്ത്.

നക്ഷത്രം എണ്ണിക്ക - ബുദ്ധിമുട്ടിക്ക. (ശൈലി.)

നക്ഷത്രമണ്ഡലം - ൧. നക്ഷത്രബിംബം. ൨. നക്ഷത്രമാർഗ്ഗം. ൩. നക്ഷത്രക്കൂട്ടം.

നക്ഷത്രമാല- ൧. ഇരുപത്തേഴു മുത്തുകോർത്ത മാല. നക്ഷത്രസംഖ്യമായ കരുവുള്ള മാലയെന്നർത്ഥം. ൨. നക്ഷത്രക്കൂട്ടം.

നക്ഷത്രരാജൻ-ചന്ദ്രൻ.

നക്ഷത്രവിദ്യ-ജ്യോതിഷം, ഗണിതം.

നക്ഷത്രവീഥി- നക്ഷത്രഗമനത്തിന്റെ വഴി.

നക്ഷത്രേശൻ-൧. ചന്ദ്രൻ. നക്ഷത്രങ്ങളുടെ നാഥനെന്നർത്ഥം. ൨. കർപ്പൂരം.

നക്ഷത്രേശ്വരൻ-ചന്ദ്രൻ.

നഖച്ചുററ്-നഖത്തിനു ചുററിവരുന്ന ദീനം, വിരൽച്ചുററ്.

നഖം-൧. വിരലിന്റെ അററത്തു നീണ്ടുനില്ക്കുന്നതു്. സൂക്ഷ്മമില്ലാത്തതു് എന്നർത്ഥം. മററു പര്യായങ്ങൾ-പുനർഭവം (പുനർന്നവം), കരരുഹം, നഖരം. ൨. നാഗ്ഗണം. ൩. പുലിച്ചുവടി.

നഖരന്ധ്രം-നഖത്തിന്റെ വിടവു്.

നഖരം-൧. വിരലിന്റെ അററത്തു നീണ്ടുനില്ക്കുന്നതു്, നഖം. ൨. നാഗ്ഗണം.

നഖരായുധം-൧. പൂച്ച. ൨. വ്യാഘ്രം. ൩. സിംഹം. ൪. കോഴി. ൫. കടുവ.

നഖരീ-൧. നാഗ്ഗണം. ൨. പുലിച്ചുവടി.

നഖരേഖ-നഖംകൊണ്ടുണ്ടാക്കിയ വര.

നഖായുധൻ-൧. വ്യാഘ്രം. ൨. സിംഹം ൩. പൂവൻകോഴി.

നഖവ്രണം-നഖംകൊണ്ടുണ്ടായ വ്രണം.

നഖശാഖ(ക)ം-ഞെവണ്ടു്.

നഖക്ഷതം- നഖംകൊണ്ടു മുറിഞ്ഞതു്, പോറൽ.

നഖാങ്കം-പുലിച്ചുവടി.

നഖാംഗം-നാഗ്ഗണം.

നഖാശീ-ഉമ്മൻ.

നഖി-വി. നഖമുള്ള.

നഖി-൧. നഖം നീണ്ടുള്ളവർ. ൨. മുയൽ. ൩. കടുവാ. ൪. നാഗ്ഗണം ൫. സിംഹം. ൬. പെരുച്ചാഴി.

നഗജം-ആന

നഗജാ-പാർവ്വതി

നഗജാനാഥൻ-ശിവൻ. (നഗം=പർവ്വതം. നഗജാ=പർവ്വതപുത്രി. നാഥൻ=ഭർത്താവ്.)

നഗണം-൧. വൃത്തശാസ്ത്രപ്രകാരം എട്ടു ഗണങ്ങൾ ഉള്ളതിൽ ഒന്ന്. ൨. ഒരു നേത്രരോഗം.

നഗണം എന്ന രോഗം ഇമയിന്മേൽ ഉണ്ടാകുന്നതാകുന്നു. പോളയേൽ തട്ടിച്ചിട്ടും വേദനയില്ലാത്തതും പഴുക്കാത്തതും കട്ടപ്പമായിട്ടും ഉണ്ടാകുന്ന മുഴയാണ്.

നഗൻ-സൂര്യൻ

നഗഭൂഷണാ-കയിൽപേട

നഗം-൧. പർവ്വതം. ൨. വൃക്ഷം. ൩. സർപ്പം. ൪. ഏഴ് എന്ന അക്കം.

നഗരഘാതം-ആന.

നഗരം-പട്ടണം.

മോക്ഷപ്രദങ്ങളായ ഏഴു നഗരങ്ങൾ-അയോദ്ധ്യാ, മഥുരാ, ഹരിദ്വാരം (മായാ), കാശി, കാഞ്ചി, അവന്തികാ, ദ്വാരകാ.

നഗരവാസി-നഗരത്തിൽ വസിക്കുന്ന (പാക്കുന്ന).

നഗരശോധന-വല്ലതും അറിയുന്നതിനു പട്ടണത്തിൽ ശോധന കഴിക്കുക.

നഗരാവു്-പടഹം, ഒരുമാതിരി പറ.

ഇതു ഹിന്തുസ്ഥാനി പദമാണു്-നകരാ.

നഗരി-ം. പട്ടണം. വ. രാജധാനിയുള്ള നഗരം, മൂലനഗരം, തലസ്ഥാനം. ക്രീഡാർത്ഥകങ്ങളായ നഗങ്ങൾ (വൃക്ഷങ്ങൾ, പർവതങ്ങൾ) പർവതസദൃശങ്ങളായ പ്രാസാദങ്ങൾ ഇവയുള്ളതിനാൽ ഈ പേർ വന്നു. നഗരം എന്നുമാവാം. വ്യ. ശരഭം. വൃക്ഷം വാസസ്ഥാനമായിട്ടുള്ളതു് എന്നർത്ഥം. ര. കാക്ക.

നഗരീകാകം-കൊക്കു്.

നഗരോത്ഥം-പെരുമുത്തങ്ങ.

നഗരൌഷധി-വാഴ.

നഗാടനം-കരങ്ങു്.

നഗാധിപൻ, നാഗാധിരാജൻ, നാഗേന്ദ്രൻ-ം. ഹിമാലയപർവതം. വ. സുമേരു.

നഗാരി-ഇന്ദ്രൻ.

നഗാവാസം-മയിൽ

നഗൌകം-ം. പക്ഷി. വ. സിംഹം. വ്യ. ശരഭം.

നഗ്ന-വി. വസ്ത്രമില്ലാത്ത.

നഗ്നത-വസ്ത്രമില്ലായ്ക.

നഗ്നൻ-ം. വസ്ത്രം ഉടുക്കാത്തവൻ. ലജ്ജിക്കുന്നവൻ എന്നർത്ഥം. മററ പര്യായങ്ങൾ-അവാസസ്സു്, ദിഗംബരൻ. വ. ആർഹതൻ.

നഗ്നയായി നടക്കുന്നവൾ=നഗ്നികാ, കോട (ട്ട) വി.

നഗ്നഹൂ-ം. വറുത്ത എള്ളും യവവും പൊടിച്ചു തൈർ ചേർത്തുണ്ടാക്കുന്ന മദ്യം. അനേക ദ്രവ്യങ്ങളെക്കൊണ്ടുണ്ടാക്കിയ സുരാബീജം. നഗ്നന്മാരാൽ (മദ്യപാനമദോന്മത്തന്മാരാൽ) ആഹ്വാനം ചെയ്യപ്പെടുന്നതു് എന്നർത്ഥം. വ. കള്ളുകുടിച്ചു മദിച്ചവർ നഗ്നരായി ക്രീഡിയ്ക്കുക. 'നഗ്നഹു' എന്നുമാവാം.

ഏതു ദ്രവ്യം കൊണ്ടാണോ മദ്യം ഉണ്ടാക്കുന്നതു അതത്രേ 'സുരാബീജം'.

നഗ്നികാ-ം. വസ്ത്രം ഉടുക്കാത്ത സ്ത്രീ. കാണുന്നവർക്കു ലജ്ജയുണ്ടാക്കുന്നവൾ എന്നർത്ഥം. വ. പത്തു വയസ്സിനു താഴെയുള്ള സ്ത്രീ, തിരളാത്തവൾ. ലജ്ജയില്ലാത്തവൾ എന്നർത്ഥം.

നങ്കു-ഒരുവക മീൻ. (തമിഴിൽ-നൻകു=അഴകു്.)

നങ്കൂരം-കപ്പലിന്റെ ചീനി.

നങ്ങ-ഒരുവക പുല്ലു്. (നങ്കു-തമിഴിൽ ഭംഗി എന്നർത്ഥം.

നങ്ങച്ചിപ്പുല്ലു്-ഒരുമാതിരി പുല്ലു്.

നങ്ങപ്പിള്ള-കല്യാണം കഴിയാത്ത ബ്രാഹ്മണകന്യക.

നങ്ങിയാരു്, നങ്ങ്യാർ-നമ്പ്യാർ ജാതിയിലുള്ള സ്ത്രീ. നമ്പ്യാർ> <നങ്ങ്യാർ.

നങ്ങീച്ച-കണ്ണീച്ച. (an eye fly).

നചികേതസ്സ്-ം. അഗ്നി. വ. വാജശ്രവസ്സിന്റെ പുത്രൻ.

മോക്ഷലാഭത്തിനായി വാജശ്രവസ്സു വളരെ യാഗങ്ങൾ കഴിക്കയും ബ്രാഹ്മണർക്കു വേണ്ടുവോളം ദാനങ്ങൾ ചെയ്കയും ചെയ്തു. അപ്പോൾ പുത്രൻ അച്ഛനോടു 'എല്ലാം കൊടുത്തില്ല, ഞാനൊരുവൻ ശേഷിച്ചിട്ടുണ്ടു്; എന്നെ ആർക്കു

കൊട്ടപ്പനാണ് നിശ്ചയിച്ചിട്ടുള്ളത്' എന്നു ചോദിച്ചു ഇതിനുത്തരമായി വാജശ്രവസ്സ് കോപാന്ധനായിട്ടു 'യമന്' എന്നു മറുപടി പറഞ്ഞു. അതനുസരിച്ച് അയാൾ യമനെ പ്രാപിച്ചു യമനിൽ നിന്നു ആത്മജ്ഞാനം ലഭിച്ചതിൽ പിന്നീടു യമൻ നൽകിയ വരം കൊണ്ടു തിരിയെ ഭൂമിയിലേക്കു വന്നു പിതാവൊന്നിച്ചു സ്നേഹപുരസ്സരം സൌഖ്യമായി പാൎത്തു.

നച്ചുക്കഴൽ, നച്ചുക്കോൽ-കളിമണ്ണുണ്ട മുതലായതു വച്ചു പക്ഷികളേയും മറ്റും തെറുന്നതിനുള്ള സാധനം.

നച്ചം-പറയർ പശുവിനെ കൊല്ലുന്നതിനു ചാണ്ടുന്ന വിഷമുള്ള ഒരു സൂചി.

നച്ചെലി-ഒരുമാതിരി ചെറിയ എലി.

ഇതിന്റെ മാംസം എലിമാംസത്തിനോടൊത്തതാണ്. തമിഴിൽ മൂഞ്ചൂറ് (ര്) ഇം-(musk-rat) മസ്ക്റാററ്.

നഞ്ച്-വിഷം. (നഞ്ചുക എന്നാൽ തെലുങ്കിലും കന്നാടകത്തിലും രുചിയോടെ തിന്നുക എന്നൎത്ഥം) തമിഴിൽ-നഞ്ചു.

നഞ്ചക്കല്ല്-കണ്ണെഴുതുന്നതിനു കൊള്ളുന്ന ഒരു നീലക്കല്ല്.

നഞ്ചുവൃക്ഷം-ഒരുവക വിഷവൃക്ഷം.

നഞ്ചറപ്പച്ച-ഒരു പച്ചമരുന്ന്.

നഞ്ചറമൂച്ചി-ഒരു പച്ചമരുന്ന്.

നജർ- കാഴ്ചദ്രവ്യം, ഇനാം. (അറബിഭാഷ.)

നഞ്ഞ്-പ്ര. വിഷം, നഞ്ച് വ. ചുരക്കളുള്ള വേല.

നഞ്ഞൻ-ദുൎഗ്ഗുണമുള്ള മനുഷ്യൻ.

നഞ്ഞനാടി-നിലം കുഴിച്ചു പുറം കല്ലുകൊണ്ടു കെട്ടി മണ്ണുകൊണ്ടു മൂടുക.

നട-പ്ര. ഗൃഹത്തിൽ കേറുന്നതിനുള്ള കല്പട, വാതിൽ. വ ക്ഷേത്രം ന കാലുകൊണ്ടു പോകയും വരികയും ചെയ്ക. ർ. ആററിലോ കുളത്തിലോ ഇറങ്ങുന്നതിനു കല്ലുകൊണ്ടു പണിതതു്. ഉ. പലകപ്പയ്യാന. കാററടിക്കുമ്പോൾ ഇളകിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നതു് എന്നൎത്ഥം നൃ. വേഴൽ. ൧. മലങ്കാര. വൃ അശോകം.

നടകൻ-നടൻ.

നടകാവൽ-പ്ര. ക്ഷേത്രത്തിന്റെ നടയിൽ കാത്തുനിൽക്കുന്ന ജോലി. വ. നടയിൽ കാത്തുനിൽക്കുക

നടകൊൾക-പോവുക.

നടക്കല്ല്-ഗൃഹവാതിലിൽ ചവിട്ടിക്കയറുന്നതിനുള്ള കല്ല്.

നടക്കല്ലുപറിക്ക-ദരിദ്രനാവുക (ശൈലി.)

നടക്കാവ്-വഴിക്കു രണ്ടുഭാഗത്തും വച്ചു പിടിപ്പിക്കുന്ന വൃക്ഷക്കൂട്ടം.

നടക്കുന്നു-പ്ര. നടന്നുപോകുന്നു വ. കാൎയ്യങ്ങൾ വീഴ്ചകൂടാതെ ആകുന്നു. ന. കപ്പൽ, വള്ളം, വണ്ടി മുതലായതു സഞ്ചരിക്കുന്നു. ർ. നാണിഭം എല്ലാവരും പെരുമാറുന്നു. (സ. ക്രി. നടത്തുന്നു. കാ. ക്രി. നടത്തിക്കുന്നു) ഉ. ഇളക്കുന്നു

നടതള-ആനയുടെ ചമയക്കോപ്പുകളിൽ ഒന്ന്.

നടത്ത-പ്ര. നടപടി. വ. നടപ്പ്, ഗതി

നടത്തം-പ്ര. നടപ്പ്. വ. കാൎയ്യവിചാരം.

നടത്തൽ-പ്ര. കാൎയ്യം വിചാരിക്കുക. വ. നടത്തുക.

നടത്തുക-പ്ര. പായിക്കുക. വ. സാധിക്കുക.

നടത്തുചൊല്ലുന്നു-യാത്രയുടെ ഘോഷത്തിനായിട്ടു നടനടയോ എന്നു ഉറക്കെ ശബ്ദിക്കുന്നു.

നടനടെ, നടാടെ-അ. മുമ്പേ. വ. ആദിയിൽ

നടൻ-പ്ര. (നാടകത്തിലെ) വേഷക്കാരൻ പൎയ്യായങ്ങൾ-ശൈലാലിനൻ, ശൈലൂഷൻ, ജായാജീവൻ, കൃശാശ്വീ, ഭരതൻ.

'രംഗാവതാരീശൈലൂഷോ
നടോഭരതഭാരതൌ'

(വാചസ്പതി)

൨. ചാക്യാര്. ൩. ആട്ടക്കാരൻ, നാട്യവിദ്യക്കാരൻ

നടനം-ആട്ടം, കൂത്ത്, തുള്ളൽ, നാട്യം. നടിക്കുക എന്നർത്ഥം.

നടനാൾ-ഒരുവൾ തീണ്ടാരി കഴിഞ്ഞു തിരിയെ വേലയിൽ പ്രവേശിക്കുന്ന ദിവസം.

നടപടി-നടപ്പ്, അവസ്ഥ, പെരുമാററം, കഴിച്ചിലിൻെറ ഭാവം. (നടവടി എന്നതു നന്ന്.)

നടപ്പ്-൧. നടക്കുക. ൨. സ്വഭാവം. ൩. യാത്ര. ൪. പ്രവൃത്തി. ൫. നാണിഭ നടപ്പ്. ൬. കൃഷിനടപ്പ്. ൭. സമ്മതം. ൮. വിചാരിക്കുന്ന കാര്യങ്ങൾ മനോഭിലാഷം പോലെ വേണ്ടുവോളം സാധിക്കുന്ന സ്ഥിതി.

നടപ്പന്തൽ-നടയിലുള്ള പന്തൽ, നടപ്പുര.

നടപ്പാകുന്നു-പ്രസിദ്ധമാകുന്നു, സമ്മതമാകുന്നു. (സ. ക്രി. നടപ്പാക്കുന്നു.)

നടപ്പുകാരൻ-൧. എല്ലാവർക്കും അറിവുള്ളവൻ. ൨. വളരെ നടക്കുന്നവൻ. ൩. അനുഭവക്കാരൻ. ൪. ജയം കൊള്ളുന്നവൻ. ൫. കൃഷിക്കാരൻ.

നടപ്പുകേട്-ദുർന്നടപ്പ്, പ്രവൃത്തിദോഷം.

നടപ്പുദീനം-സാംക്രമികരോഗം, വിഷൂചിക മുതലായത്, പകരുന്ന വ്യാധി.

നടപ്പുദോഷം-ചര്യാക്രമത്തിലുള്ള ദോഷം.

നടപ്പുനിലം— കൃഷിയിറക്കിയിരിക്കുന്ന വയൽ.

നടപ്പുഭാഷ-അതാതുദിക്കിൽ എല്ലാവരും അറിയുന്ന വാക്ക്.

നടപ്പുര-നടപ്പന്തൽ.

നടപ്പുവഴി-നാട്ടുവഴി, എല്ലാവരും അധികം നടക്കുന്ന വഴി.

നടഭൂഷണം-അരിതാരം.

നടം-൧. പലകപ്പയ്യാനി. ൨. ആട്ടം. ൩. വേഴൽ. ൪. മലങ്കാര. ൫. അശോകം.

നടമടക്കുന്നു-ആനയും മററും കാൽ മടക്കി നിലത്തു ചേരുന്നു.

നടമണ്ഡനം- പൊന്നരിതാരം, അരിതാരം.

നടമാടം-നടപ്പ്, സഞ്ചാരം.

നടമാടുന്നു-൧. സഞ്ചരിക്കുന്നു. ൨. നൃത്തംചെയ്യുന്നു.

നടമാളി-തെരുവ്.

നടമിട്ട്-നൃത്തമാടിയാലും.

നടമിഴാവ്-ഒരുവക വാദ്യം.

നടമുഖം-ക്ഷേത്രത്തിലും മററും കേറുവാനുള്ള പ്രധാന വാതിൽ.

നടയൻ-നടപ്പിനു വിശേഷമുള്ള കുതിര.

നടയിട-അ. കാലുകളുടെ നടുവിലെ ഭാഗം.

നടയുമ്മരം-നടവാതിൽ.

നടയ്ക്കുവയ്ക്കുന്നു-ക്ഷേത്രത്തിലൊ പള്ളിയിലോ നേർച്ചവയ്ക്കുന്നു.

നടരാജൻ-ശിവൻ (പ്രദോഷകാലത്തിലുള്ള ശിവൻെറ അവതാരം).

'നൃത്താവസാനേ നടരാജരാജഃ'

നടവടി-നടപടി. (നടപടി എന്നതു നോക്കുക)

നടവരമ്പ്-കെട്ടുവരമ്പ്, നടപ്പാൻതക്ക വരമ്പ്.

നടവരവ്-നേർച്ചവകയായിട്ടു ക്ഷേത്രത്തിൻെറ നടയിൽ വരുന്ന പണം മുതലായത്.

നടവാതിൽ-പുരയുടെ നേരെയുള്ള വാതിൽ.

നടവാഴി-സാമൂതിരിയുടെ കീഴിലുള്ള ഒരു ഉദ്യോഗസ്ഥൻ.

നടവെടി-രാജയാത്രയിലും മററുമുള്ള പീരങ്കിവെടി.

നടസംജ്ഞകം-അരിതാരം.

നടാനാടേ-അ. ഒന്നിനു പുറകേ ഒന്നായിട്ടു

നടി-പ്ര. നാട്യവിദ്യക്കാരി, ആട്ടക്കാരി, നാടകത്തിലെ വേഷക്കാരി. വ. നങ്ങിയാർ. ന. പവിഴക്കൊടി. കാററിളക്കുമ്പോൾ നൃത്തം ചെയ്യുന്നതെന്നർത്ഥം. ര. നവനീണ്ടി.

നടിക്കുന്നു-ഭാവിക്കുന്നു, നാട്യം കാട്ടുന്നു. (കാ. ക്രി. നടിപ്പിക്കുന്നു)

നടിച്ചിൽ-പ്ര. നടുക വ. നടിക്കുക.

നടിപ്പു്-പ്ര. ഭാവം. വ. നാട്യം.

നടീലു്-നടുക.

നടു-പ്ര. നടുവു്, മദ്ധ്യം. വ. ഇട, അര. ന. നടുക. ര. മുതുകു്, കവുക്കു്. ഒ. പക്ഷഭേദമില്ലായ്മ.

നടുക്കൂറു് - വൃക്ഷം നട്ടുണ്ടാക്കിയവനുള്ള ഒരു അവകാശം

നടുക്കടൽ-സമുദ്രത്തിന്റെ മദ്ധ്യം.

നടുക്കം-ഞെട്ടൽ, ചഞ്ചലതാ.

നടുക്കാണം-വസ്തു കൈമാറുമ്പോൾ ജന്മിയുടെ അവകാശിക്കും സാക്ഷികൾക്കും കൊടുക്കുന്ന ഫീസു. (അതിൽ പകുതിയോളം ജന്മിക്കും എഴുത്തുകാരനും കിട്ടണം).

നടുക്കാരൻ-പഞ്ചായക്കാരൻ, മദ്ധ്യസ്ഥൻ.

നടുക്കൂട്ടം-പഞ്ചായത്തു്.

നടുക്കെട്ടു്-പ്ര. അരയിലെ ഒരുമാതിരി കെട്ടു്. വ. ഭവനത്തിന്റെ നടുവിലെ ഒരു പണി. ന. വില്ലയുള്ളവർ ര. മൂന്നാമനേ ഏല്പിക്കുക.

നടുങ്ങൽ-ഞെട്ടൽ, പേടി.

നടുങ്ങുന്നു-ഞെട്ടുന്നു, പേടിക്കുന്നു. (സ. ക്രി. നടുക്കുന്നു).

നടുതല-പ്ര. നടുന്നവസ്തു, ചേനകിഴങ്ങു മുതലായ കറിസ്സാമാനം, ആണ്ടിലൊരിക്കൽ ഫലമെടുക്കാവുന്ന കാച്ചിൽ മുതലായവ. വ. ഒരു ദേശത്തിലേ നടന്നുതേഞ്ഞ വഴി.

നടുതലപ്പണി-നടുതല നടുന്നതിനു വേണ്ടിയുള്ള വേല

നടുത്തരം-വി. നടുവിലത്തേ.

നടുത്തരം-ഏടത്തരം, രണ്ടാംതരം.

നടുത്തല-ഉച്ചി, നിറുകൻതല, നെറുക, മൂർദ്ധാവു്.

നടുത്തുണ്ടം-മദ്ധ്യയുള്ള തുണ്ടം.

നടുത്തുണ്ടു്-നടുവിലത്തേ തുണ്ടു്.

നടുനടേ-അ. നടനടേ, മദ്ധ്യേ, ആദിയിൽ, പണ്ടുപണ്ടേ.

നടുനന-നട്ടുനനച്ചു വളർത്തേണ്ടതു്.

നടുനായകം - ആഭരണത്തിന്റെ നടുവിൽ പതിക്കുന്ന രത്നം.

നടുനിവിർത്തുക-വിശ്രമിക്കുക.

നടുന്നു-മുളച്ചുവരുന്നതിന്നായി കുഴിച്ചുവെക്കുന്നു. (സ. ക്രി. നടുവിക്കുന്നു, നടിയിക്കുന്നു)

നടുപ്പടവു്-പ്ര. ചുവരിന്റെ നടുഭാഗം. വ. കണ്ഠത്തിന്റെ നടുഭാഗം.

നടുപ്പന്തി-നടുക്കുള്ള വരി.

നടുപ്പാട്ടം-നിലം പുരയിടങ്ങൾക്കു അവകാശത്തർക്കം വന്നാൽ തർക്കം തീരുന്നതുവരെ മൂന്നാമനെ ഏല്പിക്ക.

നടുപ്പാതി-നേർപാതി.

നടുപ്പെട്ടസ്ഥലം-നടുമദ്ധ്യം.

നടുമദ്ധ്യം-ഒത്ത നടു, മദ്ധ്യവര.

നടുമുററം-പ്ര. നാലുകെട്ടു പുരയുടെ നടുവിലേ മുററം, ഭവനത്തിന്റെ നടുവിലേ മുററം.

നടുയാമം-അർദ്ധരാത്രി.

നടുവു്-മദ്ധ്യപ്രദേശം.

നടുവൻ-പ്ര. പ്രധാനമായി മദ്ധ്യത്തിൽ നില്ക്കുന്നവൻ, മദ്ധ്യസ്ഥൻ. വ. ന്യായാധിപതി. ന. ചിട്ടിമുമ്പൻ, ചിട്ടി കൂടുന്നതിന്റെ മൂന്നാമൻ.

നടുവൽ-നടുക, നടൽ.

നടുവാക-മാദ്ധ്യം കൊടുക്ക.

നടുവാതി-പുറന്തിണ്ണ, വീട്ടിൻതളം.

നടുവിരൽ-നടുവിലുള്ള വിരൽ. കഴവിരൽ പൎയ്യായം-മദ്ധ്യമാ.

നടുവിരിക്കുന്നു-പ്രസവിക്കുന്നവൾക്ക സഹായിച്ചു പുറകിൽ ചാരിയിരിക്കുന്നു.

നടുവിൽ-അ മദ്ധ്യേ.

നടുവീഥി-ഗ്രാമമദ്ധ്യത്തിലുള്ള പ്രധാനവീഥി. പൎയ്യായങ്ങൾ-രഥ്യാ, പ്രതോളി, വിശിഖാ.

നടുവുകഴയ്പ്പു്-അരയ്ക്കുമേൽ അടുത്തു പിൻഭാഗത്തുണ്ടാകുന്ന ഒരു വേദന.

നടുവെഴുത്തു്-ഉൾക്കണക്ക്, ദേശാത്തെ ആധാരമെഴുത്തുകാരൻെറ വേല.

നടുവേ-അ. നടുവിൽക്കൂടെ.

നടുസ്ഥാനം-മദ്ധ്യസ്ഥലം, മദ്ധ്യസ്ഥം, പഞ്ചായത്തു്.

നടേ-അ. മുമ്പേ,

'നടേതാനൊന്നുനാളുമേ കേളാത
(സന്താനഗോപാലം പാന)

പണ്ടേ, ഇനിയും ഇനിയും

നടേതിലാം-അ. മുന്നിലേക്കാൾ.

നടേനടേ-അ. മുമ്പേമുമ്പേ.

നടേശൻ-നടരാജൻ.

നട്ടപ്പാതിരാ-അൎദ്ധരാത്രി.

നട്ടം-ഗ്രാ നാശം (നഷ്ടം എന്നതിൻെറ തത്ഭവം). വ. തലകുത്തിയുള്ള നില

നട്ടംകുത്തുന്നു-തലകുത്തിനില്ക്കുന്നു.

നട്ടംതിരിച്ചിൽ-ഗ്രാ. ബുദ്ധിമുട്ടു്, കഷ്ടപ്പാടു്. (ശൈലി) വ. ചുററൽ.

നട്ടംതിരിയുന്നു-ഗ്രാ. ബുദ്ധിമുട്ടുന്നു. വ. അലഞ്ഞുനടക്കുന്നു, ഉഴലുന്നു.

നട്ടാണി-തലയുടെ നടുവു്.

നട്ടാമുട്ടി-ഉപഹിച്ചു ലക്ഷണം പറക.

നട്ടുച്ച-പകലിൻെറ മദ്ധ്യം, ഉച്ചനേരം.

നട്ടുവൻ-തേവിടിശ്ശി ആട്ടത്തിൻെറ ആശാൻ.

നട്ടെരിയാന ഉച്ച-മദ്ധ്യാഹ്നം. (പ.മ)

നഡപ്രായ-വി വേഴൽ എന്ന ഒരുവക വലിയ പുല്ലുകൊണ്ടു നിറഞ്ഞ.

നഡം-വേഴൽപുല്ലു്.

നഡമീനം-ചെമ്മീൻ.

നഡഹ-വി. ഗ്രാ. സൌന്ദൎയ്യമുള്ള, സ്നേഹമുള്ള.

നാഡിനി-താമരപ്പൊയ്ക.

നഡ്യ-വേഴൽ എന്ന ഒരുമാതിരി പുല്ലിൻെറ കൂട്ടം.

നഡ്വൽ-വി വേഴൽ എന്ന ഒരുമാതിരി പുല്ലുകൊണ്ടു നിറഞ്ഞ

നഡ്വലം-വേഴൽ എന്ന ഒരുമാതിരി പുല്ലുള്ള സ്ഥലം.

നണിച്ച-അ ഗ്രാ ഇപ്പോൾ വ. മുമ്പേ

നണ്ണുന്നു-ഗ്രാ വിചാരിക്കുന്നു, ധ്യാനിക്കുന്നു വ. വിശ്വസിക്കുന്നു.

ഈ ശബ്ദം ആധുനികമലയാളത്തിൽ നടപ്പില്ല.

നണ്ടു്-ഞണ്ടു്.

നത-വി. നമസ്കരിച്ച, വളഞ്ഞ, കുനിഞ്ഞ.

നതനാസിക-വി. പതിമൂക്കുള്ള.

നതനാസികൻ-പതിമൂക്കൻ.

നതനാസികം-പതിമൂക്കു്.

നതം-ഗ്രാ വളഞ്ഞതു്, നമിച്ചതു്. വ. തകരം (ഒരങ്ങാടിമരുന്നു്)

നതാംഗി-ഗ്രാ സുന്ദരി. വ. കക്കടശൃംഗി.

നതി-വണക്കം, കുമ്പിടൽ, കുനിച്ചിൽ, വളച്ചിൽ.

നതോന്നത-വി താണും ഉയൎന്നുമുള്ള.

നതോന്നതാ-ഒരു വൃത്തത്തിൻെറ പേർ (വഞ്ചിപ്പാട്ടുവൃത്തം).

നത്തു്-ഗ്രാ. ഒരുവക പക്ഷി. പൎയ്യായങ്ങൾ-ഭാരൂഹം, കാളകണ്ഠം.

തമിഴിൽ-നച്ചുക്കരുവി. ഇം-Gallinule ഗാലിനൽ

വ. ചിലജാതിസ്ത്രീകൾ മൂക്കിലിടുന്ന ഒരാഭരണം.

ഈ ആഭരണം വള്ളിക്കാട്ടക്കാർ പോലെയിരിക്കും. അലുക്കത്തൂക്കുപോലെയും തോന്നും.

നത്ത-ജലത്തിൽ ജീവിക്കുന്ന ഒരു ജന്തു.

നത്തക്കക്കാ-വെള്ളത്തിൽ ജീവിക്കുന്ന ഒരു ജന്തുവായ നത്തയുടെ പുറത്തെ കട്ടിത്തോട്.

നത്തുക-ഇഴയുക.

നദൻ-പക്ഷി.

നദനു-ഫ. സിംഹം. വ. യുദ്ധം. ന. മേഘം.

നദപതി-കടൽ.

നദം-ഫ. വലിയ ആറ് (സിന്ധുവും മററും പോലെ).

പശ്ചിമാഭിമുഖമായി ഒഴുകുന്നതിനു നദമെന്നും പൂർവാഭിമുഖമായി ഒഴുകുന്നതിനു നദി എന്നും പേർ.

വ. ഒഴുക്ക, പ്രവാഹം. ന. കടൽ. ർ. കതിര (വേദത്തിൽ പ്രയോഗം). ഌ. മേഘം. ൡ. ആണാറ്.

നദരാജൻ-കടൽ.

നദി-ആറ്, പുഴ. അവ്യക്തമായി ശബ്ദിക്കുന്നതു എന്നർത്ഥം. മററു പര്യായങ്ങൾ സരിത്ത്, തരംഗിണി, ശൈവലിനി, തടിനി, ഹ്രദിനി, ധുനി, സ്രോതസ്വിനീ, ദീപവതി, സ്രവന്തി, നിമ്നഗാ, ആപഗാ.

നദിക്കുന്നു-ശബ്ദിക്കുന്നു.

നദിജാ-ആററമര.

നദീകാന്തൻ-കടൽ.

നദീകാന്തം-ഫ. നീക്കടയ്യ്. വ. നൊച്ചി

നദീകാന്താ-ആററുഞാവൽ.

നദീജൻ-ഭീഷ്മൻ.

നദീജം-ഫ. നീക്കടയ്യ്. വ. നീർമരുത്. ന. സ്രോതോഞ്ജനം. ർ. ആററമര,

നദീതീരം-ആററിൻകര, ആററുവക്ക്.

നദീതീർത്ഥം-ആററുവെള്ളം.

നദീതോയം-ആററുവെള്ളം.

നദീനം-കടൽ.

നദീപതി-കടൽ.

നദീപുഷ്ടി-നദിയുടെ പ്രവാഹം, പ്രളയം.

നദീഭവം-ഇന്തുപ്പ്.

നദീമാതൃക-വി. ആററുവെള്ളംകൊണ്ടു നിറയുന്ന.

ഓരോദേശത്തു രണ്ടുവിധം കൃഷിസ്ഥലങ്ങൾ കാണപ്പെടുന്നു. കൈത്തോട്ടു വഴിയായും മററും പുഴവെള്ളം തിരിച്ചുവിട്ടു കൃഷി നടത്തുന്നേടം 'നദീമാതൃകം'. മഴവെള്ളം തന്നെ കൃഷിക്കു ആശ്രയമായി വരുന്നേടം-'ദേവമാതൃകം'.

നദീമുഖസ്ഥലം—നദി ചെന്നുവീഴുന്ന സ്ഥലം. Delta.

നദീശ്വരൻ-കടൽ.

നദീസർജ്ജം-നീർമരുത്ത്, പുഴയെ ആശ്രയിച്ചു നിൽക്കുന്ന മരുത്.

നദ്യംബു-ആററുവെള്ളം.

നദ്ധ-വി. കെട്ടപ്പെട്ട.

നധ്രി-തോൽവാർ. ഇതുകൊണ്ടു ബന്ധിക്കപ്പെടുന്നതിനാൽ ഈ പേരുണ്ടായി. മററു പര്യായങ്ങൾ-വധ്രി, വരത്രാ. കയറ് എന്നും കാണുന്നുണ്ട്.

നൽ-(പദങ്ങളുടെ മുമ്പിൽ വരുമ്പോൾ) നല്ല. ഉ-ം, നൽപാത്രം; നന്മുഖം, നന്മധുരം ഇത്യാദി. (ൽ+മ=ന്മ.)

നൻ-നാല്.

നന-നനക്ക, വെള്ളംപിരട്ടുക, ജലംപിരളുക.

നനച്ചിൽ-ജലം പിരട്ടൽ, നനക്ക, നനക.

നനഞ്ഞത്ത് എന്നതിന്റെ പര്യായങ്ങൾ -ആർദ്രം, സദ്രം, ക്ലിന്നം, തിമിതം, സ്തിമിതം, സമുന്നം, ഉന്നം.

നനന്ദാ-നാത്തൂൻ, ഭർത്താവിന്റെ സഹോദരി. സന്തോഷമില്ലാത്തവൾ, ഉടപ്പിറന്നവന്റെ ഭാര്യയെ സന്തോഷിപ്പിക്കാത്തവൾ എന്നർത്ഥം. 'നനാന്ദാ' എന്നുമാവാം.

നനന്ദാതുസ്വസാപത്യു
ർന്നനന്ദാനന്ദിനീചസാ'

(രഭസൻ)

നനപ്പുമുണ്ട്, നനമുണ്ട് — കുളിക്കുമ്പോൾ തോർത്തുന്നമുണ്ട്.

നനയ്ക്ക-ജലം പിരട്ടുക.

നനയാശ്ശീല-നനപ്പാൻ ആവശ്യമില്ലാത്ത വസ്ത്രം; ചായം കേററിയ പട്ടുമുതലായത്.

നനയുന്നു-൧. മഴവെള്ളം മേൽവീഴുന്നു. ൨. ഈറനാകുന്നു. ൩. കുളിക്കുന്നു. (സ ക്രി. നനക്കുന്നു.)

നനവ്-നനച്ചിൽ.

നനാന്ദാ-ഭർത്താവിന്റെ പെങ്ങൾ, നാത്തൂൻ. ('നനന്ദാ' എന്നതു നോക്കുക.)

നനു-നറുക്ക്, കൊച്ച്, ചെറുത്.

നനു-അ. വിരോധത്തിലും ചോദ്യത്തിലും എങ്ങിനെ, എന്ത് എന്നുള്ള അർത്ഥങ്ങൾ വരും.

നനു-പ്രശ്നം മുതലായ അർത്ഥങ്ങളിൽ വർത്തിക്കുന്നു. അതായത് ആക്ഷേപം. പരിപ്രശ്നം, പ്രത്യുക്തി, അവധാരണം ഇവയിൽ.

നനുനനേ-അ. കൊച്ചുകൊച്ചായി, നേർമ്മയായി.

'കനകനെച്ചിനുംകറുനിരതാനൽ
നനുനനെപ്പൊടിഞ്ഞൊരുപൊടിപററി'

(ഭാരതം)

നന്തുണി-ഒരുമാതിരി വീണ.

'സാരംഗം, നന്തുണി, നിറമെഴുന്തുണ്ണി
വീണാപിനാകം'

(ഉണ്ണുനീലിസന്ദേശം)

നന്ത്യാർവട്ടം-ഒരുമാതിരി പൂച്ചെടി.

നന്ദ-പ്രഥമ, ഷഷ്ഠി, ഏകാദശി.

നന്ദകം-൧. വിഷ്ണുവിന്റെ വാൾ. ബന്ധുക്കളെ സന്തോഷിപ്പിക്കുന്നത് എന്നർത്ഥം. ദേവന്മാരെ സന്തോഷിപ്പിക്കുന്നത് എന്നുമാവാം. ൨. തവള.

നന്ദകി-തിപ്പലി.

നന്ദഗോപർ - ശ്രീകൃഷ്ണന്റെ വളർത്തച്ഛൻ.

നന്ദഗോപിതാ-അരത്ത.

നന്ദൻ-൧. ശ്രീകൃഷ്ണന്റെ വളർത്തച്ഛനായ നന്ദഗോപർ എന്ന രാജാവ്. ൨. മഗധരാജാവ്. (ചന്ദ്രഗുപ്തനാൽ തോല്പിക്കപ്പെട്ടു.) ൩. വിഷ്ണു.

നന്ദനജം-ഹരിചന്ദനം.

നന്ദനൻ-൧. പുത്രൻ. ൨. വിഷ്ണു. ൩. ശിവൻ.

നന്ദനം-൧. ഇന്ദ്രന്റെ പൂന്തോട്ടം, സന്തോഷിപ്പിക്കുന്നതെന്നർത്ഥം. ൨. തവള. ൩. ചരണം.

നന്ദനവനം-ഇന്ദ്രന്റെ പൂന്തോട്ടം.

നന്ദനാ-൧. മകൾ. ൨. അറുപതിൽ ഒരു വർഷം.

നന്ദനീ-ഞാഴൽ.

നന്ദനോദ്യാനം-ഇന്ദ്രന്റെ ഉദ്യാനം.

നന്ദി-൧. ഉപകാരസ്മരണ ൨. സന്തോഷം. ൩. ശിവന്റെ കാള. ൪. ഭൂതങ്ങളുടെ പ്രധാനി.

വായുപുരാണപ്രകാരം സുരഭിയിൽ കശ്യപന്റെ പുത്രൻ. നന്ദിദേഹൻ എന്നും താണ്ഡവതാലികൻ എന്നും കൂടി പേരുണ്ട്.

൫. കാള. ൬. മംഗലപാഠകൻ. ൭. പ്രിയം. ൮. വിഷ്ണു. ൯. ശിവൻ.

നന്ദികൻ-ശിവന്റെ ഒരു പാൎഷദൻ.

നന്ദികം-ം. പട്ടകരണ. വ. ഒരു ചെറിയ ജലപാത്രം. ന. സന്തോഷം.

നന്ദികെട്ടവൻ-ഉപകാരം ചെയ്തതിനെക്കുറിച്ചു സന്തോഷമില്ലാത്തവൻ.

നന്ദികേട്-ഉപകാരസ്മരണ ഇല്ലായ്മ.

നന്ദികേശ്വരൻ-ം. ശിവന്റെ പാരിഷദന്മാരിൽ ഒരു പ്രധാനി. വ. കാളശ്രേഷ്ഠൻ.

നന്ദിഗ്രാമം-രാമചന്ദ്രന്റെ വനവാസകാലത്തു ഭരതൻ താമസിച്ച ഗ്രാമം.

നന്ദിഘോഷം-അൎജ്ജുനന്റെ രഥം.

നന്ദിത-വി. ബഹുമാനിക്കപ്പെട്ട, കൈക്കൊള്ളപ്പെട്ട.

നന്ദിതരു-തെമ.

നന്ദിനി-ം. പുത്രി. വ. കാമധേനുവിന്റെ പുത്രിയായ ഒരു പശു, ചോദിക്കുന്നതെല്ലാം കൊടുക്കുന്ന വസിഷ്ഠന്റെ പശു. ന. കടുക്ക. ര. അരേണുകം. ഇ. ഗംഗാനദി.

നന്ദി(ന്ദീ)പാദപം-പട്ടകരണ.

നന്ദിപാരലകം-ഒരു മത്സ്യം (സമുദ്രമത്സ്യമാണ്).

നന്ദിപുരാണം-അഷ്ടാദശോപപുരാണങ്ങളിൽ ഒന്നു.

നന്ദി(ന്ദീ)മുഖം-പാത്ത.

നന്ദിക്കുന്നു-സന്തോഷിക്കുന്നു. (സ ക്രി നന്ദിപ്പിക്കുന്നു)

നന്ദിവൎദ്ധനൻ-ശിവൻ.

നന്ദി-ം. പട്ടകരണ. വ. കല്ലാൽ. ന. പേരാൽ. ര. ഉഴുന്ന്.

നന്ദീകം-കോഴി.

നന്ദീകാരൻ-മംഗലപാഠകൻ.

നന്ദിമാഷകം-കളിച്ചിരിച്ചേഷ്ട്.

നന്ദിവൃക്ഷം-ം. പട്ടകരണ. (ജകണ). ആനകൾക്കു സൂക്ഷിക്ഷതെ ചെയ്യുന്ന വൃക്ഷം എന്നൎത്ഥം നന്ദിവൃക്ഷം എന്നുമാവാം. 'പൂവരശു' എന്നും കാണുന്നു. വ. ചിററയാൽ. ന. ആട്ടുകൊട്ടപ്പാല.

നന്ദീശൻ,നന്ദീശ്വരൻ-ശിവൻ.

പാൎവ്വതിയും പരമേശ്വരനുംകൂടി കൈലാസത്തിൽ ഇരിക്കുന്ന കാലത്തു ഒരിക്കൽ രാവണൻ ശരവണത്തിലേക്ക് യാത്രതുടങ്ങി. അപ്പോൾ വാനരരൂപം ധരിച്ചു അവിടെ കാവൽ നിന്നിരുന്ന ശിവൻ (നന്ദീശ്വരൻ) രാവണനെതടുത്തു ഭഗവാനും ദേവിയും എഴുന്നെള്ളിയിരിക്കുന്നതുകൊണ്ടു അങ്ങോട്ടു പോകാൻ പാടില്ലെന്നു പറഞ്ഞു. എന്നിട്ടു രാവണൻ അതു വകവയ്ക്കാതെ അതിലെ തന്നെ പോകാൻ ഉറച്ചു നന്ദീശനെ പരിഹസിച്ചു. ഉടൻ നിന്നെ കൊല്ലുന്നതിനു എന്നെപ്പോലെയുള്ള വാനരന്മാർ തന്നെ ഉണ്ടാകുമെന്നു നന്ദീശ്വരൻ പറഞ്ഞു. അപ്പോൾ രാവണൻ കോപാന്ധനായി ശിവൻ എന്നവൻ ആരു എന്നു പറഞ്ഞുംകൊണ്ടു പൎവ്വതത്തെ പറിച്ചെറിഞ്ഞുകളയുന്നതിനായി എടുത്തുയൎത്തി. പെട്ടെന്നു പാൎവ്വതി ഭയപ്പെട്ടു ഭൎത്താവിനെ ച്ചെന്നു ആലിംഗനംചെയ്തു. ഉടൻ മഹാദേവൻ പെരുവിരൽകൊണ്ടു പൎവ്വതത്തെ ചവിട്ടിത്താഴ്ത്തി രാവണന്റെ കരത്തിൽവെച്ചമൎത്തി. വേദന സഹിക്കാഞ്ഞു ദശവക്ത്രൻ കരഞ്ഞുകൊണ്ടു ആയിരം വൎഷം ശിവസ്തോത്രം ചെയ്തുവാണു അനന്തരം ശിവൻ കാലെടുത്തു. രാക്ഷസാധിപതി കരയുകകൊണ്ടു രാവണൻ എന്നു പേരുണ്ടായി.

നന്ദ്യ-വി. ബഹുമാനിക്കപ്പെടുവാൻ തക്ക.

നന്ദ്യാവൎത്തം-ം. ഒരുമാതിരി ഭവനപ്പണി. വ. ക്രീഡാഭൂമി. ന. ഒരുവക വലിയ കടൽമീൻ ര. നന്ത്യാർവട്ടം.

൫. ദേവാലയവക ഭേദങ്ങളുടെ പ്രത്യേകപ്പേർ, വട്ടശ്രീകോവിൽ (വട്ടത്തിലുള്ള ശ്രീകോവിൽ). കണ്ടാൽ സന്തോഷത്തെ ജനിപ്പിക്കുന്ന വട്ടത്തോടുകൂടിയതെന്നർത്ഥം.

നൻപു്, നമ്പു്-൧. തുഴ. ൨. വീണു കിളുക്കുന്ന നെല്ലു്. ൩. മുള, പൊടിപ്പു്. ൪. ക്രസ്യു്.

നന്മ-൧. ഗുണഭാവം. ൨. വിശേഷം.

നന്മകൾ-൧. പരിഷ്കാരങ്ങൾ. ൨. നല്ല മകൾ.

നന്നു്-വി. നല്ല, കൊള്ളാവുന്ന.

നന്നം-നാറ്റം, ഗന്ധം, ഉ-ം, നന്നം 'അറിയുന്നനായ്'

നന്നാ-അ. അധികം, വളരെ.

നന്നാകുന്നു-നല്ലതാകുന്നു, കുറ്റംതീരുന്നു. (കാ. ക്രി. നന്നാക്കുന്നു).

നന്നാറി-നറുനീണ്ടി.

നന്നി-നന്മ.

നന്നി-ചെറുവൻ

നന്നിമികാ-നന്മ അധികമുള്ള (പഴയ മലയാളം).

'രഥം പ്പൊഴുതു നിറുത്തീടുമലൻ
നന്നിമികം ഭീഷ്മദ്രോണാദികൾ'
(ഭഗവൽഗീത-മാധവപ്പണിക്കർ)

നന്നിലം-നല്ലനിലം.

നന്നേ-അ. വളരെ.

നപുംസകം-ആണും പെണ്ണും അല്ലാത്തതു്, വിശേഷബുദ്ധിയില്ലാത്ത സ്ഥാവരങ്ങളെ കുറിക്കുന്നതു്. ശബ്ദങ്ങളിൽ സ്ത്രീലിംഗവും പുല്ലിംഗവും അല്ലാത്തതു്. മററ പര്യായങ്ങൾ തൃതീയപ്രകൃതി, ഷണ്ഡൻ, ക്ലീബൻ, പണ്ഡൻ

[നപുംസകം രണ്ടുവിധം. ൧ പുന്നപുംസകം=പുരുഷലക്ഷണങ്ങൾ അധികവും സ്ത്രീലക്ഷണങ്ങൾ കുറച്ചുമുള്ളതു. ൨. സ്ത്രീനപുംസകം=സ്ത്രീലക്ഷണങ്ങൾ അധികവും പുരുഷലക്ഷണങ്ങൾ കുറച്ചുമുള്ളതു്]

നപ്പു്-൧. ഗന്ധം, നാറ്റം. ൨. കള്ളന്റെ ചുവട്ടടിനോക്കി പിൻതുടരുക.

നപ്താവു്-പൌത്രൻ, മകന്റെയോ മകളുടെയോ മകൻ. ഇവനുണ്ടായാൽ പിന്നെ പിതൃക്കൾ നരകത്തിൽ വീഴുന്നില്ലായ്കയാൽ ഈ പേരുണ്ടായി.

നപ്ത്രി-പൌത്രി, മകന്റെയോ മകളുടെയോ മകൾ.

മകളുടെ മകളെമാത്രം പറകയാണെങ്കിൽ 'ദൌഹിത്രി'.

നഭഃക്രാന്തി-സിംഹം.

നഭം-ആകാശം.

നഭശ്ചര-വി. ആകാശത്തുകൂടി സഞ്ചരിക്കുന്ന.

നഭശ്ചരൻ-൧. ദേവത. ൨. പക്ഷിമുതലായവ. ൩. മേഘം. ൪. കാററു്.

നഭസം-ആകാശം(നഭസ്സ് എന്നതിന്റെ പാഠം)

നഭസം-൧. ആകാശം. ൨. കടൽ.

നഭസംഗമം-പക്ഷി. ആകാശത്തെ ഗമിക്കശീലമായിട്ടുള്ളതു എന്നർത്ഥം.

നഭസ്ഥലം-ആകാശപ്രദേശം.

നഭസ്യം-പ്രോഷ്ഠപദമാസം (കന്നിമാസം). വർഷകാലമാകയാൽ മേഘങ്ങളോടുകൂടിയതു എന്നർത്ഥം.

നഭസ്വാൻ-വായു. ആകാശം ആശ്രയമായിട്ടുള്ളവൻ എന്നർത്ഥം.

നഭസ്സു്-൧ ആകാശം മേഘങ്ങളെക്കൊണ്ടു പ്രകാശിക്കാതിരിക്കുന്നതു് എന്നർത്ഥം. മേഘങ്ങളാൽ മറയ്ക്കപ്പെട്ടതു്. ൨. ശ്രാവണമാസം, ചിങ്ങമാസം. വിരഹികളെ ഹിംസിക്കുന്നതെന്നർത്ഥം. ൩. മേഘം. ൪. ജലം. ൫. വയസ്സു്. ൬. മഴ.

നഭാ – തുപ്പപ്പടിക്കം, തുപ്പുന്നതിനുള്ള പാത്രം.

നഭാകൻ-രാഹു.

നഭാകം-ഇരുട്ട്.
നബാവു-നവാബ്. (Nawab)
നഭോചക്ഷുസ്സ്-സൂൎയ്യൻ.
നഭോചമസൻ-ചന്ദ്രൻ.
നഭോദീപം-ചന്ദ്രൻ.
നഭോപാന്ഥൻ-സൂൎയ്യൻ.
നഭോമണി-൧. ആദിത്യൻ. ൨. എരിക്ക്.
നഭോംബുപം-വേഴാമ്പൽപക്ഷി.
നഭോരജസ്സ്-ഇരുട്ട്.
നഭോരേണു-മഞ്ഞുകട്ടി.
നഭോലയം-പുക.
നഭോവാക്ക്-അശരീരിവാക്ക്.
നഭോശ്വാസം-കാററ്.
നമത-വി. വളഞ്ഞ.
നമതൻ-൧. നടൻ. ൨. യജമാനൻ.
നമഞ്ഞി-ഞമഞ്ഞി.
നമനം-൧. നമസ്കാരം. കുമ്പിടുക. ൨. മുങ്ങൽ
നമൻ-യമൻ (പ. മ.)
നമസ്സ്-നമസ്കാരം.

നമസ്സബ്ദയോഗത്തിൽ ചതുൎത്ഥിവരും. ഉ-ം, നമോനമഃകംസനിഷൂദനായ.

നമസിത-വി. പൂജിക്കപ്പെട്ട, നമസ്കരിക്കപ്പെട്ട.
നമസ്കരിക്കുന്നു-വന്ദിക്കുന്നു.
നമസ്കാരം-വന്ദനം.
നമസ്കാരി-൧. മുക്കററി, തൊട്ടാവാടി. താണനിൽക്കുന്നതു എന്നൎത്ഥം. ൨. പടർച്ചുണ്ട.

(കറിച്ചുണ്ട, വാളച്ചുണ്ട എന്ന പേരുകളും കാണുന്നുണ്ട്)

നമസ്കൃതി, നമസ്കരണം-നമസ്കാരം.
നമസ്തേ്ന്ത്-അ. ആദ്യമായി (ശൈലി).
നമസ്യ-നമസ്കാരം, പൂജ.
നമസ്യ-വി. ൧. ബഹുമാനേമുള്ള. ൨. വിനയമുള്ള.
നമിക്കുന്നു-നമസ്കരിക്കുന്നു, കുനിയുന്നു.
നമിത-വി. നമസ്കരിക്കപ്പെട്ട, നമസ്കരിച്ച. ൨. കുനിപ്പിക്കപ്പെട്ട, വളയ്ക്കപ്പെട്ട.
നമുചി-ഒരു അസുരൻ.

ഇന്ദ്രൻ അസുരന്മാരെ ജയിച്ചപ്പോൾ നമുചി ധൈൎയ്യത്തോടെ എതിൎത്തു ഇന്ദ്രനെ പിടിച്ചുവെച്ചു. തന്നെ നനഞ്ഞതു കൊണ്ടും ഉണങ്ങിയതുകൊണ്ടും രാത്രിയോ പകലോ കൊല്ലുകയില്ലെന്നു വാഗ്ദാനം ചെയ്താൽ വിട്ടയക്കാമെന്നു നമുചി ഇന്ദ്രനോടു പറഞ്ഞു. ഇന്ദ്രൻ അതു സമ്മതിച്ചു് വാഗ്ദാനം ചെയ്തു. ഉടൻ ഇന്ദ്രനെ വിട്ടയച്ചു. എന്നാൽ ഇന്ദ്രൻ സന്ധ്യാസമയത്തു് ജലത്തിന്റെ പതകൊണ്ടു-ഉണങ്ങിയതും നനഞ്ഞതുമല്ലല്ലോ-നമുചിയുടെ തല ഖണ്ഡിച്ചു. നമുചിയുടെ തല 'ഇഷ്ടന്റെ ദുഷ്ടനായ ഘാതകാ!' എന്നു വിളിച്ചുംകൊണ്ടു ഇന്ദ്രനെ പിന്തുടൎന്നു എന്നുകൂടി മഹാഭാരതത്തിൽ കാണുന്നുണ്ട്.

നമുചിസൂദനൻ-ദേവേന്ദ്രൻ. നമുചി എന്ന അസുരനെ കൊന്നവൻ എന്നൎത്ഥം.
നമേരു-൧. സുരപുന്നം. ൨. ചരളം.
നംകുലം-നമ്മുടെ കുലം.
നമ്പർ-൧. എണ്ണം. ൨. കോടതിയിലെ കേസ്.
നമ്പഷ്ഠാതിരി-ക്ഷത്രിയരിൽ ഒരു ജാതിക്കാരുടെ സ്ത്രീ.
നമ്പി-൧. വിശ്വസിക്കപ്പെട്ടവൻ. ൨. വിശ്വസിക്കപ്പെടുവാൻ യോഗ്യൻ. ൩. ഈശ്വരനിൽ വിശ്വസിക്കുന്നവൻ. ൪. ബ്രാഹ്മണരിൽ താണ ഒരു ജാതി. അമ്പലവാസി, ഇളയതു്. ൫. വൈഷ്ണവാചാൎയ്യൻ (തമിഴ്, തെലുങ്ക്, കൎണ്ണാടകം ഈ ഭാഷകളിൽ). ൬. നടൻ. സ്ത്രീ-നമ്പിച്ചി
നമ്പിടി-അമ്പലവാസികളിൽ ഒരു ജാതി
നമ്പിയശ്ശൻ, നമ്പ്യശ്ശൻ-നമ്പിയുടെ ബഹുമാനപ്പേർ.

നമ്പിയാർ-൧. നമ്പ്യാർ. ൨. ഏറനാട്ടിലെ രാജാക്കന്മാൎക്കുള്ള ബ്രാഹ്മണനാമം. ൩. ക്ഷേത്രത്തിലെ ഒരു വിചാരിപ്പുകാരൻ. രാജാക്കന്മാർ കല്പിച്ചുകൊടുക്കുന്ന ഒരു സ്ഥാനപ്പേർ. ഒരു ജാതിയിൽപെട്ട പുരുഷൻ.

നമ്പുക-വിശ്വസിക്കുക.

നമ്പുന്ന-ആശ്രയിക്കുന്ന, വിശ്വസിക്കുന്ന

നമ്പുവേട്ടുവർ-വടക്കേ കൎണ്ണാടകത്തിലെ ഒരു കള്ളൎക്കൂട്ടം.

നമ്പൂതിരി, നമ്പിതിരി-മലയാളബ്രാഹ്മണരിൽ ഒരു ജാതി.

നമ്പി, തിരി എന്ന ഈ രണ്ടുവാക്കുകൾ കൂടിയതാകുന്നു നംപൂതിരി. നാം-പൂ-തിരി ഇങ്ങിനെ മൂന്നുവാക്കുകൾ കൂടിയതാണെന്നു മറെറാരഭിപ്രായവും കാണുന്നു. 'തിരി' എന്നതു ബ്രാഹ്മണസൂചകമാണ്. സംസ്കൃതത്തിൽ പൂ=പുരം, നഗരം=നാംപുരം പൂ=രക്ഷാധികാരി എന്നു താല്പൎയ്യം='നാം കുടിയേറിപ്പാൎക്കുന്ന പ്രദേശത്തിൻെറ ആധിപത്യം നമുക്കു കിട്ടണം' എന്ന ആശയത്തോടുകൂടി കേരളത്തിലേക്കു വന്നവർ നംപൂതിരിമാർ. സ്ത്രീലിംഗം-അന്തൎജ്ജനം].

നംപൂതിരിപ്പാട്-നംപൂതിരിയിൽ പ്രധാനി, നംപൂതിരി.

നമ്പൂരി-നമ്പൂതിരി.

നമ്പ്യാതിരി-നമ്പൂരിയിൽ ഒരു വിശേഷപ്പേർ.

നമ്പ്യാൻ-ഒരു ജാതിക്കാരൻ, നമ്പ്യാർ. സ്ത്രീലിംഗം-നങ്ങ്യാർ.

നമ്പ്യാരു-൧. നാട്യത്തൊഴിലിൽ ഏൎപ്പെട്ടുവന്ന ഒരു ജാതിക്കാർ. ൨. പുഷ്പകജാതിക്കാരുടെ സ്ഥാനപ്പേർ. നമ്പ്യാർ > <നങ്ങ്യാർ.

നമ്മൾ-ഞാനും നീയും അല്ലെങ്കിൽ നിങ്ങളും.

നമ്ര-വി. ൧. നമസ്കരിപ്പാൻ തക്ക. ൨. വണങ്ങുവാൻതക്ക.

നമ്ര-വി. ൧. വളഞ്ഞ. ൨. വണക്കമുള്ള. ൩. നമസ്കരിക്കുന്ന.

നമ്രത, നമ്രതാ-വണക്കം.

നമ്ര(ക)ം-വഞ്ചി, ഒരു വന്യവൃക്ഷം.

നയ-വി. ചേൎച്ചയുള്ള.

നയ-മുതലയേയും മററും പിടിക്കുന്നതിനുള്ള ഒരുമാതിരി ചൂണ്ടലോടുകൂടിയ ഇര.

നയകൻ-ഒരു സമൎത്ഥനായ കാൎയ്യസ്ഥൻ.

നയകോവിദ-വി. നീതിയിൽ സാമൎത്ഥ്യമുള്ള.

നയക്കാരൻ-ഒരു കാൎയ്യത്തെ പരിഷ്കരിക്കുന്നവൻ.

നയജ്ഞ-വി. നീതി അറിഞ്ഞ.

നയനം-കണ്ണ്. പദാൎത്ഥങ്ങളെ അറിവിൽ പെടുത്തുന്നതു എന്നൎത്ഥം.

നയനഗോചര-വി. കാണ്മാൻതക്കവണ്ണമുള്ള.

നയനാ(നയനീ)-കണ്ണിൻെറ കൃഷ്ണമണി

നയനാനന്ദം-കണ്ണിൻെറ സന്തോഷം.

നയനാമൃത-വി. കണ്ണിനു സന്തോഷമുണ്ടാക്കുന്ന.

നയനൌഷധം-പുഷ്പകാസീസം.

നയഭയം-മാൎദ്ദവവും കൎക്കശവുമായ വഴി (കഴിവ്) ൨-ം നയഭയമായിട്ടു പറഞ്ഞു ബോധിപ്പിച്ചു.

നയ്യം-വി ൧. വിലകുറഞ്ഞ. ൨. പ്രയോജനമുള്ള. ൩. സാവധാനമുള്ള.

നയം-൧. നടത്തൽ. ൨. യോഗ്യം. ൩. നീതി, ന്യായം ൪. ലയ. ൫. ഉപായം ൬. കൎത്തവ്യം.

നയവ്-൧. കൊള്ളാകുന്നതു. ൨. പ്രയോജനം. ലാഭം. ൩. ദ്രവിക്ക. ൪. നയം.

നയവാക്ക്-നല്ലവാക്ക്, മൃദുവായ വാക്ക്

നയവിദൻ-നയജ്ഞൻ.

നയശീല-വി. ൧ സാവധാനശീലമുള്ള. ൨. നീതിയുള്ള.

നയശീലം-കഠിനമില്ലാത്ത സ്വഭാവം.

നയാണ്ടം-മുഖം ചുളുക്കുക, മുഖക്കോട്ടം.

നയാണ്ടിക്ക-പരിഹസിക്ക.

നയിക്കുന്നു-൧. കഴിച്ചുകൂട്ടുന്നു. ൨. പ്രാപിപ്പിക്കുന്നു. ൩. കൊണ്ടുനടത്തുന്നു. (കാ. ക്രി. നയിപ്പിക്കുന്നു.)

നയുക്കി-ഞെക്കി, ഞെരുക്കി. (പ-മ.)

നയോപായം-൧. നീതി, ന്യായം ൨. ഒരു കഷായയോഗം.

നയ്യാണ്ടി-നിസ്സാരമായ ഉപദ്രവം (പ-മ)

നര-രോമം വെളുക്കുക, നരയ്ക്കുക. വാൎദ്ധക്യം നിമിത്തം തലമുടി മീശരോമം ഇവയിലുണ്ടാകുന്ന വെളുപ്പ് (പലിതം)

നരകക്കുഴി-൧. പാപികളെ ഇടുന്ന സ്ഥലം. ൨. വൃത്തികെട്ട സ്ഥലം.

നരകദേവത-നിരൃതി എന്നുള്ള ഒരു ദേവത.

നരകൻ-നരകാസുരൻ, നരകൻ എന്ന അസുരൻ.

മഹാഭാരതവും വിഷ്ണുപുരാണവും അനുസരിച്ചു നരകൻ പ്രാഗ്ജ്യോതിഷത്തിലെ രാജാവായിരുന്നു. അദിതിയുടെ കൎണ്ണാഭരണങ്ങളെയും മററും മോഷ്ടിച്ചുകൊണ്ടു നരകൻ പ്രാഗ്ജ്യോതിഷം എന്ന കോട്ടയിൽ ചെന്നിരുന്നപ്പോൾ ദേവന്മാരുടെ പ്രാൎത്ഥനഹേതുവായിട്ടു കൃഷ്ണൻ അവനെജ്ജയിച്ചു ആഭരണങ്ങളെ തിരിയെ കൊണ്ടുവന്നു (മററൊരുപ്രകാരം നരകൻ ഒരു ആനയുടെ വേഷത്തിൽ വിശ്വകൎമ്മാവിന്റെ പുത്രിയെ അപഹരിച്ചു മാനഭംഗംചെയ്തു. ഇതുകൂടാതെ ഗന്ധൎവ്വർ, ദേവകൾ, മനുഷ്യർ മുതലായവരുടെ സ്ത്രീകളായി ൧൬൦൦൦ പേരെ പിടിച്ചുകൊണ്ടുപോയി കോട്ടയിൽ പാൎപ്പിച്ചു. വളരെ വിലപിടിച്ച ആഭരണങ്ങളും മററും കൂടി പലരിൽ നിന്നും കൈക്കലാക്കി. അതിക്രൂരനായ ഇവനെ ശ്രീകൃഷ്ണൻ വധിച്ചു. സ്ത്രീകളെ നരകന്റെ അന്തഃപുരത്തിൽനിന്നു തൻ ഭാൎയ്യമാരായി സ്വീകരിച്ചു ദ്വാരകയിലേക്കു കൊണ്ടുപോയി. നരകാസുരന്റെ ഒരു ഇഷ്ടനത്രെ മുരൻ.

നരകം-പാപികളെ ഇടുന്ന ഒരു ലോകം. പാപികളെ സ്വസമീപത്തേക്കു വരുത്തുന്നതു എന്നൎത്ഥം. പാപംചെയ്ത മനുഷ്യർ ദുഃഖത്തോടെ ശബ്ദിക്കുന്നേടം എന്നുമാവാം. പൎയ്യായങ്ങൾ നാരകം, നരകം, നിരയം, ദുൎഗ്ഗതി.

നരകഭേദങ്ങൾ=തപനം, അവീചി, മഹാരൌരവം, രൌരവം, സംഘാതം, കാലസൂത്രം മുതലായവ. നരകത്തിലെ നദി-വൈതരണി. നരകദേവത=നിരൃതി. നരകങ്ങൾ ൨൧ എന്നും ഓരോന്നിൽ ഓരോമാതിരി ശിക്ഷയുണ്ടെന്നും പറയപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു.

നരകഭേദം.

'ത്രൈലോക്യത്തിനു തെക്കേച്ചുമിക്കുതാഴെ സരോജാലയാണ്ഡാംഭോനിധിതന്മീതേ നരകങ്ങൾ* ഇരുപത്തൊന്നാകുന്നിതെന്നു ചൊല്ലുന്നു ചിലർ ഇരുപത്തെട്ടുണ്ടെന്നു ചൊല്ലുന്നു ചിലരെല്ലാം *താമിസ്രമെന്നു ചൊല്ലും മുമ്പിലേതുമന്ധതാമിസ്രം രണ്ടാമതും രൌരവം മൂന്നാമതും* നാലാമതല്ലോ മഹാരൌരവം കുംഭീപാകം കാലസൂത്രവുമസിപത്രാരണ്യവും പിന്നെ*സൂകരമുഖമന്ധകൂപവും പത്താമതും ആകുലതരം കൃമിഭോജനം സന്ദംശവും*ദുൎജ്ജനമനസ്താപവൃദ്ധിദം സപ്തസൂൎമ്മിവജ്രകണ്ടകമായ ശാല്മലി വൈതരണി*പൂയോദം സപ്രാണരോധം മാലേയം പ്രേതോദവും മായമെന്നിയെ വിശസനവും ലാലഭക്ഷം*സാരമേയാദനവുമിത

പരത്തൊന്നാമത്തു മാരഴൽ തേട്ടമവീചി
രയഃ പാനമെന്നും ക്ഷാരകർദ്ദമം രക്ഷോ
ഗണഭോജനം മഹാക്രൂരമാം ശൂലപ്രോ
തം ദന്തശൂകവും പിന്നെ അവിടെ നി
രോധനം പര്യാവർത്തവും കേളവധിസൂ
ചീമുഖമെഴാമതറിഞ്ഞാലും ഇരുപത്തെ
ട്ടാകുന്നിതിങ്ങിനെ പാപികൾക്കു നരക
ജാലമനുഭവിപ്പാനനിശം'.

(ഭാഗവതം)

നരകമഥനൻ-വിഷ്ണു.

നരകഹതൻ-പാപി.

നരകാന്തകൻ-വിഷ്ണു. നരകാസുരനെ കൊന്നവനെന്നർത്ഥം.

നരകാരി-വിഷ്ണു. നരകാസുരന്റെ ശത്രു എന്നർത്ഥം.

നരകാസുരൻ-നരകൻ എന്ന അസുരൻ. (നരകൻ എന്നതു നോക്കുക.)

നരകി-വി. നരകത്തിനു യോഗ്യതയുള്ള.

'നരകികളായുള്ളോരിവരെല്ലാം
ചത്തുവീഴും നരകത്തിൽ'
(കേരളവർമ്മ രാമായണം)

നരകിക്കുന്നു-അതിവേദന അനുഭവിക്കുന്നു.

നരകു-നരകം. (നരകത്തിന്റെ തത്ഭവമാണ് നരകു പഴയമലയാളം)

'പോയെക്കുമഹാനരകെത്തുവർ'
(ഭഗവൽഗീത-മാധവപ്പണിക്കർ)

നരച്ച-വി. നരയുള്ള.

നരജന്മം-മനുഷ്യജന്മം

നരദേവൻ രാജാവ്.

നരധി-ഭൂലോകം.

നരന്ത-ഒരുമാതിരി മരുന്നുവള്ളി.

നരൻ-പു. മനുഷ്യൻ. മറ്റെല്ലാററിനേയും തന്റെ വശത്താക്കുന്നവൻ എന്നർത്ഥം. 2. നരമഹർഷി. 3. അർജ്ജുനൻ. 4. ദൈവം, നിത്യൻ. 5. കുതിര.

'നര' എന്ന ശബ്ദത്തോടു പതി, അധിപൻ, നാഥൻ, ഇന്ദ്രൻ മുതലായവ ചേർത്താൽ 'രാജാവ്' എന്നർത്ഥമുണ്ടാകും.

നരനാരായണന്മാർ-വിഷ്ണുവിന്റെ അവതാരമൂർത്തികളായ രണ്ടു മഹർഷിമാർ.

ആദ്യം ഒരാളായിരുന്നു. പുരാണകാലങ്ങളിൽ അർജ്ജുനകൃഷ്ണന്മാരുടെ പേരായി ഗണിച്ചുവന്നു. ഇവർ രണ്ടുപേരും (നരനാരായണന്മാർ) ഒരിക്കൽ ഹിമാലയത്തിൽ അതികഠിനമായ തപസ്സു ചെയ്യുമ്പോൾ ഇന്ദ്രൻ പേടിച്ചു തപോവിഘ്നത്തിനു അനേകം ദേവസ്ത്രീകളെ പറഞ്ഞയച്ചു. എന്നാൽ നാരായണൻ അതിസൌന്ദര്യവതിയായ ഉർവ്വശിയെ സൃഷ്ടിച്ച് മററു സ്ത്രീകളെ ലജ്ജിപ്പിച്ച് മടക്കിഅയച്ചു. നാരായണന്റെ തുടയിൽ ഇരുന്നിരുന്ന ഒരു പുഷ്പത്തിൽനിന്നാണ് ഉർവ്വശിയുണ്ടായതെന്നും കാണുന്നുണ്ട്.

'പേരായിരമുള്ളരവിന്ദാക്ഷൻ
നാരായണനും നരനുമതായി
രണ്ടായവനിയിലവതാരം പുന-
രുണ്ടായവനെവധിപ്പാനപ്പോൾ'
(കൃഷ്ണാർജ്ജുനവിജയം തുള്ളൽകഥ)

നരപതി-രാജാവ്.

നരപശു-മനുഷ്യനെപ്പോലെയുള്ള ഒരു മൃഗം.

നരപാലൻ-രാജാവ്.

നരപ്രിയം-കരിമരം

നരപുംഗവൻ-നരശ്രേഷ്ഠൻ.

നരബലി-മനുഷ്യനെ വെട്ടിക്കൊന്നുള്ള ഒരു ബലിക്രിയ.

നരം-പു. പച്ചക്കർപ്പൂരം. 2. കുതിര.

നരമൃഗം-നരസിംഹം.

നരമേധം-നരബലി.

നരയൻ-നരച്ചവൻ.

നരയാത്തതാച്ചി-സ്ത്രീകളുടെ മുറിയിൽ വേലചെയ്യുന്നവൾ

നരയ്ക്കുന്നു-തലയിലുംമററും രോമംവെളുക്കുന്നു.

നരൽ, നിരർ-കൂട്ടം.

നരവരൻ-രാജാവ്.

നരവാഹന-വി. മനുഷ്യരാൽ എടുക്കപ്പെടുന്ന.

നരവാഹനൻ-വൈശ്രവണൻ. മനുഷ്യൻവാഹനമായിട്ടുള്ളവൻ എന്നർത്ഥം.

നരവാഹ്യ-വി. മനുഷ്യരാൽ വഹിപ്പാൻതക്ക.

നരവീരൻ-രാജാവ്.

നരസഖൻ-നാരായണൻ.

നരസിംഹപുരാണം- അഷ്ടാദശോപപുരാണങ്ങളിൽ ഒന്ന്.

നരസിംഹം-ഫ. വിഷ്ണുവിന്റെ ഒരു അവതാരം. (അവതാരം എന്ന ശബ്ദത്തിൽ ദശാവതാരം (4) നോക്കുക). ഉ. മനുഷ്യശ്രേഷ്ഠൻ.

നരസ്തുതി-മനുഷ്യനെ സ്തോത്രംചെയ്ക.

നരഹരി-നരസിംഹമൂർത്തി.

നരഹരി-ഒരു സംസ്കൃതകവി ശൃംഗാരശതകമുണ്ടാക്കി. എല്ലാ പദ്യങ്ങളിലും സ്വനാമമുദ്രയുണ്ട്. ബാണാദികൾക്കു ശേഷം ജീവിച്ചിരുന്നിരിക്കണം.

നരാധമൻ-മനുഷ്യരിൽ നിന്ദ്യൻ, ചീത്തമനുഷ്യൻ.

നരാധാര-ഭൂമി.

നരാധിപൻ-രാജാവ്.

നരാധീശൻ-രാജാവ്.

നരായണൻ-വിഷ്ണു നരന്മാർക്ക് സായുജ്യാവസ്ഥയിൽ പ്രാപ്തിസ്ഥാനം എന്നർത്ഥം.

'അഥനാരായണോവിഷ്ണു
ശ്ചക്രപാണിർന്നാരായണഃ'

(ശബ്ദാർണ്ണവം)

നരാവതാരം-മനുഷ്യനായി ജനിക്കുക.

നരാശൻ-രാക്ഷസൻ

നരി-ഫ. കരടി. കർണ്ണാടകം തമിഴ് തുളു ഈ ഭാഷകളിൽ 'നരങ്ങ്'-ഞെട്ടുവിട്ടുക. ഉ. കടുവാ, ന. സ്ത്രീ.

നരിക്കെന്നു-അ. വേഗത്തിൽ, പെട്ടെന്ന്

നരിച്ചീറ്(റ്) - ഒരുമാതിരി പക്ഷി, ചെറിയ വാവൽ. പര്യായങ്ങൾ-ചർമ്മപക്ഷി, തൈലപായികാ.

നരിച്ചീറിന്റെ മാംസം-വാതം, ക്ഷയം, നേത്രരോഗം, ഗുഹ്യരോഗം ഇവയ്ക്കു നന്ന്. തമിഴിൽ-കരപ്പു. നരിച്ചീർ. വാവലിന്റെ ജാതിയിൽ ഒരുവക ഭേദമാണ്. നരിച്ചീറിനും വാവലിനുമായി ആഹാരവൃത്തിയുടെ ഭേദമേയുള്ളു. ഈ ജാതിയിലുള്ള ചില പ്രാണികൾ കായ്കനികൾ തിന്നു കാലക്ഷേപം ചെയ്യുന്നു. ചിലതു മാംസം തിന്നു ഉപജീവനം കഴിക്കുന്നു. നാം കാണുന്ന വാവൽ ആദ്യം പറഞ്ഞശേഖരത്തിലും നരിച്ചീർ രണ്ടാമതു പറഞ്ഞശേഖരത്തിലുമാകുന്നു. വാവൽവർഗ്ഗത്തിലുള്ള എല്ലാപ്രാണികളും രാത്രിയിൽ സഞ്ചരിച്ചു ഇരതേടുന്നു. സൂര്യരശ്മിയുള്ളപ്പോൾ അവയുടെ കണ്ണുകൾക്കു കാഴ്ചയില്ല. അതിനാൽ പകൽസമയം അവ ഇരുട്ടുള്ള ഗുഹകളിലും തട്ടിൻപുറത്തും മററും തൂങ്ങിക്കിടക്കുന്നു.

നരിത്തല, നരിത്തലവാതം- കാലിന്റെ മുട്ടിൽവരുന്ന ഒരു നീര്.

നരിപ്പുച്ച-ഒരുമാതിരി തൈ (കഞ്ചാവുപോലെ ഉപയോഗിക്കുന്നു.)

നരിമീൻ-ഒരുവക മത്സ്യം, കോര എന്നു ചിലർ പറയുന്നു.

നരിമീനും കോരയും രണ്ടിനംതന്നെയാണ്.

നരിമൂളി-ശബ്ദംകൊണ്ടു ഭയപ്പെടുത്തി മൃഗങ്ങളെ ഓടിക്കുന്നതിനുള്ള ഒരു സൂത്രം.

നരിയടിയൻ-വൈദ്യൻകമ്പളങ്ങ, പൂരിക്കമ്പളങ്ങ.

നരിയാണി-കാലിന്റെ കണ്ണ്.

നരിവെങ്കായം-കാട്ടുവെങ്കായം.

നരേന്ദ്രൻ-പു. രാജാവ്. വ. വിഷവൈദ്യൻ.

നരേന്ദ്രമാതാ-പുളിയാരൽ.

നരേശൻ-രാജാവ്.

നരോത്തമൻ-മനുഷ്യരിൽ നല്ലവൻ.

നരോൽക്കരം-മനുഷ്യരുടെ കൂട്ടം.

നർത്തകൻ-പു. നൃത്തംചെയ്യുന്നവൻ, ആട്ടക്കാരൻ, ചാക്യാർ. വ. രാജാവ്. ന. ശിവൻ. ര. സ്തുതിപാഠകൻ.

നർത്തകം-പു. വേഴൽപ്പുല്ല്. വ. ആന. ന. മയിൽ.

നർത്തകി-പു. ആട്ടക്കാരി. നൃത്തംചെയ്യുന്നവൾ എന്നർത്ഥം. വ. പവിഴക്കൊടി. ന. പിടിയാന. ര. പെൺമയിൽ.

നർത്തനപ്രിയൻ-ശിവൻ.

നർത്തനം-ആട്ടം, കൂത്ത്. ചാടിക്കളിക്കുക എന്നർത്ഥം.

നർദ്ദനം-അലച്ച്.

നർമ്മഠൻ-പു നേരമ്പോക്കുകാരൻ, കളിവാക്കുപറയുന്നവൻ. വ. താന്തോന്നി. ന. സ്ത്രീലോലൻ.

നർമ്മഠം-പു. താടി. വ. മുലക്കണ്ണ്. ന. ക്രീഡ, സംഗം, സംയോഗം.

നർമ്മദ-വി. പു. നർമ്മത്തെ കൊടുക്കുന്ന. വ. ഉല്ലസിപ്പിക്കുന്ന, സുഖത്തെ കൊടുക്കുന്ന.

നർമ്മദാ-പു. രേവാനദി. പര്യായങ്ങൾ—രേവാ, നർമ്മദാ, സോമോത്ഭവാ, മേഖലകന്യകാ. കേളിയെ ഉണ്ടാക്കുന്നതെന്നർത്ഥം.

നർമ്മദാനദി മേഖലപർവ്വതത്തിൽനിന്നു പുറപ്പെട്ടു കലിംഗദേശത്തിൽ അമരകണ്ടകം എന്ന പർവ്വതത്തിന്റെ സമീപത്തുകൂടിയൊഴുകി പടിഞ്ഞാറേ സമുദ്രത്തിൽ വീഴുന്നു. ജലം എല്ലാ രോഗങ്ങൾക്കും നന്ന്.

'കലിംഗദേശപശ്ചാർദ്ധേ
പർവ്വതേമരകണ്ടകേ
പുണ്യാ ച ത്രിഷുലോകേഷു
രമണീയാമനോരമാ
നർമ്മദാസരിതാംശ്രേഷ്ഠാ
സർവ്വപാപപ്രണാശിനീ
താരയേൽസർവ്വഭൂതാനി
സ്ഥാവരാണിചരാണി ച'
(മത്സ്യപുരാണം)

വ. ചോനകപ്പുല്ല്.

നർമ്മം-പു. നേരമ്പോക്ക്, വിനോദം, കളിവചനം, ക്രീഡ. വ. സ്ത്രീപുരുഷന്മാർ പരസ്പരം പ്രേമാതിശയം ഹേതുവായിട്ടു ചെയ്യുന്ന പരിഹാസം. ന. സുഖം.

നർമ്മസചിവൻ-രാജാവിനോടു നേരമ്പോക്കു പറയുന്ന ഒരു സേവകൻ.

നർമ്മസുഹൃത്ത്-വളരെ അടുപ്പമുള്ള ഇഷ്ടൻ.

നലകം-മലങ്കടല.

നല-നല്ല.

നലനല-നല്ലനല്ല. (പഴയ മലയാളം.)

'ല്ല' എന്ന വർണ്ണത്തിന്റെ ദ്വിത്വം പലപ്പോഴും നിരണകവികൾ തമിഴ് സമ്പ്രദായത്തെ അനുസരിച്ചു ലോപിപ്പിക്കാറുണ്ട്.

'സംസ്കൃതപദ്യങ്ങളിനാൽനലനല
ഞാനർത്ഥങ്ങളുരത്തു'
(ഭഗവൽഗീത-മാധവപ്പണിക്കർ)

നലം-അ. വേഗം.

നലം-പു. വേഴൽ. വ. മംഗളാശംസ, നന്മ, ഗുണം, നല്ലതു്.

നലമീനം-ചെമ്മീൻ.

നല്കു, നൽക-കൊടുക്കുക. (നൽ=നല്ലതു്.) നല്ലതായിരിക്ക അല്ലെങ്കിൽ നല്ലതു കൊടുക്കുക എന്നർത്ഥം. ഇപ്പോൾ 'കൊടുക്കുക' എന്ന അർത്ഥം മാത്രമേയുള്ളൂ.

നല്കുന്ന-കൊടുക്കുന്ന.
നൽകേൻ-തരികയില്ല, നൽകയില്ല.
നല്ലരിമ്പു്-കരിമ്പിൻഭേദം.
കരിമ്പിൻെറ ഗുണംതന്നെ ഇതിനുമുള്ളതു്. മധുരരസമാണു് ഒരു വിശേഷത പിത്തത്തിനും ചുട്ടുനീറലിനും നന്നു്. രുചികരമാകുന്നു.
നല്പു്-നന്നു്. (നല്പു് > < തില്പു്.)
നല്ലു്-നന്നു്. (നല്ലു് > < കല്ലു)
നല്ല-വി. നന്മയുള്ള.
നല്ലജാതി-നല്ലവക.
നല്ലൻ-നല്ലവൻ, ഗുണവാൻ, സമർത്ഥൻ.
നല്ലപ്പോൾ-അ ഃ. നല്ല സമയത്തു്.
വ. ഒന്നാമതു്, മുമ്പേ.
നല്ലാ-നലം, നല്ലതായ.
'നല്ലമുടയകലം'
(വൈരാഗ്യചന്ദ്രോദയം)
നല്ലമുളകു്-കൊടിമുളകു്.
നല്ലവണ്ണം-അ. ശുഭമായിട്ടു്, ഉപേക്ഷകൂടാതെ
നല്ലവൻ-സ്വഭാവഗുണമുള്ളവൻ.
നല്ലവഴി-ഗുണമായി വരുവാനുള്ള ഒരു ആരംഭം, നല്ലനടപ്പു്.
നല്ലാർ-സ്ത്രീകൾ, നല്ലസ്ത്രീകൾ.
നല്ലി-നെയ്ത്തുകാരി.
നല്ലിരിക്ക-ഔഷധം സേവിച്ചു കഴിഞ്ഞാൽ പിന്നീടു പഥ്യമായിരിക്ക
നല്ലവാതിൽ-കല്യാണംകഴിച്ചു വന്നാൽ ഭാര്യാഭർത്താക്കന്മാർ ഭാര്യയുടെ ശേഷക്കാർ പാർക്കുന്ന വീട്ടിൽ മുമ്പേ ചെല്ലുന്നതു്.
നല്ലെണ്ണ-എള്ളാട്ടി എടുക്കുന്ന തൈലം, എള്ളെണ്ണ.
നല്ലെണ്ണ കുടിച്ചാൽ വാതം, കഫം, ചിരങ്ങു്, ചൊറി, വ്രണം, കൃമി ഇവകൾ നന്നു്. ത്വദ്ദോഷത്തെ ചെയ്യും. കണ്ണിനു ഹിതമല്ല. രക്തദോഷത്തെ ഉണ്ടാക്കും. മലമൂത്രങ്ങളെ തടുക്കും. ഏററവും ചെറിയ നാഡികളിൽ പ്രവേശിച്ചു ദോഷങ്ങളെ ശമിപ്പിക്കും. മെലിഞ്ഞവരെ തടിപ്പിക്കും. തടിച്ചവരെ മെലിയിക്കും. ബലത്തെ വർദ്ധിപ്പിക്കും ഗർഭാശയശുദ്ധിയെ ചെയ്യും. തേച്ചാൽ-കണ്ണുരോഗം, ശിരോരോഗം, പ്രമേഹം, യോനിരോഗം ഇവകൾ നന്നു്. വ്രണത്തെ വററും. അഗ്നിയെ വർദ്ധിപ്പിക്കും ഓർമ്മയെ നൽകും. തൊലിനു മിനുസം വരുത്തും. കണ്ണിനു നന്നു്. മുടിയെ നന്നാക്കും വേറെയും പല ഗുണങ്ങൾ ഉണ്ടു്. എണ്ണ സേവിച്ചുണ്ടാകുന്ന അജീർണ്ണത്തിൽ പിണ്ണാക്കുകഷായം കുടിക്ക. തമിഴിൽ-എള്ളിൻനെയ്യ്. ഇംഗ്ലീഷിൽ Sesamum-oil സിസമം ഓയിൽ
നല്ലോർ-നല്ല ആളുകൾ.
നൽവിന-ധർമ്മം, സുകൃതം (നൽവിന തീവിന = ധർമ്മാധർമ്മരൂപമായ കർമ്മബന്ധം. തീവിന = അധർമ്മം, പാപം.)
നലാം-നാന്തമുഴം.
'കേരത്തോട്ടംപനസവനവും
പൂരാ നാലഞ്ചുനലാം'
(മയൂരസന്ദേശം)
നലാം-ഗുരുമുഴം കൂടിയതാണു് എന്നും അഭിപ്രായം കാണുന്നുണ്ടു്.
'നലാംഹസ്തശത' എന്നു (കാര്യൻ)
നവ-വി. പുതിയ.
നവ-വി. ഒൻപതു്.
നവകം-വി ഒൻപതുസംഖ്യയുടെ ഒരു കൂട്ടം
നവകർമ്മങ്ങൾ-ശമം, ദമം, ക്ഷമ, അവക്രത, തപം, ശൌചം, ആസ്തിക്യം, അജ്ഞാനം, വിജ്ഞാനം.
നവകർമ്മസാക്ഷികൾ - സൂര്യൻ, ചന്ദ്രൻ, ആകാശം, വായു, യമൻ, കാലം, ജലം, ഭൂമി, അഗ്നി-ഈ ൯-ം.

നവകാരികാ, നവകാലികാ, നവഫലികാ—പുതുതായി വിവാഹംകഴിച്ച സ്ത്രീ, തീണ്ടാരി ആരംഭിച്ചവൾ.

നവകീൎത്താ-ഒരു മന്ത്രം.

നവഖണ്ഡപതികൾ-പൂൎവ്വചിത്തി എന്ന അപ്സരസ്ത്രീയുടെ പുത്രന്മാർ.

നവഖണ്ഡം- ഒൻപതുഖണ്ഡം, ജംബൂദ്വീപിലുള്ള ഭൂഖണ്ഡം ഒൻപതും. (ദ്വീപുകൾ എന്നതു നോക്കുക)

നവഗ്രഹങ്ങൾ-സൂൎയ്യൻ മുതലായ ഗ്രഹങ്ങൾ ഒൻപതും. ആദിത്യൻ, ചന്ദ്രൻ, ചൊവ്വാ, ബുധൻ, വ്യാഴം, ശുക്രൻ, ശനി, രാഹു, കേതു-ഇങ്ങിനെ ൯. (ഗ്രഹചാരം എന്നതു നോക്കുക.)

'സൂൎയ്യശ്ചന്ദ്രോമംഗളശ്ച
ബുധശ്ചാപിബൃഹസ്പതിഃ
ശുക്രഃശനൈശ്ചരോരാഹുഃ
കേതുശ്ചേതിഗ്രഹാനവ'

നവചത്വാരിംശ-നാല്പത്തിഒൻപതു്.

നവചത്വാരിംശത്തു്-നാല്പത്തിഒമ്പതു്

നവചന്ദ്രൻ-കറുത്തവാവു കഴിഞ്ഞു് അടുത്തദിവസങ്ങളിൽ കാണപ്പെടുന്ന ചന്ദ്രൻ, ചന്ദ്രകല

നവജ്വരം-പനി തുടങ്ങിയാൽ പത്തു ദിവസത്തോളം പറയുന്ന ഒരു പേർ.

നവഞ്ഞു-കശക്കി, വിരകി. (പ-മ.)

നവടി-കശക്കി, മയ്ച്ചു (പ-മ.)

നവത-ഒമ്പതു സംഖ്യയോടുകൂടിയ ഒരു കൂട്ടം.

നവതാരുണ്യ-ഒരു വൃക്ഷത്തിന്റെ പേർ.

നവതി-തൊണ്ണൂറു്.

നവത്രിംശ-വി. മുപ്പത്തിഒമ്പതു.

നവത്രിംശത്തു്-മുപ്പത്തിഒമ്പതു്.

നവദളം-താമരപ്പൂവിന്റെ അകത്തെ ഇതൾ, താമരപ്പൂ മുതലായതിന്റെ പുതിയ ഇതൾ.

നവദുൎഗ്ഗാ-ഒമ്പതുരൂപത്തിലുമുള്ള ദുൎഗ്ഗ.

നവദോഷം-ഗുളികൻ, വിഷ്ടി, ഗണ്ഡാന്തം, വിഷം, ഉഷ്ണം, ഏകാൎഗ്ഗളം, സൎപ്പശിരസ്സ്, ലാടം, വൈധൃതം.

നവദ്രവ്യങ്ങൾ-ഭൂമി, ജലം, തേജസ്സ്, വായു, വ്യോമം, കാലം, ദിക്കു്, ആത്മാവു്, മനസ്സ് ഇവ-൯-ം.

നവദ്വാര-വി. ഒൻപതു ദ്വാരങ്ങളുള്ള.

നവദ്വാരം-ചെവി മുതലായ ശരീരച്ഛിദ്രങ്ങൾ ഒൻപതും.

ശ്രോത്രങ്ങൾ (ചെവികൾ), ലോചനങ്ങൾ (കണ്ണുകൾ), ഘ്രാണങ്ങൾ (മൂക്കിൻദ്വാരങ്ങൾ), വായ്, ഗുദം, ഗുഹ്യം ഇങ്ങിനെ ൯

നവധാ-അ. ഒൻപതുവിധം.

നവധാതുക്കൾ-ഒമ്പതുധാതുക്കൾ (ധാതു എന്നതു നോക്കുക.)

'ഹേമതാരാരനാഗാശ്ച
താമ്രരംഗചതീക്ഷ്ണകം
കാംസ്യകംകാന്തലോഹശ്ച
ധാതവോനവകീൎത്തിതാഃ'

നവധാന്യം-യവം മുതലായ ഒൻപതുവിത്തുകൾ (ധാന്യങ്ങൾ).

യവം, ഗോതമ്പു്, കടല, എള്ളു്, തുവരൻപരിപ്പു്, പയർ, ഉഴുന്നു്, കാണം (മുതിര) മൊച്ചക്കൊട്ട ഇവ ൯-ം.

നവനദികൾ - സരസ്വതി, വൈതരണി, മധുസ്രവ, അമ്ലനദി, ആപഗം, മന്ദാകിനി, കൌശികി, ഹിരണ്വതി, ദൃഷദ്വതി.

നവനിധി-മഹാപത്മം മുതലായ വൈശ്രവണന്റെ നിക്ഷേപം ഒൻപതും.

നവനിധികൾ= മഹാപത്മം, പത്മം, ശംഖം, മകരം, കച്ഛപം, മുകുന്ദം, കുന്ദം, നീലം, ഖൎവ്വം ഇവ ൯-ം.

൧. മഹാപത്മം-മഹത്തായ പത്മം.

൨. പത്മം- എല്ലാവരാലും സേവിക്കപ്പെടുന്നതു്.

൩. ശംഖം-വ്യസനത്തെ കളയുന്നതു്.
൪. മകരം- മുതലയെപ്പോലെ പിടിക്കാൻ പ്രയാസമുള്ളതു്.
൫. കച്ഛപം-ആമയെപ്പോലെയിരിക്കുന്നതു്.
൬. മുകുന്ദം-മനോഹരമായിരിക്കുന്നതു്
൭. കുന്ദം- ടി
൮. നീലം-ഏററവും സൂക്ഷിക്കപ്പെടുന്നതു
൯. ഖർവ്വം-സൂക്ഷിക്കപ്പെടുന്നതു്.

നവനീ-വെണ്ണ.

നവനീതം-ന. പുതിയ വെണ്ണ, വെണ്ണനെയ്യ്, പുതുതായി കടഞ്ഞെടുത്തതും ഉരുക്കാത്തതുമായ നെയ്യ്. പുതുതായി എടുക്കപ്പെടുന്നതെന്നർത്ഥം.

നവപാഠകൻ-പുതിയ അദ്ധ്യാപകൻ.

നവഫലിക-കല്യാണപ്പെണ്ണു്.

നവം-ന. നൂതനം, പുതിയതു്. ഉ. ചെമന്നതഴുതാമ.

നവംനവം-അ. പുത്തൻപുത്തനായി.

നവമ-വി. ഒൻപതാമത്തെ.

നവമല്ലിക, നവമാലിക-ന. ചെറപിച്ചകം. സ്തുതിക്കപ്പെടുവാൻ തക്ക മാലയുണ്ടാക്കുന്നതെന്നർത്ഥം. ഇതു കുശിമുല്ലയാണെന്നും അഭിപ്രായം കാണുന്നു. ഉ. കാമദേവന്റെ ബാണങ്ങളിൽ ഒന്നു്.

നവമാലിക- ന. ഒരു വൃത്തത്തിന്റെ പേർ. ഉ. നവമല്ലിക.

നവമാലിനീ-കുശിമുല്ല.

നവമി-ഒൻപതാംതിഥി.

നവയോഗികൾ-ഭരതഭ്രാതാക്കന്മാർ.

നവയോഗികൾ-കവി, ഹരി, അന്തരിക്ഷൻ, പ്രബുദ്ധൻ, പിപ്പലായനൻ, ആവിർഹോത്രൻ, ദ്രുമിഡൻ, ചമസൻ, കരഭാജനൻ ഇവരാണെന്നും, ഇവർ മിഥിലാരാജ്യാധിപനായ നിമിരാജാവിനു ഭാഗവതധർമ്മാദികളും മററും പററി ഉപദേശിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നും ഭാഗവതം ഏകാദശസ്കന്ധത്തിൽ കാണുന്നു

നവയൌവ്വനം — യൌവ്വനകാലത്തിന്റെ ആദി.

നവയൌവ്വനാ- യൌവ്വനം തുടങ്ങിയ സ്ത്രീ.

നവര-ഒരുമാതിരി നെല്ലു്.

നവര മുതലായ നെല്ലു് = ആശു, വ്രീഹി, പാടലം.

നവരക്കിഴി-വാതചികിത്സയ്ക്കു വേണ്ടുന്ന ഒരുമാതിരി ചോററുകിഴി.

നവരംഗം-അനേകം. ഉ-ം, നവരംഗസഖം.

നവരത്നങ്ങൾ-ന. പവിഴം മുതലായ ഒൻപതുതരം കല്ലുകൾ.

'മുക്താമാണിക്യവൈഡൂര്യ
ഗോമേദംവജ്രവിദ്രുമൌ
പദ്മരാഗോമരതകം
നീലശ്ചേതിയഥാക്രമം'

മുത്തു്, മാണിക്യം, വൈഡൂര്യം, ഗോമേദകം, വജ്രം, പവിഴം, പദ്മരാഗം, മരതകം, നീലം.

ഉ. വിക്രമാദിത്യസദസ്സിലെ നവരത്നങ്ങൾ.

'ധന്വന്തരിക്ഷപണകാമരസിംഹശങ്കു
വേതാളഭട്ടഘടകർപ്പരകാളിദാസാഃ [ഖ്യാതോവരാഹമിഹിരോനൃപതേസ്സഭായാം
രത്നാനിവൈവരരുചിർന്നവവിക്രമസ്യ'

ധന്വന്തരി ക്ഷപണകൻ, അമരസിംഹൻ, ശങ്കു, വേതാളഭട്ടൻ, ഘടകർപ്പരൻ, കാളിദാസൻ, വരാഹമിഹിരൻ, വരരുചി ഇവർ വിക്രമാദിത്യസഭയിലെ ഒൻപതു ഗ്രന്ഥകർത്താക്കന്മാരാകുന്നു.

നവരത്നങ്ങളും, സ്ഫടികം, പല്ലവരാഗം, ചന്ദ്രകാന്തം ഇവയും കൂടിയതത്രേ ദ്വാദശരത്നങ്ങൾ

നവരനെല്ലു്-ഒരുവക നെല്ലു്.

വാതം, പിത്തം, ജ്വരം, കഫം ഇവയ്ക്കു നന്ന്. രുചിയെ ഉണ്ടാക്കും. മലം പിടിക്കും. ചെന്നെല്ലിന്റെ ഗുണങ്ങൾ കൂടെയുണ്ടെന്നും അഭിപ്രായമുണ്ട്. ഈ പറഞ്ഞതു വെളുത്തതിന്റെ ഗുണമാണ്. കറുത്തനിറത്തിലുമുണ്ട്. അതിന്റെ ഗുണം അതുതന്നെ. പക്ഷെ കാച്ചുകുറയും. സം-ഷഷ്ടികം.

നവരസം-൧. ശൃംഗാരാദിരസങ്ങൾ ഒൻപതും.

ശൃംഗാരം, ഹാസ്യം, കരുണം, രൌദ്രം, വീരം, ഭയാനകം, ബീഭത്സം, അത്ഭുതം, ശാന്തം ഇവ ഒൻപതും.

('വാത്സല്യം' എന്ന ഒന്നുകൂടിയുണ്ടെന്നു പണ്ഡിതന്മാർ അഭിപ്രായപ്പെടുന്നു.)

നവരസങ്ങളുടെ സ്ഥായീഭാവങ്ങളും യോജിക്കുന്ന രാഗങ്ങളും.

രസങ്ങൾ.	സ്ഥായീഭാവങ്ങൾ.	ചേർന്ന രാഗങ്ങൾ.
൧. ശൃംഗാരം	രതി	തോടി, കാമോദരി മുതലായവ
൨. കരുണം	ശോകം	ആനന്ദഭൈരവിയും മററും
൩. ഹാസ്യം	ഹാസം	പന്തുവരാളിയും മററും
൪. ഭയാനകം	ഭയം	നാഥനാമക്രിയയും മററും.
൫. ബീഭത്സം	ജുഗുപ്സ (അറപ്പ്)	അഠാണയും മററും
൬. രൌദ്രം	ക്രോധം	ആഹരിയും മററും
൭. വീരം	ഉത്സാഹം	ഭൈരവിയും മററും
൮. അത്ഭുതം	വിസ്മയം	നവരസവും മററും
൯. ശാന്തം	ശമം (നിരഹങ്കാരത്വം)	മോഹനവും മററും

൨. ഒരു രാഗം.

നവരാത്രം, നവരാത്രി - ആശ്വയുജ (കന്നി) മാസത്തിൽ ശുക്ലപ്രതിപദം മുതൽ ഒൻപതുദിവസം.

നവരി-മന്തി. (പ-മ.)

നവലക്ഷ്മി-പുതിയ ഐശ്വര്യം, സമ്പത്ത്.

നവവല്ലഭം-എണ്ണയകിൽ.

നവവ്യാകരണജ്ഞന്മാർ - ഒൻപതു വ്യാകരണം പഠിച്ചിട്ടുള്ളവർ. ആദിത്യൻ, ഹനുമാൻ, വ്യാസൻ ഈ മൂന്നുപേരും

നവവ്യൂഹൻ-വിഷ്ണു.

നവശായകർ-ഒൻപതു അധമജാതികൾ

'ഗോപോമാലീതഥാതൈലീ
തന്ത്രീമോദകവാരുജീ
കുലാലഃ കർമ്മകാരശ്ച
നാപിതോനവശായകാഃ'

നവസാരം- വാർപ്പുപണിക്കാർക്കും മററും വേണ്ടുന്ന ഒരുവക ക്ഷാരം, നവക്ഷാരം

നവസൂതികാ-൧. കടിഞ്ഞൂൽ പ്രസവിച്ചവൾ. ൨. പ്രസവിച്ചിട്ട് ഏറെനാൾ കഴിയാത്ത പശു. പുതുതായി പെററവൾ എന്നർത്ഥം.

നവാന്നം-൧. പുത്തരി. ൨. പുതിയ ഭക്ഷണവസ്തു. ൩. ചോറൂണടിയന്തരം.

നവാബ് - മഹമ്മദീയരാജാക്കന്മാരുടെ സ്ഥാനപ്പേർ. ഉ-ം, ആർക്കാട്ടിലെ നവാബ്.

നവാംഗി-സ്ത്രീ.

നവാംബരം- കോടിവസ്ത്രം. നെയ്ത്തുതറിയിൽ നിന്നു അടുത്തകാലത്തെടുത്തതും മുറിക്കാത്തതും അലക്കാത്തതുമായ വസ്ത്രം. പുതിയ വസ്ത്രം എന്നർത്ഥം.

നവാംശകം-(ജ്യോതിഷത്തിൽ) ഒരു രാശിയെ ഒൻപതായി ഭാഗിച്ചതു്.

നവാലി-൧. ക്ഷൌരക്കത്തി. (നാവലി എന്നും കാണുന്നു) ൨. മടക്കുകത്തി.

നവാശീതി-എൺപത്തിഒൻപതു്.

നവിപുലാ-ഒരു വൃത്തത്തിന്റെ പേർ.

നവീകരണം പുതുതാക്കുക.

നവീന-വി. പുതിയ.

നവോഢ-വിവാഹം കഴിഞ്ഞിട്ടു ഏറെ നാൾ കഴിയാത്തവൾ.

നവോദ്ധൃതം-വെണ്ണനെയ്, വെണ്ണ. (നവനീതം എന്നതു നോക്കുക.)

നവ്യ-വി. ൧. പുതിയ. ൨. ഇളയ.

നവ്യം-൧. സ്തുതി. ൨. പുതിയതു്, നൂതനം. ൩. ചെമന്ന തഴുതാമ.

നശിക്കുന്നു-ക്ഷയിക്കുന്നു. (സ. ക്രി. നശിപ്പിക്കുന്നു.)

നശിപ്പു്-നാശം, ക്ഷയം.

നശീകരണം-നാശകരം, നശിപ്പിക്കുന്നതു്.

നശീകരം-നശിപ്പാൻ കാരണമായതു്, നശീകരണം.

നശീകരിക്കുന്നു-നാശം വരുത്തുന്നു.

നശീകൃതം-നശിപ്പിക്കപ്പെട്ടതു്.

നശ്ശുവല്ലു്-ചപ്പു്, ചവറു്. (പ-മ.)

നശ്യ-വി. നശിപ്പാൻതക്ക.

നശ്യൽ-വി. ക്രമേണ നശിക്കുന്ന.

നശ്വര-വി. നാശമുള്ള.

നശ്വരം-നശിച്ചുപോകുന്നതു്.

നഷ്ട-വി. ൧. മറഞ്ഞ. ൨. നശിച്ച.

നഷ്ടക്കാരൻ-൧. അഴിമതിക്കാരൻ, ധാരാളക്കാരൻ. ൨. ഭാഗ്യക്കുറിപറയുന്നവൻ, വരുംഫലം പറയുന്നവൻ.

നഷ്ടചതുഷ്ടയം-

'അസന്തുഷ്ടോ ദ്വിജോ നഷ്ട
സ്സന്തുഷ്ടഃ ക്ഷത്രിയസ്തഥാ,
സലജ്ജാ ഗണികാ നഷ്ടാ
നില്ലജ്ജാ തു കുലാംഗനാ'

അസന്തുഷ്ടനായ ദ്വിജനും സന്തുഷ്ടനായ ക്ഷത്രിയനും, ലജ്ജയുള്ള ഗണികയും ലജ്ജയില്ലാത്ത കുലാംഗനയും കീഴ്പോട്ടു പതിക്കും.

നഷ്ടചേഷ്ട-വി. ചേഷ്ടയില്ലാത്ത, മോഹാലസ്യമുള്ള.

നഷ്ടചേഷ്ടിത-മോഹാലസ്യം. ചേഷ്ടയില്ലാത്തവന്റെ ഭാവം എന്നർത്ഥം. മൂർഛകൊണ്ടു ഇളക്കമില്ലാതെയുള്ള കിടപ്പു്.
 ഹർഷശോകാദിഭേദങ്ങൾ അധികപ്പെടുക കൊണ്ടു ഹൃദയം പര്യാകുലമാകുമ്പോൾ ഉണ്ടാകുന്ന അവസ്ഥ.

നഷ്ടജാതകം-മതിയായ പഠിപ്പുള്ള ജ്യോത്സ്യനോടു ഒരാളുടെ ജാതകം എഴുതി കിട്ടണമെന്നുമാത്രം പറഞ്ഞാൽ ജനനത്തിന്റെ തീയതിമുതലായ വിവരം ഒന്നും കൊടുത്തില്ലെങ്കിലും അയാളുടെ പഠിപ്പിന്റെ ഗുണംകൊണ്ടു ജനിച്ച ആണ്ടു മാസം തീയതി ആഴ്ച പക്കം രാശി മുതലായതും ജനനം മുതൽ മരണം വരെയുള്ള അനുഭവസ്ഥിതികളും വിവരിച്ചെഴുതിയുണ്ടാക്കിയതു്.

നഷ്ടത-നാശം.

നഷ്ടദാരിദ്ര്യം-അധികമായ ദാരിദ്ര്യം.

നഷ്ടദൃഷ്ടി-പൊട്ടക്കണ്ണു്.

നഷ്ടൻ-൧. ഒളിച്ചവൻ. കാണാതായവൻ എന്നർത്ഥം. ൨. നശിച്ചവൻ. ൩. ലക്ഷണംപറയുന്നവൻ, ജ്യോതിശ്ശാസ്ത്രക്കാരൻ.

നഷ്ടപ്രശ്നം-മറഞ്ഞിരിക്കുന്നതിനെ ലക്ഷണംനോക്കിപ്പറക.

നഷ്ടപ്രായ-വി. നശിച്ചതിനു തുല്യമായി.

നഷ്ടമാകുന്നു-നശിക്കുന്നു. (സ. ക്രി. നശിപ്പിക്കുന്നു).

നഷ്ടം-൧. ചേതം. ൨. നശിച്ചതു്, പൊയ്പ്പോയതു്.

നഷ്ടംതിരിച്ചിൽ, നട്ടംതിരിച്ചിൽ- നിവൃത്തിയില്ലാതെയുള്ള വലച്ചിൽ.

നഷ്ടശത്രു-ശത്രു നശിച്ചവൻ.

നഷ്ടസംഗ-വി. ലോകസംബന്ധമായുള്ളതൊക്കെയും ഉപേക്ഷിച്ച.

നഷ്ടാഗ്നി-ഏതൊരഗ്നിഹോത്രിയുടെ അഗ്നിയാണൊ പ്രമാദം ഹേതുവായിട്ട നശിച്ചുപോയത്ത ആയാൾ. അഗ്നികർമ്മം ഉപേക്ഷിച്ച ബ്രാഹ്മണൻ എന്നും കാണുന്നു.

അഗ്നിഹോത്രിക്കും പത്നിക്കും കൂടെ ഒരേ അവസരത്തിൽ ഔപാസനാഗ്നിയുള്ള ദേശംവിട്ട പോകുന്നതിന്ന പാടില്ലെന്നുള്ള നിയമം ഈവിധം അഗ്നി നശിച്ചുപോകയെങ്കിലോ എന്നുള്ള പേടികൊണ്ടായിരിക്കണം.

നഷ്ടാപ്ലിസൂതം-കവച്ച്.

നഷ്ടാമുട്ടി, നട്ടാമുട്ടി-ഊഹിച്ചു ലക്ഷണം പറയുക.

നഷ്ടി-ഫ. നഷ്ടം, നാശം. വ. ചേതം.

നസാ-മൂക്ക്, നാസാ എന്നതിന്റെ പാഠം

നസ്തം-ഫ. മൂക്ക്. വ. മൂക്കിപ്പൊടി, തുമ്മുന്ന ഒരു മരുന്ന്.

നസ്തിതൻ-മൂക്ക തുളച്ചു കയറിട്ട കാള, നസ്തം (കടിലത) ഇവനു ചെയ്യപ്പെട്ടതുകൊണ്ടു ഈ പേർ വന്നു.

നസ്യം-കണ്ണിലോ മൂക്കിലോ ചെയ്യുന്ന ഒരു ചികിത്സ.

നസ്യാ-മൂക്ക് നാസാ എന്നതിന്റെ പാഠം

നസ്യോതൻ-മൂക്ക തുളച്ചു കയറിട്ട കാള

നാസ്യോതൻ എന്നുമാവാം. കയറുകൊണ്ടു കോർക്കപ്പെട്ട മൂക്കുള്ളവൻ എന്നർത്ഥം. നസ്യ=നാസാ[illegible]

നസ്രാണി-മലയാളത്തിലുള്ള സുറിയാനിക്കാരുടെ ഒരു പേർ.

നഹി-അ. ഇല്ല, അല്ല.

നഹുഷൻ-ആയുവിന്റെ (ആയുസ്സിന്റെ എന്നും പറയുന്നുണ്ട്) പുത്രനും യയാതിയുടെ പിതാവുമാകുന്നു.

ആയു പുരൂരവസ്സിന്റെ പുത്രനാണ്. ബ്രഹ്മഹത്യാഭയത്താൽ ഇന്ദ്രൻ അദർശനനായപ്പോൾ നഹുഷനു ഇന്ദ്രപദം ലഭിച്ചു. ഇന്ദ്രാണീകാമുകനായിട്ട് ഇദ്ദേഹം അഗസ്ത്യാദി വാഹ്യമായ വാഹനത്തിൽ കയറിപ്പോയപ്പോൾ മന്ദഗാമിയായ അഗസ്ത്യനോട 'സർപ്പസർപ്പ' എന്നു പറഞ്ഞു. അഗസ്ത്യൻ ശപിക്കയാൽ നഹുഷൻ സർപ്പമായിത്തീർന്നു. ഒടുവിൽ യുധിഷ്ഠിരനാണു നഹുഷനെ ശാപത്തിൽ നിന്നു മോചനം ചെയ്തത്. ഭക്തി, ഔദാര്യം, വീര്യം മുതലായ ഗുണങ്ങളെക്കൊണ്ടു ത്രിലോകാധിപനായിരുന്നു.

നഹുഷം-ഫ തകരം. വ. പാമ്പ്

നളകം-മുഴങ്കാലെല്ല്.

നളകൂബരൻ വൈശ്രവണന്റെ മകൻ, നളന്റെ കൂബരംപോലെ കൂബരത്തോടു (രഥാവയവത്തോടു) കൂടിയവൻ എന്നർത്ഥം. ലക്ഷ്മിയാൽ ഇച്ഛിക്കപ്പെടുന്നവൻ എന്നുമാവാം. നളം (തൃണവിശേഷം) കൂബരം (നുകംകെട്ടുവാനായി തേരിന്മേൽ കെട്ടുന്നത്) ആയിട്ടുള്ളവൻ, നളകൂ=ലക്ഷ്മി=സമ്പത്ത്. സമ്പത്തിനാൽ വരിക്കപ്പെടുന്നവൻ, ധനവാൻ ഇങ്ങിനെയും അർത്ഥം കാണുന്നു.

വൈശ്രവണന്ന് 'നളൻ' എന്നും 'കൂബരൻ' എന്നും രണ്ടു പുത്രന്മാരുണ്ടെന്ന കാണുന്നു. 'പുത്രൌ തു നളകൂബരൌ' എന്ന് ത്രികാണ്ഡശേഷം. വൈശ്രവണന്നു 'നളകൂബരൻ' എന്നും 'മണിഗ്രീവൻ' എന്നും രണ്ടു പുത്രന്മാരുണ്ടെന്നു ഭാഗവതത്തിലും കാണുന്നു—

'നളകൂബരമണിഗ്രീവാവിതിഖ്യാതൌ
ശ്രിയാന്വിതൌ'

നളചരിതം—നിഷധരാജാവായിരുന്ന നളന്റെ കഥ

ഈ ഭാരതത്തിൽ വനപർവ്വത്തിൽ നിന്നെടുത്തതാണു ഈ കഥ. ചൂതിൽ തോററു കാട്ടിൽ താമസിക്കുന്ന പാണ്ഡവന്മാരെ ഓരോരോ കഥ പറഞ്ഞു പല മഹർഷിമാരും ആശ്വസിപ്പിപ്പാൻ ഉദ്യമിച്ചകൂട്ടത്തിൽ 'ബൃഹദശ്വൻ' എന്ന മുനി അവരെ കേൾപ്പിച്ചതാകുന്നു. അതായതു്—. 'പണ്ടു നിഷധരാജ്യത്തു വീരസേനന്റെ പുത്രനായിട്ടു നളൻ എന്നൊരു രാജാവുണ്ടായി. അക്കാലത്തു വിദർഭരാജാവായ ഭീമന്റെ മകളായ ദമയന്തി രൂപലാവണ്യംകൊണ്ടു ലോകപ്രസിദ്ധി നേടി. ദമയന്തീനളന്മാൎക്കു പരസ്പരഗുണശ്രവണം നിമിത്തം ബാല്യത്തിൽ തന്നെ പരോക്ഷമായ അനുരാഗം ഭവിച്ചു. അക്കാലത്തു ഒരിക്കൽ ഉദ്യാനത്തിൽ വെച്ചു നളൻ ഒരു ഹംസത്തെ പിടികൂടി. അതിനെ അദ്ദേഹം കൊല്ലാതെ വിടുകയാൽ അന്നം ഒരു പ്രത്യുപകാരം ചെയ്യാമെന്നു രാജാവിനോടു പറഞ്ഞു. അതു ദമയന്തിയോടു ദൂതു പറയാമെന്നു കയ്യേററതായിരുന്നു. അതിൻവണ്ണം അരയന്നം കുണ്ഡിനപുരിയിൽചെന്നു നളനെ പുകഴ്ത്തി. അവളും മനസ്സുകൊണ്ടു നളനെ വരിച്ചിരിക്കുന്നു എന്ന വിവരം നളനോടു വന്നുപറഞ്ഞു. പിന്നീടു ഭീമരാജാവു് ദമയന്തിക്കു സ്വയംവരം നിശ്ചയിച്ചു രാജകന്മാരെ ക്ഷണിപ്പാൻ ദൂതന്മാരെ അയച്ചു. ഈ അവസരത്തിൽ ഇന്ദ്രൻ, അഗ്നി, യമൻ, വരുണൻ ഇവരും സ്വയംവരത്തിന്നായി പുറപ്പെട്ടു. വഴിയിൽ വെച്ചു നളനെ കണ്ടെത്തി നളനെത്തന്നെ അവർ ദൂതനായി ദമയന്തിയുടെ സമീപത്തയച്ചു. അദ്ദേഹം ദമയന്തിയെ വിവരംധരിപ്പിച്ചു തന്റെ വരനായ നളൻ അന്യന്റെ ദൂതനായി വരികയാൽ ദമയന്തി വ്യസനിക്കയുണ്ടായി എന്നാൽ നളൻ സമാധാനപ്പെടുത്തി. ഒടുവിൽ ദമയന്തി 'എന്നാൽ ഇന്ദ്രാദികളും സ്വയംവരസമയത്തിൽ വരട്ടെ; അവരുടെ സമക്ഷം തന്നെ ഞാൻ അങ്ങയെ വരിച്ചുകൊള്ളാം' എന്നു തീൎച്ച പറഞ്ഞു. ഈ വിവരം നളൻ തിരികെ വന്നു് ഇന്ദ്രാദികളെ ധരിപ്പിച്ചു. അനന്തരം സ്വയംവരമണ്ഡപത്തിൽ ദമയന്തി നളാകൃതിയിൽ അഞ്ചുപേരെ കണ്ടു വിഷമിച്ചു ദേവന്മാരെ മനസ്സിൽ ധ്യാനിച്ചു. അവരുടെ കൃപകൊണ്ടു നളനെ തിരിച്ചറിഞ്ഞു മാലയിട്ടു. ദേവന്മാർ പ്രസാദിച്ചു നളനു് ഓരോരുത്തരും ഈരണ്ടു വരംവീതം നൽകി മറഞ്ഞു. നളൻ ദമയന്തിയൊന്നിച്ചു സ്വരാജ്യത്തു പോയി സുഖമായി പാൎത്തു. അക്കാലത്തു് അവൎക്കു് ഇന്ദ്രസേനൻ എന്നൊരു പുത്രനും ഇന്ദ്രസേന എന്നൊരു പുത്രിയും ഉണ്ടായി.

ഇന്ദ്രാദികൾ സ്വയംവരംകഴിഞ്ഞു സ്വൎഗ്ഗത്തേക്കു മടങ്ങുമ്പോൾ വഴിക്കു ദ്വാപരനേയും കലിയേയും കണ്ടു വിവരം പറഞ്ഞു. അവർ വിവാഹത്തിനായി വരികയായിരുന്നു. അവൎക്കു് ഇച്ഛാഭംഗമാണു് അപ്പോളുണ്ടായതു്. ധാൎമ്മികനായ നളനെ ദ്രോഹിക്കുന്നവൎക്കു അധഃപതനം ഉണ്ടാകുമെന്നും ദേവന്മാർ പറഞ്ഞു കലിയെ വിലക്കി. അതും അവർ വകവെച്ചില്ല. നളനെ ദമയന്തിയിൽ നിന്നു പിരിക്കണമെന്നു തീൎച്ചയാക്കി കലി കൂട്ടുകാരനൊന്നിച്ചു നിഷധപുരിക്കു പുറപ്പെട്ടു. ൧൨ വൎഷം കാത്തിരുന്നു കലി നളനെ ബാധിച്ചു അനന്തരം അനുജനായ പുഷ്കരനുമായി നളൻ ചൂതുകളിച്ചു സൎവ്വവും പണയം കൊടുത്തു് ഒടുവിൽ ഭാൎയ്യയൊന്നിച്ചു വനാന്തരം പ്രാ

പിച്ചു. കുഞ്ഞുങ്ങളെ കുണ്ഡിനപുരത്തിലേക്കയയ്ക്കയുണ്ടായി. ഏകവസ്ത്രനായിട്ടാണു നളൻ രാജധാനിക്കു പുറത്തിറങ്ങിയതു. വനത്തിൽ ഭൈമി തളൎച്ചനിമിത്തം ഉറങ്ങിയ അവസരത്തിൽ നളൻ ഉപേക്ഷിച്ചു കടന്നു. ദമയന്തി ഉണൎന്നപ്പോൾ ഭൎത്താവിനെ കണ്ടില്ല. വളരെ വ്യസനിച്ചു. ഒരു പെരുമ്പാമ്പു കാലിൽ പിടികൂടി. ഉടൻ നളനെ വിളിച്ചു കരഞ്ഞു. അതുകേട്ടു ഒരു കാട്ടാളൻ വന്നു പാമ്പിനെ കൊന്നു ദമയന്തിയെ രക്ഷിച്ചു. അവന്റെ ന്യായരഹിതമായ ആഗ്രഹം ഹേതുവായിട്ടു ദമയന്തി ശപിച്ചു ഭസ്മമാക്കി. പിന്നീടു ചില കച്ചവടക്കാരൊന്നിച്ചു ചേദിരാജ്യം പ്രാപിച്ചു രാജധാനിയിൽപാൎത്തു. അക്കാലത്തു കാട്ടിൽ വെച്ചു നളൻ ഒരു കാൎക്കോടകനെ അഗ്നിയിൽ നിന്നു രക്ഷിച്ചു. നളന്റെ ഗുണത്തിനായി കാൎക്കോടകൻ കടിച്ചു. ഉടൻ നളൻ വിരൂപനായി. കടിച്ചതു കലിബാധയൊഴിയുന്നതിനാണെന്നും രൂപം മാററിയതു തല്ക്കാലം ആരും അറിയാതെയിരിപ്പാനാണെന്നും നളനോടു കാൎക്കോടകൻ പറഞ്ഞു. കൊടുത്ത വസ്ത്രയുഗ്മത്തിൽ, തന്നെ സ്മരിച്ചുംകൊണ്ടു ഒന്നുടുത്താൽ സ്വന്തരൂപം വീണ്ടും പ്രാപിക്കുമെന്നുകൂടി നളനോടു പറകയുണ്ടായി. ബാഹുകനാമധാനായ സൂതൻ എന്നു പറഞ്ഞു ഋതുപൎണ്ണനെ സേവിച്ചാൽ അക്ഷഹൃദയ വിദ്യയറിയുന്നതിനും തന്നിമിത്തം ഭൂതാവേശം നീങ്ങി ദമയന്തീസംഗമം ലഭിപ്പാനും ഇടയാകുമെന്നുള്ള കാൎക്കോടകന്റെ ഉപദേശപ്രകാരം നളൻ ഋതുപൎണ്ണനെ പ്രാപിച്ചു അവിടെ താമസിച്ചു. പിന്നീടു രാജകല്പന നിമിത്തം സുദേവൻ എന്ന ബ്രാഹ്മണൻ വന്നു ദമയന്തിയെ ചേദിപുരിയിൽ നിന്നും സ്വരാജ്യത്തിലേക്കു കൂട്ടിക്കൊണ്ടുപോയി. നളനെതിരയുന്നതിനു ഉടനെ ബ്രാഹ്മണരെ കല്പിച്ചയച്ചു. പൎണ്ണാദൻ എന്ന ബ്രാഹ്മണൻ ഋതുപൎണ്ണനെ പ്രാപിച്ചു. ദമയന്തിയുടെ സ്വയംവരഭ്രമംകൊണ്ടു ഋതുപൎണ്ണൻ രഥം കയറി. തേർ തെളിച്ചതു ബാഹുകനായിരുന്നു. കുണ്ഡിനത്തിൽ ചെല്ലുന്നതു നളനും വളരെ സന്തോഷമായിരുന്നു. വഴിമദ്ധ്യേ അക്ഷഹൃദയവും ഋതുപൎണ്ണൻ നളനുപദേശിച്ചു. അസ്തമനത്തിനു മുമ്പു രഥം കുണ്ഡിനപുരിയിൽ എത്തി. രാജാവു ഋതുപൎണ്ണനെ സല്ക്കരിച്ചു. വിവാഹവട്ടങ്ങൾ ഒന്നും അവിടെ കാണാഞ്ഞു സൌഹാൎദ്ദംകൊണ്ടു സന്ദൎശിപ്പാൻ വന്നു എന്നു ഋതുപൎണ്ണൻ പറഞ്ഞു. അനന്തരം നളനെ ആളയച്ചു വരുത്തി ദമയന്തി വേണ്ട പരിശോധന ചെയ്തു. ബാഹുകൻ ആ വസ്ത്രം ഉടുത്തപ്പോൾ നളനായിത്തീൎന്നു. എല്ലാവൎക്കും ആളും മനസ്സിലായി. ഋതുപൎണ്ണൻ നളനോടു മാപ്പുചോദിച്ചു. നളൻ ഋതുപൎണ്ണനു അശ്വഹൃദയം ഉപദേശിച്ചു അദ്ദേഹത്തിന്റെ പുരത്തിലേക്കയച്ചു. നളൻ പുഷ്കരനെ ചൂതിൽ തോല്പിച്ചു മാപ്പുകൊടുത്തു. അദ്ദേഹം സ്വപുരത്തെ പ്രാപിച്ചു ഭാൎയ്യയോടും കുഞ്ഞുങ്ങളോടും കൂടി പൂൎവ്വാധികപ്രൌഢിയോടെ സുഖമായി പാൎത്തു.

നളദപങ്കിലം രാമച്ചം, അരച്ചുതേച്ചിട്ടുള്ളതു്.

'കൊങ്കയിൽ നളദപങ്കിലം'

(അഭിജ്ഞാനശാകുന്തളം)

നളദ –ഫ രാമച്ചവേർ. ഗന്ധത്തെ ദാനം ചെയ്യുന്നതു എന്നൎത്ഥം. വ. ഒരു പൂന്തേൻ. ന. മാഞ്ചി. ര് ലാമജ്ജകം

നളൻ–ഫ ഒരു കീൎത്തിപ്പെട്ട രാജാവു്, നിഷധാധിപതി (നളചരിതം എന്നതു നോക്കുക). വ. വിശ്വകൎമ്മാവിന്റെ പുത്രനായ ഒരു വാനരൻ.

ളും നളൻ എന്ന വാനരനാണ നള സേതു-ലങ്കയിലേക്കുള്ള പാലം-പണിയിച്ചതു്. കല്ലുകളെ ജലത്തിൽ പൊക്കിക്കിടത്തുന്നതിനുള്ള ശക്തിയുണ്ടായിരുന്നു

നളപാകം-കറിവകകളും മററും പാകം ചെയ്തതു വളരെ നന്നായിരുന്നാൽ 'നളപാകമായി' എന്നും പറയും.

അന്ന്യസദൃശ്യമില്ലാത്ത പേച്ചുയോടു കൂടിയതു് എന്നും അൎത്ഥം കാണുന്നു.

നളം-ം. വേഴൽപ്പുല്ലു്. വ. ആമ്പൽ. ന. മുഴങ്കാലെല്ലു്. ര. പത്മം.

നളമീനം-ചെമ്മീൻ. വേഴൽപ്പുല്ലിൽ കളിക്കുന്ന മത്സ്യം എന്നൎത്ഥം. വേഴൽപ്പുല്ലിനോടു തുല്യമായ മത്സ്യം എന്നുമാവാം.

നളി-അഹമ്മതി.

നളികഗുളിക-വലിയ തോക്കിലെ ഉണ്ട.

നളികം-വലിയതോക്കു്, തോക്കു്.

നളികരന്ധ്രങ്ങൾ-വലിയ തോക്കു വയ്ക്കുന്നതിനു കോട്ടയിൽ ഉണ്ടാക്കീട്ടുള്ള ദ്വാരങ്ങൾ.

നളികാ-ം. വേലിപ്പരുത്തി. വ. വേഴപ്പുല്ലു്.

നളിനബന്ധു-ആദിത്യൻ.

നളിനം-ം. താമരപ്പൂവു്. സുഗന്ധമുള്ളതു എന്നൎത്ഥം. വ. അമരി. ന. ജലം, ര. വണ്ടാരംകോഴി ഉ. പെരുംക്ലാവു്.

നളിനശരൻ-കാമദേവൻ.

നളിനാക്ഷ-വി. താമരപ്പൂപോലെ കണ്ണുള്ള.

നളിനാക്ഷൻ-വിഷ്ണു.

നളിനാക്ഷി-സുന്ദരി.

നളിനായുധൻ-കാമദേവൻ.

നളിനാസനൻ-ബ്രഹ്മാവു്.

നളിനീ-ം. താമരക്കൂട്ടം. വ. താമരപ്പൊയ്ക നളങ്ങൾ (പത്മങ്ങൾ) ഉള്ളതു എന്നൎത്ഥം, നളിനങ്ങൾ ഉള്ളതു എന്നുമാവാം. ന. പവിഴക്കൊടി. ര. തെങ്ങു്.

നളിനീരുഹം-താമരവളയം.

നളിനോത്ഭവൻ-ബ്രഹ്മാവു്.

നളിർ-ജ്വരംകൊണ്ടുള്ള മയക്കം.

നളീ-മനയോല.

നളീ-ം. പവിഴക്കൊടി. ഗന്ധമുള്ളതു എന്നൎത്ഥം. വ. എട്ടുകാലി. ന. മനയോല.

നളോത്തമം-വലിയവേഴൽ.

നളോദയം-നളനു വീണ്ടും രാജ്യം ലഭിച്ചതിനെക്കുറിച്ചുള്ള ഒരു കാവ്യം.

നളോദയത്തിന്റെ കൎത്താവു കാളിദാസൻ എന്നു കാണുന്നു. ശാകുന്തളം മുതലായവ നിൎമ്മിച്ച വിശ്വവിശ്രുതനായ കാളിദാസൻ അല്ല.

നളോപാഖ്യാനം-നളന്റെ കഥ ഭാരതത്തിൽ ഒരുഭാഗം.

നറന്തു-മറന്നു, വളച്ചയില്ലാതെയായി.

നറു-വി ം. സൌരഭ്യമുള്ള (പദാരംഭത്തിൽ ചേൎന്നു വരുമ്പോൾ) വ. മായമില്ലാത്ത ഉ-ം, 'നറുനെയ്യ്'. ന. മാധുൎയ്യമുള്ള. ര ഭംഗിയുള്ള ഉ. പുതിയ.

നറുക്കു്-ം. വല്ലതും വെട്ടി എടുത്തതിന്റെ നറുക്കു് വ എഴുതീട്ടുള്ള ചെറിയ ഓലയും മററും ന കുറത്തോലത്തുണ്ടു്. ര. ചിട്ടിക്കുള്ള ചീട്ടു.

നറുങ്ങാണിത്തം-തണ്ടുതപ്പിത്തം, അഹമ്മതി.

നറുക്കില ചെറുതായി മുറിച്ച ഇല.

നറുങ്ങാണി-ം. തെറിപറക. വ. പുഴക്കടി.

നറുക്കുന്നു ചെറുതാക്കി നുറുക്കുന്നു, കത്തികകൊണ്ടും മററും കണ്ടിക്കുന്നു.

നറുഞ്ചോറ-ക്രുകലരാത്ത ചോറ, പുഴുച്ചോറ.

നറുഞ്ചണ്ണ-ഒരുമാതിരി ക്രുവ.

നറുഞ്ചെന്നെല്ല്-ഒരുവക നെല്ല്.

നറുഞ്ചെന്നെല്ലിനും സാമാന്യം ശാലിയുടെ ഗുണങ്ങളും ഉണ്ട്. സംസ്കൃതത്തിൽ- സുഗന്ധികം.

നറുന്തൈലം-ചടാമാഞ്ചിയെണ്ണ.

നറുനീണ്ടി-ഒരു പച്ചമരുന്ന്, നന്നാറി. പര്യായങ്ങൾ-ഗോപീ, ശ്യാമാ, ശാരിബാ, അനന്താ, ഉല്പലശാരിബാ.

(ആദ്യത്തെ മൂ-ം, വെളുത്തതിന്റെയും പിന്നത്തെ രണ്ടും കറുത്തതിന്റെയും പേരാണെന്നും കാണുന്നുണ്ട്.)

നറുനീണ്ടി കറുത്തതും വെളുത്തതും ഉണ്ട് കറുത്തതിനു സൌരഭ്യം കൂടുതൽ കാണും. ചന്ദനത്തിന്റെ ഗന്ധം ഉണ്ട്. കറുത്തത് എന്നാൽ കറുത്ത പൂവുള്ളത് എന്നു താൽപര്യം. സം-ഉൽപലശാരിബാ. തമി-ഉത്തമാകാളി. ഇംഗ്ലീ-Indian Sarsaparilla ഇൻഡ്യൻ സാർസപാരില്ല. വെളുത്ത നറുനീണ്ടി എന്നത് വെളുത്ത പൂവുള്ളതാകുന്നു. ഈ ദേശങ്ങളിലുള്ളത് മഞ്ഞപ്പൂവുള്ളതാണ്. സം-സാരിബാ. ത-നന്നാരി.

നറുനെല്ല്-ഒരുവക നെല്ല്.

ഇതിനു നവരയോടടുത്ത ഗുണമുണ്ട്. സം-ഭദ്രം.

നറുനൈ-പശുവിന്റെ തൈർ കലക്കി എടുക്കുന്ന നെയ്

നറുന്തേളി-അമൃതം, പീയൂഷം.

'നറുന്തേളിയൊത്ത മൊഴ്യാൾ'

(രാമചരിതം)

നറുന്തേൻ നല്ല ചെറുതേൻ.

നറുപീലി-ഭംഗിയുള്ള മയിൽത്തൂവൽ.

നറുമ്പശ-ഒരങ്ങാടിമരുന്ന്, പഞ്ചമംപഴുക്ക, മീറ. പര്യായങ്ങൾ-ബോലം, ഗന്ധരസം, പ്രാണം, പിണ്ഡം, ഗോപം, രസം.

നറുവരി എന്ന വൃക്ഷത്തിന്റെ കായിൽ നിന്നെടുക്കുന്നതായിരിക്കണം ഈ പശ. കഫം, പിത്തം, രക്തദോഷം, കുഷ്ഠം മുതലായവക്കു നന്ന്. മീറതന്നെ കറുക്കിയെടുക്കുന്നതിനു 'പഞ്ചമംപഴുക്ക' എന്നു പേർ. സം-ബോളം. ത-രത്തബോളം.

നറുമ്പാണൽ-ഒരു കാട്ടുതൈ.

നറും-നല്ല.

നറുംപാണ്ടിനെല്ല്-ഒരുവക നെല്ല്.

ഇതിനു നവരയോടടുത്ത ഗുണമുണ്ട്.

നറുമ്പാൽ-പശുവിന്റെ പാൽ.

നറുംചോര-കൂട്ടുകലരാത്ത ചോര.

നറുംപിച്ചകം-ചെറുപിച്ചകം.

നറുമഞ്ഞൾ-നല്ലകൂവ.

ഇതിനു ചെറുകച്ചോലത്തിന്റെ ഗുണമുണ്ട്. വാതം, പിത്തം, ചുമ, ഛർദ്ദി മുതലായവക്കു നന്ന്. സാ-ഗന്ധപത്രം.

നറുമലർ-വാസനയുള്ള പൂവ്.

നറുമാഞ്ചി-മാഞ്ചിയുടെ വകഭേദം.

കഫം, പിത്തം, രക്തദോഷം മുതലായവക്കു നന്ന്. മാഞ്ചിയെക്കാൾ ചെറുതാണ്. ഗന്ധം ഏറും. സംസ്കൃ-ഗന്ധമാംസീ. തമി-ചടാമാഞ്ചിൽ.

നറുമിണ്ണി-പെണ്ടി, നറുക്ക്. (പ-മ)

നറുവയമ്പ്-നല്ല ഗന്ധമുള്ള വയമ്പ്, കോലിഞ്ചി.

സ്വരത്തെ നന്നാക്കും. വാതം, കഫം, ചുമ, മുഖരോഗം ഇവയ്ക്കു നന്ന്.

നറുവരി-ഒരുമാതിരി ചെടി പര്യായങ്ങൾ-ശേലു, ശ്ലേഷ്മാതകം, ശീതം, ഉദ്ദാലം, ബഹുവാരകം.

ഈ വൃക്ഷത്തിന്റെ കായിൽനിന്നെടുക്കുന്നതായിരിക്കണം നറുമ്പശ. നറുവരിയുടെ തൊലി മുതലായവ കഫം, പിത്തം, രക്തദോഷം മുതലായവക്ക

നന്ന്. ഇതിന്റെ തൊലികൊണ്ടു മൈസൂർമുതലായ ദേശങ്ങളിൽ കയറുണ്ടാക്കുന്നു. തമി-നറുപുളി.

നറുവിട്ടാണം-പൊടിയായ (ചെറുതായ) വസ്തു. (പ-മ.)

നററുണ-നൽത്തുണ. (പ-മ.)

നാ

നാ-നരൻ, മനുഷ്യൻ.

നാ, നായ്-ഫ. പട്ടി. ഉ. കഴുനാ, കടൽനാ.

നാകദന്തി-ഫ. ഒരു പച്ചമരുന്ന്. ഉ. സ്വർഗ്ഗത്തിലുള്ള ആന. (ഐരാവതം.)

നാകനാഥൻ-ഇന്ദ്രൻ.

നാകനായകൻ-ഇന്ദ്രൻ.

നാകപ്പൂവ്-ഒരങ്ങാടിമരുന്ന് (നാകമരത്തിന്റെ പൂവ്).

നാകമരത്തിന്റെ പര്യായങ്ങൾ-ചാമ്പേയം, കേസരം, നാഗകേസരം, കാഞ്ചനാഹ്വയം. നാഗപ്പൂവ് പുന്നാഗവൃക്ഷത്തിന്റെ പുഷ്പമെന്നും നാഗചെമ്പകത്തിന്റെ പുഷ്പമെന്നും കറുവായുടെ പുഷ്പമെന്നും പല അഭിപ്രായങ്ങൾ കാണുന്നു. ഇതു കിട്ടാതെവന്നാൽ പകരം താമരയല്ലി ചേർക്കാം. ഇ ഗ്ലി-Mesua Roxburghii മെസ്വാറോക്സ്ബർഘി

നാകം-ഫ. സ്വർഗ്ഗം. (ന=ഇല്ല: അകം=ദുഃഖം.)=ഉഷ്ണം, ശീതം, വിശപ്പ്, ക്ഷീണം ഈ ദുഃഖങ്ങൾ ഇല്ലാത്ത സ്ഥലം. കം=സുഖം. അകം=ദുഃഖം. ദുഃഖമില്ലാത്തേടം. കഃ ബ്രഹ്മാ. ബ്രഹ്മാവിനോടു വേർപെടാത്തതു്. ഉ. ആകാശം. നാകസ്ത്രിദിവേംബാരേ. ന. ഒരു ലോഹം.

നാകം എന്ന ലോഹം കഫം പിത്തം പ്രമേഹം വായുമുട്ടൽ പാണ്ഡു ഇവയ്ക്കു നന്ന്. കണ്ണിനു അത്യുത്തമം. തകിട്ടുനാകമെന്നും കട്ടിനാകമെന്നും രണ്ടുവിധമുണ്ട്. മലയിൽ ഉണ്ടാകുന്നു. ശുദ്ധിയും മാരണവും ശരിയാകാതെ ഇരിക്കുന്ന നാകം അറിയാതെ ഭക്ഷിച്ചാലുണ്ടാകുന്ന വികാരത്തിങ്കൽ ഏഴുദിവസം പ്രഭാതത്തിൽ ത്രിഫലാചൂർണ്ണം സേവിക്ക.

നാകമണ്ണപ്പുറവ-ഒരുവക പക്ഷി.

നാകലോകം-സ്വർഗ്ഗലോകം.

നാകവനിത-ദേവസ്ത്രീ, അപ്സരസ്ത്രീ.

നാകവാസി-വി. ഫ. നാകത്തിൽ വസിക്കുന്ന, സ്വർഗ്ഗത്തിൽ പാക്കുന്ന. ഉ. ആകാശത്തു പാക്കുന്ന,

നാകവാഹിനി-ഗംഗ.

നാകാപഗാ-ദേവഗംഗ.

നാകികൾ-ദേവകൾ.

‘നാകികളോടുപൊരുതാനുതരം’
(ഭാഗവതം)

നാകു-പുറവ്, പാമ്പിന്റെ ഇരിപ്പിടം. നേരേ വളരുന്നതെന്നർത്ഥം

‘നിർഗ്ഗമിച്ചീടിനേനാശുനാകുരാൽ’
(രാമായണം)

നാകുണം-ഒരു മരുന്ന്. പര്യായങ്ങൾ-ഹനു, ഹട്ടവിലാസിനി, ശുക്തി, ശംഖം, ഖുരം, കോലദളം, നഖം.

നാകുലി-ഫ. അരത്ത. കീരികൾക്കു പ്രിയം, ആകുലമായതിനെ കളയുന്നതു് ഇങ്ങിനെ അർത്ഥം. ഉ. ചെറന്ന അമൽപ്പൊരി. ന. കീരിവള്ളി.

നാക്രൂരാ-പുററിന്റെ അന്തർഭാഗം.

നാകേശൻ, നാകേശ്വരൻ-ദേവേന്ദ്രൻ.

നാകൌകസ്സ്-ദേവൻ.

നാക്ക്-ഫ. നാവ്. ഉ. ത്രാസിന്റെ മേലത്തെ സൂചിയും മണിനാക്കും മററും.

നാക്കടപ്പം-കരിനാക്ക്.

നാക്കില-തൂശനില. നാക്ക് ഇല > <മുത്തു വില.

നാക്കുപൊന്ന്-തൊങ്ങൽ.

നാക്കമീൻ-ഒരുവക മത്സ്യം, കരിമീൻ.

നാക്ഷത്ര-വി. നക്ഷത്രങ്ങളെ സംബന്ധിച്ച.

നാക്ഷത്രം-ഇരുപത്തേഴു ദിവസമായിട്ടു പറഞ്ഞുവരുന്ന ഒരു മാസം.

നാഗകന്ദം-മാറാമ്പ്.

നാഗകിഞ്ജൽക്കം-നാഗപ്പൂവ്.

നാഗകുമാരികാ-ഫ. നാഗകന്യ. ൨. മഞ്ചട്ടി. ൩. ചിററമൃത്.

നാഗകേസരം-നാഗപ്പൂമരം. സർപ്പത്തിന്റെ പര്യായങ്ങളെക്കൊണ്ടു പറയപ്പെടുന്ന കേസരം ഉള്ളതെന്നർത്ഥം. നാഗങ്ങൾക്ക (ഗജങ്ങൾക്ക്, സർപ്പങ്ങൾക്ക്) ഇഷ്ടമായ കേസരമുള്ളത് എന്നുമാവാം.

സർപ്പത്തിന്റെ പര്യായങ്ങളെല്ലാം നാഗപ്പൂവിന്റെയും പര്യായമാകുന്നു.

നാഗഗന്ധാ-ചിററരത്ത.

നാഗഗർഭം-സിന്ദൂരം.

നാഗങ്ങൾ-ഒരുവക സർപ്പപ്രധാനികൾ. മറെറാരു പര്യായം-കാദ്രവേയന്മാർ.

വാസുകി, തക്ഷകൻ, കാർക്കോടകൻ, ശംഖൻ, ഗുളികൻ, പത്മൻ, മഹാപത്മൻ, അനന്തൻ-ഇവരത്രെ അഷ്ടനാഗങ്ങൾ.

ഈ സർപ്പശ്രേഷ്ഠന്മാർ വാലും ഫണവുമുള്ളവരും ബാക്കി മനുഷ്യാകൃതികളും ദേവയോനികളും നിഗ്രഹാനുഗ്രഹശക്തിയുള്ളവരുമാകുന്നു. നഗത്തിങ്കൽ (ചന്ദനവൃക്ഷത്തിങ്കൽ-പർവ്വതത്തിങ്കൽ) ഭവിച്ചവർ എന്നർത്ഥം. നാഗസ്ത്രീകൾ സുന്ദരികളായിരുന്നതിനാൽ മനുഷ്യർ അവരെ പരിഗ്രഹിക്ക പതിവുണ്ടായിരുന്നു. അർജ്ജുനന്റെ ഭാര്യയായ ഉലൂപി ഒരു നാഗസ്ത്രീയായിരുന്നു. നാഗങ്ങൾ പാതാളത്തിൽ വസിക്കുന്നതിനായി കദ്രുവിന കശ്യപനിലുണ്ടായവരാകുന്നു.

നാഗചൂഡൻ-ശിവൻ.

നാഗച്ചെമ്പ്-പൊന്നും ചെമ്പും കൂട്ടിയുരുക്കിയത്, തമ്പാക്ക്.

നാഗജം-ഫ. സിന്ദൂരം. ൨. വെളുത്തീയം.

നാഗജിഹ്വാ-മനയോല.

നാഗജിഹ്വികാ-മനയോല. നാഗങ്ങളുടെ ജിഹ്വയെപ്പോലെയുള്ളതെന്നർത്ഥം.

നാഗജീവനം-വെളുത്തീയം.

നാഗതാളി-വിഷത്തിനുള്ള ഒരു മരുന്ന്.

നാഗതാളി-വിഷത്തെ നശിപ്പിക്കും. ചുരുങ്ങിയ മുലയെ തടിപ്പിക്കും. സം-സർപ്പിണി.

നാഗത്താൻ-സർപ്പത്താൻ, സർപ്പം.

'നാഗത്താന്മാർവലിയവടമൂലത്തിൽ'

(മയൂരസന്ദേശം)

നാഗദന്തം, നാഗദന്തകം-ഫ. (ആന) ദന്തം. ൨. തടങ്ങുപലക, വല്ലതും തൂക്കുന്നവകയ്ക്കു ചുവരിൽ നിന്നു തള്ളിനില്ക്കുന്ന മരയാണി അല്ലെങ്കിൽ കററി.

നാഗദന്തി-ഫ. ഒരു മരുന്ന്, നാകദന്തി. പര്യായങ്ങൾ-മക്കുലകം, നികുംഭം, ദന്തികം, പ്രത്യക്ശ്രേണി, ഉദുംബരപർണ്ണി

ഇതു കഫവാതരോഗങ്ങൾ, മൂലക്കുരു, മഹോദരം, വ്രണങ്ങൾ, വിഷം, ശൂലം, ഛർദ്ദി, ഗുല്മം, കൃമി, അശ്മരി, വയററിൽ വേദന, ആമദോഷം, ത്വക്ദോഷം, അഗ്നിമാന്ദ്യം ഇവക്കു നന്ന്. ശല്യവിശോധനത്തെ ചെയ്യും. അത്യധികം വിരേചനകർമ്മമാണ്. പൂവ് വെളുത്തിരിക്കും. നാഗദന്തിതന്നെ ദന്തി (ചെറിയത്) എന്നും ദ്രവന്തി (വലിയത്) എന്നും രണ്ടുതരം ഉള്ളതിനാൽ ഭാഷയിൽ തിരിച്ചു പറയുന്നതു വളരെ നന്ന്. ദ്രവന്തി എന്നതു 'നീർവാളം' ആണെന്നും അഭിപ്രായമുണ്ട്.

൨. വലിയ കാട്ടുവെള്ളരി. ൩. വെലിപ്പരുത്തി.

നാഗദമനി-൧. കാട്ടുപാവൽ. ൨. സപ്പപ്പോള.

നാഗദമനി (സപ്പപ്പോള)- ത്രിദോഷം, മൂത്രകൃച്ഛ്രം, വ്രണം മുതലായവക്കു നന്ന്. സപ്പവിഷത്തിന്നു വിശേഷം. മൂത്രവിരേചനീയദ്രവ്യമാണ്. കിഴങ്ങുള്ള ചെറിയ ചോളയാകുന്നു. ഇല വളരെ കറുത്തിരിക്കും. വെളുത്ത പുള്ളി കാണും. പൂവ് ചെമന്നു വൃത്തമായിരിക്കും.

നാഗദ്രു-ചതുരക്കള്ളി.

നാഗൻ-പ്രാണാദിവായുക്കളുടെ അവാന്തരഭേദങ്ങളിൽ ഒന്ന്. ഇതു വാക്കു പുറപ്പെടുന്നേടത്തു സ്ഥിതിചെയ്യുന്നു.

നാഗന്മാർ-സപ്പാരാധനം മുഖ്യമെന്നു വിചാരിച്ചുവന്ന ഒരുക്കൂട്ടം മലവാസികൾ

പരശുരാമൻ ബ്രാഹ്മണരെ കേരളത്തിൽ കൊണ്ടുവന്നപ്പോൾ നാഗന്മാരെ പേടിച്ച് ഓടിപ്പോകുന്നതിന്നു ശ്രമിച്ചു. അനന്തരം പരശുരാമൻ രഞ്ജിപ്പിച്ചു നാഗന്മാൎക്ക് ഏതാനും ഭൂമി കൊടുത്തു നാഗന്മാരുടെ പിൻഗാമികൾ 'കിരിയത്തുനായന്മാർ' 'ഇല്ലക്കാർ' ഇവരാകുന്നു

നാഗനാമകം-കാരീയം.

നാഗനാമാ-തുളസി.

നാഗപടം-൧. പാമ്പിന്റെ പത്തി. ൨. ഒരുമാതിരി ആഭരണം.

നാഗപട്ടണം-കിഴക്കേ സമുദ്രതീരത്തുള്ള ഒരു പട്ടണം.

നാഗപത്നി-തിരുതാളി.

നാഗപതി-ശേഷൻ.

നാഗപാശം-൧. വരുണന്റെ ഒരു ആയുധം. ൨. നാഗാസ്ത്രം.

നാഗപുരം-ഒരു നഗരം, ഹസ്തിനാപുരം.

നാഗപുഷ്പം-൧. ചായമിടുന്നതിനുള്ള ഒരു വൃക്ഷം. ൨. നാഗപ്പൂവ്. ൩. പുന്ന. ൪. ചമ്പകം.

നാഗപ്പച്ച - വിലയേറിയ ഒരുമാതിരി രത്നം.

നാഗപ്പുറവ്-പാമ്പിരിക്കുന്ന പുറ്റ്.

നാഗപ്പൂവ്-ഒരു അങ്ങാടിമരുന്ന്, നാഗമരത്തിന്റെ പൂവ്.

നാഗപ്രതിഷ്ഠ-സപ്പത്തിന്റെ രൂപമുണ്ടാക്കിയിരുത്തുക.

നാഗബന്ധം-ശബ്ദാലങ്കാരങ്ങളിൽ ഒന്ന്

നാഗബന്ധു-അരയാൽ.

നാഗബല-ആനക്കുറുന്തോട്ടി. ആനക്കു ബലത്തെ കൊടുക്കുന്നതു് എന്നൎത്ഥം.

നാഗബലൻ-ഭീമൻ.

നാഗഭസ്മം-നാഗം പുടംവെച്ചുള്ള ഭസ്മം.

നാഗഭൂഷണൻ-ശിവൻ.

നാഗം-൧. പാമ്പ്. (നാഗം, നാഗത്താൻ, നാഗത്തി) ൨. ആന. ന+അഗ= പൎവ്വതമല്ലാത്തതു്; അത്രയും വലിപ്പമുള്ളതു് എന്നൎത്ഥം. നഗത്തിൽ (പൎവ്വതത്തിൽ) ഉണ്ടായതു് എന്നുമാവാം. ൩. നാഗവൃക്ഷം. ൪. ഒരു ലോഹം, കാരീയം. ൫. വെള്ളീയം. ൬. മുത്തങ്ങ. ൭. പുന്ന. ൮. സിന്ദൂരം. പൎവ്വതത്തിൽ ഉണ്ടായതു് എന്നൎത്ഥം. ൯. നാകപ്പൂവ്. ൧൦. വെററിലക്കൊടി. ൧൧. കറിയാട്ട്. ൧൨. വത്സനാഭം. ൧൩. ഏഴ് എന്ന അക്കം.

നാഗഃ എന്ന ശബ്ദം ഉത്തരപദത്തിൽ സ്ഥിതിചെയ്യുമ്പോൾ ശ്രേഷ്ഠാൎത്ഥം വരും. ഉ-ം, മനുഷ്യനാഗഃ

നാഗമാതാ-൧. കദ്രു. ൨. മനസായാദേവി.

നാഗമുത്തങ്ങാ-ഒരുവക മുത്തങ്ങ. പൎയ്യായങ്ങൾ-ഭദ്രമുസ്തകം, ഗുന്ദ്രാ.

നാഗര-വി. മിടുക്കുള്ള.

നാഗരക്തം-സിന്ദൂരം.

നാഗരത്നം-വിലയേറിയ ഒരു കല്ല്.

നാഗരൻ-൧. നഗരത്തിലുള്ളവൻ, പരിഷ്കൃതൻ. ൨. ഭർത്താവിന്റെ അനുജൻ. ൩. പ്രാസംഗികൻ.

നാഗരം-൧. ചുക്ക്. നഗരത്തിൽ ഭവിച്ചത് എന്നർത്ഥം, ൨. നാഗരമെഴുത്ത്. ൩. പെരുമുത്തങ്ങ. ൪. ഇഞ്ചി. ൫. നാരകം, നാരങ്ങ. ൬. ക്ഷീണം.

നാഗരംഗം-നാരകം. ആനക്കിഷ്ടമായിട്ടുള്ളത്. നാഗം (സിന്ദൂരം) പോലെ രക്തവർണ്ണം. നാരംഗം എന്നും പറയാം. 'നാഗരംഗേത്തുനാരംഗഃ' (വാചസ്പതി). മറ്റൊരുപര്യായം-'ഐരാവതം'. ആനവണക്കി, ആനവളർ ഇങ്ങനെയും അർത്ഥം കാണുന്നു.

നാഗരാജൻ-ശേഷൻ. ൨. ഒരു വലിയ ആന.

നാഗരാഹ്വം-ചുക്ക്.

നാഗരിക-വി. ൧. നഗരത്തെ സംബന്ധിച്ച. ൨. നഗരത്തിൽ പാർക്കുന്ന.

'താനോ നാഗരികാംഗനാരസികനാ-
മെന്നെഭ്രമിപ്പിക്കുവാൻ'
(അഭിജ്ഞാനശാകുന്തളം)

നാഗരി-ചതുരക്കള്ളി.

നാഗരികൻ-൧. നഗരപ്രമാണി. ൨. നഗരത്തിൽ പാർക്കുന്നവൻ.

നാഗരികം - ൧. ഒരു വൃത്തത്തിന്റെ പേർ. ൨. മോടി. ൩. വിവേകം. (ഗു-ന. നാഗരികത്വം, നാഗരീകത്വം)

നാഗരമാർ-൧. നഗരത്തിലുള്ള സ്ത്രീകൾ. ൨. പരിഷ്കൃതകൾ.

നാഗര്-൧. സർപ്പാകൃതിയിൽ കല്ലുകൊണ്ടുണ്ടാക്കി വയ്ക്കുന്ന ബിംബം. ൨. ചില ജാതി സ്ത്രീകൾ തലയിൽ ചൂടുന്ന ഒരു ആഭരണം. (പാമ്പുപോലെയിരിക്കും.)

നാഗരുകം-നാരകം.

നാഗരേണു-സിന്ദൂരം.

നാഗലതാ-വെറ്റിലക്കൊടി.

നാഗലോകം- പാതാളം, സർപ്പങ്ങളുടെ ലോകം എന്നർത്ഥം.

ഇവിടെ പാതാളം എന്നു പറഞ്ഞത് ഭൂമിയുടെ ചുവട്ടിലുള്ള അതലം മുതലായ ഏഴു ലോകങ്ങളുടേയും ഉപലക്ഷണമാണെന്നറിക.

നാഗവല്ലി-വെറ്റിലക്കൊടി. നാഗലോകത്തിൽ നിന്നു കൊണ്ടുവന്ന വള്ളി എന്നർത്ഥം.

ഐരാവതത്തിന്റെ ബന്ധനസ്തംഭത്തിലുണ്ടായിരുന്ന വള്ളിയാകയാലാണ് ഈ പേരുണ്ടായതെന്നു സ്കാന്ദപുരാണത്തിൽ പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു.

നാഗവാരികഃ-൧. മയിൽ. ൨. ഗരുഡൻ.

നാഗവായി-ഒരുവക മുള്ളു.

നാഗശായി-വിഷ്ണു.

നാഗസംഭവം- സിന്ദൂരം (ചിന്തൂരം). ഈയത്തിൽ നിന്നുണ്ടായത് എന്നർത്ഥം.

നാഗസംഭൂതം-സിന്ദൂരം.

നാഗസിന്ദൂരം-നാഗപുടംചെയ്തുള്ള ഒരു ഭസ്മം.

നാഗസുഗന്ധാ-ചിററരത്ത.

നാഗസ്വരം-ഒരുമാതിരി ഊതുന്ന വാദ്യം
'നാഗസ്വരവിസ്മരാകാകളീകേകിരാജ!
(മയൂരസന്ദേശം)

നാഗാഖ്യം-നാകപ്പൂവ്.

നാഗാധിപൻ-ശേഷൻ.

നാഗാന്തകൻ-ഗരുഡൻ. സർപ്പങ്ങളുടെ ശത്രു എന്നർത്ഥം.

നാഗാന്തകം-൧. മയിൽ. ൨. സിംഹം.

നാഗാനന്ദം-ശ്രീഹർഷദേവന്റെ നാടകത്രയത്തിൽ ഒന്ന്.

കരുണരസം പ്രധാനം. കഥാവസ്തു നിസർഗ്ഗമധുരമാണ്. കഥാവസ്തുസംക്ഷേപം-ജീമൂതകതു എന്ന വിദ്യാധരരാജാവ് രാജ്യഭാരം തൻെറ പുത്രനായ ജീമൂതവാഹനനെ ഏല്പിച്ചിട്ട് തപസ്സു ചെയ്യാൻ മലയപർവ്വതത്തെ പ്രാപിച്ചു. പുത്രൻ ആ ഭാരം മന്ത്രിപുംഗവന്മാരെ ഏല്പിച്ച് അച്ഛൻെറ പിറകെ തിരിച്ചു. ഇതിനു കാരണം പിതൃശുശ്രൂഷാതല്പരതയാകുന്നു. പിതൃശുശ്രൂഷ ചെയ്തു വനത്തിൽ പാൎക്കുന്ന കാലത്തു യദൃച്ഛയാ ഒരിക്കൽ മലയവതിയെ കണ്ടു. അവളുടെ സൌന്ദൎയ്യം ഹേതുവായിട്ടു മോഹപരവശനായിത്തീൎന്ന ജീമൂതവാഹനൻ അവളെ വിവാഹം കഴിച്ചു. തൻെറ പത്നിയുടെ സഹോദരനായ മിത്രാവസു ഒന്നിച്ചു ഒരിക്കൽ അദ്ദേഹം മലയപർവ്വതത്തിൽ നടക്കാനായി ഗമിച്ചു. അനന്തരം അവിടെ ഒരു വലുതായ അസ്ഥിക്കൂട്ടം കാണുകയും ആയതു ഗരുഡൻെറ ക്രൂരകൎമ്മഫലമാണെന്നു ഗ്രഹിക്കയും ചെയ്തു. ഇതു അദ്ദേഹത്തിനു വളരെ വ്യസനത്തെയും കരുണയേയും ജനിപ്പിച്ചു. അവിടെ തനിച്ചു നടക്കവെ ഒരു സൎപ്പത്തെ കാണ്മാനിടയായി. ഇതു ഗരുഡനു ശരീരത്തെ ഭക്ഷണാൎത്ഥം കൊടുപ്പാൻ വന്നതായിരുന്നു. തന്നത്താൻ ഗരുഡനു ആഹാരമായിത്തീരാൻ അദ്ദേഹം ഗരുഡൻെറ വരവിനെ കാത്തു ഇരിപ്പായി. പതിവനുസരിച്ചു ഗരുഡൻ വന്നു തിന്നുതുടങ്ങി. അല്പം കഴിഞ്ഞപ്പോൾ ഗരുഡൻ വസ്തുവം മനസ്സിലാക്കി പശ്ചാത്തപിച്ചു. പിന്നെ ദേവലോകത്തുചെന്ന് അമൃതു കൊണ്ടുവന്നു ജീമൂതവാഹനനെയും മററു സൎപ്പങ്ങളെയും ജീവിപ്പിച്ചു. അനന്തരം ഇനിമേൽ സൎപ്പഹിംസ ചെയ്കയില്ലെന്നു ഗരുഡൻ സത്യം ചെയ്തു. ഇതുനിമിത്തം കീൎത്തിമാനായ ചക്രവൎത്തി രാജ്യത്തുചെന്നു സുഖമായി വളരെക്കാലം താമസിച്ചു. നാഗങ്ങൾക്കു ആനന്ദം നൽകുകയാൽ നാഗാനന്ദം എന്ന പേരുണ്ടായി.

നാഗാംഗം-ഹസ്തിനാപുരം.

നാഗാഭരണൻ-ശിവൻ.

നാഗാരാതി-൧. മയിൽ. ൨. സിംഹം. ൩. കാട്ടുപാവൽ. ൪. ഗരുഡൻ.

നാഗാരി-൧. ഗരുഡൻ. ൨. കീരിയും മയിലും മററും. ൩. കാട്ടുപാവൽ.

നാഗാശനൻ-ഗരുഡൻ.

നാഗേന്ദ്രൻ-൧. ഐരാവതം. ൨. ശേഷൻ.

നാഗേശൻ-൧. ശേഷൻ. ൨. പരിഭാഷേന്ദുശേഖരം മുതലായ പുസ്തകങ്ങളുടെ കൎത്താവ്. ൩. പതഞ്ജലി.

നാഗിനി-കാമശാസ്ത്രത്തിൽ പറയുന്ന ലക്ഷണത്തിൽ ഒരു ലക്ഷണമുള്ള സ്ത്രീ.

നാഗ്നനം-ഒരു ഗന്ധദ്രവ്യം.

വാതം, കഫം, രക്തദോഷം മുതലായതിനു നന്ന്. പുകയ്ക്കുന്നതിനും അരച്ചു പൂശുന്നതിനും കൊള്ളാം. ആകൃതി ലന്തയിലപോലെയിരിക്കും. ഇതു ഉള്ളിൽ കൊടുക്കരുതു്. ഇതു കിട്ടാഞ്ഞാൽ പകരം കരയാമ്പൂവു ചേൎക്കാം. തമി-ശംഖനഖമെൻകിറ ഗന്ധദ്രവ്യം.

നാങ്കു്-വി. നാലു്.

നാങ്കു-ഒരു മരം.

നാജർ-പരിശോധകൻ, കോടതിയിലെ ഒരു ഉദ്യോഗസ്ഥൻ.

നാഞ്ചെരപ്പുച്ച, നാഞ്ചെരമൂച്ചും-ഒരു വിഷമുള്ള മരുന്നു്.

നാഞ്ചി-നാഞ്ചിക്കറവൻ.

നാഞ്ചിനാട്-നാഞ്ഞനാട്ടുദേശം. തോവാള, അഗസ്തീശ്വരം ഈ രണ്ടു താലൂക്കുകൾക്കും കൂടിയുള്ള പേർ.

നാഞ്ഞിൽ-ഒരുവക മത്സ്യം.

നാഞ്ഞൂൽ-൧. ഞാഞ്ഞൂൽ. ൨. നായുണ്ണി.

നാട്-രാജ്യം, ദിക്ക്.

നാട-കച്ച, ആളുകളുടെ തലയിൽ കെട്ടുന്ന ഒരു സാധനം.

നാടക-വി. നടിക്കുന്ന, നൃത്തംചെയ്യുന്ന.

നാടകത്രയം - അഭിജ്ഞാനശാകുന്തളം, വിക്രമോർവ്വശീയം, മാളവികാഗ്നിമിത്രം. (ഇവ ൩-ം-കാളിദാസകൃതികളാണ്.)

നാടകമാടുന്നു-നൃത്തംചെയ്യുന്നു.

നാടകൻ-ആട്ടക്കാരൻ.

നാടകം-ശാകുന്തളം മുതലായ കവിതകൾ, രൂപകങ്ങൾ പത്തുള്ളതിൽ ഒന്ന്. (രൂപകങ്ങൾ കൂടി നോക്കുക.)

നാടകം-ദൃശ്യകാവ്യങ്ങളിൽ നാട്യം, നൃത്യം, നൃത്തം ഇങ്ങനെ മൂന്നുവിധമുണ്ട്. അവയിൽ ആദ്യത്തേതിൽ ഉൾപ്പെട്ടതാണ് നാടകം. ഇതു പത്തുവിധം രൂപകങ്ങളിൽ ചേർന്നതാകുന്നു. നാടകത്തിൽ ൫ മുതൽ ൧൦ വരെ അങ്കങ്ങൾ ഉണ്ടാകാം. അങ്കങ്ങൾ പരസ്പരം ഘടിപ്പിക്കുന്നതിനു വിഷ്കംഭം, പ്രവേശകം, ചൂളിക, അങ്കാസ്യം, അങ്കാവതാരം എന്നിപ്രകാരം അഞ്ചു അർത്ഥോപക്ഷേപകങ്ങളും കല്പിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. കഴിഞ്ഞതും വരാൻപോകുന്നതുമായ കഥാംശങ്ങളെ വിവരിച്ചു പൂർവ്വാങ്കത്തോടു ഉത്തരാങ്കത്തെ സംയോജിപ്പിക്കുന്നവയത്രേ അർത്ഥോപക്ഷേപകങ്ങൾ. കഥ പ്രസിദ്ധിയുള്ളതായിരിക്കണം. മുഖം, പ്രതിമുഖം മുതലായ പഞ്ചസന്ധികളും വിലാസം മുതലായ നായകഗുണങ്ങളും അനുസ്യൂതങ്ങളായിരിക്കണം. നിർവ്വഹണസന്ധിയിൽ അത്ഭുതരസം കൂടിയേ കഴിയൂ. കുലീനനും പ്രതാപിയും ധീരോദാത്തനുമായ രാജർഷിയോ മറ്റോ നായകനായിരിക്കണം. നായകൻ ശ്രീകൃഷ്ണനെപ്പോലെ ദിവ്യനോ ദുഷ്ഷന്തനെപ്പോലെ അദിവ്യനോ ശ്രീരാമനെപ്പോലെ ദിവ്യാദിവ്യനോ ആയ മൂന്നിനങ്ങളിൽ ഒന്നിൽ പെട്ടിരിക്കണം. രസങ്ങളിൽ ശൃംഗാരമോ വീരമോ പ്രധാനമായിരിക്കണം. ഉദാഹരണം-ശാകുന്തളം. നാടകങ്ങൾക്കു പൊതുവെ 'രൂപകങ്ങൾ' എന്ന പേർ പറയാവുന്നതാണ്. നാടകം പ്രൌഢന്മാർക്കു ആലോചിച്ചു രസിക്കത്തക്കതായ ഒരു മിശ്രകൃതിയാകുന്നു. പദ്യങ്ങൾ ചുരുങ്ങിയിരിക്കണം. ദൂരാഹ്വാനം, വധം, യുദ്ധം, വിപ്ലവം, വിവാഹം, ഭോജനം, ശാപം, മൃത്യു, സുരതം മുതലായ ലജ്ജാവഹകൃത്യങ്ങളെ രംഗത്തു പാടില്ല.

നാടകലക്ഷണം.

'ശൃംഗാരവീരയോരേക
പ്രധാനം യത്ര വർണ്ണ്യതേ,
പ്രഖ്യാതനായകോപേതം
നാടകം തദുദാഹൃതം'

നാടകപൂർവ്വാംഗങ്ങൾ ൫ വിധം.

൧. വിഷ്കംഭം. ൨. പ്രവേശകം. ൩. ചൂളിക. ൪ അങ്കാസ്യം (അങ്കത്തിലെ അവസാനപാത്രങ്ങളെക്കൊണ്ടു തന്നെ വരുന്ന അങ്കത്തിലെ കഥ സൂചിപ്പിക്കുന്നത്). ൫. അങ്കാവതാരം. (അർത്ഥവിവരണം ചെയ്തിട്ടില്ലാത്ത പദത്തിനു ആയതു നോക്കിക്കൊള്ളുക.)

നാട്യോക്തികൾ ൫ വിധം.

ആത്മഗതം, പ്രകാശം, ജനാന്തികം (സ്വകാര്യം പറയുക), അപവാര്യ (പ്രത്യേകിച്ച് അഭിപ്രായം പറയുക), ആകാശഭാഷിതം.

നാടകത്തിലെ അഞ്ചു സന്ധികൾ.

മുഖം, പ്രതിമുഖം, ഗർഭം, വിമർശം, നിർവ്വഹണം.

'നാനാൎത്ഥരസമാൎന്നുള്ള
ബീജോല്പത്തിയതാംമുഖം
കാണിച്ചുംകാട്ടിടാതെയും
ബീജത്തെവെളിവാക്കുകിൽ
രണ്ടാമതായ് പ്രതിമുഖ
മെന്നോതുംസന്ധിയായിടും
ബീജത്തിൻെറസമുത്ഭേദം
ലാഭവുംപിന്നെനഷ്ടവും
പിന്നീടുമന്വേഷണവും
ചൊല്ലുംഗൎഭാഖ്യസന്ധിയിൽ
ബീജാദിയിൽകോപദുഃഖ
പ്രലോഭനമിവററിനാൽ
ഗൎഭനിൎഭിന്നമാംസന്ധി
നാലാമതുവിമൎശമാം
ബീജത്തോടൊത്തങ്ങുമിങ്ങും
ചൊന്നതാംനാലുസന്ധിയും
പൂൎണ്ണമായഫലംചേരും
സന്ധിനിൎവ്വഹണാഖ്യമാം'

സന്ധിയുടെ അഞ്ചു് അവസ്ഥകൾ.

൧ ആരംഭം (മഹത്തായ ഫലപ്രാപ്തിക്കുള്ള ആശമാത്രം). ൨. യത്നം (തൽപ്രയത്നം). ൩ പ്രത്യാശ (പ്രയത്നിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കവേ ഫലം വരുമോ എന്നുള്ള സന്ദേഹം) ൪ നിയതാപ്തി (വിഘ്നങ്ങൾ തീൎന്നു സന്ദേഹനിവൃത്തിയുണ്ടാകുന്നതു്) ൫ ഫലാഗമം (ഒടുക്കത്തെ ഉദ്ദിഷ്ടകാൎയ്യസിദ്ധി).

അഞ്ചുവിധം അൎത്ഥപ്രകൃതികൾ.

ബീജം, ബിന്ദു, പതാക, പ്രകരി, കാൎയ്യം.

'ആദ്യത്തിലല്പമായാലും
പിന്നെനന്നായ്പരക്കേടൻ
കാൎയ്യപ്രധാനഹേതുവാ
മുപാഹിപ്പതുബീജമാം
കഥാഗതിക്കുമദ്ധ്യത്തിൽ
തടസ്സംനേരിടുംവിധം
അതുകൂട്ടിയിണക്കുന്ന
ബന്ധചാതുരിബിന്ദുവാം
പ്രസംഗാൽവന്നതായാലും
നീണ്ടുനിന്നൊടുവോളവും
പ്രകൃതത്തിനുതകീടും
കഥാഭാഗംപതാകയാം.
പ്രസ്തുതത്തിൽകാൎയ്യവശാ-
ലൊരിടത്തന്യവാൎത്തകൾ
പെട്ടെന്നരയ്ക്കേണ്ടിവരും
ഭാഗംപ്രകരിയാമതും.
നായകോല്ക്കൎഷമാതുമന്നോ
ഉപസംഹൃതിസന്ധിയിൽ
ചൊല്ലുമുദ്ദിഷ്ടകാൎയ്യത്തിൽ
സിദ്ധിതാൻകാൎയ്യമായതു'.

അങ്കലക്ഷണം.

ഇതിൽ കഥാനായകൻെറ ഒരു ദിവസത്തെ ചരിത്രത്തെ പ്രതിപാദിക്കണം. പ്രയോജനത്തെ ആശ്രയിച്ചു വിദൂഷകൻ മുതലായി മൂന്നു നാലു പാത്രങ്ങൾ ഉണ്ടായിരിക്കണം. അങ്കത്തിൽ പ്രവേശിച്ചിട്ടുള്ള പാത്രങ്ങളുടെ നിഷ്ക്രാമകൎമ്മത്തെ പറയണം.

(പ്രസ്താവന, നാന്ദി, സൂത്രധാരൻ, വിദൂഷകൻ മുതലായ നാടകസംബന്ധമായ പദങ്ങൾക്കുള്ള അൎത്ഥവിവരണത്തിനു അതാതു ശബ്ദങ്ങളെ നോക്കിക്കൊള്ളുക.)

നാടകശാല നാട്യപ്രയോഗസ്ഥലം.

നാടകശാലക്കാരി-ഒരുമാതിരി തേവിടിശ്ശി.

നാടകീയ-വി നാടകത്തെ സംബന്ധിച്ച

നാടൻ-നാട്ടുനടപ്പായിട്ടുള്ള, അതാതു നാട്ടിലുണ്ടായ.

നാടൻപുഴു-ചെരുവിൻപുഴു.

നാടൻമട്ട്-പഴയ സമ്പ്രദായത്തിലുള്ളത്

നാടം-ം ആട്ടം, നടിക്കുക, അഭിനയിക്കുക. വ. കർണ്ണാടകദേശം.

നാടാൻ ചാന്നാന്മാരിലുള്ള ഒരു സ്ഥാനപ്പേർ.

നാടാല-ശ്രോതാക്കളുടെ മുറി (പുര).

നാടി-ം. ഒരുവക കാട്ടാളൻ, നായാടി. വ. നാഡി.

നാടിക-ഉപത്രപകങ്ങളിൽ ഒന്ന്.

നാടിക്കരണം- കഴിക്കാണത്തിലെ മൂലധനം.

നാടിപ്പറയുന്നു-കൈകാണിച്ചുപറയുന്നു, സംശയിച്ചുപറയുന്നു.

നാടിവേദമം-നാഭിക്കടുത്തുള്ള ഒരു മർമ്മം.

നാടുക-തേടുക, തുടരുക, വിചാരിക്കുക.

നാടുകാണി-മലയുടെ മുകളിലുള്ളതും സഞ്ചരിക്കാവുന്നതും താഴ്ന്നദേശം കാണാവുന്നതുമായ സ്ഥലം.

നാടുകിൽ-വിചാരിക്കാമ്പോൾ.

'ജ്ഞാനാത്മകാലവുമഴിയാവടിവായ്
നാടുകിലരിയചരാചരങ്ങൾ'
(ഭഗവൽഗീത-മാധവപ്പണിക്കർ)

നാടുനീങ്ങുന്നു മരിക്കുന്നു. (രാജാക്കന്മാരുടേയും മററും കാര്യത്തിൽ ഉപയോഗിക്കേണ്ട ഒരു ആചാരവാക്ക്.)

നാടുവാഴി-ം. രാജാവ്. വ. ഇടപ്രഭു.

നാടുവാഴുന്നു-രാജ്യം ഭരിക്കുന്നു.

നാടുവാഴ്ച-രാജ്യഭരണം.

നാടേയൻ, നാടേരൻ- നടിപുത്രൻ, ദേവദാസിയുടെ പുത്രൻ.

നാടോടി-വി. നാട്ടിൽ നടപ്പായുള്ള.

നാടോടിഭാഷ-അതാതു ദിക്കിലെ സംസാരം.

നാടോടെ-അ. ദിക്കോടെ, രാജ്യത്തോടെ.

നാട്ട-ം. ഒരു രാഗം. വ. കററി, കാൽ, തൂണ്.

നാട്ടകത്തിനില്ക്കുന്നു-കവിട്ടുനില്ക്കുന്നു.

നാട്ടക്കല്ല്-ഓർമ്മയ്ക്കു നാട്ടീട്ടുള്ള കല്ല്.

നാട്ടക്കുറിഞ്ഞി-ഒരു രാഗം.

നാട്ടക്കോൽ-സസ്യങ്ങൾക്കു സഹായമായിട്ടു നാട്ടുന്ന തൂണ്, ഊന്ന്.

നാട്ടം-ം. അന്വേഷണം, വിചാരണ, പരിശോധന. വ. ആഗ്രഹം.

'നാട്ടമററന്തസ്ഫടികംപോലെ'
(കൈവല്യനവനീതം)

നാട്ടൽ-വല്ലതും കഴിച്ചു നാട്ടിനിറുത്തുക.

നാട്ടാചാരം-നാട്ടിലെ നടപ്പ്, നാട്ടിലെ മര്യാദ.

നാട്ടാണ്മ-പ്രഭുത്വം.

നാട്ടാണ്മക്കാരൻ-പ്രഭു.

നാട്ടാന-പിടിച്ചിണക്കിയ ആന.

നാട്ടാനടുതല-ക്ഷേണസാധനകൃഷി.

നാട്ടാർ-ലോകർ, ദിഗവാസികൾ, നാട്ടുകാർ

നാട്ടി-ം. നാട്ട. വ. വിത, നാട്ടിപ്പണി.

നാട്ടുകാരൻ-നാട്ടിലുള്ളവൻ.

നാട്ടുകൂട്ടം-ജനങ്ങളുടെ കൂട്ടം.

നാട്ടുനടപ്പ്- രാജ്യത്തെ മര്യാദ, ദേശമര്യാദ.

നാട്ടുന്നു-കഴിച്ചു നിറുത്തുന്നു.

നാട്ടുപടവലം-ഒരു കൈപ്പുള്ള ഔഷധവള്ളി.

നാട്ടുപട്ടര്- അമ്പലവാസികളിൽ ഒരു ജാതി.

നാട്ടുപന്നി-പോക്ക്.

നാട്ടുപുറം, നാട്ടിമ്പുറം-ം. നാട്ടിന്നുള്ളിലെ ദേശം. വ. ദേശത്തിനപ്പുറം, അന്യദിക്ക്.

നാട്ടുപോത്ത്-നാട്ടിലുള്ള കന്ന്.

നാട്ടുഭാഷ-അതാതു ദേശത്തെ ഭാഷ.

നാട്ടുമാവ്-സാമാന്യം മാവ്.

നാട്ടുമുട്ട-ഒരുമാതിരി കതിര.

നാട്ടുവഴി-നിരത്തി ഉറപ്പിച്ച വഴി.

നാട്ടുവാലായ്മ, നാട്ടുബാലായ്മ-രാജാവു മരിച്ചാൽ പ്രജകളുടെ ഒരു ആചാരദുഃഖം.

നാട്ടുവെളിച്ചം-സൂര്യപ്രകാശം ഇല്ലാത്തപ്പോൾ ഉള്ള മങ്ങിയ വെളിച്ചം (നക്ഷത്രത്തിന്റെ വെളിച്ചം).

നാട്യകൃതി-രൂപകങ്ങളുടെ അവാന്തരവിഭാഗങ്ങളിൽ ഒന്ന്.

രസംസർവ്വപ്രധാനവും അതാതു ഭാവരസത്തിനനുസരണങ്ങളായ അഭിനയം ഇടയ്ക്കിടയ്ക്കായും ഉള്ള നാടകം മുതലായ കൃതികൾ.

നാട്യക്കാരൻ-ചാക്യാരും ആട്ടക്കാരും മററും.

നാട്യപ്രിയ-വി. നാട്യത്തിൽ താല്പര്യമുള്ള.

നാട്യാ-നൃത്തം. നടന്റെ കർമ്മം എന്നർത്ഥം.

നാട്യം-ആട്ടം പാട്ട് കൊട്ട് ഇവമൂന്നും കൂടി കൂടിയതു്. (കഥകളി, നാടകം മുതലായവയിൽ ചേരുവാനുള്ളതെല്ലാം ചേർന്നുകളിക്കുന്ന കളി).

നാഡി-ന. ഞരമ്പ്. ചിലപ്പോൾ നിലയിൽ നിന്നു തെററിപ്പോകുന്നതു് എന്നർത്ഥം. നാഡികൾ ൭൨൦൦൦. വ. കുഴൽ. നു. നാഴിക. (ആറുക്ഷണം കൂടിയ കാലം) ശമിക്കുന്നതു് എന്നർത്ഥം. ര. നാഡിവ്രണം. ഉ. മീൻകണ്ണിക്കരുക. നൃ. തണ്ട്, തൃണാദികളുടെ കാമ്പ്. ഗന്ധമുള്ളതു് എന്നർത്ഥം. മററു പര്യായങ്ങൾ-നാളം, കാണ്ഡം.

നാഡിക-നാഴിക.

വ്യാകരണപ്രകാരം 'ഡ' 'ശ' ഈ അക്ഷരങ്ങൾക്കു ക്രമമായി ഴ, ച, ഈ അക്ഷരങ്ങൾ ആദേശം വരും. ഉ-ം- നാഡികാ-നാഴിക. ഈശ്വരൻ-ഈച്ചരൻ.

നാഡികേരം-നാളികേരം.

നാഡിത്രയം-ഇഡ, പിംഗല, സുഷുമ്നാ.

നാഡിന്ധമൻ-തട്ടാൻ. മുളങ്കുഴലുകൊണ്ട് ഊതുന്നവൻ എന്നർത്ഥം.

നാഡീപരീക്ഷ-രോഗികളുടെ നാഡിപിടിച്ചു നോക്കുക.

നാഡീശാകം-തണ്ടൻചീര.

നാഡീവ്രണം-ന. എപ്പോഴും ചലം ഒലിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന ഒരു രോഗം. വ. ദ്വാരം കുറഞ്ഞുണ്ടാകുന്ന പുണ്ണ്.

നാഡിവ്രണം വാതംകൊണ്ടും പിത്തംകൊണ്ടും കഫംകൊണ്ടും സന്നിപാതംകൊണ്ടും ശല്യംകൊണ്ടും ഉണ്ടാകുന്നതാകയാൽ അഞ്ചുവിധം എന്നു പറയപ്പെടുന്നു.

നാഡീസൂത്രം-ന. നാഴിക അറിവാനുള്ള യന്ത്രം. വ. ഞരമ്പ്.

നാണകാ-നാണയം.

നാണക്കേട്-ലജ്ജയില്ലായ്മ.

നാണപ്പെടുത്തുക-ന. കിക്കിളിയാക്കുക. വ. ലജ്ജിപ്പിക്ക.

നാണം-ലജ്ജ.

നാണംകുണുങ്ങി-സങ്കോചമുള്ളവൻ, ലജ്ജാശീലൻ.

നാണയം, നാണിയം-ന. രൂപാ, പണം മുതലായതു്. വ, നടപ്പ്, സമ്മതം. നു. ബഹുമാനം. ര. പ്രസിദ്ധം. ഉ. നേര്.

നാണിക്കുന്നു-ശങ്കിക്കുന്നു, ലജ്ജിക്കുന്നു. (സ. ക്രി. നാണിപ്പിക്കുന്നു)

നാണിയക്കാരൻ-പരമാർത്ഥി, വിശ്വസിക്കപ്പെടുവാൻ തക്കവൻ

നാണിയക്കേട്-മര്യാദയല്ലാത്ത പ്രവൃത്തി.

നാണിയമാകുന്നു-നടപ്പാകുന്നു, പ്രസിദ്ധമാകുന്നു. (സ. ക്രി. നാണയമാക്കുന്നു)

നാണീയസ്സ്-വി. വലുത്, ഒട്ടും ചെറുതല്ലാത്തത്.

ന + അണീയസ്സ് = അല്പമല്ലാത്ത, അണു = ചെറുത്. അണീയസ്സ് = വളരെ ചെറുത്. അണിഷ്ഠം = ഏററവും ചെറുത്. രണ്ടു വസ്തുക്കളെ ഒത്തുനോക്കുമ്പോൾ ഒന്നിനു മേന്മ പറയുന്നതിനായി പദത്തോടു 'ഈയസ്സ്' 'തര' ഈ പ്രത്യയങ്ങൾ ചേൎക്കും. അനേകവസ്തുക്കളെ ഒത്തുനോക്കി അവയിൽ ഒന്നിനു മേന്മകല്പിക്കുന്നതിനു 'ഇഷ്ഠം, തമ' എന്നീ പ്രത്യയങ്ങളെ ചേൎക്കും.

നാണു-ഒരു പേർ.

നാരായണൻ എന്നതു ചുരുങ്ങി 'നാണു' എന്നും നാരായണി എന്നത് ചുരുങ്ങി 'നാണി' എന്നുമായി.

നാണുന്നു-ലജ്ജിക്കുന്നു, നാണിക്കുന്നു.

'നാണി അകത്തു പുക്കാൾ'
(രാമചരിതം)

നാണുവം-ഒരു പക്ഷി, നാരാണപ്പക്ഷി.

നാണ്യം-നാണയം, കള്ളനാണ്യം.

നാതിചിര-വി. അധികം നീളത്തിൽ അല്ലാത്ത.

നാതിദൂര-വി. അധികം ദൂരെ അല്ലാത്ത.

നാത്തൂൻ-ഭൎത്താവിന്റെ ഉടപ്പിറന്നവൾ.

നാത്രൻ-൧. ശിവൻ. ൨. മുനി.

നാത്രാ-൧ സ്തുതി. ൨. ആശ്ചൎയ്യം.

നാഥ-൧. രക്ഷിക്കുന്നവൾ ൨. ഭാൎയ്യ.

നാഥൻ-൧. രക്ഷിക്കുന്നവൻ. ൨. ഭൎത്താവ്. ൩. രാജാവ്.

നാഥരാമക്രി-ഒരു രാഗം.

നാഥവൽ-വി. നാഥനുള്ള, ആശ്രയിച്ചു പാൎക്കുന്ന (പും-നാഥവാൻ. സ്ത്രീ-നാഥവതി).

നാഥവാൻ-അന്യന്റെ ചൊല്പടിക്കു നടക്കുന്നവൻ. നാഥനുള്ളവൻ എന്നൎത്ഥം.

നാദം-ശബ്ദം.

നാദേയ-വി. നദിയിലുണ്ടായ.

നാദേയം-൧. ഉപ്പ്. ൨. അഞ്ജനം. ൩. ആററുവഞ്ചി. ൪. വഞ്ചി. ൫. കരുവിക്കരിമ്പു. ൬. പൂഴമുഞ്ഞ.

നാദേയീ-൧. നീർവഞ്ചി. നദിയിലുണ്ടായത് എന്നൎത്ഥം. ൨. നിലഞാവൽ. ൩. മധുരനാരകം. ൪. പൂഴമുഞ്ഞ, തഴുതാവൽ. ൫. ആററുഞാവൽ. ൬. (കൈകപ്പുകറഞ്ഞ) പടവലം. ൭. ചെമ്പരുത്തി.

നാദലക്ഷ്യം-നാദം കൊണ്ടു ലക്ഷിക്കപ്പെടുന്നത്. (ശബ്ദഗുണകമാകാശം എന്നു പ്രസിദ്ധം).

നാദവിദ്യാത്മകൻ-നാദബ്രഹ്മമെന്നും ശബ്ദബ്രഹ്മമെന്നും ഉള്ള രൂപത്തോടു കൂടിയവൻ.

നാനലം-നാവിന്റെ നലം (നന്മ, ഗുണം).

നാനാ-അ. ൧. അനേകം. ൨. വേറെ. ൩. കൂടാതെ. ൪. ഇരട്ട.

നാനാധ്വനി-പലമാതിരി ശബ്ദം.

നാനാനം-അ. വെവ്വേറെ.

നാനാപ്രകാരം-വി. പലവിധത്തിലുള്ള.

നാനാരൂപ-വി. പല സ്വരൂപമുള്ള, ബഹുവിധമായ.

നാനാൎത്ഥം-വി. ൧. പല അൎത്ഥമുള്ള. ൨. അനേകം പ്രയോജനമുള്ള. ൩. അസംഖ്യം സമ്പത്തുള്ള. ൪ പല വസ്തുവുള്ള.

നാനാവൎണ്ണ-വി. പല നിറമുള്ള.

നാനാവിധ-വി. ൧. പലവിധമുള്ള. ൨. ദുസ്സാമൎത്ഥ്യമുള്ള ൩. വെടിപ്പില്ലാത്ത

നാനാവിധക്കാരൻ-൧. പലമാതിരിക്കാരൻ. ൨. ദുശ്ശീലക്കാരൻ.

നാനാഴി-ഒരിടങ്ങഴി.

നാനുഷ്ഠേയ-വി. ചെയ്യരുതാത്ത, മൎയ്യാദയല്ലാത്ത.

നാന്തല-ഗ്രം. നാക്കിന്റെ തുമ്പു് (മന). വ. തയാറുള്ള നാവു്.

നാന്തുക-നന്ദുക.

'നാന്തുകപ്പൊഴുതാറും'
(രാമചരിതം)

നാന്ദകം-വിഷ്ണുവിന്റെ വാൾ.

നാന്ദി-നാടകത്തിന്റെ ആരംഭത്തിലുള്ള പദ്യം, ആരംഭം. (നന്ദിപ്പിക്കുന്നതുനിമിത്തം ഈ പേർ വന്നു).

നാടകം ആരംഭിക്കുന്നതിനു രംഗവിഘ്നശമനത്തിനായി നടന്മാർ അണിയറയിൽവെച്ചു ചിലതൊക്കെ നടത്തുക പതിവുണ്ടു്. നാടകത്തിനു പൂർവമായി പ്രയോഗിക്കാറുള്ള രംഗമാകയാൽ നാട്യശാസ്ത്രകാരകന്മാർ അതിനു 'പൂർവരംഗം' എന്നു അഭിധാനംചെയ്തിരിക്കുന്നു. ഈ പൂർവരംഗത്തിനു പ്രത്യകാരംഭം മുതലായ പല അംശങ്ങളും നാട്യശാസ്ത്രത്തിൽ വിധിച്ചിട്ടുണ്ടു്. നാന്ദി അതിൽ പ്രധാനവും അപരിത്യാജ്യവുമാണത്രേ. ഒരിക്കൽ നന്ദി എന്ന കാള ആകാശത്തിൽ പരമേശ്വരന്റെ നടനരംഗമായി തീർന്നു. ആ രംഗത്തെ ഉദ്ദേശിച്ചു ചെയ്യുന്ന പൂജയത്രേ നാന്ദി എന്നും കാണുന്നു.

'ആശീർന്നമസ്ക്രിയാരൂപഃ
ശ്ലോകഃ കാവ്യാർത്ഥസൂചകഃ'

നാന്ദീതി കഥ്യതേ-എന്നുള്ള പ്രമാണവാക്യമനുസരിച്ചു ആശീസ്സ്വരൂപമായോ നമസ്ക്രിയാരൂപമായോ ഉള്ളതും കാവ്യാർത്ഥത്തെ സൂചിപ്പിക്കുന്നതുമായ ശ്ലോകമാണു് നാന്ദി എന്നും പറയുന്നുണ്ടു്. നാന്ദി ശ്ലോകത്തിൽ മംഗളസൂചകങ്ങളും താഴെ പ്രസ്താവിക്കുന്നവയുമായ ഏതെങ്കിലും ഒരുപദം കൂടിയേ കഴിയൂ- 'ശംഖം, ചന്ദ്രൻ, അബ്ജം, കോകം, കൈരവം'.

നാന്ദീകരൻ, നാന്ദീവാദി-നാടകത്തിന്റെയും മററും ആദിയിൽ കഥയുടെ ആരംഭമിടുന്നവൻ, നാന്ദിയെ ചെയ്യുന്നവൻ.

നാന്നാങ്കു്-പതിനാറു്.

നാപ്പുൺ, നാപ്പുക്കൽ-നാവിലുണ്ടാകുന്ന ഒരു രോഗം (പഴ).

നാന്മ-അഞ്ചിൽനാലു്.

നാന്മടങ്ങു്-നാലിരട്ടി.

നാന്മറ-നാലുവേദം. (ഋക്, യജുസ്സ്, സാമം, അഥർവ്വണം)

നാന്മുകപ്പുല്ലു്-സംഭാരപ്പുല്ലു്, ചെങ്കണ, കൊതിപ്പുല്ലു്, കാവട്ടംപുല്ലു്. പര്യായങ്ങൾ-കത്തൃണം, പൌരം, സൌഗന്ധികം, ധ്യാമം, ദേവജഗ്ധകം, രൌഹിഷം. കഫം, പിത്തം, രക്തദോഷം മുതലായവയ്ക്കു നന്നു്. വലുതും ചെറുതും രണ്ടു തരമുണ്ടു്. രണ്ടിൽ നിന്നും തൈലം എടുക്കുന്നു. തമി-മാന്തപ്പുൽ. ഇം-Lemon-grass ലെമൺഗ്രാസ്സ്.

നാന്മുകൻ-ബ്രഹ്മാവു്.

നാന്മൂന്നു-പന്ത്രണ്ടു്. (4 × 3 = 12).

നാപിതൻ-ക്ഷൌരക്കാരൻ, അസ്പൃശ്യനാകയാൽ അടുത്തുവരാത്തവൻ എന്നർത്ഥം.

നാപിതശാല-ക്ഷൌരപ്പുര.

നാപിതായനി-ക്ഷൌരകന്റെ പുത്രൻ.

നാപിയത്തി-ക്ഷൌരക്കാരി.

നാഭകൻ-വൈവസ്വതമനുവിന്റെ ഒരു പുത്രൻ

നാഭാഗൻ-ഒരു സൂര്യവംശരാജാവു്. ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ പുത്രനത്രേ അംബരീഷൻ.

നാഭി-ഗ്രം. പൊക്കിൾ. വ. കസ്തൂരി. ഹിംസച്ചെടുക്കുന്നതു എന്നർത്ഥം. ന. തേർവണ്ടിയുടെ നടുഭാഗം, ചക്രകൂടം, (ചക്രത്തിന്റെ മദ്ധ്യത്തിൽ അല്ലികളെല്ലാം

ഭചനു ചേരുന്നതായ ഉരുണ്ട ഒരു സാധനം). സ്ത്രീ. ഒരു രാജാവ്. ഉ. ക്ഷത്രിയൻ. ഹിംസിക്കുന്നവൻ എന്നർത്ഥം.

നാഭികമലം-പൊക്കിൾ.

നാഭിജൻ, നാഭിജന്മാ, നാഭിഭ്രൂ-ബ്രഹ്മാവ്.

നാഭിനാളം, നാഭിസൂത്രം-പൊക്കിൾകൊടി.

നാഭിസ്ഥാനം-നാഭിപ്രദേശം.

നാം-ഞങ്ങൾ എന്നതിന്റെ പര്യായം.

നാമ-അ. നിശ്ചയത്തിലും കോപത്തിലും, നിന്ദ, പ്രതിജ്ഞ, ഓർമ്മ, ആശ്ചര്യം, പ്രകാശ്യം, സംഭാവ്യം, ഉപഗമം ഇത്യാദികളിലും സംബന്ധിച്ചു വരും.

നാമകരണം-പേരിടുക.

ഇതിനു ജന്മനാൾ വർജ്ജിക്കണം.

നാമകീർത്തനം-നാമം ചൊല്ലുക.

നാമജപം-ഈശ്വരനാമങ്ങളെ പറ്റുകെപ്പറക.

നാമധാതുക്കൾ-(വ്യാകരണത്തിൽ) സ്വതെയുള്ള ധാതുക്കൾ കൂടാതെ മററു ശബ്ദങ്ങളിൽ നിന്നും ധാതുക്കളെ സൃഷ്ടിക്കമാറുണ്ട്. ഈ വക ധാതുക്കളിൽ മിക്കവയും നാമങ്ങളാകയാൽ ഇവക്കു നാമധാതുവെന്നു പേർ.

നാമധാരണം-വിഷ്ണുവിന്റെ ചില അടയാളങ്ങളെ ധരിക്ക.

നാമധാരി-വിഷ്ണുവിന്റെ ചില അടയാളങ്ങളെ ധരിക്കുന്നവൻ

നാമധേയം-പേർ.

നാമനിർമ്മായി-(വ്യാകരണത്തിൽ) തദ്ധിതത്തിലെ ഒരു പിരിവ്.

നാമഭാഷ-പേരുകൊണ്ടുണ്ടാക്കീട്ടുള്ള ഒരു ഭാഷ.

നാമം-പ്ര. പേർ. പര്യായങ്ങൾ-ആഹ്വയം, ആഖ്യാ, ആഹ്വം, അഭിധാനം, നാമധേയം. ഉ. വിഷ്ണുവന്ദനക്കാരുടെ അടയാളം. ന. (വ്യാകരണത്തിൽ) ദ്രവ്യത്തിന്റെയോ ഗുണത്തിന്റെയോ ക്രിയയുടേയോ പേരിനെ കുറിക്കുന്ന ശബ്ദം.

നാമമാല-അക്ഷരമാലപ്പുസ്തകം, നിഘണ്ടു.

നാമവാക്യം-(വ്യാകരണത്തിൽ) നാമത്തിനു തുല്യമായ വാക്യം.

നാമവാൻ-പേരോടുകൂടിയവൻ.

നാമശേഷ-വി. മരിച്ച.

നാമാങ്കിത-വി. പേരുകൊണ്ടു അടയാളമിട്ടിട്ടുള്ള.

നാമാന്തരകരണം-വേറെ പേരിടുക.

നാമാംശജം-(വ്യാകരണത്തിൽ) നാമാംശം എന്നു പറയുന്ന പേരെച്ചംതന്നെ ഭേദകമായിത്തീർന്നതു്.

നാമാവ് - ഇതു് ഓരോ നാമങ്ങൾക്കു പിൻ ചേർക്കുമ്പോൾ അതാതു പേരുള്ള എന്നു അർത്ഥം വരും.

നാമാവശേഷം-പേരുമാത്രം ശേഷിച്ചിട്ടുള്ളതു്, വാസ്തവത്തിൽ നശിച്ചതു്.

നാമ്പ്-പ്ര. തളിർ, കൂമ്പ്. ഉ. തീജ്ജ്വാലയും മററും. ന. അഗ്രം.

നാമ്പില-തളിരിനോടടുത്തുള്ള ഇല.

നായ്-പട്ടി.

ഇതിന്റെ മാംസത്തിനു ചെന്നായുടെ മാംസത്തോടടുത്ത ഗുണമുണ്ട്. പട്ടി കടിച്ച് മുറിപ്പെട്ടാൽ കോഴിക്കാഷ്ഠം ശക്കരയും എണ്ണയും എരിക്കിൻപാലും കൂട്ടി മർദ്ദിച്ചു ലേപനംചെയ്ക. പേപ്പട്ടി കടിച്ചുണ്ടാകുന്ന വികാരത്തിങ്കൽ കററവാഴനീരിൽ ഇന്തുപ്പു ചേർത്തു് മണ്ഡോഷ്ണമാക്കി മൂന്നുദിവസം കുടിക്ക. അല്ലെങ്കിൽ ചെറിയ കമ്പളത്തിൻവേരും മുളകും കൂട്ടി ചൂടുവെള്ളത്തിൽ അരച്ചു കലക്കി സേവിക്ക, കടിപെട്ടാൽ അപ്പോൾ

തന്നെ കോൾവായ് ലോഹശലാകകൊണ്ടു മഹിപ്പിക്കുക അധികം നന്ന്.

നായകക്കല്ല്-മാലയ്ക്കും മററും ചേരുന്ന പ്രധാനക്കല്ല്.

നായകചതുഷ്ടയം-൧. ധീരോദാത്തൻ, ധീരോദ്ധതൻ, ധീരലളിതൻ, ധീരശാന്തൻ ഇവർ സർവരസസാധാരണന്മാരായ നാടകനായകന്മാരാകുന്നു.

ധീരോദാത്തൻ-ആത്മപ്രശംസ ചെയ്യാതെയും, സുഖദുഃഖങ്ങളെക്കൊണ്ടു ഇളക്കമില്ലാതെയും ക്ഷമ, ഗാംഭീര്യം, സ്ഥിരത ഇത്യാദികളോടുകൂടിയും തന്റെ അഭിമാനത്തെ പുറത്തുകാട്ടാതെയും ദൃഢവ്രതനായും ഇരിക്കുന്ന നായകനാകുന്നു.

ധീരോദ്ധതൻ - ചതി, ചാപല്യം, കോപം, അഹംഭാവം, ആത്മപ്രശംസ മുതലായതുകളോടു കൂടിയവനാകുന്നു.

ധീരലളിതൻ-നിശ്ചിന്തനും മൃദുശീലനും കലാവിദ്യകളിൽ തൽപരനുമായ നായകനാകുന്നു.

ധീരപ്രശാന്തൻ-നായകന്റെ സാമാന്യ ഗുണങ്ങളോടുകൂടിയ ബ്രാഹ്മണനാകുന്നു.

൨. ദക്ഷിണൻ, ധൃഷ്ടൻ, അനുകൂലൻ, ശഠൻ.

ദക്ഷിണനായകൻ-സ്ത്രീകളിൽ ഒരുപോലെ ആസക്തിയോടു പെരുമാറുന്ന രസികൻ.

ധൃഷ്ടൻ-വകതിരിവ്, മാനം, നാണം ഇവ തീരെയില്ലാത്തവൻ.

അനുകൂലൻ-ഒരേ നായികയിൽ ആഗ്രഹത്തോടു കൂടിയവൻ.

ശഠൻ-ഒരു സ്ത്രീയെ ഉള്ളുകൊണ്ടു സ്നേഹിച്ചിട്ടു മറെറാരുവളിൽ പുറമെ സ്നേഹംഭാവിച്ച് അവളെ ദ്രോഹിക്കുന്നവൻ.

പൂർവരാഗാവസ്ഥയിൽ അഭിലാഷം സിദ്ധിച്ചിട്ടില്ലാത്ത നായികാനായകന്മാൎക്കുണ്ടാകാവുന്ന പത്തു അവസ്ഥകൾ.

൧. അഭിലാഷം-അഭീഷ്ടം സാധിപ്പാനുള്ള ആഗ്രഹം.

൨. ചിന്തനം- പ്രാപ്ത്യുപായം മുതലായ മനോരാജ്യം.

൩. സ്മൃതി-മനസ്സിനെ മന്മഥവിഷയത്തിൽ മാത്രം ഏകാഗ്രമാക്കി ചിന്തയോടു ദീർഘനിശ്വാസം ചെയ്ക.

൪. ഗുണകഥനം- സൌന്ദര്യാദി ഗുണപ്രശംസ.

൫. ഉദ്വേഗം-തനിക്കു വേണ്ടവരെ കൂടി വെറുത്തിരിക്ക.

൬. (സം) പ്രലാപം-മനം വട്ടംചുററുകകൊണ്ടു ആളെക്കാണാതെ മുറുമുറുക്കുക.

൭. ഉന്മാദം- ചേതനാചേതനവിവേചനരാഹിത്യം നിമിത്തവും മററും ഭ്രാന്തു കാണിക്കുക.

൮. വ്യാധി- നെടുവീർപ്പ്, വിളർച്ച, ദേഹകാർശ്യം മുതലായത്.

൯. ജഡത-ജളത.

൰. മരണം-(രസവിച്ഛേദംകൊണ്ടു നാടകങ്ങളിലും മററും നല്ലവണ്ണം വിവരിച്ചു കാണുന്നില്ല)

'അഭിലാഷശ്ചിന്താസ്മൃതി
ഗുണകഥനോദ്വേഗസംപ്രലാപാശ്ച
ഉന്മാദോഥവ്യാധി
ർജ്ജഡതാമൃതിരിതി ദശാത്രകാമദശാഃ'

നായകസാഹായികചതുഷ്ടയം-പീഠമർദ്ദനൻ (പ്രധാനനായകന്റെ ഭക്തനും അനുചരനും സമർത്ഥനുമായിരിക്കും. പ്രധാനനായകന്റെ ഗുണങ്ങൾ തികച്ചുകാണുകയില്ല) വിടൻ, ചേടൻ, വിദൂഷകൻ.

നായകൻ-൧. പ്രഭുത്വമുള്ളവൻ. നയിക്കുന്നവൻ, കൊണ്ടുനടക്കുന്നവനെന്നർത്ഥം. ൨. ഭർത്താവ്. ൩. സൈന്യാധിപൻ. ൪. നാടകങ്ങളിലേയും കാവ്യങ്ങളിലേയും പ്രധാന പുരുഷൻ. (സ്ത്രീ-നായിക.)

നായകന്മാർ മൂന്നുവിധം-പ്രധാനനായകൻ, പതാകാനായകൻ, പ്രതിനായകൻ.

നായകം-മാലയുടേയും മററും നടുവിൽ വയ്ക്കുന്ന കല്ല്.

നായകമണി-൧. നടുനായകം. (സം-തരളം.) ൨. മുത്തുമാലയുടെ നടുവിലുള്ളതും മററ മണികളെക്കാൾ വലിപ്പമുള്ളതുമായ രത്നം.

നായൻ-നായകൻ. (ബഹുവചനം-നായർ)

നായനാർ-൧. യജമാനൻ, നാഥൻ. ൨. ക്ഷേത്രത്തിലെ പ്രധാന ഉടമസ്ഥൻ.

നായം-൧. വഴികാണിക്ക. ൨. നീതി.

നായർ-ദ്രാവിഡവർഗ്ഗക്കാരിൽപ്പെട്ട ഒരു പ്രത്യേക ജാതിക്കാർ.

നായർവെണ്ണ-ഒരു മരുന്നുചെടി, ആട്ടുനാറിവേള. പര്യായങ്ങൾ-ബർബരം, കബരീ, തുംഗീ, ഖരപുഷ്പാ, അജഗന്ധിക.

വാതരോഗം, കഫം, കൃമി, ഗുല്മം, അഷ്ഠീല, ശൂലം, ആനാഹം, അഗ്നിമാന്ദ്യം, ചെവിക്കുത്ത്, ജ്വരം, വ്രണം ഇവകളെ നാശം. മഞ്ഞപ്പൂവുള്ളത് നേത്രരോഗത്തിനുംകൂടി കൊള്ളാം. അഗ്നിയെ വർദ്ധിപ്പിക്കും. മലത്തെ തടുക്കും. കറികളിൽ ചേർത്താൽ നല്ല ഗന്ധംകാണും. രുചികരമാണ്. ഫലവും ബീജവും കരിങ്കടുകിന്റേതെന്നപോലെയിരിക്കും. തമിഴിൽ-നായർവേളൈ.

നായർവേള-നായർവെണ്ണ, ആട്ടുനാറിവേള.

നായാടി-൧. ഒരുവക കാട്ടാളജാതി. ൨. നായാട്ടുകാരൻ.

നായാടുന്നു-വേട്ടചെയ്യുന്നു, കാട്ടുമൃഗങ്ങളെ കൊല്ലുന്നു.

നായാട്ട്-വേട്ട, കാട്ടുമൃഗങ്ങളെ കൊല്ലുക. പര്യായങ്ങൾ-ആച്ഛോദനം, മൃഗവ്യം, ആഖേടം, മൃഗയാ.

നായാട്ടുനായ്=വിശ്വകദ്രു. നായാട്ടു നാലുപ്രകാരമെന്നും ആറുപ്രകാരമെന്നും രണ്ടുപക്ഷമുണ്ട്. ൧ അയ്യൻപടികാച്ച നായാട്ട്. ൨. അർജ്ജുനൻപടിവിളിച്ച നായാട്ട്. ൩. വേടൻവഴി കൂറൻനോക്കുക. ൪. കാട്ടാളൻവഴി കൂട്ടിൽ പന്നികൊല്ലുക. ഇങ്ങിനെ നാലെണ്ണം; ൧. കറിനായാട്ട്. ൨. വിളിനായാട്ട്. ൩. പള്ളിവേട്ടനായാട്ട്. ൪. കൂട്ടിയതും വെറുമ്പുറം. ൫. കണ്ടതും ഓർമ്മിക്കു. ൬. എളുകിയതും. ഇങ്ങിനെ ആറെണ്ണം രണ്ടുവിധം പറയുന്നു.

നായാട്ടുനായ്-നായാട്ടിനു സഹായിപ്പാൻ സാമർത്ഥ്യമുള്ള പട്ടി.

നായാട്ടുപട്ടി-വേട്ടപ്പട്ടി.

നായാട്ടുവല-വേട്ടയിൽ മൃഗങ്ങളെ ചാടിപ്പാനുള്ള വല.

നായാട്ടുവിളി-നായാട്ടുകാരുടെ വിളിച്ചുകൂകൽ.

നായാണ്ടിക്ക-പരിഹസിക്ക.

നായിക-൧ ഭാര്യ. ൨. രക്ഷിക്കുന്നവൾ, പ്രമാണമായുള്ളവൾ.

നായികാഭേദങ്ങൾ

൧ സ്വാധീനഭർത്തൃക-ഭർത്താവു രതിഗുണാകൃഷ്ടനായിട്ടു യാതൊരുവളെ വേർപിരിയുന്നില്ലയോ വിചിത്രവിഭ്രമാസക്തയായ അവളത്രേ സ്വാധീനഭർത്തൃക.

൨. ഖണ്ഡിത-ഭർത്താവ് അന്യാസംയോഗ ചിഹ്നിതനായി യാതൊരുത്തി

യുടെ പാർശ്വത്തിലേക്കു വരുന്നുവോ ഈ ഷ്യാകഷായിതയായ അവൾ ഖണ്ഡിത.

൩. അഭിസാരിക-മന്മഥ വശംവദയായി യാതൊരുത്തിയാണു് കാന്തനെ അഭിസരണസ്ഥാനത്തേക്കു വരുത്തുകയോ താൻ നേരിട്ടു് ആ സ്ഥാനത്തേക്കു ചെല്ലുകയോ ചെയ്യുന്നു അവൾ അഭിസാരിക.

൪. കലഹാന്തരിത-ചാടുകാരൻ (നല്ലവാക്കു പറയുന്നവൻ) ആണെങ്കിലും യാതൊരുത്തി രോഷംകൊണ്ടു് അപ്രകാരമുള്ള ഭർത്താവിനെ ധിക്കരിച്ചു പറഞ്ഞതിൽ പിന്നീടു പശ്ചാത്താപത്തെ പ്രാപിക്കുന്നുവോ അവൾ കലഹാന്തരിത

൫. വിപ്രലബ്ധ-കുറിസ്ഥലം മുൻകൂട്ടി ഉറപ്പിച്ചതിന്റെ ശേഷം ആ നിശ്ചയപ്രകാരം പ്രിയതമൻ അവിടെ എത്തിച്ചേരാതെ യാതൊരുത്തിയെ ചതിച്ചുവോ അത്യന്തം അവമാനിതയായ അവൾ വിപ്രലബ്ധ.

൬. പ്രോഷിതഭർത്തൃക-കാന്തൻ ദൂരദേശത്തേക്കു പോയ സമയം യാതൊരുത്തി വിവർണ്ണയും മലിനയും കൃശയുമായിട്ടു ഭർത്താവിന്റെ വരവിനെത്തന്നെ കാത്തുകൊണ്ടിരിക്കുന്നുവോ അവൾ പ്രോഷിതഭർത്തൃക.

൭. വാസകസജ്ജ-ഉറക്കറയിൽ തല്പം തട്ടിക്കുടഞ്ഞുവിരിച്ചു സുമാറാക്കി പിന്നെയും ഭർത്താവു വന്നാൽ ചെയ്യാനുള്ള വിധികളെ ശരിയാക്കീട്ടു പ്രിയസമാഗമത്തെത്തന്നെ കാത്തുകൊണ്ടിരിക്കുന്നവൾ വാസകസജ്ജ (വാത്സ്യായനമഹർഷിയുടെ അഭിപ്രായം.)

൮. വിരഹോൽകണ്ഠിത-വാരത്തിനെ തന്നെ കൃതചിത്തനാണെങ്കിലും കാര്യാന്തരവ്യഗ്രത ഹേതുവായിട്ടു ഭർത്താവിന്റെ വരുന്നതിന്റെ സൌകര്യം ലഭിക്കാതിരിക്കുന്നസമയം അയാൾ വരായ്കകൊണ്ടുള്ള ദുഃഖംകൊണ്ടു പരവശയായിരിക്കുന്നവൾ വിരഹോൽകണ്ഠിത.

(നായികാസഹായിനികൾ ൯ വിധം-ദൂതി, ദാസി, സഖി, ചേടി, ധാത്രേയി, പ്രാതിവേശിനി, ലിംഗിനി, ശില്പിനി, സ്വശ്രൂ.)

നായികാജാതിചതുഷ്ടയം—(സ്ത്രീ എന്നതു നോക്കുക.)

നായികാനായകന്മാർ-നായികയുംനായകനും.

സംസ്കൃതമനുസരിച്ചു സാധുവല്ല. ഏകാദേശം എന്ന സമ്പ്രദായം ഭാഷയിലില്ലാത്തതുകൊണ്ടു ഭാഷയിൽ ഈ പ്രയോഗം സാധുവാണത്രെ.

നായിക്കൊരുണ-നായ്ക്കുരണ.

നായിങ്കാന-നായ്ക്കുരിമ്പു്.

നായിച്ചീര-ഒരു പത്രശാകം.

ചൊറിക്കും വ്രണത്തിനും നന്നു്.

സംസ്കൃതം-ശുനകചില്ലീ.

നായിടുക-നായാടുക.

നായിനാർ-പു. യജമാനൻ, നാഥൻ. ൨. ക്ഷേത്രത്തിലെ പ്രധാനഉടമസ്ഥൻ.

നായിബ്(പ്പ്)-പകരക്കാരൻ. (അറബിഭാഷ)

നായ്ക്കൻ-പു. കാരാഗൃഹത്തിൽപ്രമാണി. ൨ ഒരു ജാതിക്കാരൻ. ൩. പട്ടാളത്തിൽ പത്തുപേർക്കു യജമാനൻ.

നായ്ക്കുട്ടൻ നായുടെ വേലക്കാരൻ. (ഒരു ശകാരവാക്കു്)

നായ്ക്കുരിമ്പു്-നായ്കണ

നായ്ക്കുഴ-കള.

നായ്ക്കുറവു്, നായ്ക്കുട്ടി-പട്ടിയുടെകുട്ടി.

നായ്ക്കുരണ-ഒരു ഔഷധവള്ളി. പര്യായങ്ങൾ-ആത്മഗുപ്താ, ഋഷ്യം, അവ്യണ്ഡാ

കണ്ടകാരാ, പ്രാവൃഷായണീ, ജ്യോത്സ്നപ്രാ കതാ, ശുകശിംബി, കപികച്ഛു, മർക്കടി.

ഇതു വൃക്ഷമാണ്. വാതം, ചുമ, പിത്തം, കഫം, വായുമുട്ടൽ, രക്തപിത്തം, ദുഷ്ടവ്രണം, ക്ഷയരോഗം ഇവക്കു നന്ന്. ദേഹത്തെ തടിപ്പിക്കും. ഇതിന്റെ ചൊറിയുന്ന പൊടി ശർക്കരയിൽ പൊതിഞ്ഞു സേവിച്ചാൽ കൃമിഹരമാകുന്നു. തമിഴിൽ -പൂനെക്കാലി.

നാഴ്ക്കുട്ടി-കൊച്ചു പട്ടി.

നായ്ക്കണ-നായ്ക്കുരിമ്പ്.

നായ്പട-പട്ടികളുടെ ശണ്ഠ.

നായ്പിള്ള-൧. പട്ടിക്കുട്ടി. ൨. ഒരുമാതിരി മെരുക്.

നായ്ത്വ-യജമാനത്വം, നാഥത്വം.

നായ്വെണ്ണ-നായർവെണ്ണ.

നായ്വെള്ള-കന്നുകാലികൾക്കുള്ള ഒരുമാതിരി നിറം. (വെളുത്ത മുടിയും തൊലിയും കാണും.)

നാര്-പനയുടെയോ വാഴയുടെയോ നാര്.

നാര-വി. മനുഷ്യരെ സംബന്ധിച്ച.

നാരക-വി. നരകത്തെ സംബന്ധിച്ച.

നാരകൻ മഹാപാപി.

നാരക:-നരകം പാപികളെ സ്വസമീപത്തിലേക്കു വരുത്തുന്നതെന്നർത്ഥം.

നാരകം-നാരങ്ങയുണ്ടാകുന്ന ചെറിയ വൃക്ഷം. ൧. ജോനകനാരകം. ൨. മാതളനാരകം. ൩. വള്ളിനാരകം. ൪. നിലനാരകം ൫. വടുകപ്പുളിനാരകം ൬. മധുരനാരകം. ൭. കൈപ്പൻനാരകം. ൮. പമ്പിളിനാരകം. ൯. ചെറുനാരകം. ൧൦. ഇലുമ്പിനാരകം.

വടുകപ്പുളിനാരങ്ങ-വാതം, ആമദോഷം, കൃമി, ശൂലം, തളച്ച്, അരോചകം ഇവയെ കളയും. വിഷദവും ദുർജ്ജരവു മാകുന്നു. പര്യായങ്ങൾ - ഐരാവതം, നാഗരംഗം (നാരംഗം)

നാരകീയ-വി. നരകത്തെ സംബന്ധിച്ച, നരകത്തിലുള്ള, ദുരിതകരമായ.

നാരങ്ങമുറി-ഉരുളി, കുട്ടകം, കിടാരം.

ഇതിന്റെ ആകൃതി ഒരു നാരങ്ങയുടെ പാതിപോലെയിരിക്കും. ഇതിൽ നാഴിടങ്ങഴി അരിയോളം വെയിക്കാം.

നാരങ്ങാ-നാരകത്തിന്റെ കായ്. (നാരകം എന്നതു നോക്കുക)

നാരത്തപ്പുല്ല്-ഒരുമാതിരി പുല്ല്.

ഇതു മലബാറിലും കൊച്ചിയിലും ബമ്മയിലും കണ്ടുവരുന്നു. ഇതിൽ നിന്നു തൈലമെടുത്തു ലണ്ടനിൽ വിററുവരുന്നു. ഇം-Lemon grass.

നാരദൻ-ഏഷണിക്കാരൻ. (ശൈലി.)

നാരദൻ- ഒരു മഹർഷി, ദേവമുനി. കലഹപ്രിയനാകയാൽ മനുഷ്യരുതമ്മിൽ ഭേദിക്കുന്നവൻ, മനുഷ്യധർമ്മത്തെ ഉപദേശിക്കുന്നവൻ, പിതൃക്കൾക്കു ജലം ദാനംചെയ്യുന്നവൻ ഇങ്ങിനെ അർത്ഥം.

സംഗീതവിദ്വാനും സ്മൃതികാരനുമാണ്. നാരദന്റെ വീണ=മഹതി. നാരദൻ കശ്യപന്റെ പുത്രനെന്നും കണ്വകുലത്തിൽ ജനിച്ചവനെന്നും മററും പലവിധം പറയുന്നുണ്ട്. ലോകത്തിൽ ജനങ്ങളെ സൃഷ്ടിക്കുവാൻ ദക്ഷൻ ചെയ്ത ശ്രമത്തിനു ഹാനിവരുത്തി, അതിനാൽ രണ്ടാമതും നാരദൻ സ്ത്രീയിൽ നിന്നു ജനിക്കണമെന്നു ദക്ഷൻ ശപിച്ചു. ബ്രഹ്മാവു മദ്ധ്യസ്ഥതയേററു ദക്ഷന്റെ ഒരു പുത്രിയിൽ ബ്രഹ്മപുത്രനായി ജനിച്ചു. ഇതിനാലത്രേ ബ്രാഹ്മൻ, ദേവബ്രഹ്മാവ് എന്ന പേരുകൾ ലഭിച്ചത്. നാരദൻ സ്ത്രീജിതനായി വിഷയാസക്തനായിരിക്കുമെന്നു ബ്രഹ്മാവ് ഒരിക്കൽ നാര

ദനെ ശപിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇതിനു കാരണം ഒരിക്കൽ ബ്രഹ്മാവ് നാരദനോടു അയാൾ വിവാഹം ചെയ്യണമെന്നു പറഞ്ഞപ്പോൾ ഭാഗ്യത്തിനുള്ള മാർഗ്ഗം കൃഷ്ണന്റെ സേവയാകയാൽ ബ്രഹ്മാവ് ഒരു കള്ളഗ്ഗുരുവാണെന്നു പറഞ്ഞു നിന്ദിച്ചതാകുന്നു. ബ്രഹ്മാവ് സ്വപുത്രിയിൽ ആശവച്ചു പൂജക്കു അനർഹനായിത്തീരട്ടെ എന്നു നാരദൻ ബ്രഹ്മാവിനേയും ശപിച്ചിട്ടുണ്ട്. (നാരദപഞ്ചരാത്രം നോക്കുക). അന്യോന്യം ഭേദപ്പെടുത്തുന്നതിനു അതിസമർത്ഥനാകയാൽ കലികാരകൻ എന്ന പേരുണ്ടായി. കപിവക്ത്രൻ, പിശുനൻ ഇങ്ങനെയും വിളിക്കും. നാരദൻ നിർമ്മിച്ചതത്രെ നാരദീയപുരാണം. നാരദൻ കൃഷ്ണന്റെ അവതാരത്തെക്കുറിച്ചു കംസനു മുന്നറിവു കൊടുത്തിട്ടുണ്ട്. ബ്രഹ്മാവിന്റെ പത്തു മാനസികപുത്രന്മാരിൽ ഒരാളാണ്. ബ്രഹ്മാവിന്റെ തുടയിൽ (നെററിയിൽ) നിന്നു പുറപ്പെട്ടു എന്നു കാണുന്നു. ഇദ്ദേഹം ദേവന്മാരുടേയും മററും ഇടയിൽ ദൂതവൃത്തിയെ കൈക്കൊണ്ടിരുന്നു. ഇദ്ദേഹം വീണയെ കണ്ടുപിടിച്ചു ഗന്ധർവന്മാരുടെ ഗുരുവായി. ഗന്ധർവന്മാർ സ്വർഗ്ഗത്തിലെ സംഗീതക്കാരാണ്. ഒരിക്കൽ പാതാളത്തിൽ ചെന്നു എല്ലാം കണ്ടു സന്തോഷത്തിൽ മുഴുകി.

'ഞാനെന്നൊരു ശൂദ്രൻ പണ്ടു ഭൂദേവകുലജന്മാരാം മാനസഭക്ത്യാ സന്യാസികളെ പൂജിക്കയാൽ* കാരുണ്യാ വളർന്നനുഗ്രഹിച്ചാരവരതു കാരണമാത്മജ്ഞാനതല്പരനായോരെന്റെ* മാതാവു മരിച്ചതു ദൈവാനുഗ്രഹമെന്നോർത്തുമേ മനസ്താപമതിങ്കലുണ്ടാകാതെ* കേവലം ശേഷക്രിയ ചെയ്തുടൻ പുറപ്പെട്ടു ഭാവനവശാൽ സർവ്വം ജയിച്ചു ജിതേന്ദ്രിയ* ഭഗവദ്ധ്യാനത്തോടുകൂടവനം പുക്കു ഭഗവദുപാസനാരതനായ് വാഴുംകാലം* ധ്യാനവിസ്ഫുരിതനാമീശ്വരഗുണരൂപം കാണാഞ്ഞു പരിഭ്രമിച്ചീടിനോരെനിക്കൊരു* വാണി ചൊന്നാളേ കേൾക്കായ്വന്നിതു നിന്നെക്കന്നെ കാണണമെങ്കിലവകാശമില്ലിജ്ജന്മത്തിൽ* താനേ വരുന്നതും മേലിലെന്നതു കേട്ടനേരം ആനന്ദസമുദ്രത്തിൽ വീണുടൻ മുഴുകി ഞാൻ* മാനസഭക്ത്യാ ഭഗവദ്യശസ്സുകളേയും ഗാനം ചെയ്തെങ്ങും നടന്നായുസ്സൊടുക്കത്താലുള്ള* കാലങ്ങൾ കഴിച്ചേഴാം ബ്രഹ്മനന്ദനനിപ്പോൾ കാലാത്മാകാലംകൊണ്ടു സർവ്വം സാധിപ്പിക്കും'.

(ഭാഗവതം)

നാരദപുരാണം–വിഷ്ണുവിൽ ഭക്തിയുണ്ടാവുന്നതിനു പുത്തനായുണ്ടാക്കിയ ഒരു പുസ്തകം.

(ഇതു സാക്ഷാൽ പുരാണമല്ല. നാമമാത്രം).

നാരദീയം– പതിനെട്ടു പുരാണങ്ങളിൽ ഒന്ന്.

നാരൻ–വി. നാരുള്ള.

നാരൻപട്ട്–ഒരുമാതിരി പട്ടുവസ്ത്രം.

നാരദം–മേഘം.

നാരം–൧. ജനക്കൂട്ടം. ൨. വെള്ളം ൩. കാളക്കുട്ടി.

നാരംഗം–൧ നാരങ്ങ, നാരകം. ൨. മഞ്ഞമുള്ളങ്കി.

നാരസിംഹൻ–വിഷ്ണു.

നാരസിംഹം–൧ നരസിംഹത്തെ സംബന്ധിച്ചത്. ൨. ഒരു രസായനം. ൩. പുരാണങ്ങളിൽ ഒന്ന്. ൪. ഉപനിഷത്തുകളിൽ ഒന്ന്.

നാരാചം–൧ കോൽകൂടെ ഇരിമ്പായുള്ള അസ്ത്രം. (നാരം=നരസമൂഹം). നരസമൂഹത്തെ നശിപ്പിക്കുന്നതു എന്നർത്ഥം. ൨. നീരാന.

നാരാചികാ-ഒരു വൃത്തത്തിൻെറ പേർ.

നാരാചീ-൧. പൊന്നു തൂക്കുന്ന ത്രാസ്. ൨. നാരായക്കോൽ. ൩. ത്രാസിൻെറ നാരായം. ചെറിയ നാരായം (ബാണതുല്യമായ തൂശി) ഉള്ളതെന്നർത്ഥം. മറെറാരുപർയ്യായം-ഏഷണികാ.

നാരായക്കൊമ്പ്-പ്രധാനമായ കൊമ്പ്.

നാരായക്കോൽ-ത്രാസുകോൽ.

നാരായണകവചം-ഒരു മന്ത്രം.

ഇന്ദ്രനു പുരോഹിതനായ വിശ്വരൂപൻ കൊടുത്തതാണ്. ഇന്ദ്രനേയും ഐരാവതത്തേയും വൃത്രാസുരൻ വിഴുങ്ങിയപ്പോൾ ഇതുകൊണ്ടാണു രക്ഷപ്പെട്ടത്.

നാരായണപണ്ഡിതാചാർയ്യൻ-ഒരു സംസ്കൃതകവി. ലികുചസൂരിയുടെ പുത്രൻ. ശിവസ്തുതിയുടെ കർത്താവ്.

നാരായണൻ(ഭട്ട)—വേണീസംഹാരത്തിൻെറ കർത്താവ്.

ക്രിസ്ത്വാബ്ദം ൯-ാംനൂററാണ്ടിനു മുമ്പായി ജീവിച്ചിരുന്നു.

നാരായണൻ-൧. വിഷ്ണു. ശബ്ദഗമ്യൻ, അവതാരങ്ങളിൽ മനുഷ്യശരീരത്തെ കൈക്കൊള്ളുന്നവൻ; നാരം=ജനസമൂഹം. മനുഷ്യക്കൂട്ടത്തിനു ഇരിപ്പിടമായവൻ; നാരത്തിൽ (വെള്ളത്തിൽ) ശയിക്കുന്നവൻ; ജീവാത്മസ്വരൂപേണ നരസമൂഹത്തിൽ പ്രവേശിക്കുന്നവൻ; ആത്മജാതങ്ങളായ ആകാശാദികളിൽ പ്രവേശിക്കുന്നവൻ; രാഃ=ശബ്ദാ അയനേ=നിർഗ്ഗമനേ യസ്മാൽ സ രായണഃ. രായണനല്ലാത്തവൻ അരായണൻ അരായണോ ന ഭവതീതി നാരായണഃ ആദിശബ്ദമായ വേദത്തിനുല്പത്തിസ്ഥാനമെന്നർത്ഥം. നരകൃതമായ ശുഭാശുഭത്തെ അറിയുന്നവൻ എന്നുമാവാം. നരായണൻ എന്നും പാഠമുണ്ട്. നരർക്കു സംസൃത്യവസ്ഥയിൽ പ്രാപ്തിസ്ഥാനം എന്നർത്ഥം.

'അഥനാരായണോ വിഷ്ണു
ശ്രീലക്ഷ്മാന്തരായണഃ'
(ശബ്ദാർണ്ണവം)

൨. പ്രസിദ്ധനായ ഒരു ഋഷി.

ഉർവ്വശിയുടെ ജനനം നാരായണമഹർഷിയുടെ തുടയിൽ നിന്നാണ്.

നാരാ(യ)ണപ്പക്ഷി—മീവൽപക്ഷി, നീലനിറമുള്ള ഞാറപ്പക്ഷി.

നാരായണപ്രിയം-പീതചന്ദനം.

നാരായണമംഗലത്തടി-നാറാണമംഗലത്തു ഭ്രാന്തൻ, നാറാണത്തുഭ്രാന്തൻ.

നാരായണി-൧. ദുർഗ്ഗാഭഗവതി. ൨. ശതാവരി. നാരായണങ്കൽ നിന്നുണ്ടായതു എന്നർത്ഥം. ൩. ലക്ഷ്മി. ൪. മഞ്ഞച്ചന്ദനം.

നാരായണീയം-൧. നാരായണനെ സംബന്ധിച്ചതു. ൨. ഒരു ഗ്രന്ഥം.

നാരായപ്പടി-നാരായത്തിനു മൂച്ച് വരുത്തുവാനുള്ള മുളവാരി മുറി.

നാരായം-൧. എഴുത്താണി. ൨. ഒരുവക അളവു സാധനം. ൩. തലനാരുപോലെയുള്ള സൂചി. ൪. തേനീച്ചയുടെ കൊമ്പ് (കുത്തുന്ന സാധനം).

നാരായവേർ-൧. അങ്ങേ അററത്തുള്ള ഉറച്ച വേർ. ൨. തലമുടിയോളമുള്ള വേർ, പ്രധാന വേർ, തായ്‌വേർ.

നാരി-൧. സ്ത്രീ. ഗൃഹകാർയ്യങ്ങളെ കൊണ്ടു നടത്തുന്നവൾ എന്നർത്ഥം. ൨. ഒരു വൃത്തത്തിൻെറ പേർ.

നാരിക-വി. ജലത്തെ സംബന്ധിച്ച.

നാരികേരം-നാളികേരം, തെങ്ങ്.

നാരികേളം-നാളികേരം, തെങ്ങ്.

നാരികേളി-നാളികേരം, തെങ്ങ്.

നാരിത്വം-സ്ത്രീത്വം.

നാരിയാൾ-സ്ത്രീ

നാരികേളം-നാളികേരം, തെങ്ങ്.

നാരികേളി-നാളികേരം, തെങ്ങ്.

നാരീക്ഷീരം-മുലപ്പാൽ.

നാരീതരംഗകൻ-പു. ജാരൻ. വ. സ്ത്രീലോലൻ.

നാരീമണി-സൌന്ദര്യമുള്ള സ്ത്രീ.

നാരീഷ്ടാ-വള്ളിമുല്ല.

നാൎങ്ഗം-നാരകം.

നാലംഗപ്പട-ചതുരംഗപ്പട. ആന, കുതിര, തേർ, കാലാൾ ഇവ ൪-ം കൂടിയ സൈന്യം.

നാലമ്പലം-ശ്രീകോവിലിനു ചുററുമുള്ള അമ്പലം

നാലർ, നാലവർ-നാലുപേർ

നാലവംശം-വേഴൽ.

നാലാങ്കുളി-പു കല്യാണം കഴിഞ്ഞ ദിവസംമുതൽ നാലാംദിവസമുള്ള കുളി. വ. തീണ്ടാരി നാലിന്റെ അന്നത്തെ കുളി, നാലുകുളിക്ക

നാലാംനാൾ-വരുവാനുള്ളതെങ്കിലും കഴിഞ്ഞതെങ്കിലുമായ നാലാമത്തെ ദിവസം.

നാലാംനീർ-നാലുകുളി, നാലാങ്കുളി.

നാലാംപനി-നാലാമ്മുറപ്പനി, നന്നാലു ദിവസം കഴിയുമ്പോൾ വരുന്ന പനി.

നാലാമ്പാട്-നാലാമിടം.

നാലാമത്-അ. മൂന്നുകഴിഞ്ഞതിന്റെ ശേഷം.

നാലാമത്തെ-വി. മൂന്നിന്റെ ശേഷമുണ്ടായ.

നാലാമൻ-നാലാമത്തെ ആൾ

നാലാമിടം-പു ഉദയരാശിയുടെ നാലാമത്തെ രാശി വ. ഭവനം ന. ഭവദേവത, ഭവനദേവത.

നാലാശ്രമം-ബ്രഹ്മചാരി, ഗൃഹസ്ഥൻ, വാനപ്രസ്ഥൻ, സന്യാസി ഇവരുടെ ആശ്രമം ൪-ം.

നാലാശ്രമി-ബ്രാഹ്മണൻ.

നാലിലക്കടങ്ങൽ-ഒരു മരം.

നാലുകറി-എരിശ്ശേരി, പുളിശ്ശേരി, മധുരക്കറി, ഉപ്പേരി ഇവ ൪-ം.

നാലുകുളി-നാലാങ്കുളി.

നാലുകെട്ട്-നാലുപുര കൂട്ടിക്കെട്ടി നടുവിൽ മുററമുള്ള ഒരു ഭവനം.

നാലുജാതി-ബ്രാഹ്മണൻ, ക്ഷത്രിയൻ, വൈശ്യൻ, ശൂദ്രൻ ഈ നാലും.

നാലുദിക്ക്-കിഴക്ക്, തെക്ക്, പടിഞ്ഞാറ്, വടക്ക് ഇവ ൪-ം.

നാലുപന്തി-ശൂദ്രസ്ത്രീകളും മററും കഴുത്തിൽ കെട്ടുന്ന ഒരാഭരണം.

നാലുപാടും-അ. നാലുവശവും.

നാലുപാദം-പു. ദീപപ്രദക്ഷിണം. വ. നാലു കാല്.

നാലുപായം-സാമം, ദാനം, ഭേദം, ദണ്ഡം ഇവ നാലും.

നാലുപുര-നാലുപുര കൂടിയത്, നാലുകെട്ട്. പര്യായങ്ങൾ-സഞ്ജവനം, ചതുശ്ശാലം.

നാലുവർണ്ണം-നാലു ജാതി.

നാലുവേദം-ഋക്, യജുസ്സ്, സാമം, അഥർവ്വണം ഇവ നാലും.

നാലൃണം-നാലുവിധമുള്ള ഋണം.

'നാലൃണത്തോടുകൂടി മാനവൻ ജനിക്കുന്നു നാലും വീട്ടിയേ ഗതി വന്നീടു ഭുവി ഋണാം* ആസ്തിക്യത്തോടു യജ്ഞം കൊണ്ടു ദേവകൾ കടം സ്വാധ്യായതപസ്സുകൊണ്ടൃഷികൾക്കുള്ളകടം* ശ്രാദ്ധാദിപുത്രോല്പത്ത്യാ പിതൃക്കൾക്കുള്ളകടം മാനുഷക്കുള്ളകടമാനൃശംസേനവീട്ടി*വേണം മാനുഷന്മാർക്ക സൽഗതി വന്നീടുവാൻ'. (ഭാരതം)

നാല്കൂവലവഴി-നാലു വഴികൾ ഒരുമിച്ചുകൂടുന്ന സ്ഥലം.

നാല്കാലി-പശുക്കൾ മുതലായ മൃഗജാതി.

നാല്ക്കൂട്ടപ്പെരുവഴി-നാലു വഴികൾ കൂടിയ സ്ഥലം. പര്യായങ്ങൾ-ശൃംഗാടകം, ചതുഷ്പഥം.

നാല്കൊമ്പനാന-നാലു കൊമ്പുള്ള ആന, ഐരാവതം.

നാല്കോല്പകൊന്ന-കരുത്ത കൊന്ന, ഒരങ്ങാടിമരുന്ന്. പര്യായങ്ങൾ-ശ്യാമാ, പാലിന്ദീ, സുഷേണികാ, കാളാ, മസൂരവിദലാ, അൎദ്ധചന്ദ്രാ, കാളമേഷികാ.

ഇതു കൃമി, കഫരോഗം, മഹോദരം, ജ്വരം, കുഷ്ഠം, ചൊറി, വ്രണം, പാണ്ഡുരോഗം ഇവയ്ക്കു നന്ന്. വിരേചനത്തിന ഉത്തമം. ത്രികോല്പകൊന്നയിൽ കുറഞ്ഞ ഗുണമേ ഇതിനുള്ളു. ഗ്രഹണിയെ ശമിപ്പിക്കും. സം-കൃഷ്ണത്രിവൃതാ. തമി-കരിഞ്ചിവത്തൈ.

നാല്കോലപ്പെരുവഴി-നാല്കൂവല വഴി

നാല്കോണ്-നാലുകോണ്.

നാല്പാ(ൽ)മരം-അരയാൽ, പേരാൽ, അത്തി, ഇത്തി ഇവ ൪-ം.

നാല്പാടി-കൂവാഴ്ച്ചക്കാരൻ, ഒറ്റമാ അധികാരി. (പാട=വശം)

നാല്പുര-നാലുകെട്ട്, നാലാമ്പാട്ട്.

നാവടക്കം-ന. ഒരു ക്ഷുദ്രം ൨. മൌനം.

നാവന-നസ്യം.

നാവൽഗുണചതുഷ്ടയം-കഥാബന്ധം, പാത്രപ്രകടനം, രസപുഷ്ടി, ശയ്യരീതി.

നാവാലി-ക്ഷൌരക്കത്തി, മടക്കകത്തി.

നാവി-അണ്ണാക്ക്, തൊണ്ട. (പ-മ).

നാവിക-വി. വള്ളത്തെ സംബന്ധിച്ച.

നാവികക്കയ്യർ-ശ്രേഷ്ഠരായ വള്ളക്കാർ.

'വഞ്ചിത്തഭ്രാന്തുഴമരയരാം
നാവികക്കയ്യരേനീ'
(മയൂരസന്ദേശം)

നാവികൻ-തോണിയിൽ കടത്തുന്നവൻ, ഊന്നുകാരൻ, അമരക്കാരൻ, ചുക്കാൻ പിടിക്കുന്നവൻ. തോണികൊണ്ടു നടത്തുന്നവൻ എന്നൎത്ഥം.

നാവികബലം, നാവികസൈന്യം-കപ്പൽപട.

നാവിൻദോഷം-നാക്കിന്റെ ദോഷം, വാക്കിനിമിത്തമുണ്ടാകുന്ന ദീനമോ കുറ്റമോ.

നാവിൻപാറ്-കാണാപ്പാറ്.

നാവ്-നാക്ക്. പര്യായങ്ങൾ-രസജ്ഞാ, രസനാ, ജിഹ്വാ.

നാവുക-അരിയിലെ കല്ലുകളഞ്ഞു നന്നാക്കുക.

നാവുക്കാരം, നവുക്ഷാരം-കഠിനഭാഷ.

നാവുക്കിടാവ്-മുലകുടിക്കുന്ന ശിശു.

നാവേറ്-കൊതി, നാവിൻദോഷം.

നാവ്യ-വി. വള്ളത്തെസംബന്ധിച്ച.

നാവ്യം-ന. പുതുമ. ൨. തൊണികൊണ്ടു കടപ്പാൻ യോഗ്യമായ പ്രദേശം.

നാശക-വി. നാശം വരുത്തുന്ന.

നാശകര-വി. നശിപ്പിക്കുന്ന.

നാശകാരണചതുഷ്ടയം-യൌവനം, ധനസമ്പത്തി, പ്രഭുത്വം, അവിവേകത ഇവ ൪-ം.

'പ്രഭുത്വമറിവില്ലായ്മ
യൌവനം ധനമെന്നിതിൽ
കണ്ടൊരോന്നുമനൎത്ഥത്തി-
നൊന്നിച്ചാൽ പറയേണമോ'

നാശചതുഷ്ടയം-മടികൊണ്ടു കാൎയ്യങ്ങൾക്ക്, ധനക്ഷയംകൊണ്ടു ബുദ്ധിയ്ക്കു, യാചനകൊണ്ടു അഭിമാനത്തിന്, അത്യാൎത്തികൊണ്ടു കുലത്തിനു ഈ നാലും

നാശന-വി നശിപ്പിക്കുന്ന

നാശമാർഗ്ഗചതുഷ്ടയം-ന. അനുചിതകർമ്മം, സംഘവിരോധം, ബലവാനോടെതിർക്ക, സ്ത്രീകളെ വിശ്വസിക്ക ഇവ നാലും.
൨. പ്രഭുത്വം, അറിവില്ലായ്മ, യൌവ്വനം, ധനം ഇവ നാലും.

'യൌവ്വനം ധനസമ്പത്തിഃ
പ്രഭുത്വമവിവേകിതാ
ഏകൈകമപ്യനർത്ഥായ
കിമു യത്ര ചതുഷ്ടയം'

നാശം-ന. നശിപ്പ്, ക്ഷയം, ഇല്ലാതെയാക. ൨. മരണം. കാണാതാവുക എന്നർത്ഥം.

നാശരഹിത-വി. ക്ഷയമില്ലാത്ത, മരിക്കാത്ത.

നാസത്യന്മാർ-അശ്വിനീദേവന്മാർ, ദേവവൈദ്യന്മാർ അസത്യമില്ലാത്തവർ, കപടമില്ലാത്തവർ എന്നർത്ഥം.

നാസാ-ന മൂക്ക്. ശബ്ദിക്കുന്നതു എന്നർത്ഥം. ൨. പുരയുടെ ഒരു മേൽപടി, കട്ടിളയുടെ മുകളിലുള്ള കുറുമ്പടിയുടെ, വാതിലിന്റെ മുകളിലെ ആറങ്ങാൽ തിരിയുന്നതിനു തുളച്ചുണ്ടാക്കി കുറുമ്പടിയോടു ചേർത്തു ഉടമതിയന്റെ, മുകളിലെ ഭിത്തിയെ താങ്ങുന്ന കവുത്തിയുടെ പേർ. ശബ്ദിക്കുന്നതു എന്നർത്ഥം

നാസാദാരു-കതകിന്റെ കട്ടളയുടെ മുകളിലെ പലക.

നാസാദ്വാരം-മൂക്കിന്റെ ഓട്ടെ.

നാസാഫലി-ഫലവർഗ്ഗത്തിൽപ്പെട്ട ഒരു ദ്രവ്യം

നാസാഫലി മൂന്നുദോഷങ്ങളെയും ശമിപ്പിക്കും. ഈ പേർ കാബൂൾ മുതലായ ദേശങ്ങളിൽ നടപ്പുള്ളതാണ്. കുമ്പളക്കായുടെയും ചെറിയ ചുരക്കയുടെയും ആകൃതികളിൽ രണ്ടുതരമുണ്ട്.

നാസാപരിശോഷം-ഒരു രോഗം.

ഈ രോഗത്തിൽ മേല്പെട്ടും കീഴ്പെട്ടും പ്രയാസപ്പെട്ടു ശ്വാസംവിടേണ്ടതായിവരും.

നാസാപാകം-ഒരു രോഗം.

പിത്തം മൂക്കിൽനിന്നിട്ടു അവിടെ വ്രണവും പഴുപ്പുമുണ്ടാകും. ആ പഴുപ്പ് ദുർഗ്ഗന്ധത്തോടു ഒലിക്കും.

നാസാപുടം-മൂക്കിന്റെ ദ്വാരം.

നാസാമണി-മൂക്കുത്തി.

നാസാമലം-കണ്ണമലം, ചെയിപ്പീ.

നാസാരന്ധ്രം-മൂക്കിന്റെ ദ്വാരം.

നാസാസംവേദനം-ചങ്ങലംപരണ്ട.

നാസാസ്രാവം-ഒരു രോഗം.

കഫം മൂക്കിൽനിന്നു കട്ടയായിട്ടോ മഞ്ഞളിച്ചിട്ടോ വെളുത്തിട്ടോ നേർത്തിട്ടോ സ്രവിക്കും.

നാസി, നാസിക-ന. മൂക്ക്. ൨. തുമ്പിക്കൈ ൩. അശ്വിനീദേവി. ൪. പുറത്തോട്ടുള്ള തള്ളൽ.

നാസികാചൂർണ്ണം - മൂക്കിൽ ഇടാനുള്ള പൊടി.

നാസികാദ്വാരം-മൂക്കിന്റെ തുള.

നാസികാമലം-മൂക്കിള, മൂക്കീട്ട.

നാസിക്യം-നാസിക് എന്ന സ്ഥലം.

നാസീരം-സേനയുടെമുൻഭാഗം, മുന്നണി.

നാസ്തി-അ. ഇല്ല.

നാസ്തികത-കാണപ്പെടാത്തതൊന്നും ഇല്ലെന്നുള്ള ഭാവം, നാസ്തികന്റെ ഭാവം, പരലോകാദികളില്ലെന്നുള്ള ബുദ്ധി. മറെറാരു പര്യായം-മിത്ഥ്യാദൃഷ്ടി.

നാസ്തികൻ-കാണപ്പെടാത്തതിൽ വിശ്വസിക്കാത്ത ഒരു മതക്കാരൻ, വാസ്തവത്തിൽ ഉള്ളതായ പരലോകം, ഈശ്വരൻ മുതലായവയൊന്നും ഇല്ലെന്നു വാദിക്കുന്നവൻ.

നാസ്തിക്യം-നാസ്തികമതം, കാണപ്പെടാത്തതൊന്നും ഇല്ലെന്നുള്ള ഭാവം.

നാസ്തിചതുഷ്ടയം-൧. രോഗസമം ശത്രു, വിദ്യാഭ്യാസസമം മിത്രം, പുത്രനില്ലപോലെ അൻപു, ദൈവത്തിനേക്കാൾ ബലം. ൨. സമർത്ഥനു ഭാരം, വണിക്കിനു ദൂരം, വിദ്വാനു വിദേശം, പ്രിയവാദിക്കു ശത്രു. ൩. ക്ഷമയ്ക്കു തുല്യം തപസ്സ്, സന്തോഷത്തിനു തുല്യം സുഖം, തൃഷ്ണയ്ക്കു തുല്യം രോഗം, ദയയ്ക്കു തുല്യം ധർമ്മം. ൪. വിദ്യയ്ക്കു തുല്യം നേത്രം, സത്യത്തിനു തുല്യം തപസ്സ്, രാഗത്തിനു തുല്യം ദുഃഖം, ദാനത്തിനു തുല്യം സുഖം.

നാസ്തിദം-മാവ് (വൃക്ഷം).

നാഹം-൧. കണി, കുടുക്ക്. ൨. മലബന്ധം.

നാഹുഷൻ, നാഹുഷി-യയാതി. നഹുഷന്റെ പുത്രൻ എന്നർത്ഥം

നാള-നാമ്പ്.

നാളകം-തെങ്ങ്.

നാളകിനി-താമരപ്പൊയ്ക.

നാളത്ത്-അ. മുമ്പിൽ പറഞ്ഞ ദിവസം, അന്ന്, അദ്ദിവസം.

നാളതാർ-നാളത്തോട് (തണ്ടോടു) കൂടിയ പൂവ്, താമര.

നാളം-൧. തണ്ട്. 'പങ്കജനാളസൂത്രം' ൨. തണ്ടൻചീര. ൩. വേഴൽ. ൪. താമരവളയം

നാളവതി-തെങ്ങ്.

നാളാഗമം-ഓരോരോ കാലത്തിലെ ചരിത്രം, ഗ്രന്ഥവരി.

നാളായണി-പാഞ്ചാലിയുടെ പൂർവ്വജന്മത്തിലെ പേർ. ഇന്ദ്രസേനാ എന്നും ഉണ്ട്

നാളി-൧. തണ്ട്. ൨. തണ്ടൻചീര

നാളികം-൧. പോത്ത്. ൨. താമര.

നാളികാ-൧. അകത്തു ദ്വാരമുള്ള തണ്ട്. ൨. ആനക്കന്തം. ൩. തണ്ടൻചീര.

നാളികേരപാകം-"അകാരമകടങ്ങ സാരാംശങ്ങളെ ഗ്രഹിപ്പാൻ ക്ലേശമുണ്ടായിട്ടുമായ പദകാഠിന്യത്തോടുകൂടിയ ഭാഷയെ പ്രയോഗിക്കുന്നത്."

നാളികേരം-തെങ്ങ്, തേങ്ങാ. ഗന്ധമുള്ളതും വായുവിനാൽ പ്രേരിപ്പിക്കപ്പെടുന്നതും എന്നർത്ഥം.

നാളികേരവെള്ളം-ലഘുവാണ്. ബലത്തെ ഉണ്ടാക്കും, ശീതളവും മധുരവും ഗുരുവുമാകുന്നു. പിത്തം, പീനസം, തണ്ണീർദാഹം, ശ്രമം, ചുട്ടുനീറൽ, ഭ്രാന്തി, ശോഷം ഇവയ്ക്കു നന്ന്. സുഖത്തെ ദാനം ചെയ്യും.

നാളീ-൧. താമര. ൨. മീൻകണ്ണിക്കുരുക.

നാളീകനേത്രൻ-വിഷ്ണു.

നാളീകബാണൻ-കാമൻ.

നാളീകബാന്ധവൻ-സൂര്യൻ.

നാളീകം-൧. താമരപ്പൂവ്. ൨. അമ്പ്. ൩. കുന്തം

നാളീകളായം-കരിഞ്ചെണ്ണ.

നാളീകാസനൻ-ബ്രഹ്മാവ്.

നാളീവ്രണം-വട്ടം കറഞ്ഞു കുഴിയേറിയ പുണ്ണ്.

നാളെ, നാളെയ്ക്ക്-അ. ൧. അടുത്ത ദിവസം. ൨. പിന്നെ.

നാളെയ്ക്കുനാളെ-അ. മറ്റെന്നാൾ.

നാളോക്കം-നാളും പക്കവും അറിവാനുള്ള കവിടിക്രിയ.

നാൾ-൧. അശ്വതി മുതലായവ. ൨. ദിവസം.

നാൾക്കട-൧. ഒടുവിലത്തെ ദിവസം. ൨. ദിവസത്തിന്റെ ഒടുവിലത്തെ ഭാഗം

നാൾക്കുനാൾ-വി. ദിവസംതോറും.

നാൾതോറും-അ. ദിവസംപ്രതി.

നാൾനിക്കം-അശ്വതി മുതലായ ദിവസങ്ങളുടെ ഏറക്കുറച്ചിൽ.

നാൾവഴി-വരവിനും ചെലവിനും മററും ദിവസംപ്രതി എഴുതുന്ന കണക്ക്.

നാഴി-ഇടങ്ങഴിയിൽ നാലിലൊന്ന്. പര്യായം-കുഡബം (കുഡവം).

നാഴിക-അറുപതു വിനാഴിക കൂടിയതു്.

നാഴി(ക)ക്കുടം-നാഴികക്കുടം.

'നാഴികക്കുടങ്ങൾകാണായി'

(കുമാരാഹരണം കഥ)

നാഴികച്ചിരട്ട-നാഴികവട്ട(ക).

നാഴികമണി-നേരം അറിവാനുള്ള ഒരു സൂത്രം.

നാഴികവട്ട(ക)-നടുവിലുള്ള ചെറിയ ദ്വാരത്തിൽ കൂടെ വെള്ളം കേറി ഒരു നാഴികകൊണ്ടു് മുങ്ങുന്ന ഒരു പാത്രം (സമയം അറിയാനുള്ളതു്.)

നാറാണക്കല്ലുവയ്ക്കുക—നശിക്കുക. (ശൈലി.)

നാറാവുള്ളി-പ്ര. മണമില്ലാത്ത ഒരുമാതിരി ഉള്ളി. വ. വെള്ളുള്ളി.

നാറുന്നു-നാററം വരുന്നു. ദുർഗ്ഗന്ധം ഉണ്ടാകുന്നു. (സ ക്രി. നാററുന്നു. കാ. ക്രി. നാററിക്കുന്നു.)

നാററം-പ്ര. ദുർഗ്ഗന്ധം വ. ഗന്ധം, മണം.

നി

നിഃ-അ ഇതു പദങ്ങളിൽ ചേരുമ്പോൾ നിശ്ചയമായിട്ടു് എങ്കിലും നിഷേധമായിട്ടെങ്കിലുമുള്ള അർത്ഥത്തോടുകൂടി വരും.

നികക്കുന്നു, നികരുന്നു-പ്ര. വെള്ളത്തിനു മീതെ വന്നുപൊങ്ങുന്നു. വ. നിറയുന്നു, നിറഞ്ഞുതീരുന്നു, നിവിരുന്നു, നീന്തിസ്സഞ്ചരിക്കുന്നു. (സ ക്രി. നികത്തുന്നു.)

നികട-വി. സമീപത്തുള്ള.

നികടം-സമീപം.

നികട്ടുന്നു, നകട്ടുന്നു-വമ്പുപറയുന്നു.

നികപ്പ്-നിറവ്, നിരപ്പായിത്തീരുക.

നികർ, നികരു-തുല്യത, പോലെ. ഉ-ം 'ഇടിനികർ'.

നികർ-തുല്യൻ.

'അവനുനികർമന്നിലിനിയാരേ'

(ഭഗവൽഗീത-മാധവപ്പണിക്കർ)

നികഷണം-പ്ര. നഗരത്തോടടുത്തു കളിക്കുന്നതിനുള്ള വെളിമ്പ്രദേശം (കളിത്തട്ടകം). വ. ഗൃഹത്തിനു നല്ല സ്ഥലം. ദ്വ. പട്ടണാദികളിൽ ഗൃഹനിർമ്മാണത്തിനു വേറെ വളച്ചുകെട്ടുന്ന വളപ്പ്. കൃഷിക്കുപയോഗപ്പെടുത്താത്ത സ്ഥലം എന്നർത്ഥം. ര. ഉഴവ്.

നികരം-പ്ര. കൂട്ടം, നാലുഭാഗത്തും വ്യാപിച്ചതു് എന്നർത്ഥം. വ. സാരം, ദ്വ. തുല്യത.

നികഷഃ-പ്ര. ഉരക്കല്ല്, സ്വർണ്ണം മാററു നോക്കുന്നതിനുള്ള ഉരക്കല്ല്. വ. കത്തി കടയുന്ന ചാണ, ഉരയ്ക്കുന്നതു എന്നർത്ഥം.

നികഷാ-ഒരു രാക്ഷസസ്ത്രീ, രാക്ഷസരിൽ ഒരുകൂട്ടക്കാരുടെ അമ്മ, രാവണന്റെ അമ്മ എന്നും കാണുന്നു.

നികഷാ-അ. പ്ര. സമീപത്ത്. വ. മദ്ധ്യത്ത്.

നികഷാത്മജൻ-നികഷയുടെ പുത്രൻ. രാക്ഷസൻ.

നികഷിക്കുന്നു-ഉരയ്ക്കുന്നു.

നികഷോപലം-സ്വർണ്ണം മാററുനോക്കാനുള്ള ഉരക്കല്ല്.

നികളിക്കുന്നു-അഹങ്കരിക്കുന്നു. ആത്മപ്രശംസയാൽ ഉയരുന്നു.

നികളം-അഹംഭാവം, ഞെളിയുക.

നികളുക-ഞെളിയുക.

നികാമം-അ. പ്ര. ഏററവും. വ. മനസ്സോടെ.

നികാമം എന്നതു 'യഥേഷ്ടം' എന്ന അൎത്ഥത്തിൽ ക്രിയാവിശേഷണമായി പ്രയോഗിക്കപ്പെടുന്നു.

നികായം-പു. സമൂഹം

"ചോളംപോലെചിതറിവിതറീ
താരകാണാംനികായം'
(ഉണ്ണുനീലിസന്ദേശം)

നികായം എന്നതു സമാനമായ ധൎമ്മത്തോടുകൂടിയവരുടെ സമൂഹത്തിന്റെ പേരെന്നും അൎത്ഥം കാണുന്നു.

യോഗം, സമാനധൎമ്മികളായ പ്രാണികളുടെ സമൂഹം. നല്ലവണ്ണം പൂജിക്കപ്പെട്ടതു് എന്നൎത്ഥം. ൧. ഭവനം. ൨. ലാക്ക്, ലക്ഷ്യം.

നികായ്യം-ഭവനം. നെല്ലും വിത്തും മററു സാധനങ്ങളും ധാരാളമായി വൎദ്ധിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നേടം എന്നൎത്ഥം.

നികാരാ-പു. പൊലി, പതിരുപിടിക്ക. ൧. അപകാരം നികൃഷ്ടമായ് ചെയ്യുക എന്നൎത്ഥം. ൨. ചതിവ്. ൩. ഉപദ്രവം, വിരോധം, ദോഷം. ൪. കൊല. ൫. ശകാരം, ശണ്ഠ ൬. അപമാനം. ൭. എതിൎക്കുക. ൮. നെല്ലുകാററത്തിട്ടുക (ചെറുക). ഉൽക്ഷേപിക്കുക എന്നൎത്ഥം. ൯. പന്നി.

നികാരണം-കൊല, വധം.

നികാശ-വി. തുല്യമായുള്ള

നികാശം-പു. കാഴ്ച. പ്രകാശം. ൧. സന്നിധാനം, സമീപത ൨. തുല്യത.

നികിതി-നികുതി.

നികുതിവിത്തു-ഒരു വയലിലെക്കാവശ്യമുള്ള വിത്തിന്റെ വരി.

നികുചം-അയനി.

നികുഞ്ചകം-പു. മുഴക്ക്. വളരെ ചെറിയതു എന്നൎത്ഥം. (നികുഞ്ചനം എന്നുമാവാം)

നാഴിയുടെ നാലിൽ ഒന്ന്. ഒരു പലത്തോടു തുല്യം.

൧. അതിരവഞ്ചി.

നികുഞ്ജം-പു ലതാഗൃഹം, വള്ളിക്കുടിൽ. ഭൂമിയിൽ ജനിക്കുന്നതു എന്നൎത്ഥം. മറെറാരു പൎയ്യായം-കുഞ്ജം.

നികുഞ്ജം എന്നതു ഉള്ളിലുള്ള സ്ഥലത്തിനു പുറമെ വള്ളിചുററിപ്പിണഞ്ഞു മറച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന വള്ളിക്കുടിൽ ആകുന്നു.

൧. മലയിലെ ഗുഹ. ൨. കല്ലറ, നിലവറ.

നികുഞ്ജികാ-ഇഞ്ച.

നികുംഭൻ-പു. കുംഭകൎണ്ണന്റെ പുത്രൻ, ഒരു രാക്ഷസൻ. ൧. ശിവന്റെ ഒരു ഭൃത്യൻ. ൨. സുന്ദോപസുന്ദന്മാരുടെ പിതാവായ ഒരു അസുരൻ.

കുംഭകൎണ്ണന്റെ പുത്രനായ നികുംഭൻ ശ്രീരാമനോടു യുദ്ധംചെയ്തു മരിച്ചു.

കുംഭൻ എന്ന അസുരൻ വിഷ്ണുവല്ലാതെ തന്നെ ആരും കൊല്ലരുതെന്നു ബ്രഹ്മാവിൽ നിന്നു വരംവാങ്ങി. ഇയാൾ ഒരേസമയം തന്നെ പല രൂപങ്ങൾ ധരിച്ചുവന്നു. ഇതു മന്ത്രശക്തികൊണ്ടായിരുന്നു. ബ്രഹ്മദത്തന്റെ പുത്രിമാരെ മോഷ്ടിച്ചു. ഇതു ഓരോ രൂപത്തിലായിരുന്നു. അപ്പോഴൊക്കയും കൊല്ലപ്പെട്ടു. അവസാനത്തിൽ കൃഷ്ണൻ ആകപ്പാടെ വധിച്ചു.

നികുംഭം-നാഗദന്തി. ഭൂമിയെ ഏററവും ഭേദിക്കുന്നതു എന്നൎത്ഥം. ചെറിയ ദന്തി എന്നും കാണുന്നു.

വജ്രദന്തിയുടെ പേരെന്നും അഭിപ്രായം ഉണ്ട്.

നികുംഭില-പു. രാവണന്റെ പുത്രനായ ഇന്ദ്രജിത്തു് എന്ന രാക്ഷസൻ ഹോമം കഴിച്ച ഗുഹാസ്ഥലം

'ശംഭുപ്രസാദം വരുത്തുവാനായ്ചെന്നു
ജംഭാരിജിത്തും നികുംഭില പുക്കിതു'
(അദ്ധ്യാത്മരാമായണം)

൨. ലങ്കയുടെ പടിഞ്ഞാറുവശമുള്ള ഒരു ഭദ്രകാളിരൂപം.

നികുരുംബം, നികുരാംബം-കൂട്ടം, സമൂഹം. ഏററവും ശബ്ദിക്കുന്നതു എന്നൎത്ഥം,
'സുപ്രസൂനനികുരുംബവും'
(അന്യാപദേശശതകം)

നികുലീനികാ- ജാതിക്ക് ഉചിതമായ വിദ്യ, അല്ലെങ്കിൽ തൊഴിൽ.

നികൃത-വി. ൧. ശഠതയുള്ള. ൨. നീക്കപ്പെട്ട. ൩. വഞ്ചിക്കപ്പെട്ട. ൪. നിന്ദ്യമായ. ൫. വിരോധം ചെയ്യപ്പെട്ട.

നികൃതൻ-൧. ഉപദ്രവിക്കപ്പെട്ടവൻ. നികാരണംചെയ്യപ്പെട്ടവൻ എന്നൎത്ഥം. മറെറാരു പൎയ്യായം-വിപ്രകൃതൻ. ൨. മനസ്സിനു കുടിലതയുള്ളവൻ. നികൃതനംചെയ്യുന്നവൻ, അന്യനെ കെടുക്കുന്നവൻ എന്നൎത്ഥം. മററു പൎയ്യായങ്ങൾ- അനൃജു, ശഠൻ.

നികൃതി-൧. ശാഠ്യം. ൨. നീക്കം. ൩. നിന്ദ. ൪. ചതിവ്.

നികൃത്ത- വി. ഛേദിക്കപ്പെട്ട, മുറിക്കപ്പെട്ട.

നികൃന്തനം-൧. ഛേദനം.
'ദന്തിവരാസുരകൃന്തനംചെയ്തതും'
(ദക്ഷയാഗം കഥകളി)

൨. മുറിക്കുന്നതിനുള്ള ഒരായുധം.

നികൃഷ്ട-വി. ഹീനമായ, ജാത്യാചാരകുലാദികളെക്കൊണ്ടു നിന്ദിക്കപ്പെട്ട. നികൎഷിക്കപ്പെട്ട (നീക്കംചെയ്യപ്പെട്ട) എന്നൎത്ഥം.

നികൃഷ്ടകൎമ്മം-ദുഷ്പ്രവൃത്തി.

നികൃഷ്ടത-ഹീനത.

നികൃഷ്ടം- ൧. ജാത്യാചാരകുലാദികളെക്കൊണ്ടു നിന്ദിക്കപ്പെട്ടതു്. നികൃഷ്ടം > < ഉൽകൃഷ്ടം. ൨. അടുപ്പം, സന്നിധാനം.

നികേചായ്യം-തെരുതെരെ കൂട്ടമായി കൂട്ടുക.

നികേതനം-ഭവനം. വിശേഷമായ പാൎപ്പിടം എന്നൎത്ഥം.

നികേത(ക)ം-൧. ഭവനം. ൨. കടലാസിന്റെ അടിയിൽക്കൂടെ കൈയെഴുതീട്ടു ഉറപ്പുവരുത്തുക.

നികോചകം-൧. അങ്കോലമരം. അത്യുച്ചമായി ശബ്ദിക്കുന്നതു് അല്ലെങ്കിൽ തൊടുന്നവരെ മുള്ളുകുത്തി നിലവിളിപ്പിക്കുന്നതു് എന്നൎത്ഥം. ൨. വാൎമാവിൻകായ്.

നികോചനം-൧. ചുരുങ്ങൽ, കോച്ചൽ, ചുളുക്കം. ൨. അമുക്കൽ, ഞെരുക്കൽ, മുറുക്കം.

നികോഠകം-അഴിഞ്ഞിൽ.

നിക്കണ്ടം - നിൎബ്ബന്ധം, സിദ്ധാന്തം. (പ-മ.)

നിക്വണം, നിക്വാണം-൧. വീണാദി സകല വാദ്യധ്വനികളുടെയും പേർ. ഏററവും ശബ്ദിക്കുന്നതു എന്നൎത്ഥം. ൨. ശബ്ദം.

ഭൂഷണധ്വനിയുടെ പേരെന്നും അഭിപ്രായം കാണുന്നു.

നിക്ഷണം-ചുംബനം.

നിക്ഷിപ്ത-വി. ൧. വയ്ക്കപ്പെട്ട. ൨. ഇടപ്പെട്ട. ൩. ത്യജിക്കപ്പെട്ട ൪. പണയം വെക്കപ്പെട്ട. ൫. നിക്ഷേപിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ള, സൂക്ഷിച്ചുവെക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ള.

നിക്ഷുഭ-൧. സൂൎയ്യന്റെ പത്നി. ൨. ബ്രാഹ്മണി.

നിക്ഷേപണം-൧. വയ്ക്കുക, വെപ്പ്. ൨. എറിയുക.

നിക്ഷേപം-൧. ധനം, ഭൂമിയിൽ കുഴിച്ചുവെച്ചത്. ൨. സൂക്ഷിച്ചുവെപ്പ്. ൩. പണയം. ൪ ത്യാഗം.

നിക്ഷേപിക്കുന്നു-൧. ധനം സൂക്ഷിച്ചുവയ്ക്കുന്നു. ൨. ഇടുന്നു.

നിഖനനം-൧. കുഴിക്കുക ൨. നാട്ടുക, തറയ്ക്കുക.

നിഖർവ്വ വി. നീളംകുറഞ്ഞ.

നിഖർവ്വം-ഖർവ്വം പത്തുകൂടിയത്, പന്ത്രണ്ടാംസ്ഥാനം.

നിഖാതം-വി. ൧. കുഴിക്കപ്പെട്ട. ൨. നാട്ടിയ. ൩. കുഴിച്ചിടപ്പെട്ട.

നിഖില-വി. മുഴുവനായ, എല്ലാം, സകലം.

നിഗഡ(ള)ം-൧. ആനത്തുടൽ, മദജലത്താൽ നനക്കപ്പെടുന്നത് എന്നർത്ഥം. ൨. ചങ്ങല, വിലങ്ങ്.

നിഗഡനം- വിലങ്ങിടുക, ചങ്ങലയിടുക.

നിഗഡിത-വി. വിലങ്ങിട്ട, ചങ്ങലയിട്ട

നിഗണം-യാഗധൂമം.

നിഗദം-൧. വാക്ക്, പറക. ൨. ഏറ്റവും വ്യക്തമായി പറയുക. മറ്റൊരു പര്യായം-നിഗാദം. ൩. ഉറക്കെ ഉച്ചരിച്ച പ്രാർത്ഥന. ൪. പ്രസംഗം. ൫ അർത്ഥം ഗ്രഹിക്കാതെ പഠിക്കുക.

നിഗദിക്കുന്നു-പറയുന്നു.

നിഗമൻ-കച്ചവടക്കാരൻ. (നൈഗമൻ എന്നതിന്റെ പാഠം.)

നിഗമനം-യാത്ര.

നിഗമം-൧. വേദം, ൨ ചന്ത. ൩. നഗരം, രാജധാനി ൪. കച്ചവടം. ൫. പെരുവഴി. ൬ നിശ്ചയം. ൭. തർക്കശാസ്ത്രം. ൮. യാത്രപോകുന്ന വ്യാപാരികളുടെ കൂട്ടം. ൯. മൂലനഗരം. രാജധാനിയുള്ള നഗരം, തലസ്ഥാനം. ജനങ്ങൾ ഇവിടെ വേണ്ടുവോളം ഗമിക്കുന്നു എന്നർത്ഥം.

നിഗമീ-വി. വേദത്തെ അറിയുന്ന.

നിഗരണം-൧. വിഴുങ്ങൽ ൨. തൊണ്ട.

നിഗരണംചെയ്ക-വിഴുങ്ങുക.

നിഗരം-വിഴുങ്ങൽ.

നിഗള(ഡ)ം-൧. അഹംഭാവം. ൨. വിലങ്ങ്, ചങ്ങല. ൩. ആനച്ചങ്ങല. അയയുന്നത് അല്ലെങ്കിൽ അയയാത്തത് എന്നർത്ഥം.

നിഗളിക്കുന്നു-അഹങ്കരിക്കുന്നു.

നിഗാദം-പറയുക, സംസാരം.

നിഗാരം-വിഴുങ്ങൽ. നിഗരണം ചെയ്യുക എന്നർത്ഥം.

നിഗാര(ല)ക-വി. വിഴുങ്ങുന്ന, തിന്നുന്ന

നിഗാളം-൧. കുതിരയുടെ കഴുത്തിന്റെയും ജത്രുവിന്റെയും സന്ധിഭാഗത്തിന്റെയും പേർ. ഇതിന്റെ ഉള്ളിലൂടെ ഭക്ഷിക്കുന്നതിനാൽ ഈ പേരുണ്ടായി ൨. വിഴുങ്ങൽ.

നിഗീർണ്ണം-വി. ൧. വിഴുങ്ങിയ. ൨. മറയ്ക്കപ്പെട്ട.

നിഗൂഢ-വി. ൧. മറയ്ക്കപ്പെട്ട. ൨. ഒളിയ്ക്കപ്പെട്ട

നിഗൂഢം-മറഞ്ഞിരിക്കുന്നത്.

'ശമധനരായമാമുനിജനേഷു
നിഗൂഢമഹോ'
(അഭിജ്ഞാനശാകുന്തളം)

നിഗൂഢം-അ. രഹസ്യമായിട്ട്.

നിഗൂഹനം-ഒളിപ്പ്.

നിഗൃഹീത-വി. ൧. പിടിക്കപ്പെട്ട. ൨. തടുക്കപ്പെട്ട ൩. വാദത്തിൽ തോൽപ്പിക്കപ്പെട്ട ൪. എതിർക്കപ്പെട്ട.

നിഗ്രന്ഥനം-കൊല.

നിഗ്രഹണം-൧ കീഴടക്കുക, അമർത്തുക. ൨. ശിക്ഷ. ൩. തോൽവി.

നിഗ്രഹം-൧. കൊല ൨. ശിക്ഷ. ൩. അനിഷ്ടം. ൪. നിരോധം. ൫ തടവിലാക്കൽ, കാരാഗൃഹത്തിലാക്കുക ൬ നാശം ൭ ദീനം, വാശിയാക്കൽ. ൮ അതിർത്തി.

നിഗ്രഹിക്കുന്നു-൧. കൊല്ലുന്നു. ൨. ശിക്ഷിക്കുന്നു.

നിഗ്രാഹം-൧ ശിക്ഷ. ൨. ശപഥം.

നിഘ-വി. വീതിക്കു തക്കപൊക്കമുള്ള.

നിഘണ്ടു-അഭിധാനഗ്രന്ഥം.

നിഘം-൧. ഉണ്ട. ൨. വട്ടം. ൩. സമചതുരമായും കുത്തുന്നതിനുള്ളതുമായ ഒരായുധം. ഇതുകൊണ്ടു നിയതമായി ഹനിക്കുന്നതിനാൽ ഈ പേർ വന്നു. ൪. പാപം.

നിഘർഷണം-൧. ഉരച്ചിൽ. ൨. തിരുമ്മൽ.

നിഘസ - ഭക്ഷണം, ഭക്ഷണസാധനങ്ങൾ, ഭക്ഷിക്കുക, ആഹാരം.

നിഘാതം-ഇടി, അടി.

നിഘാതി-ഇരിമ്പുഗദ.

നിഘുഷ്ടം-ശബ്ദം.

നിഘൃഷ്ട-വി. ൧. കീഴടക്കപ്പെട്ട. ൨. ഉരക്കപ്പെട്ട. ൩. തിരുമ്മപ്പെട്ട.

നിഘ്ന-വി. അധീനമായുള്ള.

നിങ്ങൾ-൧. ആരോടു പറയുന്നുവോ അയാൾ. ൨ ഒരാൾ തനിച്ചേ ഉള്ളൂ എന്നുവരികിൽ അയാളെ ബഹുമാനപൂർവ്വം നിർദ്ദേശിക്കുന്ന സർവ്വനാമം. ൩ പറയുന്നതു പലരോടുമാണെങ്കിൽ അവരെല്ലാം.

നിചയം-൧. കൂട്ടം. ൨ ശേഖരിപ്പുസ്ഥലം. ൩ നിശ്ചയം.

നിചായം-കൂട്ടം.

നിചികി-ഒരു നല്ല ഇനത്തിലുള്ള പശു

നിചിത-വി. ൧ പൂരിക്കപ്പെട്ട ൨. മൂടപ്പെട്ട

നിചുംപുണം-കടൽ.

നിചുളകം മാർക്കവചം, ഉരസ്ത്രാണം.

നിചുളൻ-കാളിദാസന്റെ സമാനകാലീനനും ബന്ധുവുമായ ഒരു കവി.

നിചുളം-൧ നീർക്കടമ്പ്, നീർപ്പരുത്തി. ജലത്തിൽനിന്നു പൊങ്ങിനില്ക്കുന്നതു് എന്നർത്ഥം. ൨. മൂടുവസ്ത്രം. ൩. വഞ്ചി, ആററുവഞ്ചി.

നിചോളകം- മൂടുവസ്ത്രം, മുഴുക്കുപ്പായം. ഏററവും പൊങ്ങിനില്ക്കുന്നതു് എന്നർത്ഥം. നീചോളി എന്നും കാണുന്നു. മറെറാരു പര്യായം-പ്രച്ഛദപടം.

മെത്തവിരിപ്പിനും വീണമുതലായതിന്റെ ഉറയ്ക്കും ഈ പേർ പറയാമെന്നു കാണുന്നു.

നിചോളം-൧. മൂടുപടം, മൂടുവസ്ത്രം.

'ധ്വാന്തംനീലനിചോളചാരു'
(ഗീതാഗോവിന്ദം)

'നീലനിചോളേനനിഹ്നുതമെങ്കിലും'
(രാവണവിജയം കഥകളി)

൨. മെത്തവിരിപ്പ് (ഉറ). ൩. പല്ലക്കു മൂടുന്ന വസ്ത്രം (ഡോളികാവരണം).

നിച്ചം-അ. നിത്യം, ദിവസംപ്രതി.

നിച്ചലും-നിത്യവും (പഴയപ്രയോഗം.)

'നിച്ചലത്തേപ്പോലെനന്നായ്
ച്ചെല്ലുത്തിനാൻ'
(കൃഷ്ണലീല തുള്ളൽ)

നിച്ചാത്തം-ദിവസംപ്രതിയുള്ള ശ്രാദ്ധം.

നിച്ഛിവി-ക്ഷത്രിയരിൽനിന്നു കീഴ്പതിച്ച ഒരു ജാതി.

നിജ-വി. ൧. തന്നെസംബന്ധിച്ച. ൨. നിശ്ചയമായുള്ള. ൩. നിത്യമായുള്ള. നിയതമായി ജനിക്കുന്ന എന്നർത്ഥം. ൪. വിശേഷമായ. ൫. തുടർച്ചയായ.

നിജം-പ്ര. തന്നെ സംബന്ധിച്ചതു്. ഛ. വെള്ളാട്ടു്.

നിജാധീന-വി സ്വാധീനമായുള്ള.

നിജാവന്തി-ഒരു രാഗം.

നിടലക്കുഴി-തൊണ്ടക്കുഴി.

നിടലം-നെററി.

നിടലാക്ഷൻ-ശിവൻ.

നിടിയ-വി. വലിയ.

നിടിയോൻ-ഒരു വള്ളി (നരന്ത)

നിടിലതടം-നെററി.

നിടിലം-നെററി.

നിടിലാക്ഷൻ-ശിവൻ.

നിടു-വി. നീളമുള്ള.

നിടുങ്കൺ-വലിയ കണ്ണു്.

നിഡീനം-പക്ഷികളുടെ കീഴ്പെട്ടുള്ള പറപ്പു്.

നിണപ്പുഴ-രക്തപ്പുഴ.

നിണം-പ്ര. ചോര. ഛ. മഞ്ഞളും അരിയും കൂടി അരച്ചുകലക്കി ചുണ്ണാമ്പും കൂട്ടിക്കലക്കി ചോരപോലെ ഉണ്ടാക്കിയതു്. കുരുതി. ന. ചോരക്കട.

നിണമണിയുക-നിണം കൊണ്ടലങ്കരിക്കുക.

നിണ്യ-വി. ഒളിച്ച, രഹസ്യമായുള്ള

നിണ്യം-രഹസ്യം.

നിതംബം-പ്ര. കടിപ്രദേശം. ഛ. സ്ത്രീകളുടെ അരക്കെട്ടിന്റെ പിൻഭാഗം സുരതസമ്മർദ്ദം കൊണ്ടു ക്ഷീണിക്കുന്നതു് പുരുഷന്മാരാൽ അത്യന്തം അനുഗ്രഹിക്കപ്പെടുന്നതു് ഇങ്ങിനെ അർത്ഥം.
'സോല്ലാസംശനകൈർന്നിതംബഗുരുതാ'
(അഭിജ്ഞാനശാകുന്തളം)
ന. മലച്ചരിവിന്റെ നടുപ്രദേശം, പർവ്വതത്തിന്റെ മദ്ധ്യപ്രദേശത്തിന്റെ പേർ.

നിതംബവതി-സ്ത്രീ.

നിതംബിനി-പ്ര സുന്ദരി. നല്ല നിതംബത്തോടു കൂടിയവൾ എന്നർത്ഥം. ഛ. സ്ത്രീ.

നിതരാം-അ. ഏററവും, നിശ്ചയമായിട്ടു്, മുഴുവനും, തുടർച്ചയായി.

നിതലം-കീഴ്ലോകങ്ങളിൽ ഒന്നു്.

നിതാന്തം-വി. പെരുകിയ, ഏററവും.

നിത്തം-നില. (തമിഴ്-നിററൽ)
'എനിക്കു നിന്നേടത്തു നിത്തവും, ഇരുന്നേടത്തു ഇരുത്തവും, കിടന്നേടത്തു കിടത്തവും കൊള്ളുന്നില്ല'

നിത്യ-വി പ്ര എപ്പോഴുമുള്ള, നിത്യമായുള്ള ഛ. സ്ഥിരതയുള്ള.

നിത്യകർമ്മം-ദിവസംപ്രതി ചെയ്യേണ്ടുന്ന കർമ്മം.

നിത്യകല്യാണൻ-ദൈവം.

നിത്യകൃത്യം-നിത്യകർമ്മം.

നിത്യച്ചാത്തം-ദിവസംപ്രതിയുള്ള ശ്രാദ്ധം.

നിത്യച്ചെലവു്-ദിവസംപ്രതിയുള്ളചെലവു്.

നിത്യത, നിത്യത്വം-പ്ര. കാലക്ഷേപം. ഛ. ആവശ്യം. ന. ദൈവത്വം, ശാശ്വതത്വം.

നിത്യദാ-അ. എന്നും

നിത്യദാനം-ദിവസവും ചെയ്യുന്ന ദാനം.

നിത്യൻ-പ്ര എപ്പോഴുമുള്ളവൻ, ഈശ്വരൻ ഛ. സമുദ്രം.

നിത്യനിദാനം-നിത്യവൃത്തി.

നിത്യപൂജ്യചതുഷ്ടയം-ഭൃത്യർ, സന്യാസികൾ, ദേവകൾ, അതിഥികൾ.

നിത്യപ്രളയം-നിദ്ര.

നിത്യം-അ. പ്ര. എന്നും. ഛ. ദിവസംപ്രതം. ന എപ്പൊഴും. ൪ കടൽ.

നിത്യമുക്ത-വി. എന്നും മുക്തിയുള്ള

നിത്യയോഗം-ജ്യോതിശ്ശാസ്ത്രത്തിൽ പറയുന്ന വിഷ്കംഭാദിയോഗങ്ങൾ.

നിത്യയൌവ്വനാ-ദ്രൌപതി.

നിത്യരക്ഷ്യചതുഷ്ടയം-മാതാവ്, പിതാവ്, ആചാൎയ്യൻ, അഗ്നി. (സ്വഗൃഹത്തിൽവച്ചു എന്നും രക്ഷിക്കണം.)

നിത്യവഴുതിന-എന്നും കായ്ക്കുന്ന ഒരു മാതിരി വഴുതിന, ചുണ്ടവഴുതിന.

നിത്യവും-അ. ദിവസംപ്രതി.

നിത്യവൃത്തി-ദിവസവൃത്തി, കഴിച്ചിൽ.

നിത്യശ്രാദ്ധം-നിച്ചാത്തം.

നിത്യസാന്നിദ്ധ്യം-൧. എപ്പോഴുമുള്ള അടുപ്പം. ൨. ദൈവത്തിന്റെ ഇരിപ്പ്.

നിത്യസ്വരൂപ,നിത്യസ്വരൂപി-വി. സ്ഥിരരൂപമുള്ള.

നിത്യാ-ദുൎഗ്ഗാ.

നിത്യാനന്ദ-വി എന്നും സന്തോഷമുള്ള.

നിത്യാനന്ദം-നിത്യസന്തോഷം.

നിത്യാനിത്യം-നിത്യവും അനിത്യവും.

നിത്യാനിത്യവിവേകം-നിത്യത്തിന്റെയും അനിത്യത്തിന്റെയും തിരിച്ചറിവ്.

നിദം-വിഷം.

നിദൎശക-വി. കാണിച്ചുകൊടുക്കുന്ന.

നിദൎശന-സാഹിത്യശാസ്ത്രത്തിൽ ഒരു അലങ്കാരത്തിന്റെ പേർ.

'വാക്യാൎത്ഥയോസ്സദൃശയോരൈക്യാ
രോപോ നിദൎശനാ'

(കുവലയാനന്ദം)

ഏതാൻ ധൎമ്മങ്ങളുള്ള ഒരു പ്രകൃതമായ ധൎമ്മിക്കും ആ ധൎമ്മങ്ങൾക്കു പ്രതിബിംബഭൂതങ്ങളായ മററു ധൎമ്മങ്ങളുള്ള ഒരു അപ്രകൃതധൎമ്മിക്കും അഭേദം കല്പിച്ചു ഒന്നിനെ മററതാക്കുന്നതു്.

'വിശിഷ്ടധൎമ്മികൾക്കൈക്യ-
മാരോപിച്ചാൽനിദൎശന
ദാനശീലന്നു സൌമ്യത്വം
തങ്കത്തിന്നു സുഗന്ധമാം'

(ഭാഷാഭൂഷണം)

നിദൎശനം-൧. കാണിച്ചുകൊടുക്കുക എന്നുള്ളതു് ൨. കാഴ്ച. ൩. തെളിവ്. ൪. ഉദാഹരണം ൫. വിവരണം ൬. രീതി, ക്രമം.

നിദാഘകരൻ-സൂൎയ്യൻ.

നിദാഘൻ-പുലസ്ത്യന്റെ പുത്രനായ ഒരു ബ്രാഹ്മണൻ, ഋഭുവിന്റെ ശിഷ്യൻ.

നിദാഘം-൧. ഉഷ്ണം. ൨. വിയൎപ്പ്. ൩. വേനൽ, ഗ്രീഷ്മകാലം. ഏററവും ദഹിപ്പിക്കുന്ന കാലം എന്നൎത്ഥം.

നിദാനം-൧ ആദ്യമുള്ള കാരണം, മുഖ്യകാരണം. ൨. വൈദ്യശാസ്ത്രത്തിൽ ഒരു ഭാഗം. ൩. കയറ്. ൪. അവസാനം. ൫. ശുദ്ധത.

നിദാനമാകുന്നു-൧. കാരണമാകുന്നു. ൨. തീൎച്ചവരുത്തുന്നു.

നിദാനവൃത്തി-നിത്യവൃത്തി, ദിവസംപ്രതിയുള്ള കഴിച്ചിൽ.

നിദാനിക്കുന്നു-തീൎച്ചയാക്കുന്നു.

നിദിഗ്ദ്ധ-വി. ൧. പുരളപ്പെട്ട, തേയ്ക്കപ്പെട്ട. ൨. ഒന്നിച്ചുകൂട്ടിയ. ൩. ഉരുട്ടപ്പെട്ട.

നിദിഗ്ദ്ധം-പുഷ്ടിയെ പ്രാപിപ്പിച്ചതു്. പുഷ്ടിയെ പ്രാപിച്ചതു എന്ന അൎത്ഥത്തിലും പ്രയോഗം കാണുന്നുണ്ടു്.

(പുഷ്ടിയെ പ്രാപിച്ചതു് എന്നതിനു ഉദാഹരണം.)

'ഉപചിതമിവഭാഗധേയമക്ഷ്ണോ-
രസിജഭാരമുദാരമുദ്വഹന്തീ'

(മഴമംഗലം)

നിദിഗ്ദ്ധാ-൧. ചിററേലം. ൨. കണ്ടകാരിച്ചുണ്ട.

നിദിഗ്ദ്ധിക-ചെറുവഴുതിന, കണ്ടകാരി

ച്ചുണ്ട, പുത്തരിച്ചുണ്ട. കൊന്നയും പുള്ളിയുമായി പടൎന്നുപിടിച്ചു വളരുന്നതു് എന്നൎത്ഥം.

നിദിധ്യാസനം-ഊന്നിവിചാരം.

നിദേശം-൧ കല്പന, ശാസന, ആജ്ഞ ൨. വൃത്താന്തം, വൎത്തമാനം. ൩. അയൽ, സമീപസ്ഥലം ൪. പാത്രം.

നിദേശിക്കുന്നു-കല്പിക്കുന്നു, ആജ്ഞാപിക്കുന്നു.

നിദേശിനി-൧. ദിക്ക്, രാജ്യം, നാട്ടു്. ൨. ചൂണ്ടിക്കാണിക്കുന്നതു്.

നിദ്ര-ഉറക്കം. ഇന്ദ്രിയങ്ങൾ ഇതിൽ കുത്സിതമായി ഗമിക്കുന്നതിനാൽ ഈ പേരുണ്ടായി.

നിദ്ര ബ്രഹ്മാവിന്റെ സ്ത്രീരൂപമെന്നു ചിലരും, പാലാഴിമഥനത്തിൽ ഉണ്ടായതെന്നു വേറെ ചിലരും പറയുന്നു.

നിദ്ര വരാത്തവർ ൫ വിധം-൧. ബലവാൻ എതിൎത്ത ബലഹീനൻ, ൨. വൃത്തിസാധനവിഹീനൻ, ൩. ഹൃതദ്രവ്യൻ, ൪. അതികാമി, ൫. തസ്കരൻ. (ഉറക്കത്തിൽ ൭ പേരെ ഉണൎത്തണം-വിദ്യാൎത്ഥി, ക്ഷുധാൎത്തൻ, പാന്ഥൻ, ഭീതൻ, ഭണ്ഡക്കെട്ടുകാരൻ, രാജസേവകൻ, കാവൽക്കാരൻ ഇങ്ങിനെ ൭.)

നിദ്രാഗൃഹം-ഉറങ്ങുവാനുള്ള പുര, കിടക്കപ്പുര.

നിദ്രാണ-വി. ഉറങ്ങുന്ന, ഉറങ്ങിയ.

നിദ്രാമയക്കം-ഉറക്കം.

നിദ്രാമാന്ദ്യം-നിദ്രാമയക്കം.

നിദ്രാരി-ഉത്തരകിരിയാത്തു്.

നിദ്രാവതാ-ഉറക്കം.

നിദ്രാവൃക്ഷം-ഇരുട്ടു്.

നിദ്രാശീലൻ-നിദ്രചെയ്തു ശീലമായിട്ടുള്ളവൻ. പൎയ്യായങ്ങൾ-സ്വപ്നക്, ശയാളു, നിദ്രാളു.

നിദ്രാലു-വി. അധികം ഉറക്കമുള്ള.

നിദ്രാ(ലു)ളു-൧. നിദ്രാശീലൻ. ൨. വിഷ്ണു. ൩. തക്കരിവഴുതിന. ൪. കാട്ടുചെറുതുളസി.

നിദ്രിക്ക-ഉറങ്ങുക

നിദ്രിത-വി. ഉറങ്ങിയ.

നിധനത-ദാരിദ്ര്യം.

നിധനൻ-ബ്രഹ്മാവു്.

'നാഭിജന്മാണ്ഡജഃ പൂൎവ്വോ-
നിധനഃ കമലോത്ഭവഃ'
(മാഹേശ്വരടീക)

നിധനം-൧. നാശം. ൨. മരണം. ധനസംബന്ധത്തെ ഉപേക്ഷിക്കുന്നതു് എന്നൎത്ഥം. ൩. വംശം. ൪. ജാതി.

നിധാ-൧. വല. ൨. കണ്ണി, കുടുക്ക്. (വേദത്തിൽ പ്രയോഗം).

നിധാനം-൧. നിക്ഷേപം. ൨. വെപ്പു്. ൩. ആശ്രയം.

നിധി-൧. നിക്ഷേപം. ഏററവും രക്ഷിക്കപ്പെടുന്നതെന്നൎത്ഥം. മറെറാരു പൎയ്യായം-ശേവധി. ൨. ഇരിപ്പിടം. ൩. വസ്തുക്കളെ സൂക്ഷിച്ചുവെയ്ക്കുന്ന സ്ഥലം. ൪. ഖജനാവു്. ൫. നവനിധി. ൬. സമുദ്രം. ൭. വിഷ്ണു. ൮. സുശീലൻ. (നവനിധി എന്നതു നോക്കുക).

നിധിനാഥൻ-കുബേരൻ.

നിധിപതി-൧. നിക്ഷേപം രക്ഷിക്കുന്നവൻ, ധനവാൻ. ൨. കുബേരൻ.

നിധിവെച്ചു പിശുക്കിരിക്കുക-വല്ലതും ധാരാളമുള്ളവൻ അതു ചെലവാക്കാതെ സൂക്ഷിച്ചുവെച്ചു പരാപേക്ഷയിൽ കാലം കഴിക്കുന്നതിന്നു ശ്രമിക്കുക. (ശൈലി).

നിധീശൻ-വൈശ്രവണൻ.

നിധുവനം-൧. സ്ത്രീസംഗം. ഹസ്തം പാദം മുതലായ അവയവങ്ങളെ ഏററവും

ഉല്ലസിക്കുന്നതെന്നൎത്ഥം. ഉ. ഉല്ലാസം. ന. സന്തോഷം. ൪. ഉല്ലാസം. ൫. വിനോദം. ൬. ക്രീഡ.

നിധ്യാത-വി. നിധ്യാനംചെയ്യപ്പെട്ട, വിചാരിച്ച.

നിധ്യാനം-കാഴ്ച, ദൎശനം. ആലോചിച്ചു നോക്കുക എന്നൎത്ഥം

നിധ്വാനം-ഒച്ച, ശബ്ദം.

നിൻ—മദ്ധ്യമപുരുഷനിലുള്ള സൎവ്വനാമശബ്ദം, (പദാരംഭത്തിൽ) നിന്റെ എന്നൎത്ഥം. ഉ-ം, നിന്നടി, നിന്നാകം, നിൻകൈ ഇത്യാദി.

നിനച്ചിരിയാതെ-അ. നിരൂപിച്ചിരിക്കാതെ

നിനദം-പു. ശബ്ദം. അക്ഷരവ്യക്തിയില്ലാത്തതു എന്നൎത്ഥം. ഉ. വണ്ടിയുടെയൊ രഥത്തിന്റെയൊ ഒച്ചപോലെയുള്ള ഒച്ച. ന. ഇടിച്ചുകളുടെ ശബ്ദംപോലെയുള്ള ശബ്ദം. നിനാദം എന്നുമാവാം.

നിനദിക്കുന്നു-ശബ്ദിക്കുന്നു.

നിനംക്ഷു-വി. പു. മരിപ്പാനാഗ്രഹിക്കുന്ന. ഉ. തപ്പിപ്പിഴപ്പാൻആഗ്രഹിക്കുന്ന.

നിനയ്ക്കാതെ-അ. വിചാരിക്കാതെ, ഓൎക്കാതെ.

നിനയ്ക്കുന്നു-വിചാരിക്കുന്നു, ഓൎക്കുന്നു.

നിനയനം-പു. അനുഷ്ഠാനം, നടത്തൽ. ഉ. ഒഴിക്കുക.

നിനയ്ക്കുക-വിചാരിക്കുക.

നിനവ്-ഓൎമ്മ, വിചാരം, അഭിപ്രായം, ഓൎമ്മയ്ക്കുള്ള ഒരെഴുത്ത്.

നിനവുകേട്-ഓൎമ്മക്കുറവ്, വിചാരക്കേട്, മറവി.

നിനവുകൊടുക്കുന്നു-പു. ഓൎമ്മിപ്പിക്കുന്നു. ഉ. ഓൎമ്മയ്ക്കായിട്ടു ഒരെഴുത്തുകൊടുക്കുന്നു.

നിനാദം-ശബ്ദം. (നിനദം എന്നതു നോക്കുക.)

നിൎവൃത്ത-വി. ആവൎത്തിച്ച.

നിൎവൃത്തി-ആവൎത്തനം.

നിന്ദ, നിന്ദനം-പു. അപമാനിക്ക. ഉ. നിന്ദിച്ചുപറക പൎയ്യായങ്ങൾ-അവൎണ്ണം, ആക്ഷേപം, നിൎവ്വാദം, പരിവാദം, അപവാദം, ഉപക്രോശം, ജുഗുപ്സാ, കുത്സാ, നിന്ദാ, ഗൎഹണം.

നാട്യവൎഗ്ഗപ്രകാരം പൎയ്യായങ്ങൾ-അനാദരം, പരിഭാവം, പരീഭാവം, തിരസ്ക്രിയം, രീഢാ, അവമാനനം, അവജ്ഞാ, അവഹേളനം, അസൂക്ഷണം.

നിന്ദനം-നിന്ദിക്കുക, ആക്ഷേപിക്കുക. വന്ദനം > < നിന്ദനം.

നിന്ദാവചനം-ധിക്കാരവാക്ക്.

നിന്ദാവാക്ക്-നിന്ദിച്ചുള്ള വചനം.

നിന്ദാശീല-വി. ധിക്കാരസ്വഭാവമുള്ള.

നിന്ദാസ്തുതി-നിന്ദയിൽ പൎയ്യവസാനിക്കുന്ന സ്തുതി, കൊള്ളിവാക്ക്.

കേൾക്കുമ്പോൾ നിന്ദിച്ചും, വിചാരിച്ചാൽ ബഹുമാനിച്ചും പറഞ്ഞതായിട്ടുള്ള അൎത്ഥം തോന്നുന്ന വാക്ക്.

നിന്ദിക്കപ്പെട്ടതു-അവമാനിക്കപ്പെട്ടതു

ജാത്യാചാരകുലാദികളെക്കൊണ്ടു നിന്ദിക്കപ്പെട്ടതു് എന്നതിന്റെ പൎയ്യായങ്ങൾ-നികൃഷ്ടം, പ്രതികൃഷ്ടം, രേഫം, യാപ്യം, അവമം, അധമം, കുപൂയം, കുത്സിതം, അവദ്യം, ഖേടം, ഗൎഹ്യം, അണകം.

നിന്ദിക്കുന്നു-അവമാനിക്കുന്നു. (കാ. ക്രി. നിന്ദിപ്പിക്കുന്നു.)

നിന്ദിത-വി. ധിക്കരിക്കപ്പെട്ട.

നിന്ദു-ചത്തകുട്ടിയെ പ്രസവിക്കുന്ന സ്ത്രീ.

നിന്ദ്യ-വി. നിന്ദിക്കപ്പെടേണ്ടുന്ന.

ഹിന്ദിനിമികം-നന്മയധികമുള്ള. (പ-മ.)

നിന്നീടിയ-നിന്ന.

ഉച്ചാരണത്തിൽ 'നിന്നീടിന' എന്നല്ലാതെ കവികൾ 'നിന്നീടിയ' എന്നു എഴുതാറില്ല.

'സച്ചിൽസുഖമായ് നിന്നീടിയ
പരമാത്മാനം തൊഴുന്നേൻ'
(ഭഗവൽഗീത-മാധവപ്പണിക്കർ)

നിപഠം-പാഠം, വായന, പഠനം.

നിപതനം-൧. വീഴ്ച. ൨. ഇറക്കം.

നിപതിക്കുന്നു-൧. വീഴുന്നു. ൨. ഇറങ്ങുന്നു.

നിപതിപ്പിക്കുന്നു-താഴ്ത്തുന്നു.

നിപത്യാ-൧. വഴുക്കുന്നനിലം (തറ) ൨. രണാങ്കണം.

നിപം-൧. കുടം. ഏററവും ജലം കുടിക്കുന്നത് എന്നർത്ഥം. ൨. കടമ്പുവൃക്ഷം.

നിപാകം-പാകംവരിക, പഴുക്കുക.

നിപാഠം-വായന, പാഠം.

നിപാതകം-൧. പാപം. ൨. ദുർവൃത്തി.

നിപാതജം-(വ്യാകരണത്തിൽ) അവ്യയാധികാരത്തിലേ ഒരു പിരിവ്. ഉ-ം, പെട്ടെന്നു, പിന്നെ, വേറെ ഇത്യാദി.

നിപാതനം-൧. വീഴിപ്പിക്കുക. ൨. വീഴ്ച. ൩. താഴ്ത്തുക. കീഴ്പ്പെട്ടു കൊണ്ടുവരിക എന്നർത്ഥം. നിയാതനം എന്നും പാഠം കാണുന്നു. ൪. അടി. ൫. നാശം വരുത്തുക, കൊല്ലുക.

നിപാതം-൧. വീഴ്ച, ൨. മരണം. ൩. യാദൃച്ഛികസംഭവം. ൪. (വ്യാകരണത്തിൽ) സ്വയം ഒരർത്ഥത്തേയും കുറിക്കാതെ ഓരോരോ അർത്ഥത്തിന്റെ തോന്നൽ ഉണ്ടാക്കുന്ന ശബ്ദം. 'കല്യാണിയും പാർവ്വതിയും വിദ്യാർത്ഥിനികളാകുന്നു'. ഇതിൽ 'ഉം' നിപാതമാണ്.

നിപാനം-൧. കിണററുകരയുള്ള കൽത്തൊട്ടി. നിയതമായി ഇതിൽ ജലം പാനം ചെയ്യപ്പെടുന്നതിനാൽ ഈ പേരുണ്ടായി.

പയ്ക്കൾക്കു കുടിപ്പാനായി കിണറുകളും മുതലായതിനരികെ കല്ലുതൊട്ടി വയ്ക്കുക പതിവാണല്ലോ.

൨. കുടിക്കുക. ൩. കിണറ്. ൪. പാൽ കറക്കുന്ന പാത്രം.

നിപീഡനം- ൧. ഞെക്കുക, പിഴിയുക. ൨. ഉപദ്രവിക്കുക.

നിപീഡിത-വി. ൧. ഞെക്കപ്പെട്ട. ൨. പിഴിയപ്പെട്ട. ൩. ഉപദ്രവിക്കപ്പെട്ട. ൪. ആലിംഗനം ചെയ്യപ്പെട്ട.

നിപീത-വി. നിപാനം ചെയ്യപ്പെട്ട, കുടിച്ച.

നിപീതി-കുടിക്കുക

നിപുണ-വി. സാമർത്ഥ്യമുള്ള.

നിപുണത, നിപുണത്വം-സാമർത്ഥ്യം, സമർത്ഥത.

നിപുണൻ- സമർത്ഥൻ. ശുഭകർമ്മത്തിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്നവൻ എന്നർത്ഥം.

നിബദ്ധ-വി. ൧. കെട്ടിമുറുക്കിയ. ൨. കെട്ടപ്പെട്ട, കവിതകെട്ടപ്പെട്ട.

നിബന്ധനം-൧. കെട്ട്. ൨. കവിത. ൩. ചേർത്തുണ്ടാക്കുക. ൪. പണിയുക. ൫. നിരോധം. ൬. ഊന്ന്, താങ്ങ്. ൭ സംബന്ധം, ചേർച്ച. ൮. ആദിമൂലം, കാരണം. ൯. യാദൃച്ഛികം. ൰. ഇരിപ്പിടം. ൰൧. ചട്ടം. ൰൨. ഗ്രന്ഥമെഴുത്ത് ... യാദികളുടെ പ്രയോഗരീതി. ൰൩. വീണയുടെ ആപ്പ്. വീണയുടെ കമ്പി കെട്ടിമുറുക്കുവാനുള്ള പ്രദേശം എന്നർത്ഥം. ൰൪. ഭാഷ്യം. ൰൫. വിലങ്ങ്, ചങ്ങല. ൰൬. വസ്തുദാനം.

നിബന്ധനി-൧. ചട്ടം. ൨. കെട്ട്, വിലങ്ങ്.

നിബന്ധം-൧. കെട്ട്, ഉറപ്പിപ്പ്. ൨. മഹോത്സാഹം. ൩. കവിതകെട്ടുക, ഗ്രന്ഥമെഴുതുക. ൪. നിരോധം. ൫. മൂത്രം അടയ്പ്പ്. ൬. വിലങ്ങ്, ചങ്ങല. ൭. ആദിമൂലം, കാരണം. ൮. പാട്ട്, പാട്ടുക. ൯. സംക്ഷേപം, സംഗ്രഹം. ൧൦. വസ്ഥാനം. ൧൧. മലമൂത്രനിരോധം. ൧൨. മേൽവയർ വീപ്പ്.

നിബന്ധിക്കുന്നു-൧. കെട്ടുന്നു. ൨. കവിതയുണ്ടാക്കുന്നു.

നിബർഹണം-കൊല, വധം, നാശം.

നിബിഡ, നിബിഡീശ, നിബിഡീസ-വി. ൧. ഇടതിങ്ങിയ. ൨. കട്ടപ്പുമുള്ള. ൩. പ്രയാസമുള്ള.

നിബിഡിത-വി. ഇടതിങ്ങപ്പെട്ട.

നിബിരം-പടകുടി.

നിബിരീസാ-തിങ്ങിയത്.

നിഭ-വി. തുല്യമായ.

നിഭം-൧. വ്യാജം. ൨. തുല്യം. ൩. പ്രകാശം, പ്രത്യക്ഷത. ൪. നടിപ്പ്. ൫. ചതിവ്.

നിഭശബ്ദം ഉത്തരപദത്തിൽ സ്ഥിതിചെയ്തു തുല്യവാചകമാകും. സമാസത്തിന്റെ ശേഷമേ പ്രയോഗിക്കാവൂ. ഒററയായി പ്രയോഗം കാണുന്നില്ല. 'ജനകനിഭഃ തനയഃ' (പിതൃതുല്യൻ). മാതൃനിഭം സുതം, ദേവനിഭമപത്യം-ഇപ്രകാരം മൂന്നു ലിംഗങ്ങളിലും വരും.

നിഭാലനം-൧. ആത്മജ്ഞാനം. ൨. മനോഭാവം. ൩. ഉണർവ്. ൪. കാഴ്ച.

നിഭൃത-വി. ൧. അത്യന്തം ഭയപ്പെട്ട. ൨. കഴിഞ്ഞ.

നിഭൃത-വി. ൧. ശബ്ദമില്ലാത്ത, അടക്കമുള്ള ൨. വിനയം (താഴ്മ) ഉള്ള ൩. ഇട്ട, വെച്ച. ൪. മന്ദമായ. ൫. പണയംവെച്ച. ൬. ഒളിച്ച, കാണാതായ. ൭. ശാന്തതയുള്ള. ൮. ഉറപ്പുള്ള. ൯. നന്ദിയുള്ള. ൧൦. സത്യമുള്ള. ൧൧. (വാതിൽപോലെ) അടയ്ക്കപ്പെട്ട.

നിഭൃതഗതി-൧. മന്ദഗതി. ൨. ഒളിച്ച സ്ഥിതി.

നിഭൃതൻ- വിനയം (താഴ്മ) ഉള്ളവൻ. നിശ്ചയമായും ഭരിക്കപ്പെടുന്നവൻ എന്നർത്ഥം. മറുപര്യായങ്ങൾ-വിനീതൻ, പ്രശ്രിതൻ

നിഭൃതം-അ. ൧. രഹസ്യമായിട്ട്. ൨. സാവധാനത്തിൽ.

നിഭൃതം-വിനയം.

നിമഗ്ന-വി. മുങ്ങിയ

നിമജ്ജനം-൧. മുങ്ങൽ. ൨. കുളി.

നിമഥനം-൧. കൊല്ലുക. ൨. കലക്കുക.

നിമന്ത്രണം-൧. ക്ഷണിക്കൽ. ൨. ആജ്ഞാപിച്ചു വരുത്തുക.

നിമം-ആണി, കററി.

നിമയം-ഒന്നു കൊടുത്തു മറെറാന്നു വാങ്ങുക, മാററം. 'വിമയം' എന്നുമാവാം

നിമാനം-൧. വില. ൨. അളവ്.

നിമി-ഇക്ഷ്വാകുരാജാവിന്റെ ഒരുപുത്രൻ.

ഇദ്ദേഹം മിഥില അല്ലെങ്കിൽ വിദേഹവംശസ്ഥാപകനാണ്. ൧൦൦൦ വർഷം വേണ്ടിവരുന്ന ഒരു യാഗം ചെയ്യാൻ നിമി നിശ്ചയിച്ച് വസിഷ്ഠനെ ഹോതാവായി വരിച്ചു. ൫൦൦ വർഷം വേണ്ടിവരുന്ന ഒരു യാഗത്തിലേക്കു ഇന്ദ്രൻ തന്നെ മുമ്പേതന്നെ വരിച്ചുപോയി. അതുകഴിഞ്ഞുവന്ന് ആവാം എന്നു വസിഷ്ഠൻ പറഞ്ഞുംവെച്ചു പോയി. നിമി അതിനാൽ ഗൌതമമഹർഷിയെക്കൊണ്ടു യാഗം തുടങ്ങി നടത്തിവരാവെ വസിഷ്ഠൻ ചെന്നുചേർന്നു. യാഗം ഗൌതമനെക്കൊണ്ടു നടത്തിക്കുന്നതു കണ്ട് വസിഷ്ഠൻ

വിദേഹനായിപ്പോകട്ടെ എന്നു ശപിച്ചു. യാഗാവസാനത്തിൽ ദേവന്മാർ വന്നു ദേഹം കൊടുക്കാമെന്നു പറഞ്ഞു. ദേഹം വേണ്ടാ എന്നു നിമി ശഠിച്ചു. ഒടുവിൽ ജീവജാലങ്ങളുടെ നേത്രങ്ങളിൽ കുടികൊള്ളുവാൻ അനുഗ്രഹിക്കണമെന്നു നിമി അപേക്ഷിച്ചു. ദേവന്മാർ നിമിയുടെ അപേക്ഷപ്രകാരം നേത്രങ്ങളിൽ ഇരുന്നുകൊള്ളുവാൻ അനുഗ്രഹിച്ചു. നിമി ഇരിക്കുന്നതിനാലാണ് ജീവജാലങ്ങൾ ഇന്നും ഇമകൾ അടയ്ക്കുകയും തുറക്കുകയും ചെയ്യുന്നത്.

നിമിത്തകാരണം, നിമിത്തഹേതു–കാര്യങ്ങൾക്കു മൂന്നു കാരണങ്ങൾ ഉള്ളതിൽ ഒന്ന്.

നിമിത്തകൃത്ത്-കാക്ക.

നിമിത്തജ്ഞ-വി. കാരണത്തെ അറിയുന്ന.

നിമിത്തജ്ഞാനം- കാരണത്തെ അറിയുക.

നിമിത്തം-പ്ര. കാരണം. വ. ലക്ഷ്യം, അടയാളം. ക്രീഡിച്ചെന്നിരിക്കുന്നത് എന്നർത്ഥം. ന. ലാക്ക്. ര. ലക്ഷണം, ശകുനം.

നിമിത്തമായിട്ട്-വി. കാരണമായിട്ട്.

നിമിഷൻ-വിഷ്ണു.

നിമിഷം-പ്ര. കണ്ണിമപ്പ്. വ. മാത്ര, കണ്ണുചിമ്മി മിഴിപ്പാൻ സാധിക്കുന്ന സമയം. ന. പുഷ്പങ്ങൾ ക്രയ്യുക.

നിമീല, നിമീലിക-പ്ര. കണ്ണിമയ്ക്കുക. വ. കണ്ണടയ്പ്പ്. ന. ചതിവ്.

നിമീലനം-പ്ര. മരണം. വ. കണ്ണിമയ്പ്പ്, കണ്ണടയ്പ്പ്. ന. മരണസമയം ഉള്ള കണ്ണടയ്പ്പ്. ര. ഗ്രഹണകാലം.

നിമീലിക-പ്ര. കണ്ണിമ. വ. വ്യാജം.

നിമീലിത-വി. പ്ര. നിമീലനംചെയ്ത, അടച്ച. വ. ഇരുട്ടിയ. ന. കാണാതായ. ര. അസ്തമിച്ച.

നിമീലിതാക്ഷ-വി. അടഞ്ഞകണ്ണുള്ള.

നിമൂലം-അ. വേരോളം.

നിമേയം-കൈമാററം, ഒന്നുകൊടുത്തു മറെറാന്നു വാങ്ങിക്കൽ.

നിമേഷകൃത്ത്-മിന്നൽ.

നിമേഷം-പ്ര. കണ്ണിമയ്ക്കുക. വ. കണ്ണിമയ്ക്കുന്നേടത്തോളം സമയം, മാത്ര, ക്ഷണനേരം.

അ, ഇ, ഉ എന്നിങ്ങനെയുള്ള ലഘ്വക്ഷരം ഉച്ചരിപ്പാൻ വേണ്ടി വരുന്ന സമയത്തിനു 'മാത്ര' എന്നു പേർ. ഇതേ സമയംകൊണ്ടു കണ്ണു ചിമ്മിമിഴിപ്പാൻ സാധിക്കുന്നതിനാൽ 'നിമേഷം' എന്നു പേരുണ്ടായി.

ന. കണ്ണടച്ചാൽ തുറക്കാൻ കഴിയാതെ വരുന്ന ഒരു നേത്രരോഗം.

നിമ്ന-വി. ആഴമുള്ള, താഴ്ചയുള്ള. നിമ്നം > <ഉന്നതം.

നിമ്നഗ-വി. ആഴത്തിലേക്കു പോകുന്ന

നിമ്നഗ-നദി, ആറ്. ചാലെടുത്തൊഴുകുന്നത് എന്നർത്ഥം.

നിമ്നത-ആഴം, താഴ്ച.

നിമ്നം-താഴ്ചയുള്ള പ്രദേശം. മററു പര്യായങ്ങൾ-ഗഭീരം, ഗംഭീരം. താഴ്ചയെ അഭ്യസിക്കുന്നത് എന്നു ശബ്ദാർത്ഥം.

നിമ്നാ-താണനിലം.

നിമ്നോന്നത-വി. ഉയർന്നു താണുമുള്ള.

നിമ്ലോചനി-വരുണന്റെ രാജധാനി.

നിംബതരു-മുരിക്ക്. നന്നായ്പ്പെടുന്നത് എന്നർത്ഥം. (മുൾമുരിക്ക്.)

പവിഴമല്ലി എന്നും കാണുന്നുണ്ട്. എന്റെ പരിശോധനയിൽ ഞാൻ അതോടു യോജിക്കുന്നില്ല.

നിംബപഞ്ചാംഗം-പഞ്ചനിംബം, വേപ്പിന്റെ സമൂലം.

'നിംബസ്യപത്രത്വക്പുഷ്പ
ഫലമൂലൈശ്ചവിമിശ്രിതൈഃ
പഞ്ചനിംബമിതിഖ്യാതം
സർവകുഷ്ഠഹരംപരം'
(അചി ച)

'നിംബവൃക്ഷസ്യപഞ്ചാംഗം
രക്തദോഷഹരംപരം
പിത്തംകണ്ഡുംവ്രണംകുഷ്ഠം
ദാഹശൈഥില്യനാശയേൽ'

നിംബബീജം-വേപ്പിൻകുരു.

നിംബം-വേപ്പുവൃക്ഷം. രോഗികൾക്ക സ്വാസ്ഥതയെ നൽകുന്നതു എന്നർത്ഥം.

നിം(ബൂ)ബൂകം-ജോനകനാരകം, വടകപ്പുളിനാരകം.

നിമ്മളം-സംശയം. (പ-മ)

നിമ്മിൽ-നിങ്ങൾ (രണ്ടുപേരും) തമ്മിൽ.

നിയത-വി. ൧. കീഴടക്കപ്പെട്ട. ൨. നിശ്ചയിക്കപ്പെട്ട. ൩. ഒതുക്കപ്പെട്ട ൪. ശ്രദ്ധയുള്ള. ൫. സ്ഥിരപ്പെടുത്തിയ.

നിയതം-ക്ഷണപ്ലം.

നിയതം-അ. ൧. ഇടവിടാതെ, സദാ, എല്ലായ്പ്പോഴും. ൨. നിശ്ചയമായിട്ട്.

നിയതി-൧. ദൈവം, ഈശ്വരൻ.

'മുട്ടാതെല്ലാം നിയതി മുറപോൽ'
(മയൂരസന്ദേശം)

൨. ഭാഗ്യം. ൩. പൂർവജന്മങ്ങളിൽ ചെയ്ത ശുഭാശുഭകർമ്മം. ൪. ശുഭകർമ്മം. അവരവർക്ക് അതാതു ഫലങ്ങളെ കൃത്യപ്പെടുത്തുന്നത് എന്നർത്ഥം. അതിനാലെ നിയമിക്കപ്പെടുന്നു എന്നുമാവാം. ൫. പൂർവജന്മകൃതമായ പുണ്യം. ൬. ദൈവശക്തിയുള്ള പ്രവൃത്തി. ൭. തലയിലെഴുത്ത്. വ്യ. നിയമം.

നിയതീച്ഛ-ദൈവമതം.

നിയന്തൃ-വി. നടത്തുന്ന.

നിയന്താവ്-൧. നടത്തുന്നവൻ, ൨. രക്ഷിതാവ്, നാഥൻ. ൩. തേർ തെളിക്കുന്ന സൂതൻ. രഥത്തെ വേണ്ടപ്പോലെ നിറുത്തുന്നവൻ എന്നർത്ഥം. ൪. ദൈവം. ൫. ശിക്ഷിക്കുന്നവൻ.

നിയന്ത്രണം-൧. നിയമംകൊണ്ടു തടുക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നതു. ൨. ബന്ധനം. ൩. പഥ്യമിരിപ്പ്.

നിയന്ത്രിക്ക-അടക്കുക.

നിയന്ത്രിത-വി. അടക്കപ്പെട്ട, ഒതുക്കപ്പെട്ട, കെട്ടപ്പെട്ട, നിയമിക്കപ്പെട്ട.

നിയമം-൧. അംഗീകാരം. ഇന്നപ്രകാരം എന്നു തീർച്ചപ്പെടുത്തൽ എന്നർത്ഥം, ൨. വ്രതം. ശാസ്ത്രത്താൽ ഇന്നയിന്ന വിധമെന്നു നിയമിക്കപ്പെട്ടതെന്നർത്ഥം. ൩. പതിവായിട്ടുള്ളത്. ൪. അനിത്യമായി ആഗന്തുകങ്ങളായ വസ്തുക്കളെക്കൊണ്ടു സാധിക്കേണ്ടതായിട്ടുള്ള കർമ്മം. പുരുഷനെ നിയമിക്കുന്നതെന്നർത്ഥം. ൫. സന്തോഷം, ശൗചം, തപസ്സ്, നിത്യകർമ്മം, ഈശ്വരസേവ ഇവ അഞ്ചും. ൬. കീഴടക്കുക. ൭. തടസ്സം ൮. ചട്ടം. ൯. ക്രമം ൧൦. നിശ്ചയം. ൧൧. ഏല്പ്പാട്, വാഗ്ദാനം. ൧൨. ആവശ്യം. ൧൩. കർത്തവ്യകർമ്മം. ൧൪. മനസ്സടക്കം. ൧൫. അഷ്ടാംഗയോഗത്തിലെ രണ്ടാമത്തേത്. ൧൬. പ്രതിജ്ഞ.

'ശൗചമിജ്യാതപോദാനം
സ്വാദ്ധ്യായോപസ്ഥനിഗ്രഹഃ
വ്രതമൌനോപവാസംച
സ്നാനം ചേതിയമാദശ'.

(മോക്ഷകാരണത്തിൽ നിയമിക്കുന്നതു (ഏർപ്പെടുത്തുന്നതു) നിയമം).

നിയമങ്ങൾ-ദിവസേന ചെയ്യേണ്ടുന്ന സന്ധ്യാവന്ദനാദികൾ.

(ശൌചം, ജപം, തീൎത്ഥാദിസ്നാനം, തപം, ഹോമം, ആതിഥ്യം, ശ്രദ്ധ, പരോപകാരകാംക്ഷ, സന്തോഷം, ഹരിപൂജ, ഗുരുസേവ, ദാനം ഇങ്ങിനെ നിയമങ്ങൾ ൧൨ വിധം).

നിയമനം-ഫ. ഏല്പ്പിടുത്തൽ, ഏല്പ്പാട്, ക്രമമാക്കൽ. വ. വെപ്പ്. ന. കീഴടക്കം, വണക്കം. ർ. ദമനം. ഇ. ക്രമം, ആ. കെട്ടുക.

നിയമനിഷ്ഠ-നിയമങ്ങളിലെ ഉറപ്പ്.

നിയമപഞ്ചകം-ശൌചം, സന്തോഷം, തപസ്സ്, സ്വാദ്ധ്യായം, ഈശ്വരപ്രണിധാനം.

നിയമവതി-തീണ്ടായിരിക്കുന്ന സ്ത്രീ, രജസ്വല.

നിയമവിധി-നിയമങ്ങളുടെ മുറ.

നിയമവെടി-പതിവായിട്ടുള്ള വെടി.

നിയമപത്രം-എഴുതിയ ഉടമ്പടി.

നിയമി-യോഗി, തപസ്വി.

നിയമിയ്ക്കാകിൽ-തടുക്കാഞ്ഞാൽ.

'സപദിനിയമിയ്ക്കായ്കിലെന്നാപ്തവാക്യം' (മയൂരസന്ദേശം).

നിയമിക്കുന്നു-ഫ. ഏല്പ്പിടുത്തുന്നു, ആക്കുന്നു. വ. നടത്തുന്നു. ന. ഭരിക്കുന്നു.

നിയമിത-വി. നിയമിക്കപ്പെട്ട, ക്രമമാക്കപ്പെട്ട, അടയ്ക്കപ്പെട്ട, ഭരിക്കപ്പെട്ട, കെട്ടപ്പെട്ട.

നിയാതനം-താഴ്ത്തുക (നിപാതനം എന്നതു നോക്കുക.)

നിയാമക-വി. ഫ. നടത്തുന്ന, ഭരിക്കുന്ന, കീഴടക്കുന്ന. വ. വഴികാണിക്കുന്ന.

നിയാമകൻ-ഫ. നടത്തുന്നവൻ. വ. തോണിയും കപ്പലും മററും നടത്തുന്നവൻ, ഭരണകൎത്താവ്. പോതത്തെക്കൊണ്ടു നടക്കുന്നവനെന്നൎത്ഥം. ന. തേർതെളിക്കുന്നവൻ.

(ജലയാനത്തിന്റെ നടുവിലുള്ള പാമരത്തിലും മററു് ഉയൎന്ന ഇടങ്ങളിലും സ്ഥിതിചെയ്തു് എതിരാളികളുടേയും ദുഷ്ടജന്തുക്കളുടേയും വരവിനെ നോക്കിയറിയുന്നവൻ എന്നും അൎത്ഥം കാണുന്നു)

നിയാമൻ-വള്ളക്കാരൻ.

നിയാമം-ഫ. അടക്കം. വ. വ്രതം.

നിയുക്ത-വി. നിയോഗിക്കപ്പെട്ട, പറഞ്ഞയക്കപ്പെട്ട.

നിയുതം-ഫ. നൂറായിരം, ലക്ഷം.

'ശതംസഹസ്രമയുതം
നിയുതം പ്രയുതം മതം'
സ്ത്രീ കോടിരൎബ്ബുദമിതി-
ക്രമാദ്ദശഗുണോത്തരം.

(രത്നാകരം)

വ. പത്തുലക്ഷം. ന. പതിനായിരം കോടി.

നിയുദ്ധം-ബാഹുയുദ്ധം, കൈകൊണ്ടുള്ള യുദ്ധം. തമ്മിൽ പിടികൂടിയ യുദ്ധം എന്നൎത്ഥം.

നിയോഗം-ഫ. കല്പന. വ. ഭ്രാതാവിന്റെ കളത്രത്തിൽ ഭ്രാതാവിന്റെ മരണശേഷം സന്തതിയുണ്ടാക്കാമെന്നു മനു മുതലായ സ്മൃതികാരന്മാർ തന്ന പ്രമാണമാണു്. ആ ക്രിയയ്ക്കു 'നിയോഗം' എന്നും ഇപ്രകാരം ജനിക്കുന്ന കുട്ടിക്കു 'ക്ഷേത്രജ'നെന്നും പേർ.

'ദേവരാദ്വാസപിണ്ഡാദ്വാസ്ത്രീയാ സമ്യങ്നിയുക്തയാ പ്രജേപ്സിതാധിഗന്തവ്യാസന്താനസ്യപരിക്ഷയേ' (മനു)

നിയോഗിക്കുന്നു-കല്പിക്കുന്നു, കല്പിച്ചയക്കുന്നു

നിയോജകം-(വ്യാകരണത്തിൽ) 'പ്രകാരം' എന്നതിലെ ഒരുവിധം

നിയോജനം-കല്പന.

നിയോജ്യ-വി. പറഞ്ഞയക്കപ്പെടേണ്ടുന്ന.

നിയോജ്യൻ-൧. ദാസൻ. പ്രവൃത്തികളിൽ നിയോഗിക്കപ്പെടുന്നവൻ എന്നൎത്ഥം. ഭൃത്യൻ. ൨. ശിഷ്യൻ.

നിയോദ്ധാ-കോഴി.

നിയോധകൻ-പോരാളി.

നിർ,നിഃ-അ. ൧. നിശ്ചയം. ൨. നിഷേധം.

നിര-൧. പന്തി, വരി. ൨. പുരയ്ക്കു പലക കൊണ്ടുള്ള ഭിത്തി, സൈന്യങ്ങളുടെ അണി. ൩. കൂട്ടം.

നിരക്ക്-ചില ചരക്കുകൾക്കു നടപ്പായിട്ടുള്ള വില.

നിരക്കണ്ണ്-കണ്ണിൻകൂട്ടം.

നിരക്കം-ഇരിക്കുന്ന സ്ഥിതിയിൽ മാറുക, ചന്തി കുത്തിയിരുന്നു നീങ്ങുക, നിരങ്ങുക.

നിരക്കവേ-അ. ൧. അണിയായി, വരയായി. ൨. നേരെ.

നിരക്കുന്നു-൧. നിരന്നു നില്ക്കയും മറ്റും ചെയ്യുന്നു. ൨. സമ്മതമാകുന്നു, ഇണങ്ങുന്നു, സന്ധിക്കുന്നു. ൩. സമമാകുന്നു. (സ. ക്രി. നിരത്തുന്നു).

നിരക്കുവരിയോല-ചരക്കുകളുടെ അന്നന്നു വില്ക്കുന്ന വിലയ്ക്കു വിവരം എഴുതിയ കണക്ക്.

നിരക്കെ-അ. പരക്കെ.

നിരക്ഷദേശം-സൂൎയ്യരശ്മി സദാ തുല്യമായും രാവും പകലും മിക്കവാറും തുല്യദീൎഘങ്ങളായുമിരിക്കുന്നതായി ഭൂമദ്ധ്യരേഖക്കടുത്ത ഭൂഭാഗം

നിരക്ഷരകുക്ഷി-ഒട്ടും വിദ്യാഭ്യാസമില്ലാത്തവൻ, എഴുത്തു പഠിച്ചിട്ടില്ലാത്തവൻ.

നിരങ്കുശ-വി. തടവില്ലാത്ത, സ്വാതന്ത്ര്യമുള്ള, സ്വയമേവ.

നിരങ്കുശത്വം-തടവില്ലായ്ക.

നിരഘ-വി. ൧. പാപമില്ലാത്ത. ൨. കുറ്റമില്ലാത്ത.

നിരങ്ങൽ-ചന്തികുത്തിയിരുന്നു നീങ്ങുക.

നിരങ്ങുന്നു-ഇരിക്കുന്ന സ്ഥിതിയിൽ മാറുന്നു, ഇരുന്നു നിരങ്ങുന്നു, (സ. ക്രി-നിരക്കുന്നു.)

നിരച്ചിൽ-പുരയുടെ നിര തൊടുക്കുക, നിരയ്ക്കൽ.

നിരജിന-വി. തോലില്ലാത്ത.

നിരഞ്ജന-വി. നിൎമ്മലതയുള്ള, തെളിവുള്ള.

നിരഞ്ജനൻ-ദൈവം.

നിഃ+അഞ്ജനൻ, അഞ്ജനം=(താൽപൎയ്യംകൊണ്ട്. മഷി=കളങ്കം) നിൎമ്മലൻ എന്നു സാരം.

രഞ്ജനയില്ലാത്തവൻ എന്നു വ്യാഖ്യാനിക്കുമ്പോൾ 'നിർ' എന്നതു ഉപസൎഗ്ഗയോഗത്തിൽ നിരഞ്ജനൻ എന്നു വന്നേക്കാം. നിക്കു അഭാവാൎത്ഥം താൽപൎയ്യം കൊണ്ടു കല്പിച്ചു ക്ലേശിക്കുന്നതായാൽ ആ അൎത്ഥവും ഗ്രാഹ്യംതന്നെ.

നിരഞ്ജനാ-൧. പൌൎണ്ണിമ. ൨. ദുൎഗ്ഗ.

നിരട്ട്-൧. കെട്ട്. ൨. വസ്ത്രത്തിന്റെ ഞൊട്ട് [illegible] കെട്ടുകൾ വളരെയുള്ള തുണി.

നിരത-വി. താൽപൎയ്യമുള്ള.

നിരതി-അധികമായ താൽപൎയ്യം, ആസ്ഥ,

നിരതിശയ-വി. എതിരില്ലാത്ത.

നിരത്തൽ-൧. സമമാക്കുക. ൨. ഇണക്കുക.

നിരത്ത്-രാജവീഥി, നടക്കാവ്.

നിരധ്വ-വി. വഴി തെറ്റിയ.

നിരനിരപ്പ്-തുല്യത.

നിരന്ത, നിരന്തക-വി. അന്തകനില്ലാത്ത, നാശമില്ലാത്ത.

നിരന്തണൻ-രാക്ഷസൻ.

നിരന്തര-വി. ൧. നിറഞ്ഞിരിക്കുന്ന, ഇടകൂടാതെ തിങ്ങിയ, ഇടതൂർന്ന ൨. ഇടവിടാതെ, എപ്പോഴുമുള്ള. ൩. മറവില്ലാത്ത. ൪. ഭേദമില്ലാത്ത.

നിരന്തരം-ഇടതൂർന്നതു.

നിരന്തരാളം-ഇടതൂർന്നതു.

നിരപത്രപ-വി. ൧. ലജ്ജയില്ലാത്ത. ൨. ധൈര്യമുള്ള.

നിരപരാധൻ-കുറ്റം ചെയ്യാത്തവൻ.

'നിരപരാധനായ രാമൻ'

(കേരളവർമ്മരാമായണം)

നിരപരാധം-കുറ്റമില്ലായ്ക.

നിരപലക-പുരയ്ക്കും മറവും നിരപണിയുന്നതിനായിട്ടും പണിതതായിട്ടുമുള്ള മരപ്പലക.

നിരപ്പ്-സമം, ഒപ്പം, ചേർച്ച.

നിരപ്പൻ-ചീപ്പ്.

നിരപ്പാകുന്നു-൧. സമമാകുന്നു. ൨. തമ്മിൽ ചേർച്ചയാകുന്നു. ൩. മിനുസമാകുന്നു. (സ. ക്രി. നിരപ്പാക്കുന്നു.)

നിരപ്പുകേട്- നീരസം, യോജിപ്പില്ലായ്ക, തമ്മിൽ സമ്മതമില്ലായ്ക.

നിരപ്പെ-അ. നടപ്പായിട്ട്, എല്ലാടവും.

നിരംബര-വി. നഗ്നമായ.

നിരയം- നരകം, ശുഭാവഹവിധിയില്ലാത്തത്.

നിരയുന്നു-നിരതൊടുക്കുന്നു. (കാ. ക്രി. നിരയ്ക്കുന്നു, നിരപ്പിക്കുന്നു.)

നിരർഗ്ഗള-വി. ൧. തടവില്ലാത്ത. അർഗ്ഗള (പ്രതിബന്ധം) ഇല്ലാത്തത് എന്നർത്ഥം. മറ്റൊരു പര്യായം=അബാധം. ൨. സംഖ്യയില്ലാത്ത.

നിരർത്ഥ(ക)-വി. അർത്ഥമില്ലാത്ത, പ്രയോജനമില്ലാത്ത.

നിരർത്ഥകൻ-വിഡ്ഢി.

നിരവ്-നേർവര.

നിരവഗ്രഹ-വി. ൧. തന്നിഷ്ടമായുള്ള. ൨. സുഭിക്ഷമായുള്ള. ൩. പ്രതിബന്ധമില്ലാത്ത.

നിരവഗ്രഹൻ-സ്വതന്ത്രൻ. പ്രതിബന്ധമില്ലാത്തവൻ എന്നർത്ഥം.

നിരവദ്യ-വി. നിർദ്ദോഷമായ.

നിരവധി-വി. അവധിയില്ലാത്ത.

നിരവധികം-അസംഖ്യം.

നിരവയവം-൧. രൂപകം എന്ന അലങ്കാരത്തിൽ ഒരു വിധം. ൨. അവയവമില്ലാത്തത്.

നിരവശേഷം-വി. ശേഷിപ്പില്ലാതെ, ഒട്ടുക്ക്, മുഴുവനും, പൂർണ്ണമായ.

നിരവഹാനി(ലി)കാ-വേലി, വെളിയിലെ ചുവര്.

നിരവ്യയ-വി. നിത്യമായ പദ്മ.

നിരഷ്ട-വി. ൧. ചിതറിപ്പോയ. ൨. ആട്ടിക്കളഞ്ഞ.

നിരഷ്ടം- വി. ഇരുപത്തുനാലുവയസ്സായ കുതിര.

നിരസന-വി. നിരസിക്കുന്ന, തള്ളിക്കളയുന്ന, ഇടിച്ചുപറയുന്ന.

നിരസനം-നിഷേധം, തള്ളൽ, നിന്ദ, ഇടിച്ചുപറക. നിരസിക്കുക എന്നർത്ഥം.

നിരസം-രസമില്ലായ്ക.

നിരസിക്കുന്നു-നിഷേധിക്കുന്നു, നിന്ദിക്കുന്നു, തള്ളുന്നു.

നിരസ്ത-വി. ൧. നിരസിക്കപ്പെട്ട, നിഷേധിക്കപ്പെട്ട. ൨. എറിയപ്പെട്ട. ൩. എയ്യപ്പെട്ട. ൪. ഉഴറിപ്പാടപ്പെട്ട.

നിരസ്തം-മ. ബദ്ധപ്പെട്ടു പറയുന്നവാക്ക്. മറെറാരു പൎയ്യായം- 'ത്വരിതോദിതം'.
നിരസ്തം എന്നാൽ ബദ്ധപ്പാടുകൊണ്ടു ഉപേക്ഷിക്കപ്പെട്ട അക്ഷരപദങ്ങളോടു കൂടിയതു് എന്നൎത്ഥം. ൨. തൊടുത്തുവിട്ട അമ്പ്. അയയ്ക്കപ്പെട്ടതു് എന്നൎത്ഥം.

നിരഹംകാരം-അഹങ്കാരമില്ലായ്ക.

നിരാകരണം-ധിക്കാരം, ഉപേക്ഷ.

നിരാകരിക്കുന്നു-ഉപേക്ഷിക്കുന്നു, നിരസിക്കുന്നു.

നിരാകരിഷ്ണു-വി. നിരാകരിക്കുന്ന.

നിരാകരിഷ്ണു-ഉപേക്ഷിക്ക ശീലമായിട്ടുള്ളവൻ. മറെറാരു പൎയ്യായം-ക്ഷിപ്നു (ക്ഷിപ്ണു).

നിരാകാര-വി. ആകൃതിയില്ലാത്ത.

നിരാകാരൻ-ദൈവം.

നിരാകാരം-തള്ളൽ, ആക്ഷേപം.

നിരാകാശ-മ. സ്ഥലം നിറഞ്ഞ. ൨. മതിയായ സ്ഥലം (ഇടം) ഇല്ലാത്ത.

നിരാകുല-വി. ആകുലം കൂടാത്ത.

നിരാകൃത-വി. മ. നിരാകരിക്കപ്പെട്ട, തള്ളപ്പെട്ട. ൨. നിന്ദിക്കപ്പെട്ട. ൩. കളയപ്പെട്ട.

നിരാകൃതി-വി. മ. ആകൃതിയില്ലാത്ത, രൂപമില്ലാത്ത. ൨. വേദം നല്ലവണ്ണം പഠിച്ചിട്ടില്ലാത്ത, വേദാദ്ധ്യയനമില്ലാത്ത.

നിരാകൃതി-മ. ഉപേക്ഷ. ൨. നിന്ദ.

നിരാക്രന്ദ-വി. കരയാത്ത.

നിരാഗ-വി. രാഗമില്ലാത്ത, വികാരശൂന്യമായ.

നിരാഘാട-വി. അതിൎത്തിയില്ലാത്ത.

നിരാചാര-വി. ആചാരമില്ലാത്ത.

നിരാതങ്ക-വി. മ. ഭയമില്ലാത്ത. ൨. രോഗമില്ലാത്ത.

നിരാതപ-വി. മ. ചൂടില്ലാത്ത. ൨. വെയിലില്ലാത്ത.

നിരാദര-വി. ആദരവില്ലാത്ത.

നിരാദിക-വി. ആദിയില്ലാത്ത, ഈശ്വരത്വമുള്ള.

നിരാദേശം-കടം മുഴുവൻ വീട്ടുക.

നിരാധാര-വി. ആധാരമില്ലാത്ത, അടിയിൽ താങ്ങില്ലാത്ത.

നിരാനന്ദ-വി. ആനന്ദം (സന്തോഷം) ഇല്ലാത്ത.

നിരാമം-മ. ഒരു നേത്രരോഗം.
ചൊറിച്ചിൽ, കണ്ണുകൾക്കു മന്ദമായ വേദന മുതലായതുണ്ടായിരിക്കും.
൨. ഒരുവക ജ്വരം.
ജ്വരം തുടങ്ങി ഏഴു കഴിഞ്ഞാൽ അതിനു നിരാമജ്വരമെന്നു പേർ.

നിരാമയ-വി. മ. ദുഃഖമില്ലാത്ത, പരിശുദ്ധമായ. ൨. രോഗം മാറി സുഖപ്പെട്ട.

നിരാമാല്യ-വ്ളൂർമരം.

നിരാലംബ-വി. ആശ്രയമില്ലാത്ത.

നിരാലംബാ-ആകാശമാഞ്ചി.

നിരാശ-വി. ആശയില്ലാത്ത, ആഗ്രഹമില്ലാത്ത.

നിരാശ്രയ-വി. സഹായമില്ലാത്ത.

നിരാസം-നിരസനം, നിഷ്കാസനം.

നിരാഹാര-വി. ഭക്ഷിക്കാത്ത.

നിരിംഗിണീ (നീ)-മൂടുപടം.

നിരീക്ഷണം-നല്ലവണ്ണമുള്ള നോട്ടം.

നിരീക്ഷിക്കുന്നു-നല്ലവണ്ണം നോക്കുന്നു.

നിരീക്ഷിത-വി. നോക്കപ്പെട്ട, കാണപ്പെട്ട.

നിരീശം, നിരീഷം-കൊഴു. (കരിയറ യുടെ പേരെന്നും അഭിപ്രായമുണ്ട്.)

നിരീശ്വര-വി. ഈശ്വരൻ ഇല്ലെന്നുള്ള, നാസ്തികമായ.

നിരീഹ-വി. ഒന്നിലും ഇച്ഛയില്ലാത്ത, ആഗ്രഹമില്ലാത്ത.

നിരീഹത, നിരീഹത്വം-ആഗ്രഹമില്ലായ്ക.

നിരുക്ത-വി. പറയപ്പെട്ട, വിസ്തരിച്ചു പറയപ്പെട്ട.

നിരുക്തം-൧. ആറുശാസ്ത്രങ്ങളിൽ ഒന്ന്. ൨. വിവരണം.

നിരുക്തം എന്ന വേദാംഗം വേദത്തിലെ കഠിനപദങ്ങളുടെ വ്യാഖ്യാനം കൊടുക്കുന്ന ഒരു നിഘണ്ടു ആകുന്നു.

നിരുക്തി-വേദാംഗം.

നിരുച്ഛ്വാസ-വി. ശ്വാസമില്ലാത്ത.

നിരുത്സവ-വി. ഉത്സവമില്ലാത്ത.

നിരുൽസാഹ-വി. ഉൽസാഹമില്ലാത്ത.

നിരുൽസുക-വി. പ്രതിപത്തിയില്ലാത്ത.

നിരുതി-നിരൃതി.

നിരുത്തര-വി. ഉത്തരമില്ലാത്ത.

നിരുദക-വി. ജലമില്ലാത്ത.

നിരുദ്ധ-വി. ൧. തടുക്കപ്പെട്ട. ൨. പാറാവിലാക്കപ്പെട്ട.

നിരുദ്ധഗുദം-ഒരു ക്ഷുദ്രരോഗം.

ഈ രോഗത്തിൽ മലം വളരെ പണിപ്പെട്ടു പോകും.

നിരുദ്ധപ്രകാശം-ഒരു ക്ഷുദ്രരോഗം.

ഈ രോഗത്തിൽ മൂത്രം വേദനയോടുകൂടി തുള്ളിതുള്ളിയായി വീഴും.

നിരുദ്ധി-നിരോധം.

നിരുദ്യോഗ-വി. കാരണമില്ലാത്ത.

നിരുപദ്രവ-വി. ഉപദ്രവമില്ലാത്ത

നിരുപധി-വി. ചതിവില്ലാത്ത, കപടമില്ലാത്ത, നേരമാർഗ്ഗമുള്ള.

നിരുപപ്ലവ-വി. നാശമില്ലാത്ത.

നിരുപമ-വി. തുല്യമില്ലാത്ത.

നിരുപേക്ഷ-ഉപേക്ഷയില്ലായ്ക.

നിരൂഢ-വി. സ്വായത്തമായുള്ള, അന്തർഭവിച്ചു നിൽക്കുന്ന.

നിരൂപണം-൧. വിചാരം. ൨. നിശ്ചയം. ൩. കാഴ്ച.

നിരൂപിക്കുന്നു-വിചാരിക്കുന്നു.

നിരൂപിത-വി. വിചാരിക്കപ്പെട്ട.

നിരൂഹണം-൧. നിർണ്ണയം. ൨. എണ്ണ കൂടാത്ത വസ്തിപ്രയോഗം.

നിരൃണാ-അവകാശപ്പെടാത്തതു്.

നിരൃതി-൧. ലോകത്തിന്റെ തെക്കുപടിഞ്ഞാറെ കോണിലുള്ള ദിക്പാലകൻ. രാക്ഷസന്മാരുടെ പതി. ൨. ജീർണ്ണത, നാശം. ൩. ആപത്തു്, ശാപം. ൪. നരകദേവത, ജ്യേഷ്ഠാഭഗവതി, അലക്ഷ്മി. കൃപയില്ലാത്തതു്, സുഖമില്ലാത്തതു്, സന്മാർഗ്ഗത്തിൽ നിന്നു ഒഴിഞ്ഞതു് ഇങ്ങനെ ശബ്ദാർത്ഥം.

നിരൃതി എന്നതിനു മരണം എന്നർത്ഥം കാണുന്നു. അധർമ്മത്തിന്റെ ഭാര്യയാണെന്നും പുത്രിയാണെന്നും കൂടി പറയപ്പെടുന്നുണ്ടു്.

നിരൃതിക്കോൺ - തെക്കുപടിഞ്ഞാറെ ദിക്കു്.

നിരോധം, നിരോധനം-൧. തടവു്. ൨. വിരോധം. ൩. അടച്ചു. ൪ ഉപദ്രവം. ൫. വിനാശം ൬ അപ്രിയം. ൭. ഇച്ഛാഭംഗം.

നിരോധിക്കുന്നു-തടുക്കുന്നു, നഗരത്തിന്റെ നാലും ചുററും സൈന്യങ്ങൾ വളയുന്നു.

നിർഗ്ഗത-വി. പുറപ്പെട്ട.

നിർഗ്ഗതി-വി. ഗതിയില്ലാത്ത.

നിർഗ്ഗതി-ദാരിദ്ര്യം, ഗതികേടു്.

നിൎഗ്ഗന്ധ-വി. മണമില്ലാത്ത.

നിൎഗ്ഗന്ധനം-കൊല, ഹിംസ.

നിൎഗ്ഗന്ധപുഷ്പി-ഇലവു്.

നിൎഗ്ഗന്ധം-വെൺചന്ദനം.

നിൎഗ്ഗമ(നം)-പുറപ്പാടു്.

നിൎഗ്ഗമിക്കുന്നു-പുറപ്പെടുന്നു, പോകുന്നു.

നിൎഗ്ഗവ്-വി. ഗൎവ്വമില്ലാത്ത.

നിൎഗ്ഗവാക്ഷ-വി. ജനലില്ലാത്ത.

നിൎഗ്ഗുണ്ഡി(ണ്ഡീ)-പു. കരിനൊച്ചി. വ. നൊച്ചി.

നിൎഗ്ഗുണ-വി. ഗുണമില്ലാത്ത

നിൎഗ്ഗുണത്വം-ഗുണമില്ലായ്ക.

നിൎഗ്ഗുണൻ-ദൈവം. മായാസംബന്ധമായ ഗുണമില്ലാത്തവൻ എന്നൎത്ഥം.

നിൎഗ്ഗുണി-പു. കരിനൊച്ചി. വ. ചെമന്തി

നിൎഗ്ഗുണ്ഡി-പു. വെളുത്ത നൊച്ചി. വ. താമരക്കിഴങ്ങു്. ന. ചെമന്തി.

നിൎഗ്ഗൌരവ-വി. ഗൌരവമില്ലാത്ത.

നിൎഗ്രന്ഥൻ-ബുദ്ധിശൂന്യൻ.

നിൎഗ്രന്ഥ-വി. കെട്ടഴിഞ്ഞ.

നിൎഗ്രന്ഥകൻ-സമൎത്ഥൻ.

നിൎഗ്രന്ഥനം-കൊല, ഹിംസ.

നിൎഘടം-പു. കൂട്ടം. വ. സൂചീപത്രം. ന. ജനങ്ങളുള്ള ചന്ത.

നിൎഘാതം-ഇടിമുഴക്കം.

നിൎഘൃണ-വി. പു. ദയയില്ലാത്ത. വ. സ്മരണയില്ലാത്ത, നന്ദികെട്ട.

നിൎഘൃണത-പു. ദയയില്ലായ്ക. വ. സ്മരണയില്ലായ്ക, നന്ദികേടു്.

നിൎഘോഷം-പു. ഒച്ച. വ. ഒച്ചയില്ലായ്ക. ന. ശാന്തമായ.

നിൎജ്ജനദേശം-മനുഷ്യരില്ലാത്ത ദിക്കു്.

നിൎജ്ജനം-വി. ജനമില്ലാത്ത.

നിൎജ്ജയം-തോൽവി.

നിൎജ്ജര-വി. പു. ജരയില്ലാത്ത. വ. മരണമില്ലാത്ത, നാശമില്ലാത്ത.

നിൎജ്ജരദീൎഘികാ-ആകാശഗംഗ.

നിൎജ്ജരൻ-ദേവൻ. വാൎദ്ധക്യമില്ലാത്തവൻ എന്നൎത്ഥം.

നിൎജ്ജരാ-പു. ചിററമൃതു്. വ. നിലപ്പന.

നിൎജ്ജരാരി-അസുരൻ

നിൎജ്ജരേന്ദ്രൻ-ദേവേന്ദ്രൻ.

നിൎജ്ജരൌഘം-ദേവക്കൂട്ടം.

നിൎജ്ജലം-വി. വെള്ളമില്ലാത്ത.

നിൎജ്ജാതം-വി. കണ്ണപ്പെട്ട, വന്ന.

നിൎജ്ജിത-വി. ജയിക്കപ്പെട്ട.

നിൎജ്ജിതേന്ദ്രിയ-വി. ഇന്ദ്രിയങ്ങളെ ജയിച്ച.

നിൎജ്ജിഹ്വം-തവള.

നിൎജ്ജീവ-വി. ചത്ത, മോഹാലസ്യമോ ഭയമോ നിമിത്തം ചത്തപോലെ കിടക്കുന്ന.

നിൎജ്ജ്വര-വി. പനിയില്ലാത്ത.

നിൎഝരം-പു. അരിവിഴാറു്, ചൊരുക്കു, ഉറവു്. വ. ഉററുകുഴി. ക്രമത്തിൽ കുറഞ്ഞു കുറഞ്ഞു വരുന്നതെന്നൎത്ഥം.

നിൎഝരി, നിൎഝരിണി-അരുവിയാറു്, നദി.

നിൎണ്ണയപാദം-തീൎപ്പു്, വിധി.

നിൎണ്ണയ(നം)-നിശ്ചയം, നിശ്ചയജ്ഞാനം (നിർ+നയം) ബുദ്ധിയുടെ മറകളെ നല്ലവണ്ണം നയിക്കുന്നതു് എന്നൎത്ഥം.

നിശ്ചയമുണ്ടാകണമെങ്കിൽ ബുദ്ധിയുടെ പരമകാഷ്ഠയിൽ പ്രവേശം സിദ്ധിക്കണമല്ലോ.

നിൎണ്ണയിക്കുന്നു-നിശ്ചയിക്കുന്നു.

നിൎണ്ണയനം-നിശ്ചയം.

നിൎണ്ണിക്തം-വി. തെളിയിക്കപ്പെട്ട, ചളികളഞ്ഞു ശുദ്ധിവരുത്തിയ.

നിൎണ്ണീത-വി. നിശ്ചയിക്കപ്പെട്ട.

നിൎണ്ണേകം-പു. കഴുകുക, ശുദ്ധിയാക്കുക. ൨. സ്നാനം.

നിൎണ്ണേജകൻ- അലക്കുകാരൻ. വസ്ത്രങ്ങളുടെ ശുദ്ധിവരുത്തുന്നവൻ എന്നൎത്ഥം. മറ്റൊരു പൎയ്യായം-രജകൻ.

നിൎണ്ണേജനം-പു. അലക്ക്, കഴുകൽ ൨, പാപനിവൃത്തി, പ്രായശ്ചിത്തം.

നിൎദ്ദഗ്ദ്ധ-വി. ൧. എരിച്ച. ൨. എരിക്കാത്ത. ൩. ദഹിച്ച, ദഹിപ്പിക്കപ്പെട്ട.

നിൎദ്ദട(ഡ)-വി. ൧. ദയയില്ലാത്ത. ൨. അസൂയയുള്ള ൩. തലക്കു ലഹരിയുള്ള ൪. പ്രയോജനമില്ലാത്ത.

നിൎദ്ദയ-വി. കരുണയില്ലാത്ത.

നിൎദ്ദര-വി. ൧. കടുപ്പമുള്ള. ൨. ലജ്ജയില്ലാത്ത. ൩. കനിവില്ലാത്ത

നിൎദ്ദരി-പു. ഗുഹ. ൨. വെള്ളച്ചാട്ടം.

നിൎദ്ദലനം-പു. പിളൎക്കുക, ഉടയ്ക്കുക. ൨. നശിപ്പിക്കുക.

നിൎദ്ദശ-വി. പത്തുനാളുചെന്ന.

നിൎദ്ദാരിത-വി. ൧. കീറിയ. ൨. പിളൎന്ന. ൩. ചീന്തപ്പെട്ട. ൪. പിളൎക്കപ്പെട്ട.

നിൎദ്ദിഗ്ദ്ധ-വി. ൧. പുഷ്ടിയുള്ള. ൨. പൂശിയ, പുരട്ടിയ.

നിൎദ്ദിഷ്ട-വി. ൧. കല്പിച്ചയക്കപ്പെട്ട, അയക്കപ്പെട്ട. ൨. ചൂണ്ടിക്കാണിക്കപ്പെട്ട. ൩. വിശേഷാൽ ചൊല്ലപ്പെട്ട, വകതിരിക്കപ്പെട്ട. ൪. വിവരിക്കപ്പെട്ട. ൫. സ്ഥാപിക്കപ്പെട്ട.

നിൎദ്ദേവത്വം-ദേവന്മാർ ഇല്ലാതുള്ള സ്ഥിതി.

നിൎദ്ദേശകം-(വ്യാകരണത്തിൽ) 'പ്രകാരം' എന്നതിൽ ഒരുവിധം.

നിൎദ്ദേശം-പു. ആജ്ഞ, കല്പന ഇന്നിന്ന പ്രകാരമെന്നു ഉപദേശിക്കപ്പെടുന്നതെന്നൎത്ഥം. ൨. ചൂണ്ടിക്കാണിക്ക. ൩. ഉപദേശം. ൪. വ്യവസ്ഥിതി. ൫ അന്തികം, സമീപസ്ഥലം. ൬. വകതിരിവ്. ൭. വിവരണം. ൮. സ്ഥാപനം.

നിൎദ്ദേശികവിഭക്തി-പ്രഥമവിഭക്തി.

നിൎദ്ദേശിക്കുന്നു-കല്പിക്കുന്നു, പ്രത്യേകമായിട്ടു ചൂണ്ടിക്കാണിക്കയോ പറകയോ ചെയ്യുന്നു.

നിൎദ്ദേഷ്ടാവ്-കാണിക്കുന്നവൻ, നിൎദ്ദേശിക്കുന്നവൻ.

നിൎദ്ദോഷ-വി. ദോഷമില്ലാത്ത, കുറ്റമില്ലാത്ത.

നിൎദ്ദോഷി-ദോഷമില്ലാത്തവൻ.

നിൎദ്ദോഷിണി-ദോഷമില്ലാത്തവൾ.

നിൎദ്ധന-വി ധനമില്ലാത്ത.

നിൎദ്ധാര(ണ)ം-പു നിശ്ചയം. ൨. വകതിരിപ്പ്(വ്).

നിൎദ്ധാരിത-വി. തിരിച്ചറിയപ്പെട്ട.

നിൎദ്ധാൎയ്യ-വി. ൧. ധീരതയുള്ള. ൨. ഉത്സാഹമുള്ള.

നിൎദ്ധാൎയ്യൻ-ദുഃഖാദികളിൽ യാതൊരു ഭാവഭേദവുമുണ്ടാകാത്ത ഏകാഗ്രതയോടെ കൎത്തവ്യകൎമ്മങ്ങളെ യഥാവസരം ചെയ്യുന്നവൻ. നിൎവ്വാൎയ്യൻ എന്നതിന്റെ പാഠം.

നിൎദ്ധാല്യ-വി. ൧. ധീരതയുള്ള ൨. ഉത്സാഹമുള്ള.

നിൎദ്ധൂത-വി. ൧. ത്യജിക്കപ്പെട്ട. ൨. കടയപ്പെട്ട, ഇളക്കപ്പെട്ട ൩. ഉടയ്ക്കപ്പെട്ട. ൪. എറിയപ്പെട്ട.

നിൎദ്ധൂതൻ-മിത്രങ്ങളും ബന്ധുക്കളും ഉപേക്ഷിച്ച ഒരുവൻ.

നിൎദ്ധൂമം-വി. പുകയില്ലാത്ത.

നിൎദ്ധൂളി-തീരെ (നന്നായി) പൊടിയായ

നിൎദ്ധൌത-വി. ൧ നന്നായി വെളുപ്പിക്കപ്പെട്ട. ൨. കഴുകപ്പെട്ട.

നിൎദ്വന്ദ്വൻ-ഈശ്വരൻ, രണ്ടെന്നില്ലാത്തവൻ (പരമാത്മാവൊന്നല്ലാതെ ലോകത്തിൽ രണ്ടാമതായി ഒന്നുംതന്നെ ഇല്ലെന്നുള്ളവൻ).

നിൎന്നിമേഷം-മീൻ. കണ്ണടെയ്ക്കാത്തതു എന്നു വ്യുൽപ്പത്തി.

നിൎബ്ബന്ധം-൧ കൂടിയെ കഴിയു എന്നു ഞെരുങ്ങിപ്പറക. ൨. വഴക്ക്. ൩. ശാഠ്യം. ൪. അലട്ട്, മുട്ടിപ്പ്.

നിൎബ്ബന്ധിക്കുന്നു - ഞെരുങ്ങിപ്പറയുന്നു, സിദ്ധാന്തിക്കുന്നു.

നിൎബ്ബന്ധിതം-നിൎബ്ബന്ധിക്കപ്പെട്ടതു്.

നിൎബ്ബാധ-വി. ഉപദ്രവം കൂടാത്ത.

നിൎഭഗ്ന-വി. ഒടിച്ച, തകൎത്ത.

നിൎഭദ്ര-വി. ഉറപ്പുള്ള.

നിൎഭത്സനം(നാ)-൧. ചീത്തവാക്ക്, അപകാരശബ്ദങ്ങളെക്കൊണ്ടു ഭയത്തെ ജനിപ്പിക്കുക, നിന്ദിച്ചു പറക, നിന്ദ. ൨. കറുത്ത അരക്ക്.

നിൎഭത്സിക്കുന്നു-ശകാരിക്കുന്നു, നിന്ദിക്കുന്നു

നിൎഭത്സിത-വി നിന്ദിക്കപ്പെട്ട.

നിൎഭയ-വി. ഭയമില്ലാത്ത.

നിൎഭര-വി. അധികമായ, പെരുകിയ.

നിൎഭരം-അ. ഏറ്റവും.

നിൎഭാഗ്യ-വി ഭാഗ്യമില്ലാത്ത.

നിൎഭാസൻ-ശോഭിക്കുന്നവൻ.

നിൎഭിന്ന-വി. ഒടിക്കപ്പെട്ട, നാശമാക്കപ്പെട്ട, ഉലയ്ക്കപ്പെട്ട.

നിൎഭുഗ്ന-വി. ൧. വളയ്ക്കപ്പെട്ട. ൨. വിരൂപമാക്കപ്പെട്ട ൩. നേരെയുള്ള

നിൎഭേദം-വി. ഭേദമില്ലാതെ, നിഷ്പക്ഷപാതമായി.

നിൎമ്മഗ്നൻ-നിശ്ശേഷം മുങ്ങിയവൻ.

'നിൎമ്മഗ്നനായ്ക്കണ്ടു വിസ്മയം തേടിനാൻ'. (രാമായണം)

നിൎമ്മത്സരത-തമ്മിൽ മത്സരമില്ലായ്ക.

നിൎമ്മത്സരൻ-മത്സരമില്ലാത്തവൻ.

നിൎമ്മത്സരം-തമ്മിൽ മത്സരമില്ലാതെ.

നിൎമ്മദ-വി. അഹംകാരമില്ലാത്ത.

നിൎമ്മദൻ-൧. മദമില്ലാത്തവൻ. ൨. മദം അടങ്ങിയ ആന.

നിൎമ്മഥ്യാ-പവിഴക്കൊടി.

നിൎമ്മന്ഥദാരു-അരണി.

നിൎമ്മമ-വി. ൧. ഒന്നിലും ആഗ്രഹമില്ലാത്ത, ൨. സ്നേഹമില്ലാത്ത.

നിൎമ്മൎയ്യാദ, നിൎമ്മൎയ്യാദം-വി. അപമൎയ്യാദ, ക്രമക്കേട്.

നിൎമ്മല-വി. ൧ ദോഷമില്ലാത്ത ൨. അഴുക്കില്ലാത്ത, ചെളിയില്ലാത്ത ൩. പാപമില്ലാത്ത. ൪. തെളിഞ്ഞ.

നിൎമ്മലത-൧ ദോഷമില്ലായ്ക. ൨. പാപമില്ലായ്ക. ൩. തെളിവ്, അഴുക്കില്ലായ്ക.

നിൎമ്മലൻ-൧ പരിശുദ്ധൻ. ൨ അലക്കുന്നവൻ.

നിൎമ്മലം-൧. പരിശുദ്ധം. ൨. നിൎമ്മാല്യം.

നിൎമ്മലോപലം-സ്ഫടികം.

നിൎമ്മാണം-൧. സൃഷ്ടി, ഉണ്ടാക്കുക. ൨. നഗ്നഭാവം (നിൎമ്മാനം) ൩. മൎയ്യാദകെട്ട പ്രവൃത്തി.

നിൎമ്മാനി-വി ദരിദ്രതയുള്ള.

നിൎമ്മാതാ(വ്)-ഉണ്ടാക്കുന്നവൻ, നിൎമ്മിക്കുന്നവൻ.

നിൎമ്മാൎജ്ജനം തൂത്തും തുടച്ചും വൃത്തിയാക്കുക

നിൎമ്മായ-വി. വ്യാജമില്ലാത്ത.

നിൎമ്മാല്യം-തലേദിവസം പൂജിച്ച പൂവും മററും.

നിൎമ്മാല്യാ-ജോനകപ്പുല്ല്.

നിൎമ്മിക്കുന്നു-ഉണ്ടാക്കുന്നു.

നിൎമ്മിത-വി. ഉണ്ടാക്കപ്പെട്ട, നിൎമ്മിക്കപ്പെട്ട.

നിൎമ്മിതി-ഉണ്ടാക്കുക, സൃഷ്ടി.

നിർമ്മുക്ത-വി. ൧. വിടുവിക്കപ്പെട്ട ൨. ഉപേക്ഷിക്കപ്പെട്ട.

നിർമ്മുക്തൻ-൧. വിടുവിക്കപ്പെട്ടവൻ. ൨. ഉപേക്ഷിക്കപ്പെട്ടവൻ, ൩. പടം കഴിച്ച പാമ്പ്, വളയഴിച്ച പാമ്പ്. നിശ്ശേഷമായും മോചിക്കപ്പെട്ട (കഞ്ചുകത്തോടു കൂടിയ)വൻ എന്നൎത്ഥം.

നിർമ്മുക്തം-൧. വിടുവിക്കപ്പെട്ടതു്. ൨ ഉപേക്ഷിക്കപ്പെട്ടതു്. ൩. വളയഴിച്ച പാമ്പ്.

നിർമ്മുക്തി-൧. സ്വാതന്ത്ര്യം. ൨. മോചനം.

നിൎമ്മൂല-വി ചുവടില്ലാത്ത, കാരണമില്ലാത്ത.

നിൎമ്മൂലനം-വേരോടെ പറിച്ചുകളക, നശിപ്പിക്കുക.

നിൎമ്മൂലനാശം-വംശച്ഛേദം, ചുവടേ നശിക്കുക.

നിൎമ്മൂലം-അ. അശേഷം, ഒന്നൊഴിയാതെ.

നിൎമ്മോകം-പാമ്പിൻപടം, പാമ്പിൻവള (ചട്ട). നിശ്ശേഷമായും മോചിക്കപ്പെടുന്നതു് (വിടപ്പെടുന്നതു്) എന്നൎത്ഥം.

നിൎയ്യാണം-൧. മരണം. ൨. മോക്ഷം. ൩. ആനയുടെ കണ്ണിനടുത്ത ഒരു മൎമ്മം (കടക്കൺ പ്രദേശം) ൪. ഗമനം.

നിൎയ്യാതനം-൧. പകവീട്ടുക, വൈരശുദ്ധി (ഇങ്ങോട്ടു ചെയ്ത ഉപദ്രവത്തിന്നു തക്കവിധം അങ്ങോട്ടു പകരം വീട്ടുക). ൨ ദാനം. ൩. കൊല്ലുക. ൪. നിക്ഷേപം കൊടുക്കുക. ൫. കടം വീട്ടുക ൬. സൂക്ഷിപ്പാൻ തന്ന സാധനം ഉടമസ്ഥന്നു മടക്കിക്കൊടുക്കുക. പകരം വീട്ടുക എന്നു ശബ്ദാൎത്ഥം. ൭. കന്നുകാലികളെ കെട്ടുന്ന കയറ്. ൮. ഇരിമ്പ്.

നിൎയ്യാതം-നിൎഗ്ഗതം, പോയതു്.

'വളകളിടവിടാതശ്രുനിൎയ്യാതമായി'
(അമരുകശതകം)

നിൎയ്യാതി-നിൎഗ്ഗമനം, ഒരു സ്ഥലത്തുനിന്നുള്ള പുറപ്പാട്.

നിൎയ്യാപണം-പുറത്താക്കുക, ആട്ടിക്കളക.

നിൎയ്യാമൻ-തോണിക്കാരൻ.

നിൎയ്യാസം-൧. കഷായം. ൨. വല്ല വൃക്ഷത്തിന്റെയും പശ. ൩. കറ. ൪ നീര് (ചാറ്). ഒരു ഔഷധത്തിന്നും ഈ പേർ പറയുന്നു.

നിൎയ്യൂഹം-൧. മുടി, കിരീടം, ശിരോഭൂഷണം. ൨. കഷായം. ൩. ഉമ്മറവാതിൽ. ൪. (വല്ലതും തൂക്കിയിടുന്നതിന്നു) ചുമരിന്മേൽ തറയ്ക്കുന്ന ആണി. ഇതിലൂടെ ഗമിക്കുന്നതിനാൽ ഈ പേർ വന്നു. ൪. മത്തവാരണങ്ങൾ (ചാരിയിരിപ്പാനായി തറയ്ക്കുന്ന പലകകൾക്കു ആധാരങ്ങളായ ചരിഞ്ഞ കാലുകൾ)

നിൎല്ലക്ഷണ-വി. ലക്ഷണമില്ലാത്ത.

നിൎല്ലജ്ജ-വി. ലജ്ജയില്ലാത്ത.

നിൎല്ലീന-വി. ഒന്നായിച്ചേൎന്ന.

നിൎല്ലീനത-ചേൎച്ച.

നിൎല്ലൂന-വി. മുറിക്കപ്പെട്ട.

നിൎല്ലേപ-വി. ൧. പൂശിയ. ൨. രാഗാദിദോഷമില്ലാത്ത.

നിൎല്ലോഹം-നവാംപശ.

നിൎവ്വചനം-൧. പഴഞ്ചൊല്ല്. ൨. സൂചീപത്രം. ൩. ഉച്ചാരണം ൪. ഏററക്കുറവില്ലാത്ത വിവരണം.

നിർവചിക്ക-നന്നായി വിചാരിച്ചു പറക.

നിർവചിക്കുന്നു-പറയുന്നു, ഏററക്കുറവില്ലാതെ വിവരിക്കുന്നു.

നിർവപണം, നിർവാപണം, നിർവാപം- ദാനം. സുകൃതത്തിന്റെ വിത്തു വിതയ്ക്കുക എന്നർത്ഥം.

നിർവർണ്ണനം-ദർശനം, കാഴ്ച. സൂക്ഷിച്ചു നോക്കുക എന്നർത്ഥം.

നിർവഹണം-ഗ്ര. സമാപ്തി. വ. വഹിക്കുക.

നാടകത്തിനു 'മുഖം പ്രതിമുഖം ഗർഭം വിമർശ ഉപസംഹൃതിഃ' എന്നു അഞ്ചു സന്ധികൾ ഉള്ളതിൽ അഞ്ചാമത്തേതായ ഉപസംഹൃതിയത്രേ നിർവഹണം.

നിർവഹിക്കുന്നു-സാധിക്കുന്നു, നിവർത്തിക്കുന്നു.

നിർവാണ-വി. ഗ്ര. മരിച്ചു. വ. കെട്ടു. ന. പോയ. ർ. അസ്തമിച്ചു.

നിർവാണൻ-ശാന്തനായ മുനി.

നിർവാണം-ഗ്ര. മോക്ഷം. സകല ദുഃഖങ്ങളും ശോഷിക്കുന്ന സ്ഥിതി എന്നർത്ഥം. സംസാരമാകുന്ന ദുഃഖം ഇതിൽനിന്നു നിർഗ്ഗമിക്കുന്നതിനാൽ ഈ പേർ സിദ്ധിച്ചു എന്നുമാം. വ. ആനയുടെ കുളി. ന. കാടനാതാവുക. ർ. മരണം. ഒ. ഒരുമ, യോജിപ്പ്. ന്ത. ശാന്തമായ അഗ്നി.

നിർവാത-വി. കാററില്ലാത്ത.

നിർവാതം-ഗ്ര. ശാന്തത. വ. കാററില്ലാത്തേടം.

നിർവാദൻ-മൂകൻ, സംസാരിക്കാത്തവൻ.

നിർവാദം-ഗ്ര. നിന്ദ. ചീത്തയായ വചനം എന്നർത്ഥം. വ. അപവാദം, ഇല്ലാത്ത ദോഷത്തെ പറക. ന. തർക്കമില്ലായ്മ.

നിർവാനംചെയ്ക-ശമിക്കുക.

നിർവാപണം-ഗ്ര. കെടുത്തുക, ശമിപ്പിക്കൽ.

'നിർവാപണേ ന ഖലു യസ്യ പരം സമർത്ഥാഃ' (കിർമ്മീരവധം)

വ. കൊല, ഹിംസ. ന. വിതയ്ക്കുക, ചിതറുക.

നിർവാപം-ഗ്ര. പിതൃപൂജ. വ. കെടുത്തുക, കെടുക്കുക (തീയെപ്പോലെ). ന. ഭിക്ഷ, ധർമ്മം, ദാനം.

നിർവാര്യ-വി. തടുത്തുകൂടാത്ത.

നിർവാര്യൻ-ദുഃഖാദികളിൽ യാതൊരു ഭാവഭേദവും സംഭവിക്കാത്ത ഹൃദയത്തോടു കൂടിയവനായി കർത്തവ്യകർമ്മങ്ങളെ യഥാവസരം നടത്തുന്നവൻ.

നിർവാസം-അന്യദേശവാസം.

നിർവാസനം-കൊല, വധം.

നിർവാഹം-കഴിച്ചിൽ, സാധിപ്പാനുള്ളവഴി

നിർവികല്പ-വി. ഒരിക്കലും ഭേദം വന്നു പോകാത്ത, സംശയമററ.

നിർവികല്പൻ-ഭേദമില്ലാത്തവൻ.

നിർവികാര-വി. മാററമില്ലാത്ത, സന്താനമായുള്ള.

നിർവിഘ്നം-വി. തടസ്സമില്ലാത്ത; തടസ്സമില്ലാതെ.

നിർവിചാരം-വി. വിചാരമില്ലാത്ത; വിചാരമില്ലാതെ.

നിർവിണ്ണ-വി. ബുദ്ധിമടിച്ചു, ബുദ്ധി ക്ഷയിച്ച, വിരക്തിയുള്ള.

നിർവിണ്ണൻ-ഗ്ര ബുദ്ധി മടിച്ചവൻ.

'കാന്തൻ നിർവിണ്ണനായ് സാന്ത്വന സരണിയുപേക്ഷിച്ചുദാസീനനാകും' (അമരുകശതകം)

വ. മുഷിഞ്ഞവൻ, വൈരാഗ്യബുദ്ധിയോടുകൂടിയവൻ.

നിർവിവാദം-വി. തർക്കമില്ലാത്ത.

നിർവിശങ്കം-(ക്രി-വി.) വിശങ്ക (സംശയം) കൂടാതെ.

നിർവിശേഷം-അ. വിശേഷതയില്ലാതെ, ഒരുപോലെ. ഉ-ം, പുത്രനിർവിശേഷം (പുത്രനൊപ്പംപോലെ തന്നെ).

നിർവിഷ-മഞ്ഞളുവ, കസ്തൂരിമഞ്ഞൾ.

നിർവിഷാ എന്നതിനു നിർവേശിയെന്നു ഭാഷ കാണുന്നു. നിർവേശി-വാതം കഫം, വ്രണം, രക്തദോഷം, നാനാപ്രകാരമുള്ള വിഷം ഇവയ്ക്കു നന്ന്. ഇല മുത്തങ്ങയുടേതുപോലെയും കിഴങ്ങ് അതിവിടയം പോലെയുമിരിക്കും. വെളുത്ത കിഴങ്ങുള്ളതിനു പാൽനിർവേശിയെന്നും കറുത്ത കിഴങ്ങുള്ളതിനു നീലനിർവേശി എന്നും പറയുന്നു.

നിർവിഷ്ട-വി. ൧. അനുഭവിച്ച, പ്രാപിച്ച, പരിചയിച്ച. ൨. കൂലിയായിട്ടു ലഭിച്ച. ൩. വിവാഹം ചെയ്യപ്പെട്ട.

നിർവീര്യ-വി. വീര്യമില്ലാത്ത.

നിർവൃത-വി. സുഖമുള്ള, തൃപ്തിപ്പെട്ട.

നിർവൃതൻ-൧. ആനന്ദമയൻ. ൨. തൃപ്തൻ.

'പരമാനന്ദസുനിർവൃതോ നളോയം'
(നളചരിതം കഥകളി)

നിർവൃതി-൧ ആനന്ദം, സുഖം. ൨. മരണം. ൩. പുറപ്പാട്.

നിർവൃത്ത-വി. ൧. അവസാനിച്ച, സാധിക്കപ്പെട്ട, ചമയ്ക്കപ്പെട്ട. ൨. സംസാരകാര്യത്തിൽ നിന്ന് ഒഴിഞ്ഞ,

നിർവൃത്തം-നിവർത്തിക്കപ്പെട്ടത്, സാധിക്കപ്പെട്ടത്, അവസാനിക്കപ്പെട്ടത്.

നിർവൃത്തി-൧. സിദ്ധി, പൂർത്തീകരണം. ൨. അവസാനം.

നിർവേദം-൧. വിനയം. ൨. ആലസ്യം ൩. വെറുപ്പ്, സുഖക്കേട്.

നിർവേശം-൧. അനുഭവം. ൨. അലങ്കാരം ൩. ശമ്പളം. ഇതുനിമിത്തം ഭൃത്യന്മാർ ഉറച്ചു നില്ക്കുന്നതിനാൽ ഈ പേർ വന്നു. ൪. മോഹാലസ്യം.

നിർവേശി-ഒരു ഔഷധി. നിർവിഷ എന്നതു നോക്കുക.

നിർവ്യഥ-വി ദുഃഖമൊഴിഞ്ഞ.

നിർവ്യഥനം-൧. ദ്വാരം, സുഷിരം. വളരെ ദുഃഖിപ്പിക്കുന്നസ്ഥലം, ഭയം ഭവിക്കുന്നത് ഇങ്ങിനെ അർത്ഥം. ൨. നൊമ്പരമില്ലായ്ക. ൩. വലിയദുഃഖം.

നിർവ്യസനം-വി. ദുഃഖംകൂടാത്ത.

നിർവ്യളീക-അവ്യാജ, ചതിവില്ലാത്ത

നിർവ്യാജ-വി. വ്യാജം കൂടാത്ത.

നിർവ്യാജം-പരമാർത്ഥം.

നിർവ്യൂഢ-വി. ൧. ഉപേക്ഷിക്കപ്പെട്ട ൨. നിർവഹിക്കപ്പെട്ട. ൩. വർദ്ധിപ്പിക്കപ്പെട്ട. ൪. പൂർത്തിയാക്കപ്പെട്ട.

നിർഹരിക്കുന്നു-൧. പുറത്തുകളയുന്നു. ൨. മലമൂത്രാദികളെ കളയുന്നു.

നിർഹാദം-ഒഴിവാക്കുക, വയറിളക്കുക.

നിർഹാരം-൧. മലമൂത്രാദികളെ കളയുക, പുറത്താക്കുക. ൨. അസ്ത്രം മുതലായവ തറച്ചാൽ അവയെ ഉപായത്തിൽ പുറത്തെടുക്കുക, പുറത്തേക്കെടുക്കുക.

നിർഹാരി-വി. ൧. നിർഹരിക്കുന്ന ൨. പലവകമണമുള്ള.

നിർഹാരി-ദൂരവ്യാപിയായ ഗന്ധത്തോടുകൂടിയവസ്തു. ഹൃദയത്തെ തുലോം ഹരിക്കുന്നത് എന്നർത്ഥം.

നിർഹ്രാദം-ശബ്ദം.

നില-(ധാതു) വ്യവസ്ഥിതമാകുക, അവസാനിക്കുക.

നില-൧. നില്പ്, നില്ക്കുക. ൨. അടക്കം. ൩. സ്ഥിരത. ൪. മര്യാദ ൫. മാളികയുടെ തട്ട്, മാളിക ൬ ആറ്റിലോ കുളത്തിലോ മറ്റോ ഒരാൾ ഇറങ്ങിനിന്നാൽ അയാളെ മൂടുന്നതിനു മാത്രം ജലമില്ലാതിരിക്കുന്ന സ്ഥിതി. ൭. ആയുധാഭ്യാസികളുടെ നില്പിന്റെ ഭാവം. ൮ വഴിയിൽ എളപ്പിന്റെ സ്ഥലം ൯. കാര്യസ്ഥത. ൰ പ്രമാണം ൧൧ തമ്മിൽ ഏക മനസ്സ്. ൧൨. നില്ക്കുന്ന സ്ഥലം.

൰൬. പാൎക്കുന്ന സ്ഥലം. ൰൭. കട്ടിളക്കാൽ. ൰൮. ഒരാളും കൈയും കൂടിയ പൊക്കം. 'നിലതെറ്റുക = ക്ലേശം'. ൰൯. മുറ. ൨൰. വേണ്ടതു്.

നിലകട-നിലനില്പ്.

നിലകെട്ടവൻ-അസ്ഥിരൻ, ഓടിനടക്കുന്നവൻ, ധൈൎയ്യമില്ലാത്തവൻ, നിലയില്ലാത്തവൻ.

നിലകേട്-സ്ഥിരക്കേട്, ക്ഷമയില്ലായ്ക, ചാപല്യം, പരിഭ്രമം.

നിലക്കടമ്പ്-ചെറുകടമ്പ്.

കടമ്പിനുള്ള ഗുണമുണ്ട്. വിശേഷിച്ചു പ്രമേഹത്തിനു നന്ന്. ചെറിയ വൃക്ഷമാണ്. ചെറിയ പൂവും കാണും. സം-ഭൂമികദംബം.

നിലക്കടല-ഒരുമാതിരി എണ്ണക്കുരു. ഇതിന്റെ എണ്ണയെ പാണ്ടിയിൽ നല്ലെണ്ണപോലെ ഉപയോഗിക്കുന്നു. വറുത്താൽ പരിപ്പു തിന്മാൻ വളരെ സ്വാദുള്ളതാണ്.

നിലക്കരി ഒരുതരം കല്ലൂരി.

നിലക്കുഴി-൧. നിലത്തുള്ള കുഴി, കണ്ടത്തിലെ കുഴി, ഉരലും മറ്റും ഇടുകനിമിത്തം ഉണ്ടാകുന്ന കുഴി.

നിലക്കൂറ്-൧. നില്ക്കുന്ന സ്ഥലം. ൨. നിലത്തിന്റെ സ്വഭാവം.

നിലച്ചീര-ഒരുമാതിരി ഇലക്കറിസാധനം.

നിലച്ചുര-ഒരു ഫലശാകം.

ഇതു വയലിലും മറ്റുമുണ്ടാകുന്നു. സന്നിപാതം, ഉന്മാദം മുതലായവക്കു നന്ന്. ചുരക്കപോലെ ചെറുതായിരിക്കും. സം-ഭൂതുംബി.

നിലഞെരുവൽ-ഒരു പച്ചമരുന്ന്. നിലത്തോടു പറ്റിക്കിടക്കുന്ന ഞെരുവൽ. പൎയ്യായങ്ങൾ-നാഗേയീ, ഭൂമിജംബുകാ.

നിലത്താമര-ഓരിലത്താമര.

നിലത്തെഴുത്ത്-എഴുത്തു പഠിപ്പാനായിട്ടു മണലിൽ എഴുതുക.

നിലനാരകം-ഒരു പച്ചമരുന്ന്.

നിലനിരപ്പ്-നിലത്തോടു സമം, സമഭൂമി, തറയുടെ നിരപ്പ്.

നിലനില്ക്കുന്നു-൧. ഉറപ്പായി നില്ക്കുന്നു, ഇളകാതെ നില്ക്കുന്നു. ൨. ഏറെക്കാലം നില്ക്കുന്നു, സ്ഥിരമായി നില്ക്കുന്നു.

നിലനില്പ്-സ്ഥിരമായി നില്ക്കുക, ഉറച്ചു നില്ക്കുക.

നിലനിറുത്തുന്നു, നിലനിൎത്തുന്നു-അടക്കം വരുത്തുന്നു.

നിലനോക്കുന്നു-൧. നദിയിലും മറ്റും ഇറങ്ങിക്കയറുന്നതിനു ജലം എത്രയുണ്ടെന്നു നോക്കുന്നു. ൨. വല്ലതിന്റെയും ഭാവവും മറ്റും നോക്കുന്നു.

നിലന്തല്ലി-പുരത്തറയും മറ്റും അടിച്ചുറപ്പിക്കുന്നതിനായിട്ടു മരംകൊണ്ടുണ്ടാക്കുന്ന സാധനം.

നിലപാട്-൧. നില്ക്കുന്ന സ്ഥലം.

'അൎജ്ജുനന്റെ നിലപാടും കാണായി'
(കുമാരാഹരണം പാന)

൨. നടപടി. ൩. നില്പ്.

നിലപാടുനില്ക്കുക-മാമാങ്കത്തിൽ പെരുമാക്കന്മാർ സ്ഥാനാരോഹണംചെയ്തു നില്ക്കുന്നതിനു പറയുന്ന പേർ.

ആ സ്ഥലത്തിനു 'നിലപാട്ടുതറ' എന്നു പേർ.

നിലപ്പുല്ല്-ഒരുമാതിരി പൈ.

നിലപ്പന-ഒരു പച്ചമരുന്ന്. പൎയ്യായങ്ങൾ-മുസലീ, താലമൂലികാ.

ഇതു് മധുരവും ശീതവും ശുക്ലവൃദ്ധികരവുമാണ്. പുഷ്ടിയെയും ബലത്തെയും ഉണ്ടാക്കും. കഫകരവുമാകുന്നു. വാതം, പിത്തരോഗങ്ങൾ, ചുട്ടുനീറൽ, തളൎച്ച മുതലായവയ്ക്കു നന്ന്. വെളുപ്പ് ചെമപ്പ് ഇത്യാദി പലമാതിരിയിലുണ്ട്. അതുകളെ പൂവിന്റെ നിറഭേദംകൊണ്ടു

റിയാം. വെളുത്തും കറുത്തും രണ്ടുതരമെയുള്ളു എന്നു മറ്റൊരഭിപ്രായം.

നിലപ്പുഴ-വെള്ളത്തിന്റെ തറയിൽ ഉണ്ടാകുന്ന ഒരുവക ചെറിയ പ്രാണി.

നില്മ-സ്വഭാവം, സ്ഥിതി.

നിലമരം-നില്ക്കുന്ന മരം.

നിലമരി-വയറിളക്കുന്ന ഒരു മരുന്ന്.

നിലമാങ്ങ-ആണ്ടിലൊരിക്കൽ ഉണ്ടാകുന്ന ഒരുവക സസ്യം (ഔഷധം).

നിലമാടം-കൃഷിസ്ഥലങ്ങളിൽ കാവൽ കാക്കുന്നതിനായി ഉണ്ടാക്കുന്ന ചെറിയ കുടിൽ.

നിലമാളി-ഒരു ജാതിക്കാർക്കുള്ള ഭഗവതി, ദേവി.

നിലമാറാൻ-ഒരുവക ചൊറിയുന്ന കിഴങ്ങുള്ള ചെടി.

നിലം-പ്ര. ഭവനത്തിന്റെ അകത്തും മറ്റും തല്ലി നിരപ്പാക്കി നന്നാക്കീട്ടുള്ള സ്ഥലം. വ. കണ്ടം. ന. ഭൂമി.

നിലംകൃഷി-കണ്ടത്തിൽ ഉഴുതു വിത്തു വിതയ്ക്കയും മററും ചെയ്യുന്നതു്.

നിലംപണ-നെല്ലുകുത്തുന്നതിനും ഉരലിടുന്നതിനുമായിട്ടു് ഉറപ്പിച്ചുണ്ടാക്കീട്ടുള്ള സ്ഥലം.

നിലംപരിച്ച്-വി. ഭൂമിയോടു ചേർന്ന്, നിലനിരപ്പുള്ള.

നിലംപരണ്ട-പ്ര. നിലത്തു പററിയുണ്ടാകുന്ന ഒരു പച്ചമരുന്ന് വ. നിലമ്പാല. ന. മുക്കിപ്പൂ.

നിലംപാതിരി-ഒരു ചെടി.
ഇതിന്റെ പൂവു ചെമന്നിരിക്കും.
സം-ഭൂപാടലി.

നിലമ്പാല-പ്ര. മുക്കിപ്പൂ വ. ഒരു ചെടി.

നിലംപൂച്ച-മണ്ണിന്റെ അടിവഴി തുരന്നു സഞ്ചരിക്കുന്ന ഒരു ചെറിയ പ്രാണി.

നിലംപൊത്തുന്നു-താണ ജാതിക്കാർ ഉയർന്ന ജാതിക്കാരോടു 'കിടക്കുന്നു' എന്നും 'ഇരിക്കുന്നു' എന്നും പറയുന്ന ഒരുപചാരവാക്ക്.

നിലയകം-അകത്തെ മുറി, വാസസ്ഥാനം.

നിലയങ്കി-കാലിന്റെ അടിവരെയും എത്തുന്ന മുഴുക്കുപ്പായം.

നിലയ(ന)ം-ഭവനം. സ്വകാര്യമായി ഇരിപ്പാനുള്ള സ്ഥലം എന്നർത്ഥം.
'നിശിപോയ് നിലയേവാഴ്കവോൻ'
(നളചരിതം കഥകളി)

നിലയം-പ്ര. ഭവനം. വ. പ്രളയം, നാശം. ന. അസ്തമനം. ർ. ഒളിക്കുന്ന സ്ഥലം. ഇ. ഒളിപ്പ്.

നിലയഴിവ്-തോല്വി.

നിലയറ-നിലവറ. തട്ടുപുരയ്ക്കു കീഴിലുള്ള അറ (മുറി).

നിലയാകുന്നു-പ്ര. വരവുനില്ക്കുന്നു. വ. അവസാനിക്കുന്നു.

നിലയാവര-ചെറിയ അവര.
കൃമി, ജ്വരം, കുഷ്ഠം, ചുമ, വിഷം മുതലായവയ്ക്കു നന്ന്. മലത്തെ ഇളക്കും.

നിലയ്ക്കുന്നു-പ്ര. ഇല്ലാതെയാകുന്നു. വ. അവസാനിക്കുന്നു, നില്ക്കുമാറാകുന്നു.

നിലയ്പ്-നില, അവസാനം.

നിലവാരം-പ്ര. വ്യവസ്ഥ. വ. ഉറപ്പ്. ന. തീർച്ച.

നിലവരുത്തുക-തീർച്ച ഉണ്ടാക്കുക.

നിലവറ-പുരമുറിയിൽ താഴെ തട്ടുള്ളതിന്റെ അടിയിലുള്ളസ്ഥലം (സം-ഗുപ്തി)

നിലവാക-പ്ര. ഒരുമാതിരി താളി. വ. ഒരു പച്ചമരുന്ന്.

നിലവാട്ട്-പ്ര. തറവാട്. വ. നിലപാട്

നിലവാട്ടുതറ-ക്ഷേത്രങ്ങളിൽ ബിംബത്തെ പുറത്തെഴുന്നള്ളിച്ചു നിറുത്തുവാനുള്ള സ്ഥലം.

നിലവിട്ടന്നു-അവനവൻ നില്ക്കേണ്ട നിലയിൽ നിന്നും മറന്നു, വിവേകശക്തിയില്ലാതെ തെററിപ്പോകുന്നു.

നിലവിതാനം-നിരപ്പ്, താനിരപ്പ്.

നിലവിളക്ക്-തറയിൽ വയ്ക്കുന്നതിനുള്ള ഓട്ടുവിളക്ക്.

നിലവിളി-വലിയ വേദനയോ ഭയമോ ഉണ്ടാകുമ്പോൾ ഉറച്ചു പുറപ്പെടുവിക്കുന്ന ശബ്ദം.

നിലവിളിക്കുന്നു-ക്രി. ഉറക്കെ കരയുന്നു. ഉ. കരയുന്നു. ന. ആർപ്പായിടുന്നു (സംക്രി.) നിലവിളിപ്പിക്കുന്നു.

നിലവ്-ബാക്കി, കടിശ്ശിക, ചെലവുമിച്ചം.

നിലവെപ്പ്-ചട്ടം നിശ്ചയിക്ക.

നിലവേപ്പ്-ക്രി. ഒരു പച്ചമരുന്ന്. ഉ. പുത്തരിച്ചുണ്ട. കിരിയാത്ത് എന്നും പറയുന്നു.

കഫം, പിത്തം രക്തദോഷം മുതലായവക്കു നന്ന്. സം-ഭൂനിംബം. തമി-നിലവേമ്പു. ഇം-Chirata 'ചിരെട'

നിലാത്തിരി-തീകൊളുത്തുമ്പോൾ നിലാവുപോലെ പ്രകാശിക്കുന്ന വെടിമരുന്നുകൊണ്ടുള്ള ഒരുമാതിരി തിരി.

നിലാമതി-ചന്ദ്രൻ.

നിലാമുററം-വെങ്കളിമാടം.

നിലാവ്-ചന്ദ്രന്റെ പ്രഭ. പര്യായങ്ങൾ-ചന്ദ്രികാ, കൌമുദി, ജ്യോൽസ്നാ.

[നിലാവുമാളിക=ചന്ദ്രശാല, ശിരോഗൃഹം. നിലാവോടുകൂടിയ രാത്രി=ജ്യോൽസ്നി. പദ്യങ്ങളിൽ നിലാവ് എന്നുപയോഗിക്കാറുണ്ട്.]

'നിലാവെൻ കണ്ണിനമൃതാൻ'
(ഉത്തരരാമചരിതം)

നിലാവെളിച്ചം-ചന്ദ്രപ്രഭകൊണ്ടുള്ള ദിക്ക് തെളിവു്, നിലാവിന്റെവെളിച്ചം,

നിലിമ്പർ-ദേവകൾ.

നിലിമ്പാ,നിലിമ്പിക-പശു.

നിലീന-വി. ക്രി. ലയിച്ചിരിക്കുന്ന, അടങ്ങിയിരിക്കുന്ന, ചേർന്നുപററിയ. ഉ. മറഞ്ഞ. ന. ഒളിച്ച.

നിലോടി, നിലവടി-നെയ്ത്തുകാർ തിരിക്കുന്ന യന്ത്രത്തിന്റെ അടി.

നില്ക്കവേ,നില്ക്കേ-അ. നില്ക്കുന്ന സമയത്ത്.

നില്ക്കുന്ന-വി. ക്രി. എഴുന്നേററ. ഉ. ഇരിക്കാത്ത. ന. പാർക്കുന്ന, സ്ഥിതിചെയ്യുന്ന. ർ. ഉള്ള. ഇ. അവസാനിക്കുന്ന.

നില്ക്കുന്നു-ക്രി. പാർക്കുന്നു, സ്ഥിതിചെയ്യുന്നു. ഉ. ഇളകാതെയാകുന്നു. ന. നടക്കാതെ താമസിക്കുന്നു. ർ. അവസാനിക്കുന്നു. ഇ. താമസിക്കുന്നു.

നില്പ്-നില, അവസാനം, പാർപ്പ്, താമസം.

നില്പിക്കുന്നു-നിറുത്തുന്നു. (പ്രയോഗമില്ല)

നില്ലാ-വി. നില്ക്കയില്ലാത്ത, മററമുള്ള.

നില്ലാ-നില്ക്കുന്നതല്ലാ, സഹിക്കുന്നില്ല.

'കേവലം പ്രിയനെവേർപിരിഞ്ഞൊരധിനില്ലാ'
(നളചരിതം കഥകളി)

നില്ലാത-വി. നില്ക്കാത്ത, അവസാനിക്കാത്ത, വദ്ധിച്ച.

'നല്ലാരിൽ മൌലിയുഷന്നില്ലാതരംഗമൊട്ട്'
(സംഗീതസദാരാമനാടകം)

നിവപനം-ക്രി. ചിതറൽ, എറിയുക. ഉ. വിതയ്ക്കുക. ന. പിതൃതർപ്പണം. ർ. ഉദകക്രിയ.

നിവർത്തനം-ക്രി. തിരിയെപ്പോരിക, ചിന്തിരിച്ചിൽ. ഉ. നിവൃത്തി.

നിവർത്തിക്കുന്നു-ക്രി. തിരിയെപ്പോരുന്നു, മടങ്ങിപ്പോരുന്നു. ഉ. നിവൃത്തിവരുത്തു

ന്നു, തീൎച്ചവരുത്തുന്നു. ൩. അവസാനിപ്പിക്കുന്നു. ൪. സാധിക്കുന്നു.

നിവൎന്ന-വി. നേരെയായ, വളവുതീൎന്ന.

നിവൎഹണം-കൊല, നാശം.

നിവസതി-ഭവനം.

നിവസഥം-൧. ഗ്രാമം. ൨. ഭവനം.

നിവസനം-൧. ഭവനം. ൨. വസ്ത്രം.

'നീരാളമമ്മേ! നിവസനമിദം ചാൎത്തു'

നിവസിക്കുന്നു-പാൎക്കുന്നു.

നിവഹൻ-൧ ഏഴു വായുക്കളിൽ ഒന്നു്. ൨. അഗ്നിയുടെ ഏഴു നാവുകളിൽ ഒന്നു്.

നിവഹം-കൂട്ടം. സ്വസംബന്ധികളെ ഒന്നിച്ചു ചേൎക്കുന്നതെന്നൎത്ഥം.

നിവറ്-തിങ്ങൽ, ഞെരുക്കം.

നിവാകം-ധനധാന്യാദികൾക്കു ക്ഷാമം വരുമെന്നു തോന്നുന്ന സമയം അവയിൽ ജനങ്ങൾക്കുണ്ടാകുന്ന ആദരാതിശയം. (നീവാകം എന്നതിന്റെ പാഠം).

നിവാക്കു-വി. സംസാരിക്കാത്ത, നിശ്ശബ്ദമായ.

നിവാത-വി. ൧. കാററുകേറാത്ത. ൨. ഉപദ്രവം തട്ടാത്ത.

നിവാതകവചർ-സമുദ്രത്തിൽ ജീവിക്കുന്ന ഒരുകൂട്ടം ദൈത്യർ. ൩൦,൦൦൦,൦൦൦ പേർ ഉണ്ടായിരുന്നു. അൎജ്ജുനനാൽ നശിപ്പിക്കപ്പെട്ടു.

നിവാതം-൧. വാതം (കാററു) കടക്കാത്ത അല്ലെങ്കിൽ ഇല്ലാത്ത സ്ഥലം. ൨. വാസസ്ഥാനം. ൩. ആയുധം ഏല്ക്കാത്ത ചട്ട.

നിവാപകൻ-൧. വിതയ്ക്കുന്നവൻ. ൨. ചിതറുന്നവൻ.

നിവാപം-൧. പിതൃപൂജ, പിതൃക്കളെ ഉദ്ദേശിച്ചു ചെയ്യപ്പെടുന്ന ദാനം, സപിണ്ഡിക്കു ശേഷം പിതൃക്കളെ ഉദ്ദേശിച്ചു ചെയ്യുന്ന ദാനം. തിലോദകം മുതലായതു്.

'ഇക്കാലമെന്നുടെ പിതൃക്കൾ നിവാപമേററാൽ'

(മലയാള ശാകുന്തളം)

൨. ജലംകൊണ്ടുള്ള കൎമ്മം. ൩. വിത്തു്, ധാന്യം.

നിവാരണം-തടുക്കുക, തടവു്.

നിവാരം-൧. വരിനെല്ലു്. ൨. തടുക്കുക, തടവു്.

നിവാരിത-വി. തടുക്കപ്പെട്ട.

'വിനയനിവാരിത പ്രസരനായോ-രെനിക്കധുനാ'

(അഭിജ്ഞാനശാകുന്തളം)

നിവാസം-൧. ഭവനം. ൨ പാൎപ്പു്. ൩. രാത്രി കഴിച്ചുകൂട്ടുക. ൪. ഉടുപ്പു്. ൫. കലവാ.

നിവി(ബി)രീശം, നിവിരീസം-വി. ഇടതിങ്ങിയതു്, നിബിഡം.

നിവിദ്ധം മുറിവുണ്ടാക്കപ്പെട്ടതു്.

നിവിര-കൈകൾ പൊക്കി (പ-മ.)

നിവിരുന്നു-൧. നേരെ ആകുന്നു. ൨. മേല്പെട്ടു നില്ക്കുന്നു. നിവിൎത്തുന്നു, നിവിൎക്കുന്നു.

'നിവിൎന്നനങ്ങാതഥ തോൾകുനിച്ചും'

(ഭാഷാകുമാരസംഭവം)

നിവിരെ-അ. നേരെ.

നിവിൎച്ച-നിവിരുക.

നിവിഷ്ട-വി. ൧. വെക്കപ്പെട്ട, വെച്ച. ൨. നിവേശിപ്പിക്കപ്പെട്ട, ചേൎക്കപ്പെട്ട. ൩. ഇരുന്ന.

നിവീതം-൧ രണ്ടു കക്ഷത്തിലും തട്ടാതെ കഴുത്തിൽനിന്നു നേരെ കീഴ്പെട്ടു തൂക്കിയിട്ടു പൂണുനൂൽ. കീഴ്പോട്ടിടുന്നതെന്നൎത്ഥം.

ശവം എടുക്കുമ്പോഴും മററും പൂണു നൂൽ ധരിക്കുന്നതു് ഇപ്രകാരമാണു്. 'നിവീതീപ്രേതമുഖചാഹേൽ' (ചന്ദ്രധർമ്മ പ്രകാശിക.)

വ. മൂടുന്ന വസ്ത്രം. മറയ്ക്കുന്നതെന്നർത്ഥം മററാതുപര്യായം—പ്രാവൃതം.

നിവൃത-വി. ചുററപ്പെട്ട.

നിവൃതം-ൃ. മൂടുപുടവ, മറസ്സീല. വ. കട മുതലായതിനാൽ മറയ്ക്കപ്പെട്ടതു്, മതിൽ കിടങ്ങു മുതലായതിനാൽ ചുററപ്പെട്ടതു്. മററാതുപര്യായം-പരിക്ഷിപ്തം

നിവൃത്ത-വി. നിവർത്തിച്ച. വ. തിരിച്ചു പോന്ന. ന. മതിയാക്കിയ, നിർത്തിയ. ര. ഒന്നിലും സംഗം ഇല്ലാത്ത. നിവൃത്തൻ> <പ്രവൃത്തൻ.

നിവൃത്തി-ൃ. തീർച്ച. വ. അവസാനം ന. സാധിപ്പു്. ര. പിന്തിരിവു്.

നിവേദനൻ-ശിവൻ.

നിവേദനം-ൃ. അറിയിപ്പു്. വ. ഏല്പിപ്പു്. ന. ഭക്ഷണവസ്തുക്കളെ ദൈവത്തിൻെറ മുമ്പിൽ വച്ചു കൈകൊണ്ടു കാട്ടുക

നിവേദിക്കുന്നു-ൃ. അറിയിക്കുന്നു വ. ഏല്പിക്കുന്നു. ന. ഭക്ഷണവസ്തുക്കൾ ദൈവത്തിൻെറ മുമ്പിൽവച്ചു കൈകാട്ടുന്നു.

നിവേദിത-വി. ൃ. അറിയിക്കപ്പെട്ട, പറയപ്പെട്ട. വ. ഏല്പിക്കപ്പെട്ട. ന. ഈശ്വരനു് അർപ്പിക്കപ്പെട്ട.

നിവേദ്യം-ദൈവത്തിനായിട്ടുള്ള ഭക്ഷണവസ്തു. നിവേദിക്കത്തക്കതു്, പൂജയ്ക്കുള്ള സാധനം.

നിവേശനം-ൃ. ഭവനം. സുഖമായിക്കിടന്നുറങ്ങുവാനുള്ള സ്ഥലം എന്നർത്ഥം. വ. വെപ്പു്, ചെലുത്തുക. ന വിവാഹം. ര. പടകുടി, പാളയം. പ്രവേശനം.

നിവേശം-ൃ. പടകുടി, സൈന്യങ്ങളുടെ വാസസ്ഥലം. വ. ഭവനം. ന. പ്രവേശനം. ര. വെക്കുക, ചെല്ലുക.

യുദ്ധത്തിനായി പോകുമ്പോഴും മററു സൈന്യങ്ങൾക്കു താമസിക്കുന്നതിനുണ്ടാക്കുന്ന പടകുടി മുതലായ പാർപ്പിടമാണു് നിവേശം.

നിവേശിക്കുന്നു-ൃ. വയ്ക്കുന്നു. വ. പ്രവേശിക്കുന്നു, കേറുന്നു.

നിവേശിത-വി. ൃ. വയ്ക്കപ്പെട്ട. വ. പ്രവേശിക്കപ്പെട്ട.

നിവേശിനീ-ഭൂമി.

നിവേഷ്ടം-മൂടി, ഉറ, എഴുത്തടക്കംചെയ്യുന്ന കൂടു് (കവർ). [Envelope]

നിവേഷ്ടിത-വി. ചുററപ്പെട്ട.

നിശ-ൃ. രാത്രി. സകല വ്യാപാരങ്ങളേയും ചുരുക്കുന്നതു് എന്നർത്ഥം. വ. മഞ്ഞൾ. ന. മരമഞ്ഞൾ. ര. സ്വപ്നം.

നിശഠ-വി. യോഗ്യതയുള്ള, കപടമില്ലാത്ത.

നിശമനം-കേൾക്കുക.

നിശമ്യ-അ. കേട്ടിട്ടു്.

നിശരണം-കൊല. (നിശാരണമെന്നതിൻെറ പാഠം).

നിശാകരൻ-ൃ. ചന്ദ്രൻ. വ. പൂവൻകോഴി, കോഴി.

നിശാകരം-കർപ്പൂരം.

നിശാഖ്യ-ൃ. മഞ്ഞൾ. വ. മരമഞ്ഞൾ.

നിശാചര-വി. രാത്രിയിൽ സഞ്ചരിക്കുന്ന

നിശാചരൻ-ൃ. രാക്ഷസൻ വ. മൂങ്ങ. ന. കള്ളൻ, ര. കുറുക്കൻ ഉ. അടവികുക്കുടം(?)ചേച്ചാലം. ന്ദ. പാമ്പു്.

നിശാചരം-മൂങ്ങ.

നിശാചരി-ൃ. രാക്ഷസി. വ. മലാപുള്ളു് ന. ടിട്ടിഭപ്പക്ഷി, കുളക്കോഴി. ര. മഞ്ഞി.

നിശാജലം-മഞ്ഞുവെള്ളം.

നിശാടകം-ഗുഗ്ഗുലു.

നിശാടനൻ-൧. രാക്ഷസൻ. ൨. മൂങ്ങ.

നിശാത-വി. ൧. മൂർച്ചകൂട്ടപ്പെട്ട. ൨. മിനുക്കപ്പെട്ട.

നിശാദർശി-ഊമൻ, കൂമൻ, മൂങ്ങ.

നിശാധീശൻ-ചന്ദ്രൻ.

നിശാനം-മൂർച്ചകൂട്ടുക.

നിശാനാഥൻ-ചന്ദ്രൻ.

നിശാനി-കോളി.

നിശാന്ത-വി. ശാന്തമായ.

നിശാന്തനാരി-കുടുംബിനി.

നിശാന്തം-൧. രാത്രിയുടെ അവസാനസമയം. ൨. ഭവനം. രാത്രിയിൽ ഗമിക്കുന്നേടം എന്നർത്ഥം. പകൽ പല കാര്യങ്ങൾക്കുമായിട്ടു പുറത്തു പോയിരുന്നാലും രാത്രി ഭവനത്തിൽ വരിക തീർച്ചയാണല്ലോ; അതിനാൽ ഈ പേരുണ്ടായി എന്നു താൽപര്യം.

നിശാന്ധ-വി. രാത്രി കണ്ണുകാണാത്ത.

നിശാന്ധ-കരിങ്കച്ചോലം.

നിശാപതി-൧. ചന്ദ്രൻ. ൨. കർപ്പൂരം.

നിശാപുഷ്പം-ആമ്പൽ.

നിശാബലം-(ജ്യോതിഷത്തിൽ) ഇടവം, മേടം, ധനു, കർക്കടകം, മിഥുനം, മകരം. ഈ ആറു രാശികളുടെ പേർ. (മിഥുനത്തെ ഒഴിച്ചു ശിഷ്ടങ്ങൾ പൃഷ്ഠോദയങ്ങൾ).

നിശാമണി-൧. ചന്ദ്രൻ. ൨. കർപ്പൂരം.

നിശാമനം-൧. കാഴ്ച. ൨. കേൾപ്പിക്കുക. ന. നിശമ്.

'ശ്രുതിർദൃഷ്ട്യോർന്നിശാമനം' എന്നുള്ളതുകൊണ്ടു 'കാണുക' എന്നതിനും 'കേൾപ്പിക്കുക'എന്നതിനും 'നിശാമനം' എന്ന വാക്കുപയോഗിക്കാം. 'നിശമനം' എന്നാൽ 'കേൾക്കുക'എന്നേ അർത്ഥമുള്ളു.

നിശാമം-കാഴ്ച.

നിശാമുഖം-രാത്രിയുടെ ആരംഭം.

നിശാമൃഗം-ഊമൻ, കുറുക്കൻ.

നിശാരണൻ-കൊലപാതകൻ

നിശാരണം-൧. കൊല. ൨. രാത്രിയിലെ യുദ്ധം.

നിശാരത്നം-൧. ചന്ദ്രൻ. ൨. കർപ്പൂരം.

നിശാരാശികൾ-(ജ്യോതിഷത്തിൽ) മേടം, ഇടവം, മിഥുനം, കർക്കടകം, ധനു, മകരം.

നിശാവനം-ചണ, ചണനാര്, വക്കനാര്.

നിശാവിഹാരൻ-രാക്ഷസൻ

നിശാവേദി-പൂവൻകോഴി, കോഴി.

നിശാഹാസം-൧. വെളുത്ത ചെങ്ങഴിനീർപ്പൂവ്. (രാത്രി വിടരുന്നു.) ൨. ആമ്പൽ.

നിശാഹ്വാ-മഞ്ഞൾ രാത്രിയുടെ പേരോടു കൂടിയതു് എന്നർത്ഥം.

നിശിചര-വി. രാത്രിയിൽ സഞ്ചരിക്കുന്ന.

നിശിചരൻ-രാക്ഷസൻ.

നിശിചരി-രാക്ഷസി.

നിശിത-വി. മൂർച്ചകൂട്ടപ്പെട്ട

നിശിതം-൧. ഇരിമ്പ്, ഉരുക്ക്. ൨. ചാണയ്ക്കുവച്ചും മററും മൂർച്ചകൂട്ടപ്പെട്ടതു്. ൩. മൂർച്ചകൂടിയ ശസ്ത്രം മുതലായതു്. മുനകനം കുറച്ചതു് എന്നർത്ഥം ൪ സൂക്ഷ്മം.

നിശിതാ-രാത്രി.

നിശീഥം-൧. അർദ്ധരാത്രി ഇതിങ്കൽ നിയതമായി ശയിക്കുന്നതിനാൽ ഈ പേർ വന്നു. നിശ്ചയമായും ശയിക്കുന്ന സമയം എന്നുമാവാം. ൨. ഉറക്കത്തിനുള്ള സമയം.

നിശീഥിനി-൧. രാത്രി, നിശീഥം (അർദ്ധരാത്രം) ഉള്ളതു് എന്നർത്ഥം ൨. മഞ്ഞൾ.

നിശ്ശുംഭൻ-ഒരസുരൻ (ദുർഗ്ഗയാൽ വധിക്കപ്പെട്ടു).

നിശ്ശുംഭനം-കൊല.

നിശ്ശുംഭമർദ്ദിനീ, നിശ്ശുംഭമഥനീ—ദുർഗ്ഗ.

നിശേശൻ-ചന്ദ്രൻ.

നിശോത്സർഗ്ഗം-രാത്രിയുടെ അവസാനം, പ്രഭാതം.

നിശ്ചഞ്ചല-വി. ഇളക്കമില്ലാത്ത.

നിശ്ചഞ്ചലത-ഇളക്കമില്ലായ്മ.

നിശ്ചയം-ഉറപ്പ്, നിശ്ചയജ്ഞാനം. ബുദ്ധിയെ തുറന്നു വിടാതെ ഏകാഗ്രമായി ചേർത്തുകൊണ്ടിരിക്കുന്നത് എന്നർത്ഥം. മറെറാരു പര്യായം-നിർണ്ണയം.

നിശ്ചയിക്കുന്നു-വിചാരിച്ചുറപ്പിക്കുന്നു.

നിശ്ചല-വി. ഇളക്കമില്ലാത്ത.

നിശ്ചലത, നിശ്ചലത്വം — ഇളക്കമില്ലായ്മ.

നിശ്ചലതത്വം-ആത്മജ്ഞാനം.

നിശ്ചലാ-ന. ഭൂമി. ൨. മൂവില.

നിശ്ചലാംഗം-കൊക്ക്. ദേഹം ചലിപ്പിക്കാത്തത് എന്നർത്ഥം.

നിശ്ചാരകം-ന. കാററ്, വായു. ൨. ദുശ്ശഠത, മുരട്ടുശീലം, വാശി.

നിശ്ചിത-വി. നിശ്ചയിക്കപ്പെട്ട.

നിശ്ചിതം- നിശ്ചയം, നിശ്ചയിക്കപ്പെട്ടത്.

നിശ്ചിതി-നിശ്ചയം, തീർച്ചയാക്കൽ.

നിശ്ചിന്ത-വി. വിചാരമില്ലാത്ത.

നിശ്ചേഷ്ട-വി. പ്രവൃത്തിയില്ലാത്ത, ബോധക്കേടുള്ള.

നിശ്രയണി-കോണി.

നിശ്ശ്രീകൻ-ന. ഭാഗ്യഹീനൻ. ൨. ഐശ്വര്യമില്ലാത്തവൻ.

നിശ്രേണി-ന. കോവണി, കോണി. നിയതമായ ശ്രേണിയോടു കൂടിയത് ശ്രേണി=പംക്തി. കോണിയുടെ ഓരോ കവിളും (പടികളും) പന്തിയകലം സമമാകയാൽ ഈ പേർ വന്നു. മറെറാരു പര്യായം-അധിരോഹണി. ൨. ഇതു

നിഃശ്രേണി എന്നും നിശ്ശ്രേണി എന്നും നിശ്രേണീ എന്നും നിശ്രയണി എന്നും കാണാറുണ്ട്.

നിശ്ശ്രേയസം-മോക്ഷം, സൗഖ്യം. ഇളക്കമില്ലാത്ത ശ്രേയസ്സ് എന്നർത്ഥം.

നിശ്വാസനം - ശ്വാസംവിടുക, നെടുവീർപ്പ്.

നിശ്വസിക്കുന്നു-ശ്വാസം വിടുന്നു.

നിശ്വസിത-വി. ശ്വാസംവിട്ട, നെടുവീർപ്പിട്ട.

നിശ്വാസം-ദീർഘശ്വാസം, നെടുവീർപ്പ്. ശ്രമപ്പെട്ടു ജോലിചെയ്താലുണ്ടാകുന്ന ശ്വാസോച്ഛ്വാസം.

നിശ്ശങ്കം-അ. സംശയംകൂടാതെ.

നിശ്ശലാകം-വിജനപ്രദേശം. ശാരികകൾ കൂടിയില്ലാത്ത സ്ഥലം. അത്രപോലും വിജനമെന്നർത്ഥം.

നിശ്ശേഷം-അ. അശേഷം, മുഴുവനും, സർവ്വം, ഒട്ടൊഴിയാതെ.

നിശ്ശോധ്യ-വി. ശോധനചെയ്യപ്പെടേണ്ടാത്ത.

നിശ്ശോധ്യം-ചളികളഞ്ഞു ശുദ്ധിവരുത്തിയത്.

നിഷണ്ണ-വി. ഇരുന്ന. ൨. സങ്കടപ്പെട്ട.

നിഷണ്ണകം-ഇരിപ്പ്.

നിഷദിക്കുന്നു-ക്രി. ഉരുണ്ടു കളിക്കുന്നു. ൨. ഉറച്ചിരിക്കുന്നു, ഇരിക്കുന്നു.

നിഷദ്യ-ന. ചന്ത, പീടിക, തെരുവ്. കച്ചവടക്കാർ വില്പാനുള്ള സാമാനങ്ങളെ നിരത്തി ഇരിക്കാനിടം എന്നർത്ഥം. മറെറാരു പര്യായം-ആപണം ൨. മെത്ത

നിഷദ്വരൻ-കാമദേവൻ.

നിഷദ്വരം—ചളി. സൂകരം മുതലായ ജന്തുക്കൾ ഇതിൽ ഉരുണ്ടു കളിക്കുന്നതിനാൽ ഈ പേർ വന്നു.

നിഷദ്വരീ—പ്ര. രാത്രി. ൨. മഞ്ഞൾ.

നിഷധൻ—ഒരു രാജാവ്.

നിഷധം—പ്ര. ഹിമാലയത്തിന്നു വടക്കുള്ള ഒരു പർവതം. ദേവന്മാർ ഇതിൽ നിഷദിക്കുന്നതിനാൽ ഈ പേർ വന്നു. ൨. ഇപ്പോഴത്തെ ഗ്വാളിയറിൽ ഉൾപ്പെട്ടുന്ന ഒരു പുരാതനദേശം, നളന്റെ രാജ്യം, ഗുജറാത്തിന്നു വടക്കുഭാഗത്തുള്ള ഭിൽജാതിക്കാരുടെ ദേശം. ൩. നിഷാദസ്വരം.

നിഷംഗം—പ്ര. ആവനാഴി. ശരങ്ങൾ ഇതിൽ ഏറ്റവും സഞ്ജിക്കുന്നതിനാൽ ഈ പേർവന്നു. ൨. ചേച്ച്. ൩. വാൾ.

നിഷംഗി—പ്ര. വില്ലാളി, ആവനാഴിയെ ധരിച്ചവൻ. ൨. ഖഡ്ഗപാണി.

നിഷാണം—ഒരു വാദ്യം, ഢക്ക.

നിഷാദൻ—പ്ര. ചണ്ഡാലൻ. ഇവങ്കൽ പാപം സ്ഥിതിചെയ്യുന്നതുകൊണ്ട് ഈ പേർ വന്നു. ൨. മുക്കോൻ.

നിഷാദൻ—വേനന്റെ തുടയിൽ നിന്നുൽഭവിച്ച ഒരു ഹീനജാതി. ബ്രാഹ്മണരാൽ ശൂദ്രസ്ത്രീകളുടെ മക്കൾ എന്നും അർത്ഥം കാണുന്നു.

൩. കാട്ടാളൻ.

നിഷാദം—സപ്തസ്വരങ്ങളിൽ ഒന്ന്. രാഗങ്ങൾ (സ്വരങ്ങൾ) അടങ്ങിയിരിക്കുന്നതു് എന്നർത്ഥം. മനസ്സ് ഇതിൽ ഗമിക്കുന്നു എന്നുമാവാം. അന്ത്യസ്വരമായതുകൊണ്ട് മറ്റു സ്വരങ്ങളെല്ലാം ഇതിൽ വന്നു ലയിക്കുന്നു എന്നുള്ള അർത്ഥവുമുണ്ട്.

ഗജം നിഷാദസ്വരത്തെ അനുസരിച്ചു ശബ്ദിക്കുന്നു.

'നിഷാദം രൌതി കുഞ്ജരഃ' എന്നു പ്രമാണം.

നിഷാദിത—വി. ഇരുത്തപ്പെട്ട.

നിഷാദീ—ആനക്കാരൻ. ആനപ്പുറത്തിരിക്കുന്നവൻ എന്നർത്ഥം.

നിഷിക്ത—വി. നനക്കപ്പെട്ട.

നിഷിദ്ധ—വി. വിരോധിക്കപ്പെട്ട, വിലക്കപ്പെട്ട.

നിഷൂദന—വി. കൊന്ന, കൊല്ലുന്ന.

നിഷൂദനം—കൊല, വധം.

നിഷേകം—ഒഴിക്കുക. ൨. തളിക്കുക. ൩. ഇറ്റിറ്റുവീഴുക. ൪. ഗർഭധാരണം സംബന്ധിച്ച ഒരടിയന്തിരം, വിവാഹത്തിന്റെ പൂർത്തിവരുത്തുന്ന ഒരു കർമ്മം. ൫. നനയ്ക്കുക. ൬. അഴുക്കുവെള്ളം, ചീത്തജലം.

നിഷേചനം—നനയ്ക്കൽ.

നിഷേധനാമാംഗം—മറുപേരെച്ചം.

നിഷേധനാമാംഗം അല്ലെങ്കിൽ മറുപേരെച്ചം എന്നു വ്യാകരണത്തിൽ പറയുന്ന 'വരാത്ത' 'പോകാത്ത' ഇത്യാദി രൂപങ്ങളെ എഴുതുമ്പോൾ 'ത'കാരത്തിന്നു ദ്വിത്വം കൂടാതെ 'വരാത' 'പോകാത' എന്നു പ്രയോഗിച്ചുകാണുന്നു.

നിഷേധം—വിരോധം, ധിക്കാരം. ൨. (വ്യാകരണത്തിൽ) ഉണ്ടായിരിക്കലിന്നു വിപരീതമായി ഇല്ലായ്മയെ പറയുന്നതിന്നു 'നിഷേധം' എന്നു പേർ. ഇതു വാക്യങ്ങൾ രണ്ടുവിധമുള്ളതിൽ ഒന്നാകുന്നു.

നിഷേധി—ധിക്കാരി.

നിഷേധിക്കപ്പെട്ടവൻ—ധിക്കരിക്കപ്പെട്ടവൻ, വിരോധിക്കപ്പെട്ടവൻ. പര്യായങ്ങൾ—പ്രത്യാദിഷ്ടൻ, നിരസ്തൻ, പ്രത്യാഖ്യാതൻ, നിരാകൃതൻ.

നിഷേധിക്കുന്നു—ധിക്കരിക്കുന്നു, വിലക്കുന്നു

നിഷേവണം—സേവ

നിഷേവിത—വി. സേവിക്കപ്പെട്ട.

നിഷേവ്യ—വി. സേവിക്കപ്പെടത്തക്ക.

നിഷ്കണ്ടക-വി. പ്ര. ശത്രുവില്ലാത്ത. ല. മുള്ളില്ലാത്ത. ന. രോമാഞ്ചമുണ്ടാകാത്ത. ർ. ഭയമില്ലാത്ത.

നിഷ്കണ്ടകൻ-അതിക്രൂരൻ. തന്റെ പ്രവൃത്തിഫലത്തെ ആലോചിച്ചു രോമാഞ്ചംപോലും ഉണ്ടാകാത്തവൻ എന്നു വ്യുൽപ്പത്തി.

നിഷ്കണ്ടം-നീർമാതളം.

നിഷ്കപട-വി. കാപട്യമില്ലാത്ത.

നിഷ്കം-പ്ര. കഴുത്തിൽ കെട്ടുന്ന (മാറിൽ ധരിക്കുന്ന) ആഭരണം, മാല ല. പലം, കഴഞ്ച് മുതലായ തൂക്കങ്ങൾക്കു പറയുന്ന പേർ ദ്വി. പൊൻതൂക്കം. (ലം പണമിട ഒരു പൊൻതൂക്കം എന്നു പക്ഷം). ന. സ്വർണ്ണം ർ. ദീനാരം എന്ന നാണ്യം. ഏററവും സ്തുതിക്കപ്പെടുന്നതു എന്നർത്ഥം ഭ. സ്വർണ്ണപാത്രം.

നിഷ്കരിക്ക-നശിപ്പിക്ക.

നിഷ്കർഷ-ശ്രദ്ധ, ജാഗ്രത.

നിഷ്കർഷം-നിശ്ചയം, നിർബ്ബന്ധം.

നിഷ്കർഷിക്കുന്നു-ശ്രദ്ധിക്കുന്നു, കഴിയുന്നിടത്തോളം ഓർമ്മയോടും താൽപര്യത്തോടും പ്രവർത്തിക്കുന്നു. ല. നിർബ്ബന്ധിക്കുന്നു.

നിഷ്കല്മഷ-വി പാപരഹിതമായ, കറയില്ലാത്ത.

നിഷ്കള-വി. പ്ര. വിഭജിക്കാൻ പാടില്ലാത്ത. ല കുറഞ്ഞ. ന വിത്തില്ലാത്ത

നിഷ്കളങ്ക-വി പ്ര. കളങ്കമില്ലാത്ത ല. കറയില്ലാത്ത, ന. അപവാദമില്ലാത്ത ർ. ചതിവില്ലാത്ത.

നിഷ്കളങ്കം-നിർദ്ദോഷം.

നിഷ്കളൻ-ദൈവം. കലകൾ (അംശങ്ങൾ) ഇല്ലാത്തവൻ, പരിപൂർണ്ണൻ.

നിഷ്കളാ-ആർത്തവം മാറിയ സ്ത്രീ, തീണ്ടാരി മാറിയവൾ. മറെറാരു പര്യായം 'വിഗതാർത്തവാ' (കളശബ്ദത്തിനു ശുക്ലം എന്നർത്ഥം. ഇവിടെ ലക്ഷണയാ രജസ്സ് എന്നർത്ഥം. രജസ്സില്ലാത്തവൾ എന്നു താൽപര്യം).

നിഷ്കാതൻ-സമർത്ഥൻ.

നിഷ്കാമ-വി. കാമമില്ലാത്ത, ഫലേച്ഛയില്ലാത്ത.

നിഷ്കാമം-അ. ഇച്ഛകേടായി.

നിഷ്കാമ്യം-ആഗ്രഹിക്കത്തക്കതല്ലാത്തതു

നിഷ്കാരണ-വി. കാരണമില്ലാത്ത,

നിഷ്കാരുണ്യം-നിർദ്ദയം.

നിഷ്കാലനം-പ്ര കൊല, ല. കന്നുകാലികളെ അടിച്ചോടിക്ക.

നിഷ്കാസനം-ഓട്ടം.

നിഷ്കാസിക്കുന്നു-ഓടിക്കുന്നു, പിടിച്ചു തള്ളിപ്പുറത്താക്കുന്നു.

'നിഷ്കാസിച്ചാലകലെയൊഴിയും
ദുർഗ്ഗന്ധാംശങ്ങളേവം'
(മയൂരസന്ദേശം)

നിഷ്കാസിത-വി. ആട്ടിക്കളയപ്പെട്ട, നിന്ദിക്കപ്പെട്ട. പിടിച്ചു തള്ളി പുറത്താക്കപ്പെട്ട. നിർഗ്ഗമിപ്പിക്കപ്പെട്ട എന്നു ശബ്ദാർത്ഥം.

നിഷ്കിഞ്ചന-വി. ഒന്നുമില്ലാത്ത.

നിഷ്കിഞ്ചനത്വം-ദാരിദ്ര്യം.

നിഷ്കിഞ്ചനം-ദാരിദ്ര്യം.

നിഷ്കുടം-പ്ര ഗൃഹാരാമം, ഭവനത്തോടു ചേർന്നുള്ള പൂന്തോട്ടം, ഉമ്മറപ്പൂങ്കാവ്, അടുക്കളപ്പൂങ്കാവ്, കുടത്തിൽ (ഗൃഹത്തിൽ) നിന്നു നിഷ്ക്രാന്തം (പുറത്തുള്ളതു്) എന്നർത്ഥം. ല. വയൽ ന. വാതിൽ ർ. അന്തഃപുരം. ഭ. വൃക്ഷത്തിന്റെ പൊള്ള

നിഷ്കുടി-പ്ര പേരേലം, കുടിയിൽ നിന്നു (കോശത്തിൽ, ഉറയിൽ നിന്നു) നിഷ്ക്രമിച്ചതു് എന്നർത്ഥം. ല. ചിററേലം.

നിഷ്കുംഭം-ചെറിയ ദന്തി.

നിഷ്കഷിത-വി. ൧. പുറത്താക്കപ്പെട്ട, വലിച്ചെടുക്കപ്പെട്ട. ൨. കീറിക്കളഞ്ഞ, ചീന്തിയ.

നിഷ്കുഹം-മരപ്പൊത്ത്. നിശ്ചയേന അത്ഭുതപ്പെടുന്നത് എന്നർത്ഥം.

നിഷ്കൃത-വി. ൧. ഉദാസീനതയുള്ള, കൂട്ടം കൂടാത്ത. ൨. ക്ഷമിക്കപ്പെട്ട.

നിഷ്കൃതി-൧. പ്രത്യുപകാരം, പകരം ചെയ്ക.

'മാതുർന്നിഷ്കൃതിമന്നാതോപിതനയഃ'

൨. പ്രായശ്ചിത്തം. ൩. ക്ഷമ. ൪. ദുസ്സ്വഭാവം. ൫. വ്യാജഫലം. ൬. ശാഠ്യം.

നിഷ്കൃഷ്ടം-വി. ൧. വലിച്ചെടുക്കപ്പെട്ട. ൨. ആകത്തുകയാക്കപ്പെട്ട.

നിഷ്കൈതവം-കളവില്ലാതെ, വാസ്തവമായി.

നിഷ്ക്രമണം-പുറത്തുപോക.

നിഷ്ക്രമിക്കുന്നു-പുറപ്പെടുന്നു, പുറത്തുപോവുന്നു, വെളിയിൽ വരുന്നു.

'നിഷ്ക്രമിച്ചീടെന്നു
ചൊന്നതുകേട്ടുഞാൻ
നിഷ്ക്രമിച്ചീടിനേൻ-
നാശ്രുനാക്രൂരരാൽ'
(അദ്ധ്യാത്മരാമായണം)

നിഷ്ക്രമം-൧. ബുദ്ധിസാമർത്ഥ്യം. പുതുതായി ഓരോന്നിൽ പ്രവേശിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നത് എന്നർത്ഥം. ൨. പുറപ്പാട്.

ഇവിടെ സാമർത്ഥ്യം എന്നതു ബുദ്ധിയുടെ പരിപൂർണ്ണാവസ്ഥയാകുന്നു.

നിഷ്ക്രയം-കൂലി, ശമ്പളം.

നിഷ്ക്രാന്ത-വി. പുറപ്പെട്ട, പോയ, പുറത്തായ.

നിഷ്ക്രാമണം-പുറത്തു കൊണ്ടുപോക.

നിഷ്ക്രിയ-വി. ൧. ക്രിയയില്ലാത്ത. ൨. വേലയില്ലാത്ത.

നിഷ്ക്രിയൻ-ബ്രഹ്മം. പ്രവൃത്തിയില്ലാത്തവൻ എന്നർത്ഥം.

നിഷ്ഠ-വി. സ്ഥിതിചെയ്യുന്ന.

നിഷ്ഠ-൧. വ്രതങ്ങളുടെ ഉറപ്പ്. ൨. നിശ്ചയം. ൩. നാടകങ്ങളുടെ അവസാനം, നാടകത്തിൽ അഞ്ചു സന്ധികൾ ഉള്ളതിൽ അഞ്ചാമത്തേതായ 'നിർവ്വഹണം.' നിയതമായ സ്ഥാനം എന്നർത്ഥം. ൪. അവസാനം. ൫. തൊഴിൽ. ൬. ഉത്സവം. ൭. കാണാതാവുക.

നിഷ്ഠാചതുഷ്ടയം-യജ്ഞം, ദാനം, അദ്ധ്യയനം, തപസ്സ്.

നിഷ്ഠാദ്വയം-സാംഖ്യം (ജ്ഞാനം), സാധനം (കർമ്മം).

നിഷ്ഠാനക-അലച്ച്. ൨. മുറുമുറുക്കുക.

നിഷ്ഠാനം-കറി, രസം, തൈര മുതലായി ചോററിൽ കൂട്ടുന്ന ഉപദംശപദാർത്ഥങ്ങൾ. രസങ്ങൾ ഇതിൽ ഇരിക്കുന്നതിനാൽ ഈ പേരുണ്ടായി.

നിഷ്ഠീവനം-തുപ്പുക.

നിഷ്ഠീവം-തുപ്പൽ.

നിഷ്ഠുര-വി. ക്രൂരമായ, പരുഷമായ.

നിഷ്ഠുരത-കഠിനത. ൨. വാക്കിന്റെ കടുപ്പം.

നിഷ്ഠേവനം-തുപ്പുക.

നിഷ്ഠേവം-തുപ്പൽ

നിഷ്ഠ്യൂത-വി. ൧. ഇടപെട്ട, അയക്കപ്പെട്ട, പ്രേരിപ്പിക്കപ്പെട്ട. ൨. തുപ്പിയ.

നിഷ്ഠ്യൂതി-തുപ്പുക

നിഷ്ണാത-വി. സാമർത്ഥ്യമുള്ള, പഠിത്തമുള്ള.

നിഷ്ണാതൻ-സമർത്ഥൻ. കാര്യസാധനോപായങ്ങളിൽ സ്നാനം ചെയ്തവൻ, അതിന്റെ മർമ്മങ്ങളെ നല്ലവണ്ണം ഗ്രഹിച്ചവൻ എന്നർത്ഥം.

നിഷ്പക്വ-വി. ൧. പാകംവന്ന ൨. വെന്ത, തിളച്ചു കുറുകിയ.

നിഷ്കൃപം-ശരിയായ വേവുചെന്ന കഷായം മുതലായത്. നിശ്ചയേനപകം (വെന്തതു) എന്നർത്ഥം

നിഷ്പക്ഷപാതിത്വം-രണ്ടു കക്ഷികളോടും ഒരുപോലെയുള്ള പെരുമാററം, സമഭാവന.

നിഷ്പതിസുതാ-ഭർത്താവും പുത്രനുമില്ലാത്ത സ്ത്രീ.

നിഷ്പത്തി-൧. അവസാനം. ൨. ഉത്ഭവം, ജനനം.

നിഷ്പദീ-കട്ടപ്പായൽ.

നിഷ്പന്ദ, നിസ്പന്ദ-വി ഇളക്കമില്ലാത്ത, നിശ്ചലമായ.

'നിഷ്പന്ദമായ് പ്രാണനടക്കിവച്ചും'
(രാജാകുമാരസംഭവം)

നിഷ്പന്ന-വി. ൧. സാധിക്കപ്പെട്ട. ൨. സ്വതഃ സാധിച്ച. ൩. തീൎന്ന. ൪. ഉണ്ടായ, ജനിച്ച ൫ തയാറായ.

നിഷ്പവനം-നെല്ലു മുതലായതു ചേറുക, കൊഴിക്കുക.

നിഷ്പാദ-വി. അനക്കമില്ലാത്ത, ഇളക്കമില്ലാത്ത.

നിഷ്പാദനം-സാധിക്കുക, സഫലമാക്കുക.

നിഷ്പാദിക്കുന്നു-സാധിക്കുന്നു.

നിഷ്പാദിതം-സമ്പാദിതം.

നിഷ്പാവ-വി നിശ്ചയമുള്ള.

നിഷ്പാവം-൧. നെല്ലു മുതലായതു ചേറുക. ഏററവും ശുദ്ധിവരുത്തുക എന്നർത്ഥം. പര്യായങ്ങൾ-പവനം, പാവം, പതിർ പിടിത്തം എന്നും അർത്ഥം കാണുന്നു. ൨. ധാന്യപ്പട്ടിൽ. ൩. ചെറിയ അമര. ൪. വലിയ ഉഴുന്ന്.

നിഷ്പിഷ്ട-വി ൧. അരയ്ക്കപ്പെട്ട. ൨. ഞെക്കപ്പെട്ട. ൩. പൊടിക്കപ്പെട്ട.

നിഷ്പീഡിത-വി. ൧. പിഴിയപ്പെട്ട, ഞെക്കപ്പെട്ട. ൨. പീഡിപ്പിക്കപ്പെട്ട.

നിഷ്പൃഥാ-മേത്തോന്നി.

നിഷ്പേഷണം-൧. അരയ്ക്കൽ. ൨. ഞെക്കൽ. ൩. പൊടിപ്പ്, (പൊടിക്കുക).

നിഷ്പ്രകാരത്വം-ഉള്ളിലുള്ളവയെ തിരിച്ചറിവാൻ വയ്യാത്ത സ്ഥിതി, നിർവ്വികല്പസ്ഥിതി.

നിഷ്പ്രകാശം-അ. പ്രകാശമില്ലാതെ.

നിഷ്പ്രഭ-വി. ശോഭയില്ലാത്ത, പ്രഭയില്ലാത്ത.

നിഷ്പ്രയത്നം-അ. പ്രയാസംകൂടാതെ.

നിഷ്പ്രയോജന-വി. പ്രയോജനമില്ലാത്ത.

നിഷ്പ്രവാണി-അലക്കാത്ത വസ്ത്രം, കോടിവസ്ത്രം, പുതിയവസ്ത്രം, നവാംബരം. പ്രവാണിയിൽ (നെയ്യുന്നകോലിൽ) നിന്നു നിർഗ്ഗതം എന്നർത്ഥം.

നിഷ്പ്രവാണി എന്നതു നെയ്ത്തുതറിയിൽനിന്നഅടുത്തകാലത്തെടുത്തതും മുറിക്കാത്തതും അലക്കാത്തതുമായ വസ്ത്രമാകുന്നു.

നിഷ്ഫല-വി. ൧. കായില്ലാത്ത. ൨. പ്രയോജനമില്ലാത്ത.

നിഷ്യന്ദി-ഒലിക്കുന്നത്, ഒഴുകുന്നത്.

നിഷ്യന്ദം-ഒലിപ്പ്, ഒഴുക്ക.

നിഷ്ഷമ-വി. നിന്ദ്യമായ.

നിഷ്ഷമം-അ. നിന്ദ്യം എന്ന അർത്ഥത്തിൽ പ്രയോഗം. മറെറാരു പര്യായം-ദുഷ്ഷമം.

നിസൎഗ്ഗ-വി. സ്വഭാവമുള്ള.

നിസൎഗ്ഗം-സ്വഭാവം. പിറവിയിലുള്ളത് എന്നർത്ഥം.

നിസഞ്ജിക്കുന്നു-വെക്കുന്നു.

നിസിന്ധു-കരിനൊച്ചി.

നിസുംഭനം-കൊല.

നിസൂദനം-കൊല.

നിസൃതാ-ത്രികോല്പക്കൊന്ന.

നിസൃതി-ഒഴുക്ക്.

നിസ്സൃഷ്ട-വി. വൎജ്ജിക്കപ്പെട്ട, നിസൎജ്ജിക്കപ്പെട്ട.

നിസ്തന്ദ്ര-വി മടിയില്ലാത്ത, പ്രസരിപ്പോടുകൂടിയ.

നിസ്തന്ദ്രത മടിയില്ലായ്മ, ഉത്സാഹം.

നിസ്തരണം-൧. പുറപ്പാട്. ൨. വിട്ടുവിപ്പ്, മോചനം. ൩. ഉപായം, കഴികഴിവ്.

നിസ്തൎക്കം-തൎക്കം അററ്, നിസ്സംശയമായി.

നിസ്തൎഹണം-കൊല്ലുക, കൊല.

നിസ്തല-വി. ഉരുണ്ട, വട്ടത്തിലുള്ള. തലം ഇല്ലാത്ത എന്നൎത്ഥം.

'നിസ്തലം വൎത്തുളേചലേ'

എന്നു വിശ്വം.

നിസ്തലി-ഗുളിക.

നിസ്താരണം-൧. ജയം. ൨. മോചനം. ൩. കടക്കുക.

നിസ്തുല-വി. തുല്യമില്ലാത്ത.

നിസ്തുല്യ-വി. തുല്യമില്ലാത്ത.

നിസ്തുഷക്ഷീരം-ഗോതമ്പ്.

നിസ്തുഷരത്നം-സ്ഫടികം.

നിസ്തേജൻ-തേജം ഇല്ലാത്തവൻ. തേജം =ശോഭ മൂൎച്ച എന്നും അൎത്ഥമുണ്ട്. 'നിസ്തേജൻ' എന്നതിനെ 'നിസ്തേജസ്സ്' എന്നു ഭ്രമിക്കരുത്. തേജശബ്ദവും തേജസ്ശബ്ദവും 'തിജ്' എന്ന ധാതുവിൽനിന്നു രണ്ടു പ്രത്യയങ്ങളുടെ പ്രവൃത്തികൊണ്ടുണ്ടായിട്ടുള്ളതാണ്.

നിസ്തേജസ്സ്-വി, തേജസ്സില്ലാത്ത.

നിസ്തോദം-കുത്തുക, വേദനപ്പെടുത്തൽ.

നിസ്ത്രപൻ-ലജ്ജയില്ലാത്തവൻ. (ത്രപ =ലജ്ജ).

നിസ്ത്രിംശപത്രികാ-ചതുരക്കള്ളി.

നിസ്ത്രിംശൻ-ഹിംസിക്കുന്നവൻ.

നിസ്ത്രിംശം-൧. മുപ്പതിലധികമുള്ള. ൨. ഖഡ്ഗം.

നിസ്ത്രിംശം-വാൾ. മുപ്പതംഗുലത്തിലധികം നീളമുള്ളതു് എന്നൎത്ഥം.

നിസ്ത്രൈണപുഷ്പകം-പേരമരം.

നിസ്സ്രാവ്-വിററുപോകയുള്ള സാധനങ്ങൾ.

നിസ്നേഹഫലാ-വെളുത്ത കണ്ടകാരിച്ചുണ്ട.

നിസ്പന്ദം-വിറയൽ.

നിസ്പൃശ-ഒരു വ്രതം. വിഷ്ണുപ്രീതികരമാണ്. ഏകാദശിയും, ദ്വാദശിയും, രാക്കിരാത്രിയിൽ ത്രയോദശിയും കൂടിയതു്

നിസ്പൃഹ-വി. ഒന്നിലും അതിമോഹമില്ലാത്ത, ഇച്ഛയില്ലാത്ത.

നിസ്പൃഹാ-മേത്തോന്നി.

നിസ്യന്ദം, നിഷ്യന്ദം-വി. ൧. ഒലിപ്പ്. ൨. ഒഴുക്ക്, ഊറുക. ൩. ഇററിറവുള്ള വീഴൽ. ൪. ഫലം, സിദ്ധി.

നിസ്രാവം, നിസ്രവം-൧. വാൎത്തകഞ്ഞി. (വിസ്രാവം എന്ന പാഠവും കാണുന്നു) ൨. ഒലിപ്പ്, വേഗത്തിലുള്ള ഒഴുക്ക്.

നിസ്വൻ- ദരിദ്രൻ. ധനമില്ലാത്തവൻ എന്നൎത്ഥം.

നിസ്വനം, നിസ്വാനം, നിസ്വനിതം-൧. ശബ്ദം, ഒച്ച. ൨. അമ്പിന്റെ ശബ്ദം. ഏററവും ശബ്ദിക്ക എന്നൎത്ഥം.

അമ്പിന്റെ ശബ്ദം എന്ന അൎത്ഥത്തിൽ 'നിസ്വാനം' എന്ന ശബ്ദമാണ് അധികം കാണുക.

നിസ്സംഗ-വി. ഒന്നിനോടും സംബന്ധമില്ലാത്ത, ഒന്നിനോടും ചേരാത്ത.

നിസ്സംജ്ഞൻ- ബോധരഹിതൻ (ഓൎമ്മ പൊയ്പ്പോയവൻ).

നിസ്സംശയം-അ. സംശയംകൂടാതെ.

നിസ്സരണം-ം. പുരദ്വാരം. ഇതിലൂടെ ഗൃഹത്തിലുള്ളവർ പുറത്തേക്കു പോകുന്നതിനാൽ ഈ പേരുണ്ടായി. പുരയുടെ മുഖപ്പ്. ൨. ഗൃഹത്തിലേക്കു വരുവാനും പോകുവാനുമുള്ള മാർഗ്ഗം (വാതൽ). ൩. പുറപ്പാട്. ൪. വെളിയിലോട്ടുള്ള ഒഴുക്ക്.

നിസ്സരിക്കുന്നു-വെളിയിലോട്ടു ഒഴുകുന്നു.

നിസ്സഹകരണം-ഒത്തു പ്രവൎത്തിക്കയോ പിന്തുടരുകയോ ചെയ്യാതിരിക്കുന്നത്.

നിസ്സഹകരിക്കുന്നു - ഒത്തു പ്രവൎത്തിക്കയോ പിന്തുടരുകയോ ചെയ്യാതിരിക്കുന്നു.

നിസ്സഹകാരി-സഹകരിക്കാത്തവൻ.

നിസ്സഹകൃതി-(നിസ്സഹകരണംതന്നെ).

നിസ്സഹം-വി. ൧. സഹിപ്പാൻവയ്യാത്ത, വഹിപ്പാൻവയ്യാത്ത. ൨. തടുപ്പാൻവയ്യാത്ത.

നിസ്സഹായ-സഹായമില്ലാത്ത.

നിസ്സഹായകം-സഹായിക്കുന്നതല്ലാത്ത

നിസ്സഹായത, നിസ്സഹായത്വം-സഹായമില്ലാത്ത സ്ഥിതി.

നിസ്സഹായൻ- സഹായമില്ലാത്തവൻ.

നിസ്സഹായി-സഹായികൾ ആരുമില്ലാത്തവൻ.

നിസ്സാര-വാഴ.

നിസ്സാര-വി. ൧. സാരമില്ലാത്ത, ഉറപ്പില്ലാത്ത. ൨. കാതലില്ലാത്ത. ൩. ഉപകാരമില്ലാത്ത ൪. ബുദ്ധിമാനമില്ലാത്ത ൫. ബലമില്ലാത്ത. ൬. പ്രധാനമല്ലാത്ത

നിസ്സാരം-ം. സാരമില്ലാത്തതു്, പ്രാധാന്യമില്ലാത്തതു്. ൨. ശാഖോടവൃക്ഷം. ൩. വലിയ പലകപ്പയ്യാനി.

നിസ്സീമ-വി. അതിരില്ലാത്ത, വളരെ അധികമായ.

നിസ്സൃത-വി. ഒഴുകിയ, പോയ.

നിസ്സൃതം-ം. കരയ്ക്കു. ൨. ഒഴുകിയതു്

നിസ്സൃതി-ം. ഒഴുക്ക്. ൨. യാത്ര.

നിസ്സ്യന്ദനം-പനച്ചി.

നിഹത-വി. ൧. നിഹനിക്കപ്പെട്ട, അടിക്കപ്പെട്ട. ൨. കൊല്ലപ്പെട്ട.

നിഹനനം-അടി. ൨. കൊല, വധം.

നിഹനിക്കുന്നു-൧. അടിക്കുന്നു. ൨. കൊല്ലുന്നു. ൩. ഇല്ലാതെയാക്കുന്നു.

നിഹന്താവ്-കൊല്ലുന്നവൻ.

നിഹന്തൃ-വി. ൧. കൊല്ലുന്ന. ൨. ഇല്ലാതെയാക്കുന്ന.

നിഹവം-വിളി.

നിഹാക-ഉടുമ്പു്. കരയെ ഉപേക്ഷിക്കുന്നതു്. മിക്കസമയത്തും വെള്ളത്തിൽ തന്നെ കിടക്കുന്നതു് എന്നൎത്ഥം.

നിഹാരം-മഞ്ഞു്, മഞ്ഞുകട്ടി.

നിഹിത-വി. വയ്ക്കപ്പെട്ട. ൨. ഏല്പിക്കപ്പെട്ട. ൩. നൽകപ്പെട്ട ൪. (ഉള്ളിൽ) പതിപ്പിക്കപ്പെട്ട, ൫. രക്ഷക്കായി ഇടപ്പെട്ട, കരുതൽ ചെയ്യപ്പെട്ട.

നിഹിംസനം കൊല, വധം.

നിഹീന-വി. നീചമായ, നികൃഷ്ടമായ.

നിഹീനൻ- നീചൻ. നിശ്ചയേനഹീനൻ എന്നൎത്ഥം.

നിഹ്നവം-ം. ഉള്ളതിനെ മറച്ചുപറക, മറയ്ക്കുക. [ശ്രുതി'
'ലോലാക്ഷീനിഹ്നവാൎകംപ്രഹരതി
(അമരുകശതകം)
൨. വ്യാജം. ൩. [illegible]. കാണ്മാത്തതു [illegible] എന്നൎത്ഥം. ൪. വിശ്വാസം ഇല്ലായ്മ. ൫. ശാഠ്യം. ൬. രഹസ്യം ൭. സന്ദേഹം ൮. മൌഢ്യം.

നിഹ്നുതി-൧. ഒളിച്ചുവയ്ക്കുക, വ്യാജം ൨. ചതിവ്. ൩. രഹസ്യം.

നിഹ്നുതം മറയ്ക്കപ്പെട്ടത്.

'നീലനിചോളമാന നിഹ്നുതമതെങ്കിലും
ചാലവേ കാണുന്നു ചാരുതരമംഗം'
(രാവണവിജയം കഥകളി)

നിഹ്രാദം-ശബ്ദം.

നിഴയ്ക്കുന്നു-അണയ്ക്കുന്നു, കതയ്ക്കുന്നു.

നിഴലാടുന്നു-ഛായ വല്ലേടത്തും പതിയുന്നു.

നിഴലാട്ടം-ഛായകാണുക, നിഴലിപ്പ്, മങ്ങിയകാഴ്ച.

നിഴലിക്കുന്നു-പ്രതിബിംബിക്കുന്നു, പ്രത്യക്ഷത്തിൽ കാണാത്തതാവണ്ണം ലക്ഷ്യം തരുന്നു.

നിഴലിടുന്നു-ശരീരത്തിന്റെ ഛായ മറ്റൊന്നിൽ തട്ടിക്കുന്നു. അടുക്കുന്നു, തീണ്ടുന്നു.

നിഴലുണക്ക്-തണലുള്ള സ്ഥലത്തുവച്ച് ഉണക്കുക.

നിഴലുണക്കുന്നു-തണലത്തുവച്ചുണക്കുന്നു

നിഴൽ-ഛായ, പ്രതിരൂപം, തണൽ.

നിഴൽക്കൂട്ടുക-ക്ഷേത്രങ്ങളിലും ഗ്രാമങ്ങളിലും ഉള്ള സമൂഹക്കാരുടെ സമാജം.

നിഴൽക്കുത്തിപ്പാട്ട് - വേലന്മാർ ചാറുന്നതിനുപയോഗിക്കുന്നപാട്ട്.

കൊല്ലവർഷം ൯൦൦ മുതൽ ദക്ഷിണകേരളത്തിൽ ഇതു നടപ്പായി. ആദ്യം പാടിത്തുടങ്ങിയതു വേലന്മാരാണ് ഇതിനെ ചിലർ തോററംപാട്ടെന്നു പറയുന്നു. പാണ്ഡവരെ കൊല്ലുന്നതിനു ദുര്യോധനൻ ഒരു വേലനെക്കൊണ്ടു ആഭിചാരം ചെയ്യിച്ച് പാണ്ഡവരുടെ നിഴൽ നോക്കി അമ്പ് എയ്യിച്ചു കൊന്നു എന്നും, വേലത്തി വിവരം അറിഞ്ഞുവന്ന് അവരെ ജീവിപ്പിച്ചു എന്നും മററും പറയുന്നുണ്ട്. കരുണരസപ്രധാനമാണ് ശ്രുതിയെട്ടിനം ഇതു പാട്ടും,

ഭക്ഷണങ്ങളെ എന്തുചെയ്തതി
തെന്നുടൻ ദുര്യോധനൻ
ദൂരെനിന്നൊരു ശകുനിയോടു
വിളിച്ചുമെല്ലെ പറഞ്ഞുടൻ
നാടുപാതിയടക്കി പാണ്ഡവർ
വാണിടുന്നതു കാരണം
നാവുമിന്നതിനെന്തു വേണ-
മെന്നു ചൊല്ലു നീ എന്നോട്"
ഇത്യാദി.

നിഴൽക്കൊട്ടിൽ-(രാജാവിന്റെ) കൊട്ടാരം.

നിറ-൧. കൊയ്ത്തിനു മുമ്പ് നല്ലസമയത്തു് നെൽക്കതിർ കൊണ്ടുവന്നു പൂജിച്ച് വീട്ടിൽ കെട്ടിത്തൂക്കുകയോ അറയിൽ വെക്കുകയോ ചെയ്യുക. ൨. തോക്കിൽ മരുന്നു മുതലായതു് ഇടുക. ൩. വല്ലതും പാത്രങ്ങളിലും മററും ഇട്ടു മുഴപ്പിക്കുക, സ്ഥലമുള്ളേടത്തോളം കൊള്ളിക്കുക. ൪. അയ്യരതാടുക്ക. ൫ ഒരു തുലാം.

നിറകുടം-൧. ജലംനിറച്ച കുടം. ൨. രാജാവിനെ ബഹുമാനിച്ച കാഴ്ചയായിട്ടു കൊണ്ടുപോകുന്ന കുടം. ൩. നൃത്തക്കാരുടെ തലയിൽ വയ്ക്കുന്ന കുടം.

നിറകൊൾക-൧. നിറയുക. ൨. ശോഭിക്ക.

നിറകോൽ-ത്രാസ്സ്.

നിറകോൽച്ചരട്-ത്രാസിന്റെ കയറ്.

നിറക്കുന്നു-൧. പ്രകാശിക്കുന്നു. ൨. മുഴപ്പിക്കുന്നു.

നിറക്കേട്-൧ നിറപ്പിഴ. ൨. അഴുക്കാവുക, മുഷിച്ചിൽ. ൩. അപമാനം. ൪. പ്രകാശക്കുറവ്.

ഉ-ം 'ഹേമത്തിനുണ്ടോ നിറക്കേട്'.

നിറച്ചളവ്-വടിക്കാതെ അളക്കുക.

നിറച്ച്-അ. ൧. സംപൂർണ്ണമായി. ൨. വിശപ്പു മാറുവോളം.

നിറഞ്ഞ-വി. അതാതിൽ കൊള്ളുന്നിടത്തോളം കൊണ്ട.

നിറതിങ്കൾ-പൂർണ്ണചന്ദ്രൻ.

നിറത്തുക-പ്രകാശിപ്പിക്കുക. ഉ-ം, തിരി നിറത്തുക. 'വിളക്കു നിറത്തിക്കത്തിച്ചു'. (തച്ചോളിപ്പാട്ട്)

നിറനാഴി-നിറഞ്ഞനാഴി.

നിറന്ത-നിറഞ്ഞ (പ. മ)

നിറന്ന-വി. ൧. പ്രകാശിച്ച.

'വക്ഷസിനിറന്നശ്രീവത്സം'
(വൈരാഗ്യചന്ദ്രോദയം)

൨. പാകംവന്ന, തികവായ. ൩. പ്രകാശമുള്ളതായ.

നിറപടലങ്ങൾ-ഇല്ലം നിറയ്ക്കുള്ള പുതിയ നെൽക്കതിർ മുതലായവ.

നിറപടി-തികവ്.

നിറപറ-൧. നെല്ലോ അരിയോ പറയിൽ നിറച്ചിട്ട് കല്യാണത്തിനും മറ്റും വയ്ക്കുന്നത്. ൨. ആണ്ടുതോറും മുതലളന്ന പാട്ടക്കാരൻ കൊടുക്കുന്ന ഒരവകാശം.

നിറപ്പാത്രം-നിറഞ്ഞ പാത്രം, നിറകുടം.

നിറപ്പ്-നിറയ്ക്കുക.

നിറപ്പൊലിമ-ധാരാളത്വംകൊണ്ടുള്ള ഉല്ലാസം

നിറപ്പിഴ-൧. നിറം (വർണ്ണം) മങ്ങുക. ൨. അഴുക്കാവുക. ൩. അപമാനം. ൪. സംഗീതത്തിലെ ശബ്ദവ്യത്യാസം.

നിറപ്പെടുക-തൃപ്തിപ്പെടുക.

നിറമാല-വളരെ മാലകെട്ടി ക്ഷേത്രത്തിൽ അലങ്കരിക്കുന്നത്.

നിറം-൧. വർണ്ണം. ൨. ശോഭ. ൩. ഛായം. ൪. ബഹുമാനം. ൫. തെളിവ്. ൬. പാട്ടിന്റെ ഓരോ സ്വരഭേദം ൭. നന്മ.

നിറംപൊറുക്കായ്ക-കണ്ടുകൂടായ്ക.

നിറയിടുന്നു-തോക്കിൽ മരുന്നുംമറ്റും ഇടുന്നു, തോക്കു നിറയ്ക്കുന്നു

നിറയുന്നു-പൂർണ്ണമാകുന്നു, മതിയാകുന്നു, തിങ്ങുന്നു.

നിറയെ-അ. വേണ്ടുവോളം; പൂർണ്ണമാകത്തക്കവണ്ണം.

നിറയ്ക്കുന്നു-നിറയെ ഇടുന്നു (കൊടുക്കുന്നു).

നിറവയറ്-വയറു നിറഞ്ഞിരിക്കുന്ന സ്ഥിതി. ൨. പൂർണ്ണ ഗർഭിണി.

നിറവില്ല്-വളച്ച വില്ല്, കഴിയെക്കുലച്ച വില്ല്.

നിറവ്-൧. പൂർണ്ണമാക്കൽ. ൨. തൃപ്തി.

നിറവെയ്ക്കു-നിറനാഴിവയ്ക്കു.

നിറുത്തുന്നു-൧. അവസാനിപ്പിക്കുന്നു. ൨. നില്ക്കാനിടയാക്കുന്നു. ൩. വാക്യങ്ങളുടെ ഇടയ്ക്കുള്ള വിരാമം ഇടുന്നു ൪. കുറെ വേലയ്ക്കു താമസിപ്പിക്കുന്നു ൫. എന്തെങ്കിലും നിലയ്ക്കു നാട്ടുന്നു. (നാമം-നിറുത്തൽ, നിറുത്ത്, നിർത്തൽ, നിർത്ത്).

മലയാളഭാഷയിൽ നിർത്തൽ, നിർത്തുന്നു എന്നെല്ലാം എഴുതുന്നതിനെക്കാൾ നിറുത്തൽ, നിറുത്തുന്നു എന്നുംമറ്റും എഴുതുന്നതാണ് ഭംഗി. 'ർത്ത' എന്നതു സംസ്കൃതവും 'റുത്ത' എന്നതു മലയാളവും ആണല്ലോ. ഇതുകൊണ്ട് കർത്തവ്യം എന്നതിനെ കറുത്തവ്യം എന്നാക്കാൻ പാടില്ല. 'കർത്തവ്യം' എന്നതു സംസ്കൃതവും, 'നിറുത്തുക' എന്നതു മലയാളവുമാണത്രെ.

—೦:—

നീ

നീ-താൻ, അങ്ങ്. (ഇത് കേട്ടുനില്ക്കുന്ന ആളിനെ കുറിക്കുന്നു)

നീകസാത്മജൻ-രാക്ഷസൻ.

നീകാശ-വി. തുല്യമായ.

നീകാശം-൧. സദൃശം. ൨. ഛായ.

നിഭം, സങ്കാശം, നീകാശം, പ്രതീകാശം, ഉപമാ ഈ ശബ്ദങ്ങൾ അധികമായി സമാസത്തിനു ശേഷമേ പ്രയോഗിക്കപ്പെടുന്നുള്ളു.

നീക്കത്തൂക്കം-മാററം. വ്യത്യാസം.

നീക്കം-പ്ര. മാററം. ദ്വി. തള്ളുക. തൃ. വ്യത്യാസം, ഭേദം.

നീക്കൽ-പ്ര. മാററുക. ദ്വി. വ്യത്യാസം വരുത്തുക തൃ. ഭ്രഷ്ടനാക്കുക.

നീക്കാനിര-വാതിലിന്നു പകരം മാററുവാൻ തക്കതായ ഒരുമാതിരി പലകപ്പണി.

നീക്കുന്നു-മാററുന്നു, തള്ളുന്നു.

നീക്കുപോക്കു്-ഒഴികഴിവ്, ഉപശാന്തി.

നീക്ഷണം-പാകപരീക്ഷാസാധനം, അരിവെന്തോ എന്നു ഇളക്കി നോക്കുന്നതിനുള്ള ഒരു വടി.

നീങ്ങൽ-പ്ര. മാററം. ദ്വി. ഒഴിവ്.

നീങ്ങുന്നു-പ്ര. മാറുന്നു. ദ്വി. ഒഴിയുന്നു. തൃ. പോകുന്നു. (സ. ക്രി. നീക്കുന്നു.

നീച-വി. പ്ര. താണ. ദ്വി. കുറിയ. തൃ. ചെറിയ, ച. സാരമില്ലാത്ത. പ. പ്രയോജനമില്ലാത്ത ഷ. നീളമില്ലാത്ത.

നീചക-വി. പ്ര. താണ ദ്വി. കുറിയ. തൃ. നിന്ദ്യമായ.

നീചകദംബം-മഹാശ്രാവണി.

ഇതു നിലത്തു പടരുന്നതാണ്. പൂവും കായും കടമ്പിന്റെ എന്നപോലെ ചെറുതായിരിക്കും.

നീചകർമ്മം-പ്ര. ദുഷ്പ്രവൃത്തി. ദ്വി. താണ വേല.

നീചകാ,നീചികാ-ഉത്തമയായ പശു.

നീചകീ-പ്ര. വല്ലതിന്റെയും അഗ്രഭാഗം ദ്വി. കാളകളുടെ തല. തൃ. നല്ല പശുവിന്റെ ഉടമസ്ഥൻ.

നീചൈഃ-അ. പ്ര. ഹീനമായി. ദ്വി. അല്പമായി. തൃ. പതുക്കെ.

നീചഗം-ജലം. താണ സ്ഥലത്തേക്കു ഗമിക്കുന്നതു് എന്നു വ്യുൽപ്പത്തി.

നീചഗാ-നദി.

നീചഗ്രഹം-നീചത്തിലെ ഗ്രഹങ്ങൾ (ഗോളങ്ങൾ), അവ. പ്ര. ശനി. ദ്വി. ചൊവ്വ. തൃ. രാഹു. ച. കേതു.

നീചജാതി-ഹീനജാതി, ദുഷ്ടജാതി.

നീചത്വം-ഹീനത, ദുഷ്ടത.

നീചധർമ്മം-ഹീനമര്യാദ. ചീത്ത നടപടി, നീചന്മാരുടെ നടപടി.

നീചൻ-ഹീനൻ, താണവൻ. അശ്രീകരക്കാരൻ എന്നർത്ഥം. മററു പര്യായങ്ങൾ-വിവർണ്ണൻ, പാമരൻ, പ്രാകൃതൻ, പൃഥഗ്ജനൻ, നിഹീനൻ, അപസദൻ, ജാല്മൻ, ക്ഷുല്ലകൻ, ഇതരൻ.

നീചപ്രവൃത്തി - നീചന്റെ പ്രവൃത്തി. ചീത്ത പ്രവൃത്തി.

നീചബുദ്ധി-അല്പബുദ്ധി, ദുർബുദ്ധി.

നീചഭോജ്യം-വലിയ വെള്ളുള്ളി.

നീചം-പ്ര. കുറിയതു്. നീചത്വം (താഴ്ച്ച) ഉള്ളതു് എന്നർത്ഥം, മററു പര്യായങ്ങൾ-ഖർവ്വം, ഹ്രസ്വം. ദ്വി. ഗ്രഹത്തിന്റെ ഉച്ചം താണ ഭാഗം. തൃ. അടവിക്കച്ചോലം.

നീചവജ്രാ-വൈക്രാന്തം, (പൊടിവൈരം).

നീചവൃത്തി-പ്ര. നിന്ദ്യമായ സ്ഥിതി. ദ്വി. നിന്ദ്യമായ കഴിച്ചിൽ. തൃ. ദുഷ്ടത.

നീചരാശി-ഉച്ചരാശിയുടെ ഏഴാംരാശി.

നീചാശ്രയം-ഹീനജാതിയേയോ ദുഷ്ടനെയോ സേവിക്കുക. ദ്വി. താഴ്ച്ചയുള്ള സ്ഥലത്തേക്കു ചെല്ലുക.

നീചികാ, നീചികി പശുക്കളിൽ വെച്ചു ഉത്തമമായ പശു.

നീചൈഃ-അ. പ്ര. ഹീനമായി. ദ്വി. അല്പമായി. തൃ. പതുക്കെ.

നീച്യന്മാർ-പ്ര നീചജാതിയിൽ ജനിച്ചിട്ടുള്ളവർ. ദ്വി. ഹിന്ദുക്കൾ ആദിനിവാസികളെ വിളിച്ചു വന്നിരുന്ന പേർ.

നീടാന്ന-അ. നീളമായി.

നീടാന്ന്-വി. നീളമുള്ള, മഹിമയുള്ള.

നീടിയ-ഭൂത. ച്ചു, വളൎന്ന.

'നീടിയറ്റുണമിവയൊക്കയകന്നതി'
(ഭഗവൽഗീത-മാധവപ്പണിക്കർ)

നീട്ട്-വി. ദീൎഘമായ.

നീട്ട്-൧. നീളം. ൨. ശാശ്വതമായ പ്രഭ.

നീടുക-നീളുക.

നീടുററ-വലിയ, മഹിമയേറിയ, നീളമുള്ള. 'നീടുററകൈ' (ഭാരതം)

'പാരിഞ്ഞുടങ്ങുമ്പോൾ നീടുററ താളത്തിൽ'
(കൃഷ്ണഗാഥ)

നീടെഴുന്ന, നീടെഴും-വിസ്താരമുള്ള.

നീട്ട്-൧. തിരുവിതാംകൂർ മഹാരാജാവു തിരുമനസ്സിലെ തിരുവെഴുത്തു്, തീട്ട്, ചീട്ട്, തിരുവെഴുത്തു്. ൨. നീളമാക്കുക ൩. കൈ ചുരുട്ടിയുള്ള ഒരു കുത്തു്. ൪. കോണി, ഏണി. ൫. അടി, കുത്തു്.

നീട്ടൽ-നീട്ടുക.

നീട്ടം-൧. കൊടുപ്പാനായിട്ടു മററു കൈകനിവിക്കുക. ൨. താമസം. ൩. നീളത്തിൽ ആക്കുക. ൪. നീളം.

നീട്ടിക്ക-നീളത്തിലാക്കുക, കൈയോ മറേറാ നീട്ടുവാനിടയാക്കുക.

നീട്ടിക്കെട്ട് - കൂടുതൽ സ്ഥലത്തിനായി വീട്ടിൽനിന്നും ഏതു വശത്തെങ്കിലും ഉണ്ടാക്കീട്ടുള്ള കെട്ടിടം.

നീട്ടിക്കെട്ടുക - നീളം കിട്ടത്തക്കവണ്ണം കെട്ടുക.

നീട്ടുന്നു-൧. അടിച്ചോ വലിച്ചോ നീളം വരുത്തുന്നു. ൨. കൊടുപ്പാനായിട്ടു വല്ലതും എടുത്തു നേരെ കാണിക്കുന്നു. ൩. വളരെ സാവധാനത്തിൽ വായിക്കയോ പാടുകയോ ചെയ്യുന്നു. ൪. കൈകാലുകളുടെ മടക്കുകൾ നിവിക്കുന്നു. ൫. കാലതാമസം വരുത്തുന്നു. ൬. വാങ്ങിപ്പാൻ കൈകനിവിത്തി നേരെകാട്ടുന്നു. ൭. തരിയും മററും പുറത്തോട്ടു നീക്കുന്നു. (നാമം-നീട്ടൽ)

നീഡകം-൧. പക്ഷി. ൨. പക്ഷിക്കൂട്.

നീഡജം-പക്ഷി. കൂട്ടിൽ പിറന്നുണ്ടായതു് എന്നൎത്ഥം.

നീഡം-൧ പക്ഷിക്കൂട്. പക്ഷികളാൽ ഏററവും സ്തുതിക്കപ്പെടുന്നതു് എന്നൎത്ഥം. സുഖമായി ഉറങ്ങുന്നേടം എന്നുമാവാം. മറെറാരു പൎയ്യായം-കുലായം. ൨. ഇടം, സ്ഥലം. ൩. ഇരിക്കക്കട്ടിൽ. ൪. ഗുഹ, ൫ വണ്ടിയുടെ അകം.

നീഡോൽഭവം-പക്ഷി. കൂട്ടിൽ പിറന്നുണ്ടായതു് എന്നൎത്ഥം.

നീൺ, നീൾ-നീളമുള്ള ൧-ം, നീണയനൻ. (രാമചരിതം).

നീൾനയന-നീണ്ടകണ്ണുള്ളവൾ. (നീൾ+നയന)=സുന്ദരി.

നീണാൾ- വളരെ നാൾ, ദീൎഘകാലം, അധികം കാലം, എല്ലാക്കാലവും.

'പൂമാലക്കുഴലുണ്ണുനീലി തിരുനാൾ-
നീണാൾ വിളങ്ങീടുക'
(ഉണ്ണുനീലീസന്ദേശം)

നീണ്ടൊട്ടി-നേർവാളം.

നീണ്ട-വി. നീളമുള്ള.

നീണ്ടി-൧. നീളത്തിൽ വളരുന്ന കാച്ചിൽ ൨. നരനീണ്ടിക്കിഴങ്ങ്.

നീണ്ടിക്ക-സമാധാനമാക്കുക, ശാന്തമാക്കുക. (പ-മ.)

നീത-വി. ൧. നയിക്കപ്പെട്ട, കൊണ്ടുപോകപ്പെട്ട. ൨. പ്രാപിപ്പിക്കപ്പെട്ട.

നീതം-൧ സമ്പത്തു്. ൨. ധാന്യം. ൩. കൊണ്ടുപോകപ്പെട്ടതു്.

നീതി-൧. മൎയ്യാദ. ൨. നേര് ൩. നല്ല നടപ്പു്. ൪ എല്ലാവൎക്കും സമ്മതംവരത്തി സ്വന്തകാൎയ്യം ഇഷ്ടത്തിനു തക്കവണ്ണം സാധിക്കുന്നതിനുള്ള കൌശലം.

൬. നീതിശാസ്ത്രം.

നീതി-ഇതു ആറുവിധം. സന്ധി, വിഗ്രഹം, യാനം, ആസനം, ദ്വൈധീഭാവം, സമാശ്രയം. ഈ ആറുവിധം നീതി വിവേകപൂർവ്വം വേണ്ടപോലെ ഭംഗംകൂടാതെ പ്രയോഗിച്ചാൽ ഐശ്വര്യം ലഭിക്കും.

നീതിന്യായം-ഇതു എപ്പോഴും സത്യത്തെ സമ്മതിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കും. പര്യായങ്ങൾ-അഭ്രേഷം, ന്യായം, കല്പം, ദേശരൂപം, സമഞ്ജസം.

നീതികഥ-പക്ഷിമൃഗാദിതിർയ്യക്ജന്തുക്കളിൽ മനുഷ്യധർമ്മമാരോപിച്ച് അവയെ പാത്രങ്ങളാക്കി കെട്ടിച്ചമയ്ക്കുന്ന കഥ. ഉ-ം, ചാണക്യസൂത്രം മുതലായവ.

നീതികേട്-നാ. മര്യാദയില്ലായ്ക. ൨. അക്രമം. ൩. നേരില്ലായ്ക. ൪. ദുർന്നടത്ത.

നീതിജ്ഞ-വി. നീതിയെ അറിഞ്ഞ.

നീതിതന്ത്രം-നയം, നീതി, ധർമ്മം, മുറ.

നീതിന്യായം-നീതിയും ന്യായവും ചേർന്നതു്.

നീതിപര-വി. നീതികളിൽ താല്പര്യമുള്ള.

നീതിപ്പണം-സർക്കാരിലേക്കു കൊടുക്കേണ്ടുന്ന പാട്ടം.

നീതിമൽ-വി. നീതിയുള്ള. (പു-നീതിമാൻ. സ്ത്രീ-നീതിമതി.)

നീതിമാർഗ്ഗം-നീതിയുടെ വഴി.

നീതിശാസ്ത്രം-നല്ല നടപടിയെപ്പററി വിവരിക്കുന്ന ഗ്രന്ഥം.

നീതിസാരം-നാ. നീതികളുടെ മുഖ്യമായ അർത്ഥം. ൨. നീതിശാസ്ത്രങ്ങളിൽ ഒരു ഗ്രന്ഥം.

നീതിഹീന-വി. നീതിയില്ലാത്ത, അപമര്യാദയുള്ള.

നീതീകരണം-മര്യാദപ്രകാരമാക്കുക.

നീതീകരിക്കുന്നു-മര്യാദപ്രകാരമാക്കുന്നു, നല്ലവണ്ണം നടത്തുന്നു.

നീധ്രൻ-ചന്ദ്രൻ.

നീധ്രം, നീവ്രം-നാ. വാമടയുടെ താഴെ തറയ്ക്കുന്ന ഉവ്വാൽപലക. ഏററവും ധരിക്കപ്പെടുന്നതു് എന്നർത്ഥം. ൨. മേല്പുരയുടെ വക്ക്, ഏറയ്, വാരി. ൩. വണ്ടിച്ചക്രത്തിൻെറ വലയം. ൪. രേവതി നക്ഷത്രം.

നീന്തൽ-നാ. ജലത്തിന്മീതെ കൈകാലുകൾ കൊണ്ടു തുഴഞ്ഞു സഞ്ചരിക്കുക. ൨. കുഞ്ഞുങ്ങൾ നടപ്പാറാകുന്നതിനുമുമ്പ് ഇഴഞ്ഞുസഞ്ചരിക്കുക. ൩. ജലമുള്ള പ്രദേശത്തുകൂടി നടക്കുക.

നീന്തം-നീന്തൽ.

നീന്തുന്നു-ജലത്തിന്മീതെ കൈകാലുകൾ കൊണ്ടു തുഴഞ്ഞു സഞ്ചരിക്കുന്നു. (സ. ക്രി. നീന്തിക്കുന്നു.)

നീച-വി. കീഴോട്ടുചെന്ന, ആഴമുള്ള.

നീപം-നാ. നീക്കടമ്പ്. ൨. കടമ്പുമരം. പ്രാണികൾക്കു സുഖത്തെ ചെയ്യുന്നതു് എന്നർത്ഥം. ൩. പർവ്വതത്തിൻെറ അടി. ൪. കടമ്പിൻപുഷ്പം. ൫. പൊടിക്കടമ്പ്. ൬. ഉച്ചമലരി. ൭. നീലപ്പൂവുള്ള അശോകം, പൂവരശു് എന്നു ചിലർ പറയുന്നു.

നീയമാനം-നയിക്കപ്പെടേണ്ടുന്നതു്, കൊണ്ടുപോകപ്പെടേണ്ടുന്നതു്.

'വാതസ്യാവശംപ്രതിനീയമാനം'

(അഭിജ്ഞാനശാകുന്തളം)

നീരക്ഷീരന്യായം-പാലും വെള്ളവും ചേർന്നപോലെ ഉള്ള സ്ഥിതി.

നീരജ-വി. ജലത്തിലുണ്ടാകുന്ന.

നീരജം-നാ. താമര. ൨. കഴുനീര്. ൩. രാമച്ചം. ൪. മുത്ത്. ൫. കൊട്ടം. ൬.

നീപ്പൂച്ച. ൨. ചെറിയ കരുവിക്കരിമ്പ്.
നീരജസംഭവൻ-ബ്രഹ്മാവ്.
നീരജാതം-താമര.
നീരജാസ്ത്രൻ-കാമദേവൻ.
നീരജിനി-താമരപ്പൊയ്ക.
നീരജോത്ഭവൻ-ബ്രഹ്മാവ്.
നീരടപ്പ്-ഒരു ദീനം, മൂത്രമടയ്പ്പ്.
നീരട്ട-വെള്ളത്തിലെ അട്ട. ഇതിനെക്കൊണ്ടു കടിപ്പിച്ച് ദുർന്നീരുകളെ എടുപ്പിക്കുന്നു.
നീരട്ടി-നേർവാളം.
നീരട്ടിപ്പേർ-ഒരുമാതിരി വിലയാധാരം, നിലം പുരയിടങ്ങൾ ജന്മമായിട്ട് എഴുതിക്കൊടുക്കുന്ന ഒരു മുറ.
നീരട്ടിവിത്ത്-നേർവാളം.
നീരണ്ണാൻ-ഒരു ജന്തു. (അണ്ണാനെപ്പോലെയിരിക്കും)
നീരത്തി-ചെറിയ അത്തി.
ഇതിന് അത്തിയിൽ കുറഞ്ഞ ഗുണമാണുള്ളത്. മിക്കവാറും ജലസമീപത്തിലുണ്ടാകുന്നു.
നീരദ-വി. പല്ലില്ലാത്ത.
നീരദം-പു. മേഘം. ൨. മുത്തങ്ങ.
നീരധരം-മേഘം.
നീരധി, നീരനിധി-സമുദ്രം.
നീരന്ധ്ര-വി. ഇടയില്ലാത്ത, ഓട്ടയില്ലാത്ത, ഇടതിങ്ങിയ.
'നീരന്ധ്രാംഭോധരനിര'
(മയൂരസന്ദേശം)
നീരപ്രിയം-ആറുവഞ്ചി.
നീരം-പു. ജലം. നയിക്കപ്പെടുന്നത് എന്നർത്ഥം അഗ്നിയിൽനിന്നുണ്ടായത് എന്നുമാവാം. ൨. പിഴിഞ്ഞും മററും എടുക്കുന്ന ചാറ്.
നീരുഹം-താമര.
നീരസ-വി. പു. വെള്ളമില്ലാത്ത. ൨. രുചിയില്ലാത്ത. ൩. ഉണങ്ങിയ.
നീരസഭാവം-ഇഷ്ടമില്ലാത്ത നോട്ടം, ദുർമ്മുഖം.
നീരസം-പു. മുഷിച്ചിൽ, വിരോധം, തമ്മിൽ സ്നേഹവിരോധം. ൨. മാതളനാരകം, താളിമാതളം.
നീരസികൻ-മടയൻ, ദുർമ്മുഖൻ, രസമില്ലാത്തവൻ, നീരസംതോന്നിക്കുന്നവൻ.
നീരളം-നേർവാളം.
നീരഴിവ്-നീരൊഴിവ് (ഒരു രോഗം).
നീരാക-നീരാവുക.
നീരാജനാവിധി-ഉഴിച്ചിലിന്റെ മുറ.
നീരാജനം-പു. ദേവന്മാർ മുതലായവർക്ക് ചെയ്യുന്ന ഒരുമാതിരി ഉഴിച്ചിൽ. ൨. വിഗ്രഹങ്ങളുടെ മുമ്പിൽ ആരാധനയായിട്ടു ദീപംകൊണ്ടു വീശുക. ൩. യുദ്ധത്തിനു പുറപ്പെടുന്നതിനുമുമ്പ് ആശ്വിനമാസത്തിൽ ചെയ്യപ്പെടുന്ന പൂജ.
നീരാജം-പു. നീർപ്പൂച്ച. ൨. കൊട്ടം.
നീരാടുന്നു-കുളിക്കുന്നു. (സ. ക്രി. നീരാടിക്കുന്നു.)
നീരാട്ട്, നീരാട്ടം-അഭിഷേകം, കുളി.
നീരാട്ടുകളി-രാജാക്കന്മാരുടേയും മററമാനമുള്ളവരുടേയും കുളി.
നീരാട്ടുപള്ളി-രാജാക്കന്മാരുടെ കുളി.
നീരാട്ടുവള്ളി-ഒരു ചെടി.
നീരാൻ-നീരാളി, നീർപിശാച്.
നീരാന-മത്സ്യവർഗ്ഗത്തിൽപ്പെട്ട ഒരു ജന്തു.
ഇതിന്റെ മാംസത്തിനു മിക്കവാറും സാധാരണമത്സ്യത്തിന്റെ ഗുണംതന്നെ.
നീരാപ്പൊററ-വെള്ളത്തിലുള്ള ഒരുമാതിരി ഞെത.
നീരാമ്പൽ-പു. വെള്ളത്തിലുള്ള ഒരുമാതിരി പൂവ്. ൨. ഒരു ദീനം.
നീരായം-നീരാഴം, ജലത്തിലെ താഴ്ച.
'നീരായമുള്ളോരു ക്ഷീരാബ്ധി'
(സന്താനഗോപാലം)

നീരാരൽ-വെള്ളത്തിലുണ്ടാകുന്ന ഒരു പച്ചമരുന്ന്. പൂമിയാരൽ എന്നു ചിലർ.

ത്രിദോഷം, ജ്വരം, പ്രമേഹം മുതലായവയ്ക്കു നന്ന്. രുചികരമാണ്. മലം പിടിക്കും. സം-സുനിഷണ്ണകം. തമി-അരൈക്കീരൈ.

നീരാവി-വായുരൂപത്തിലുള്ള വെള്ളത്തിന്റെ സ്ഥിതി.

നീരാളം-പ്ര. പൊൻകമ്പികൊണ്ടോ വെള്ളിക്കമ്പികൊണ്ടോ ഉണ്ടാക്കുന്നവസ്ത്രം. ഉ. പൊൻപൂചിയതു് (പൂശിയതു്).

നീരാളി-പ്ര. നീർമനുഷ്യൻ. (സംസ്കൃതത്തിൽ-സാമുദ്രികൻ). ഉ. നീർപിശാചു്. ന. കട്ടിച്ചാത്തൻ. ര്. ലതാകാരമായി ചുററിക്കൊണ്ടു് പ്രാണിഹിംസചെയ്യുന്ന മത്സ്യവിശേഷം. ഉ. ചീങ്കണ്ണി.

നീരാളിക്കുന്നു-പൊന്നു പൂശുന്നു. ഉ. പൊൻതകിടുകൊണ്ടു പൊതിയുന്നു.

നീരാളിപ്പു് - പ്ര. പൊൻപൂച്ചു്. ഉ. പൊൻപൊതിച്ചിൽ.

നീരാഴം-അധികം താഴ്ചയുള്ള വെള്ളം, കയം.

നീരാഴാന്ത-നീലക്കോലി, പുമവൻ.

നീരാഴി-പ്ര. രാജാക്കന്മാരുടേയും മററും ഭവനത്തിനകത്തുള്ള കുളം. ഉ. കുളം. ന. സമുദ്രം.

'ഇഹ സംസാരനീരാഴി ദേഹികൾ കതിവിസ്മയം'

(ഭാഷാഭൂഷണം)

നീരാഴിക്കെട്ടു്-നീരാഴിയുള്ള ഭവനം.

നീരിത്താർ-താമര.

നീരിരിപ്പ്-വെള്ളത്തിലുള്ള ഇരിപ്പ, ആററിരിപ്പ പര്യായം-മധൂലകം.

ഇരിപ്പയുടെ ഗുണം തന്നെ ഇതിനും. വിശേഷിച്ചും ഛർദ്ദിക്കു നന്ന്.

നീരിളക്കം-പ്ര. ജലദോഷം എന്ന രോഗം. മൂക്കിൽകൂടി സദാ വെള്ളം വരുകയും തുമ്മുകയും മററുമാണു് ലക്ഷണം. ഇതിനെ ചിലർ പീനി എന്നും പറയുന്നു. ഉ. ദേഹത്തു് ചൊറിച്ചിലുണ്ടാകയും, ചൊറിയുമ്പോൾ ദേഹം ചെമന്നു തടിക്കയും, കരുകരെ ചൊറികൾ ഉണ്ടാകയും ചെയ്യുന്നതിനും നീരിളക്കമെന്നു പറയുന്നു.

നീരിറക്കം-പ്ര. വെള്ളംതാഴ്ച. ഉ. തലയിലെ നീർ അവയവങ്ങളിൽ ഇറങ്ങുക ന. വെലിയിറക്കം.

നീരിറങ്ങുന്നു-പ്ര. നീർവീക്കം ഉണ്ടാകുന്നു, ഉ. വെള്ളംതാഴുന്നു.

നീരു്-പ്ര. വെള്ളം. ഉ. അവയവങ്ങളിലുണ്ടാകുന്ന വീക്കം. ന. ചാറു്.

നീരുജൻ-പ്ര. രോഗമില്ലാത്തവൻ. ഉ. രോഗം മാറിയവൻ.

നീരുജസ്ഥലം- യാതൊരുപദ്രവവുമില്ലാത്ത സ്ഥലം.

'നീരുജസ്ഥാലവിനോദിപ്പിച്ചുദേവിത[ന്നെ'

(അദ്ധ്യാത്മരാമായണം)

നീരുട്ടാമ്പു്-പ്ര. ഒരുവക ചെറിയ ജലപ്രാണി. പര്യായങ്ങൾ-നീഹാകം, ശോധികം. ഉ. വലിയ മുതല.

നീരുള്ളി-ഈരുള്ളി (ചെമന്നുള്ളി).

നീരുറയ്ക്കുന്നു-വെള്ളം ഉളകാതെ ആകുന്നു. വെള്ളം തുള്ളിത്തുള്ളിയായിട്ടു ഒഴിക്കുന്നു. വീക്കം കട്ടിയായിത്തീരുന്നു.

നീരുറവു്-കുളം മുതലായതിലെക്ക ദ്വാരങ്ങളിൽകൂടി പുറപ്പെടുന്ന വെള്ളം, ഊററു്.

നീരൂരി - വീക്കം ശമിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള പച്ചമരുന്നു്.

നീരെട്ടി-നേർവാളം.

നീരേററം-വെള്ളപ്പൊക്കം.

നീരൊട്ടിക്കൊടുക്കുന്നു - ഒരുത്തന്റെ വസ്തു മറെറാരുത്തനു വിലതീർത്തു കൊടുക്കുന്നു.

നീരൊഴിവു്-പ്രമേഹം എന്ന ദീനം.

നീരൊഴുക്ക്, നീരോട്ടം-ന. വെള്ളത്തിന്റെ ഒഴുക്ക്. ൨. ഉറവ്.

നീരോക്ക്-വെള്ളംഒഴുകുന്നതിനുള്ളചാരം.

നീരൊട്ടി-ഒരുമാതിരി വൃക്ഷം.

നീരോമ-വി. രോമമില്ലാത്ത.

നീരോമോരു-രോമമില്ലാത്തതുടയുള്ളവൾ.

നീരോശ-പാഞ്ഞുവരുന്ന വെള്ളത്തിന്റെ ശബ്ദം.

നീർ-ന. ജലം. ൨. ചാർ. ൩. ശരീരത്തിലെ വീക്കം. (ശരീരത്തിലേ വീക്കം എന്ന അർത്ഥത്തിൽ) പര്യായങ്ങൾ-ശോഫഃ, ശ്വയഥുഃ, ശോഥഃ.

നീർക്കടമ്പ്-ഒരു വൃക്ഷം. പര്യായങ്ങൾ-നിചുളം, ഹിജ്ജലം, അംബുജം.

ഇത് ആററുവഞ്ഞിയുടെ വകഭേദമാണെന്നും അഭിപ്രായം കാണുന്നു. കടൂഷ്ണവും വാതരോഗഹരവുമാണ്. ഇതു മൂത്രബാധാനിവർത്തകമാകുന്നു. ഇതുള്ള സ്ഥലത്ത് ദുർഗ്ഗ്രഹങ്ങളുടെ തേരോട്ടം തന്നെ ഉണ്ടാകുന്നതല്ല. ഇം-Hijjal ഹിജ്ജൽ.

നീർക്കട്ട-മഞ്ഞുകട്ട.

നീർക്കണം-വെള്ളത്തുള്ളി.

നീർക്കണ്ടിശർക്കര- കട്ടശ്ശർക്കര, വെല്ലം. പര്യായങ്ങൾ- തിലകം, മത്സ്യണ്ഡി, ഫാണിതം.

(ചിലർ കല്ക്കണ്ടം എന്നു പറയുന്നു)

നീർക്കരപ്പൻ-ന. വസൂരി പതിനെട്ടിൽ ഒന്ന് ൨. ഒരുവക കരപ്പൻ

ഈ കരപ്പന്റെ ലക്ഷണം- ചെവിയടയ്ക്കും, സർവ്വാംഗം തണുക്കും, കൈകാൽ തളരും, അരോചകം, വരണ്ടുകാണ്ണിട്ടും, കനിഞ്ഞു താഴും, വിശേഷിച്ചു നീർ ദാഹിക്കും, തലയും ചെവിയും കണ്ണും, നരമ്പി വീങ്ങും, കണ്ണിനും പോളകളും സർവ്വാംഗത്തിലും വിളർച്ചയുണ്ടാകും. ൧൮-ാം ദിവസം കളിപ്പിക്കാം.

നീർക്കരയാമ്പൂ-ഒരു മരുന്ന്.

നീർക്കാക്ക-വെള്ളത്തിൽ സഞ്ചരിക്കുന്ന ഒരു പക്ഷി. (പര്യായം-മദ്ഗു).

നീർക്കാക്കയുടെ മാംസം പിത്തത്തിനും വാതത്തിനും രക്തദോഷത്തിനും നന്ന്. സം-ജലകാകം. ഇം-Diver-bird ഡൈവർ ബേർഡ്.

നീർക്കാങ്കുഴി-വെള്ളത്തിൻ ചുവട്ടിൽക്കൂടി സഞ്ചരിക്കുക.

നീർക്കാപ്പ്-രാജാക്കന്മാരും മററും കളിപ്പാനുള്ള വെള്ളം.

നീർക്കാപ്പുപുര-രാജാക്കന്മാർക്കും മററും കളിക്കുന്നതിനുള്ള പുര.

നീർക്കിഴങ്ങ്-വെള്ളത്തിലുണ്ടാകുന്ന ഒരു ചെടിയുടെ കിഴങ്ങ്.

നീർക്കുന്നു-ന. അലിയുന്നു ൨. നെടുവീർപ്പിടുന്നു.

നീർക്കുമിള-വെള്ളത്തിലുണ്ടാകുന്ന കുമിള.

നീർക്കുരുവി-ജലത്തിൽ സഞ്ചരിക്കുന്ന ഒരുവക ചെറിയ പക്ഷി.

മാംസഗുണം നീർക്കാക്കയുടേതുപോലെ തന്നെ. ഇതിന്റെ പുറം കറുപ്പാണ്. വയറു വെളുത്തിരിക്കും. സം-കോനാലകം.

നീർക്കുഴി-ന. ജലനിരപ്പിൽ നിന്നു താണ് അടിയിൽക്കൂടി പോയി മറെറാരു ഭാഗത്തു പൊങ്ങുന്നത്. ൨. വെള്ളം കെട്ടിനിൽക്കുന്ന കുഴി.

നീർക്കെട്ട്-നെഞ്ചിൽ നീരുകൊണ്ടുണ്ടാകുന്ന ഒരു സുഖക്കേട്.

നീർക്കൊന്നതാൻപാൽ-ഒരുവക വൃക്ഷം.

നീർക്കോലൻ-നടപ്പുദീനം, പെടച്ചിതട്ടൻ.

നീർക്കൊള്ളുന്നു-ന. വസൂരിക്കും മററും

അകത്തു വെള്ളം വയ്ക്കുന്നു. ൨. നീർകൊണ്ടു വീക്കുന്നു. ൩. ആനയ്ക്കു മദം പൊട്ടാറാകുന്നു.

നീർക്കൊള്ളുവാൻ-പിത്ത മസൂരി, പൊങ്ങൻ പനി.

നീർക്കോലി-വെള്ളത്തിലെ പാമ്പ്. പര്യായങ്ങൾ-അലഗർദ്ദം, ജലവ്യാളം.

നീർക്കോളി-ഉതളി, മൂത്രാശയം.

നീർക്കോള്-൧. ശരീരത്തിലുണ്ടാകുന്ന വീക്കം. ൨. ഒഴുക്കിന്റെ പോക്ക്. ൩. സമുദ്രത്തിലെ പൊങ്ങൽ.

നീർക്കോഴി-ജലത്തിലെ ഒരു പക്ഷി. സം-കോയഷ്ടി(കം) ജലത്തിലെ കോഴി

മാംസത്തിന്നു കൊക്കിന്റെ മാംസഗുണംതന്നെ. ദേഹം തടിപ്പിക്കും. സം-ജലകുക്കുടം.

നീർച്ചാല്-വെള്ളം പോകുവാനുള്ള വഴി, ചാൽ.

നീർച്ചിലന്തി-വസൂരി പതിനെട്ടിൽ ഒന്ന് ൭, ൧൪, ൨൧ ഇങ്ങിനെ മൂന്നവധി. നല്ലവണ്ണം രക്ഷിക്കണം. അസാദ്ധ്യമെന്നു ശാസ്ത്രം.

നീർച്ചീര-ഒരുമാതിരി ചീര. പര്യായങ്ങൾ വാരപർണ്ണി, കാണ്ഡികാ.

നീർച്ചീരയെ 'കുടചണ്ടി' എന്നും പറയുന്നുണ്ട് ഇതു മഹോദരം, അർശസ്സ് മുതലായവയ്ക്കു നന്ന് രുചികരമാണു പൂവ് മഞ്ഞനിറമായിരിക്കും. സം-ചഞ്ചു- ഇം-Water cress വാട്ടർ ക്രെസ്സ്.

നീർച്ചുള്ളി-മുള്ളുള്ള ഒരുമാതിരി തൈ.

ചിലയിടങ്ങളിൽ വയൽച്ചുള്ളി എന്നു പറയുന്നു.

നീർച്ചുഴി-വെള്ളത്തിലെ ഒഴുക്കിലുണ്ടാകുന്ന ചുറ്റൽ.

നീർച്ചെറുചീര-ഒരുവക കന്ദശാകം.

വാതം, പിത്തം, രക്തദോഷം ഇവകൾക്കു നന്ന്. മലം പിടിക്കും. സം-കഞ്ചടം.

നീർച്ചേമ്പ്-നനചേമ്പ്, കുളങ്ങളിൽ ചേമ്പ്.

മൂന്നു ദോഷങ്ങൾക്കും നന്ന്. സം-പാനീയാലു.

നീർച്ചോറ്-തലേന്നാൾ വെള്ളത്തിലിട്ടു വച്ചിരിക്കുന്ന ചോറ്, പഴഞ്ചോറ്.

നീർത്തിരിയുക-കരതീരാത്ത കിണറുകളിലെ ഊറ്റിന്റെ പിൻമാറ്റം.

നീർത്തിപ്പലി-ഒരങ്ങാടിമരുന്ന്.

കഫം, പിത്തം, രക്തദോഷം മുതലായവകൾക്കു നന്ന്. മലം പിടിക്കും. കണ്ണിന്നു നന്നു. രുചികരമാണ്. രസം സേവിച്ചുണ്ടാകുന്ന വികാരത്തിന്നു കൊള്ളും. സം-ജലപിപ്പലി.

നീർത്തിരിപ്പ് - നടപ്പുദീനംപോലെയുള്ള ഒരു ദീനം.

നീർത്തുള്ളി-വെള്ളത്തുള്ളി.

നീർദ്ദോഷം-ജലദോഷം എന്ന സുഖക്കേട്.

നീർനാ(യ്)-വെള്ളത്തിലെ പട്ടി, കഴുനാ. പര്യായം-ഉദ്രം.

നീർനെല്ലി-ഒരു വൃക്ഷം.

മൂന്നു ദോഷങ്ങൾക്കും ജ്വരത്തിന്നും നന്ന്. മുള്ളുള്ള വൃക്ഷമാണ്. ജലാശയത്തിന്നരികെ ഉണ്ടാകുന്നു. ഇല നീണ്ടിരിക്കും.

നീർനൊച്ചി-വെള്ളം സമീപിച്ചുണ്ടാകുന്ന ഒരുവക വൃക്ഷം.

നീർപ്പഞ്ഞി-ഒരുമാതിരി മാർദ്ദവമുള്ള വസ്തു, നീരൊപ്പി.

നീർപ്പന്നി-ഒരു ജലജന്തു. പര്യായം-ശംകു.

നീർപ്പുള്ളി-൧. രാജാവിന്റെ മറപ്പുര. ൨. രാജാക്കന്മാരുടെ മൂത്രവിസർജ്ജനം.

നീർപ്പാട്-നീർക്കോമ്പൻ.

നീൎപ്പുക-അരുവി.

നീൎപ്പുല്ല്-വെള്ളത്തിലെ പുല്ല്.

നീൎപ്പുള്ളടി-ഒരു ചെടി.

നീൎപ്പൂച്ച-ഒരുവക ജലജന്തു, നീൎനായ്, കഴനായ്. പൎയ്യായം-ഉദ്രം.

ഇതിന്റെ മാംസത്തിന്ന് സാമാന്യം മത്സ്യത്തിനുള്ള ഗുണംതന്നെ. [തമി-നീൎപ്പൂനൈ. ഇം- Otter ഒട്ടർ].

നീൎപ്പോങ്ങല്യം-വെള്ളത്തിന്നു സമീപിച്ചുള്ള ഒരുവക വൃക്ഷം.

നീൎപ്പോന്ത-ഒരു ജന്തു. (കുരരാഭേദമെന്നും പറയാം.)

മാംസത്തിന്നു കൊക്കിന്റെ മാംസഗുണമാണുള്ളത്. സം-ഉത്ക്രോശം ഇം- Osprey ആസ്പ്രെ.

നീൎപ്പോള-വെള്ളത്തിലെ കുമിള.

നീൎമനുഷ്യൻ-കടൽമനുഷ്യൻ, നീരാളി. പൎയ്യായം-സാമുദ്രികൻ.

'സ്ഥലേ കരിനരാശ്വാദ്യാ
യാവന്തസ്സന്തി ജന്തവഃ;
തേ ജലേപി തദാഖ്യാഃ
സ്യുൎജ്ജലപൎയ്യായപൂൎവ്വകാഃ'

ആന, മനുഷ്യൻ, കുതിരതുടങ്ങി എന്തെല്ലാം ജന്തുക്കൾ കരയിലുണ്ടോ അവയെല്ലാം ജലത്തിലുമുണ്ട്. അതുകൾക്കുള്ള പേരുകളിൽ ഒരു ജലപൎയ്യായം കൂടി ചേൎത്താൽ അങ്ങിനെയുള്ള ജലജന്തുക്കളുടെ പേരാകും. നീൎകുതിര, നീൎനായ് ഇത്യാദി കാണുക.

നീൎമണ്ഡലി-മുഴുവൻവളൎന്ന നീൎക്കോലി

നീൎമ്മരുത്-ഒരു വൃക്ഷം. പൎയ്യായങ്ങൾ-നദീസൎജ്ജം, വീരതരു, ഇന്ദ്രദ്രു, കകുഭം, അൎജ്ജുനം.

അൎജ്ജുനന്റെ എല്ലാ നാമങ്ങളും കകുഭവൃക്ഷത്തിന്റെ പൎയ്യായങ്ങളാകുന്നു.

നീൎമ്മാതളം-വെള്ളം സമീപിച്ചുണ്ടാകുന്ന ഒരുവക മരം.

നീൎമ്മാമ്പഴം-ഉപ്പുവെള്ളത്തിലിട്ട മാമ്പഴം

നീൎമുതൽ-അട്ടിപ്പേർ.

നീൎമുള്ളി-വെള്ളത്തിലുണ്ടാകുന്ന മുള്ളുള്ള ഒരു പച്ചമരുന്ന്.

നീൎമ്മോര്-സംഭാരം, മോരുവെള്ളം.

നീൎവഞ്ചി, നീൎവ്വഞ്ചി-ആററുവഞ്ചി മരം.

നീൎവ്വട്ടി-നേർവാളം.

നീൎവ്വലു-ജലത്തിലെ ഒഴുക്ക്.

നീൎവ്വാർച്ച-പു. വെള്ളം വാലുക. വ. മൂത്രം ഒഴിവ്.

നീൎവ്വാൽ-നീൎമാതളം.

നീൎവ്വാളം-നഞ്ചുവൃക്ഷം. (നാഗദന്തി എന്നു നോക്കുക)

നീൎവ്വീഴ്ച-ജലദോഷവും മററും.

നീല-വി. നീലവൎണ്ണമുള്ള

നീലകം-പു. പഞ്ചലോഹം. വ. വേങ്ങ. ന. നീലക്കൎയ്യോന്നി. ര. കരിമാൻ.

നീല(ക)ാ-കാരുപ്പ്.

നീലകണാ-കരിഞ്ജീരകം.

നീലകണ്ഠൻ-പു. ശിവൻ. വ. മയിൽ. ന. ഊക്കരികിൽ ര. നഞ്ഞ്.

നീലകണ്ഠാ-പു. മയിൽ. കാളകണ്ഠാ എന്നും പാഠമുണ്ട്. വ. ഊക്കരികിൽ. ന. നഞ്ഞ്. ര. മുള്ളങ്കി. ല. വണ്ടാരംകോഴി. ന. തത്ത. ൧ കരിങ്കുരികിൽ. വ. വേങ്ങ. ൻ. കാട്ടുകാക്ക

നീലകണ്ഠശിഖാ-മൈലാംശിക.

നീലകണ്ഠാക്ഷം-പു. രുദ്രാക്ഷം. വ. ഭദ്രാക്ഷം.

നീലകേശി-ഒരു ദൂൎവ്വത.

നീലകടമ്പ്-ഒരു കാട്ടുമരം.

നീലകണ്ണാൾ—കറുത്ത കണ്ണുള്ളവൾ, സുന്ദരി.

നീലക്കുറ്റ്യാന്നി-കുറ്റ്യാന്നിയിൽ ഒരു വക ഭേദം. ഗുണം കുറ്റ്യാന്നിയുടേതു പോലെതന്നെ.

നീലക്കരിമ്പു്-വണ്ണം കുറഞ്ഞ ഒരുമാതിരി കരിമ്പു്.

നീലക്കല്ലു്-നീലരത്നം, ഇന്ദ്രനീലം.

നീലക്കുറുഞ്ഞി-കരിങ്കുറുഞ്ഞി.

നീലക്കൊടുവേലി—കൊടുവേലിപ്പച്ചമരുന്നു് മൂന്നുതരമുള്ളതിൽ കറുത്തവക.

നീലക്രാന്താ-വിഷ്ണുക്രാന്തി.

നീലഗിരി-പ്രസിദ്ധമായ ഒരു മല.

നീലച്ഛായം-കറുപ്പുനിറം.

നീലച്ചുണ്ട-കറുത്ത ചുണ്ട.

നീലച്ചേന ഒരുമാതിരി കിഴങ്ങു്.

നീലച്ചേമ്പു്-൧. വെട്ടുചേമ്പു്. ൨. കറുത്തകണ്ണൻ.

നീലച്ചൂഡൻ-ഗരുഡൻ.

നീലജം-പഞ്ചലോഹം.

നീലതാലം-൧. പച്ചിലമരം. ൨. ഈന്തപ്പന.

നീലൻ-൧. സുഗ്രീവന്റെ വാനരസൈന്യത്തിലെ ഒരു പ്രധാനി. രാമന്റെ സൈന്യത്തിലുണ്ടായിരുന്ന വാനരയോധാവു്. ൨. കരിങ്കുരങ്ങ്. ൩. ഒരു രാക്ഷസൻ. ൪. അഹംകാരമുള്ളവൻ.

നീലനിശ്വാസാ-ദവങ്ങ.

നീലനിറം-കറുത്തവർണ്ണം, കറുപ്പുനിറം.

നീലപത്രം-൧. കറുത്ത ആമ്പൽ. ൨. മുളം പ്ലാച്ചു്. ൩. കരിവേങ്ങ. ൪. താളിതാളം.

നീലപുഷ്പാ-൧. കായാവു്. ൨. കറുത്ത പൂവു്. ൩. കരിഞ്ചണ്ണ. ൪. നീലക്കുറ്റ്യാന്നി. ൫. കരിങ്കുറുഞ്ഞി.

നീലപുഷ്പാ-൧ അമരി. ൨. വിഷ്ണുക്രാന്തി. ൩. കരിങ്കുറുഞ്ഞി.

നീലപുഷ്പി-൧. വിഷ്ണുക്രാന്തി. ൨. അമരി. ൩. കറുത്ത മലയമുക്കി. ൪. വട്ടപ്പൂത്താളി.

നീലപ്പടവ-കാങ്കി, ഒരുവക നീലവസ്ത്രം.

നീലഫലാ-൧. ഞാവൽ. ൨. തക്കാരി വഴുതിന.

നീലം-൧. നവനിധികളിൽ ഒന്നു്. ഏററവും സ്തുതിക്കപ്പെടുന്നതു് എന്നർത്ഥം. ൨. കറുപ്പു്. അന്യവസ്തുവിനെ കറുപ്പിക്കുന്നതു് എന്നർത്ഥം. ൩. താലീസപത്രം. ൪. കാട്ടുകാക്ക. ൫. സൗവീരാഞ്ജനം. ൬. കരിമരം. ൭. തുത്ഥാഞ്ജനം. ൮. പേരാല്. ൯. ഇന്ദ്രനീലക്കല്ലു്. ൧൦. മരതകം. ൧൧. നീലപർവ്വതം. ൧൨. ഒരു പക്ഷി (മൈന). ൧൩. അടയാളം. ൧൪. കാരുപ്പു്. ൧൫. നീലതുത്ഥം. ൧൬. ഇരുട്ടു്. ൧൭. വിഷം. ൧൮. നീലനിറം. ൧൯. ഒരു കറുത്ത ചായം.

നീലംഗു-൧. ഒരു പ്രാണി, കണിയട്ട. ൨. കുറുക്കൻ.

നീലംഗു, നീലാംഗു-൧ പുഴുജാതി. ൨. മരത്തിന്മേലിരിക്കുന്ന കറുപ്പുപുഴു. ശമനസാമർത്ഥ്യമുള്ളതു് എന്നർത്ഥം.

നീലംബാ-കൈപ്പച്ചുര.

നീലമക്ഷിക-മണിയനീച്ച.

നീലമണി-നീലരത്നം, ഇന്ദ്രനീലരത്നം.

നീലമഞ്ജരി-കരിനൊച്ചി.

നീലമല്ലികാ-ക്രുവളം. ൨. വിളാമരം.

നീലമഹാമല, നീലമാമല-നീലഗിരി, അഞ്ജനപർവ്വതം.

നീലമാഷം-വലിയ ഉഴുന്നു്.

നീലമേഘം-കാർമ്മേഘം, മഴക്കാർ.

നീലയുമ്മത്തു്-കറുത്ത ഉമ്മം.

നീലരത്നം-ഇന്ദ്രനീലക്കല്ലു്.

നീലവർ-കറുത്ത രാക്ഷസന്മാർ.

നീലവാർ-വി. വളരെ കറുപ്പായ.

നീലവാർകുഴലി, നീലവാർകേശി-കറുത്ത നീണ്ട തലമുടിയുള്ളവൾ.

നീലലോഹം-പു. ഉരുക്ക്. ൨. പഞ്ചലോഹം.

നീലലോഹിതൻ-ശിവൻ. കഴുത്തിൽ നീലവും തലമുടിയിൽ രക്തവും വർണ്ണമുള്ളവൻ. (ബ്രഹ്മാവു ഹോമം ചെയ്യുമ്പോൾ അദ്ദേഹത്തിന്റെ നെറ്റിയിൽ നിന്നു അഗ്നിയിൽ പതിച്ച വിയൎപ്പുവെള്ളത്തിൽ നിന്നുത്ഭവിച്ച തേജസ്സ് ആദ്യം നീലവർണ്ണമായി പിന്നീടു രക്തവർണ്ണമായി അതിൽനിന്നുണ്ടാകയാൽ ഈ പേർ പറയപ്പെടുന്നു.

ഹോമം ചെയ്തുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന ബ്രഹ്മാവിന്റെ ഫാലത്തിൽ നിന്നു് നീലനിറമായ സ്വേദകണം അഗ്നിയിൽ പതിച്ചു് രക്തവർണ്ണമായി ഭവിച്ചു എന്നും അതാണു പിന്നെ രുദ്രനായി തീൎന്നതു് എന്നും അതിനാൽ നീലലോഹിതൻ എന്ന പേർ സിദ്ധിച്ചു എന്നും മറ്റൊരഭിപ്രായം.

'നീലലോഹിതാ നിജഭർത്താരം'
(അദ്ധ്യാത്മരാമായണം)

നീലലോഹിതാ-അകിൽ.

നീലലോഹിതാ-നിലഞാവൽ.

നീലവർണ്ണ-വി. നീലനിറമുള്ള.

നീലവർണ്ണം-കറുത്ത നിറം, നീലനിറം.

നീലവൽക്കലം-കവുങ്ങ്.

നീലവസ്ത്ര-വി. നീലവസ്ത്രമുള്ള.

നീലവസ്ത്രൻ-പു. ബലഭദ്രൻ ൨. ശനി.

നീലവസ്ത്രം-കറുത്ത വസ്ത്രം.

നീലവഴുതിന-നീലനിറത്തിൽ കായുണ്ടാകുന്ന വഴുതിന.

നീലവൃക്ഷം-പു. കരിവേങ്ങ. ൨. കരിമരം.

നീലവേണി-പു. കറുത്ത തലമുടി. ൨. കറുത്ത തലമുടിയുള്ളവൾ, സുന്ദരി.

നീലസാര(ക)ം-പനച്ചി.

നീലാ-പു. നീലവർണ്ണമായ വസ്ത്രം. ൨. ഈച്ച. കറുത്തതു് എന്നർത്ഥം. ൩. നീലക്കുറുഞ്ഞി, കരിംകുറുഞ്ഞി. ൪. കരിഞ്ചീരകം. ൫. അമരി. ൬. അരക്ക്.

നീലാക്ഷം-പിടപ്പാത്ത.

നീലാഭം-വി. നീലനിറമായ.

നീലാംഗം-പു. വണ്ടാരംകോഴി. ൨. കരിഞ്ഞവാൽപക്ഷി. ൩. കാട്ടുകാക്ക.

നീലാഞ്ജനം-തുരിശു, സൌവീരാഞ്ജനം.

നീലാഞ്ജനാ, നീലാഞ്ജസാ-മിന്നൽ.

നീലാമ്പാല-പാലമരം പലതരമുള്ളതിൽ ഒരുവക കറുത്ത പാല.

നീലാംബര-വി. നീലവസ്ത്രം ധരിച്ച.

നീലാംബരൻ-പു. ബലഭദ്രൻ. നീലവസ്ത്രം ഉടുത്തവൻ എന്നർത്ഥം. ൨. ശനി. ൩. ഒരു അസുരൻ.

നീലാംബരം-താലീസപത്രം.

നീലാംബരി-ഒരു രാഗം.

നീലാംബുജന്മാ-കരിംകുവളം, കരിങ്കുവളയപ്പൂവു്, കറുത്ത ആമ്പൽ.

നീലാംബുജം-കരിങ്കുവളം.

നീലാരവിന്ദം-കരിങ്കുവളം.

നീലാരുണം-ചാഷം എന്ന പക്ഷിയുടെ ചിറകിന്റെ നിറംപോലെയിരിക്കുന്ന നിറം.

നീലാശ്മം-ഇന്ദ്രനീലക്കല്ലു്.

നീലാളി-കറുത്ത വണ്ടു്.

നീലാളിവർണ്ണൻ-കരിവണ്ടിൻ നിറമുള്ളവൻ, വിഷ്ണു, ശ്രീകൃഷ്ണൻ.

നീലി-പു. നീലനിറമുള്ളവൾ. ൨. അമരി ൩. പാർവ്വതി. ൪. ഒരു പിശാചു്, യക്ഷി.

ഇതിൽ നിന്നു് നീലു, നീലി എന്ന സ്ത്രീകളുടെ പേരുണ്ടായി. കുഞ്ഞു+നീലി=കുഞ്ഞുനീലി, കുഞ്ഞീലി.

നീലിക-൧. അമരി. ൨. കരുത്തചെമന്തി ൩. കരിനൊച്ചി. ൪. പഞ്ചലോഹം. ൫. ഒരു ക്ഷുദ്രരോഗം. (കറുത്തിരിക്കുന്ന മസ്സലമാകുന്നു. നീലികശരീരത്തിലല്ലാതെ മുഖത്തു വരികയില്ല)

നീലിനി-൧. അമരി. നീലവർണ്ണമുള്ളത് എന്നർത്ഥം. ൨. വട്ടപ്പൂന്താളി, കാക്കത്തതാളി. ൩. ശരീരത്തിലെ ദുഷിച്ച രക്തത്തെ ശേഖരിച്ചു ഹൃദയത്തിലേക്കു കൊണ്ടുപോകുന്ന കുഴലുകൾ.

നീലിമ-കറുപ്പുനിറം.

നീലീ-൧. കരുത്ത ഈച്ച, ഈച്ച (നീലം എന്നതിന്റെ പാഠം) ൨. നീലക്കുറുഞ്ഞി, കരിങ്കുറുഞ്ഞി. ൩. അമരി. ൪. കരിമ്പായൽ.

നീലേശ്വരം-കോലത്തുനാട്ടിന്റെ വടക്കേഭാഗമായ ഒരു ദേശം.

മംഗലപുരം ജില്ലയുടെ തെക്കേഭാഗമാണ് നീലേശ്വരം. ഇവിടെ നീലേശ്വരം എന്ന ഒരു ശിവക്ഷേത്രമുണ്ട്.

നീലോപലം - നീലരത്നം, ഇന്ദ്രനീലക്കല്ല്.

നീലോല്പലം-൧. കരിംകുവളപ്പൂവ്. ൨. കാമദേവന്റെ ഒരു അസ്ത്രം. ൩. കറുത്ത ആമ്പൽ. ൪. നീലത്താമര.

നീവരൻ-൧. കച്ചവടക്കാരൻ. ൨. തപസ്വീ.

നീവരം-൧. കച്ചവടം ൨. വാസസ്ഥാനം ൩. ജലം. ൪. ചളി.

നീവാകം-൧. കച്ചവടത്തിൽ ഏററക്കുറച്ചിലില്ലാത്ത നില; കച്ചവടത്തിലുള്ള ആദരാതിശയം എന്നുമാവാം; ധനധാന്യാദികൾക്കു ക്ഷാമം വന്നേയ്ക്കുമെന്നു തോന്നുന്ന സമയം അവ പിന്നെയും പിന്നെയും ശേഖരിച്ചു വയ്ക്കണമെന്നുള്ള താല്പര്യവിശേഷം എന്നും പറയുന്നു. നിവാകം എന്നും പാഠം. നിവാകം എന്നാൽ നിവചിക്കുക എന്നർത്ഥം. ൨. ക്ഷാമം, ദുർഭിക്ഷം.

നീവാരങ്ങൾ-തൃണധാന്യങ്ങൾ. 'നീവാരാസ്തൃണധാന്യാനി'.

(നീവാരങ്ങൾ—ശ്യാമാകാദികൾ)

നീവാരം-വരിനെല്ല്. കൃഷിചെയ്യാതെയുണ്ടാകുന്ന നെല്ല്.

നീവി-൧. വസ്ത്രത്തിന്റെ കണക്കെട്ട്, സ്ത്രീകൾ ഉടുക്കുന്ന വസ്ത്രം അഴിയാതിരിപ്പാനായി അകത്തോട്ടു തിരുകുമ്പോൾ ആ തിരുകൽകൊണ്ടുണ്ടാകുന്ന മുഴ.

'ഭ്രൂക്ഷേപം ചെയ്യഥ നീവിയേററവും'
(അമരുകശതകം)

൨. മൂലധനം. വളരെ സന്തോഷിപ്പിക്കുന്നത് എന്നർത്ഥം. ൩. പണയം വയ്ക്കുന്ന സാധനം, പന്തയം.

നീവീബന്ധം-വസ്ത്രത്തിന്റെ കെട്ട്.

'നീലവേണിയെന്നുടെ നീവിതന്നുടെ
ബന്ധചാലനം തുടന്നപ്പോൾ'
(ബാണയുദ്ധം കഥകളി)

നീവൃൽ-രാജ്യം. ഇടവിടാതെ ജനങ്ങൾ പാർത്തുവരുന്ന സ്ഥലം എന്നർത്ഥം. മററൊരു പര്യായം—ജനപദം.

'നാകോപമ നിഷധ നീവൃതി നീതി
ശാലി' (നളചരിതം കഥകളി)

നീവ്രം-൧. പുരയുടെ ഇറയ്. ൨. വാമടയുടെ താഴെ തറയ്ക്കുന്ന തുവ്വാൽ പലക. (നീധ്രം എന്നതു നോക്കുക).

നീശാരം-൧. മഞ്ഞും കാററും തടുപ്പാനുള്ള വസ്ത്രം (പുതപ്പ്), ഒരു മാതിരി കമ്പിളി. കാററ് മഞ്ഞ് ഇവയെ വേണ്ടുംവണ്ണം തടുക്കുന്നത് എന്നർത്ഥം. ൨. കൊതുകുവല. ൩. വെളിയിലെ മറ (തിര). ൪. കുപ്പായം.

നീഹാരപർവ്വതം-ഹിമവാൻ. മഞ്ഞുള്ള മല എന്നർത്ഥം.

നീഹാരം-൧. മഞ്ഞു്. ചൂടിനെ കളയുന്നതു് എന്നൎത്ഥം. ഹിമം, ഉറച്ച മഞ്ഞു്. ൨. വിസൎജ്ജനം, ഒഴിച്ചിൽ, മലം.

നീളത്തിൽ-അ. ദീൎഘമായി.

നീളം-ദീൎഘം. പൎയ്യായങ്ങൾ-ദൈൎഘ്യം ആയാമം, ആനാഹം

നീളൽ-നീളുക.

നീളവേ-അ. പരക്കെ, എല്ലാ ദിക്കിലും.

നീളാ-നീളുകയില്ലാ

നീളാ-ഭൂമി.

നീളുന്നു-നീളത്തിലാകുന്നു. (സ. ക്രി. നീട്ടുന്നു).

നീളേ,നീളവേ-അ. നീളത്തിൽ, എല്ലാടവും പ്രസിദ്ധമായി.

നീൾ,നീഴ്-നീട്ടു്, നീളം. ഉ-ം, നീൾകണ്ണാർ.

നീൾ-നീളമുള്ള.

നീറൽ,നീററൽ-൧. വേദന, കാന്തൽ. ൨. എരിവു്, ചൂടു്. ൩. ദുഃഖം. ൪. വേവു്. ൫. നീറുക.

നീറാലി-അരിവെപ്പിനും മററുമുള്ള കൂട്ടതൽ പുര.

നീറു്-൧. ഒരുവക വലിയ ഉറുമ്പു്, മീറു്. ൨. ചാമ്പൽ (വെണ്ണീറു്, തിരുനീറു്.) ൩. നീർ.

നീറുന്നു-൧. കാന്തുന്നു, വ്രണങ്ങളിലും മററും ഒരുമാതിരി വേദനയുണ്ടാകുന്നു. ൨. എരിവു തോന്നുന്നു. ൩. മനസ്സിൽ വലിയ ദുഃഖമുണ്ടാകുന്നു. ൪. കക്കയും മററും വെന്തു ചാമ്പലാകുന്നു. (സ. ക്രി. നീററുന്നു)

നീറുറുമ്പു്-മീറു്.

നീററാളി-നീറാലി.

നീററിരിപ്പു്-ഒരുമാതിരി നടപ്പുദീനം.

നീററുക-ചാമ്പലാക്കുക.

നീററുശരക്കോൽ-ഒരു തൈ.

ഇതു ചെറിയ ചോളംപോലെയിരിക്കും. പിത്തത്തിനും തണ്ണീർ ദാഹത്തിനും നന്നു്. ഇല തിന്നാൽ പശുക്കൾക്കു ബലം കുറയും. തണ്ടിന്റെ പുറം എഴുത്താകാലിനു കൊള്ളാം.

നീററെടുപ്പു്-ഒരുവക ദീനം (നീററിരിപ്പു്).

നീററെലി-ജലത്തിലെ എലി.

നീററൊലി-വെള്ളപ്പാച്ചിൽ, ഒഴുക്കു്.

—:o:—

നു

നു-അ. ൧. ചോദ്യം. ൨. വികല്പം.

നു-൧. സ്തുതി. ൨. ആയുധം. ൩. സമയം,

നുകക്കഴി-നുകത്തിൽ കെട്ടുന്ന ജന്തുക്കളുടെ കഴുത്തിൽ നിന്നും അതു മാറാതിരിക്കുന്നതിനു് നുകം തുളച്ചു് ഇട്ടിരിക്കുന്ന കയ്യു് (ആണി). നുകത്തടിമേൽ കൊള്ളിച്ചു പിടിക്കുന്ന പിടി എന്നു കൊള്ളിൻസ്.

നുകത്തടി-നുകം.

നുകത്തുള-നുകക്കഴി ഇടുന്നതിനു് നുകത്തിലുണ്ടാക്കുന്ന തുള.

നുകപ്പാട്ടു്-നുകത്തിന്റെ നീളം.

നുകം-ഉഴുവാനായിട്ടു രണ്ടു കാളയുടെ കഴുത്തിൽ കൂടെ വെച്ചു കെട്ടുന്നതു്. (സംയുഗം)

നുകം കെട്ടുവാനുള്ള തണ്ടു്=കൂബരം, യുഗന്ധരം. നുകക്കയറു്-ആബന്ധം, യോത്രം, യോക്ത്രം. നുകത്തിന്മേൽ നുകം പ്രാസംഗം

നുകരുന്നു-൧. തിന്നുന്നു. ൨. കുടിക്കുന്നു. ൩. സന്തോഷത്തോടെ അനുഭവിക്കുന്നു, ആസ്വദിക്കുന്നു.

നുകർച്ച-നുകരുന്ന പ്രവൃത്തി.

നുച്ചു്-നുറുക്കിയതു്.

നുച്ചുപ്പുഴു-ധാന്യങ്ങളിലും ധൂളികളിലുമുള്ള ചെറിയ പുഴു.

നണ്ണ-ഫ. ഏഷണി, കള്ളം, വ. കരള, ഇഷ്ടത്തിന്നായിട്ടു വ്യാജം പറക. ന. നണ്ണുന്നതിനു കൊടുക്കുന്ന സാധനം.

ഉ-ം, നക്കം നണ്ണയും കൊടുത്തു വശത്താക്കി.

നണ്ണച്ചൽ-പല്ലുകൂടാതെ ചുണ്ടും നാവും കൊണ്ടു ഭക്ഷിക്ക.

നണ്ണച്ചി-വ്യാജം പറയുന്നവൾ.

നണ്ണത്ത(ര)ം-വ്യാജംപറയുന്ന സ്വഭാവം, ഏഷണി.

നണ്ണയൻ-വ്യാജം പറയുന്നവൻ.

നണ്ണയുന്നു-നണ്ണഞ്ഞു തിന്നുന്നു, അത്യാശയോടു തിന്നുന്നു.

നണ്ണയ്ക്കുന്നു-ഫ. പല്ലുകൂടാതെ ചുണ്ടും നാവുംകൊണ്ടു ഭക്ഷിക്കുന്നു. വ. നണ്ണപറയുന്നു.

നണ്ണിൽ-ചെറിയമാതിരി ചിരങ്ങ്, ചൊറി, ഞൊണ്ണൽ.

നണ്ണിറച്ചി-ഇളുല്ല.

നൺ-സൂക്ഷ്മം, കൃശത.

'മെയ് നണ്മെണ്ണലായ് വീഴ്ത്തി'

(രാമചരിതം)

നത-വി. സ്തുതിക്കപ്പെട്ട.

നതൽ-നെററി.

'തിരുനതൽ മേൽ' (രാമചരിതം)

'പിറനതലാൾ' = ബാലചന്ദ്രനെപ്പോലെയുള്ള നെററിയോടുകൂടിയവൾ, സുന്ദരി.

നതലി-നതലോടു (നെററിയോടു) കൂടിയവൾ

നതി-സ്തുതി.

നതിക്ക-സ്തുതിക്ക.

'മെച്ചമെഴുമിച്ഛയൊടുമച്ഛനെ നതിച്ചുടൻ'

(ലങ്കാമർദ്ദനം തുള്ളൽ)

നത്ത-വിടവ്, ദ്വാരം, ഇടുക്കവഴി.

നത്ത-വി. ഫ. അയക്കപ്പെട്ട, വ. നീക്കപ്പെട്ട, തള്ളപ്പെട്ട. ന. പ്രേരിപ്പിക്കപ്പെട്ട

നന്ന-വി. ഫ. അയക്കപ്പെട്ട. വ. നീക്കപ്പെട്ട. ന. പ്രേരിപ്പിക്കപ്പെട്ട.

നര-വെള്ളത്തിലെ പത, ചെറിയ കുമിളകൾ. വായിൽ നിന്നു വരുന്ന പത.

നരച്ചൽ-പതയുടെ വരവ്.

നരയുന്നു, നുറയ്ക്കുന്നു-പതയുന്നു, നര വരുന്നു.

നരി-ചെറിയ വെള്ളക്കുമിള. വ. ഒന്നിലധികം നെന്മണികളെ ഉഴവുചാലിൽ ഒരേ അകലത്തിൽ നീളെ നുള്ളിയിടുന്ന കൃഷി സമ്പ്രദായം.

നരിക്കുന്നു-ചെറിയ കുമിള വരുന്നു, പത വരുന്നു. (നല്ല പ്രയോഗമല്ല)

(നരിയിടൽ നോക്കുക.)

നരിയിടൽ, നരിയിടുക-ചെറിയ കുമിള വരുക, പത വരുക.

നരുമ്പ്-ഫ. പ്രാണികൾ മരം തുളച്ചും മററും ഉണ്ടായ പൊടി. വ. ഇരുമ്പിന്റെ തുരുമ്പ്.

നരുമ്പൽ-ഫ. പഴകീട്ടുള്ള പൊടിവ്. വ. തുരുമ്പുപിടിത്തം.

നരുമ്പിക്കുന്നു-പഴകിപ്പൊടിയുന്നു.

നരുമ്പുന്നു-പഴകിപ്പൊടിയുന്നു, കശിമ്പിക്കുന്നു.

നലച്ചൽ-അഴിച്ചൽ, പശിമ വരുത്തൽ.

നലയ്ക്കുന്നു-ദ്രുതാപമുള്ളതായിത്തീരുന്നു. (സംസ്കൃ. നലയ്ക്കുന്നു)

നളള്, നളളൽ-ഫ. രണ്ടു വിരൽകൊണ്ടു പിടിച്ച് നഖംകൊണ്ട് വേദനപ്പെടുത്തുക. വ. രണ്ടു വിരലുകൾകൊണ്ടു എടുത്ത വസ്തു.

നള്ളുന്നു-ഫ. നഖംകൊണ്ടു നോവിക്കുന്നു. വ. നഖംകൊണ്ടു വെററിലയും മററും

പറിച്ചെടുക്കുന്നു. ൩. രണ്ടാം മൂന്നാം വിരൽ കൂട്ടി കറച്ചെടുക്കുന്നു. (കാ. ക്രി. നുള്ളിക്കുന്നു.)

നുഴയുന്നു-അറിയാതെ അകത്തു കേറുന്നു.

നുഴവാതിൽ-ചെറിയ വാതിൽ

നുറുക്ക്-പ്ര. കഷണം. ൨. കഷണം ആക്കുക.

നുറുക്കലരി-താവലരി.

നുറുങ്ങ്-ശകലം, നുറുക്ക്, അല്പം. (പഴയ മലയാളം.) ഇപ്പോൾ നുറുക്ക് എന്നു പറഞ്ഞുവരുന്നു.

'ചിന്തയിൽ മറന്നൊരു നുറുങ്ങുമുറങ്ങാനും'
(ഭഗവൽഗീത-മാധവപ്പണിക്കർ.)

[ഇതു പ്രാചീനമലയാളത്തിലുള്ള ഒരു നല്ല പദമാണ്]

'എന്തിനി നല്ലതെന്നിങ്ങിനെ തന്നിലേ
ചിന്തിച്ചുനിന്നു നുറുങ്ങുനേരം'
(കൃഷ്ണഗാഥ)

നുറുങ്ങരി-പൊടിയരി.

നുറുങ്ങൽ-പൊട്ടിത്തകരുക.

നുറുങ്ങുന്നു-കഷണങ്ങളായിത്തീരുന്നു (സ. ക്രി. നുറുക്കുന്നു.)

നൂ

നൂഞ്ഞി-ഉവരുള്ള നിലം.

നൂട്ട-വിടവ്, ദ്വാരം, ഇടുക്കുവഴി.

നൂണാമരം-കടപ്പിലാവ്.

നൂതന-വി. പ്ര. പുതിയ ൨. ഇളയ.

നൂതനൻ-പുതിയവൻ. ൨. ഇളയവൻ.

നൂതനം-പുതിയതു്. മറു പര്യായങ്ങൾ- പ്രത്യഗ്രം, അഭിനവം, നവ്യം, നവീനം, നവം, നൂത്നം.

നൂഴു-ഇടുക്കുവഴി.

നൂത്ന-വി. പുതിയ.

നൂദാ-കാട്ടുരയാൽ. പാപത്തെ കളയുന്നതെന്നർത്ഥം. (ചെറുകവുങ്ങ എന്നും അർത്ഥം കാണുന്നു).

നൂനം-അ. ഊഹിക്കുക, ഉൽപ്രേക്ഷിക്കുക, നിശ്ചയിക്കുക (തീർച്ചയാക്കുക) ഇങ്ങിനെയുള്ള അർത്ഥങ്ങൾ വരും. മറ്റൊരു പര്യായം-അവശ്യം.

നൂപുരം-കാൽച്ചിലമ്പ്. സ്തുതിക്കപ്പെടത്തക്കവയിൽവെച്ച ശ്രേഷ്ഠം.

നൂലാചാരം-ഭാര്യാഭർത്താക്കന്മാർ തമ്മിലുള്ള സംബന്ധം ഒഴിപ്പിൽ ഭാര്യയ്ക്കു നൽകുന്ന ഉപേക്ഷച്ചീട്ട്.

നൂലാമാല-പ്ര. എട്ടുകാലിവല. ൨. കടുക്കന്തൽ. ൩. ഉപായം. ൪. കുഴപ്പം.

നൂലിത്താളി-ഒരു വൃക്ഷം. (പട്ട കയറിനു നന്ന്)

നൂൽ-പ്ര. പഞ്ഞി നൂററി നീളത്തിൽ ഉണ്ടാകുന്ന വസ്തു. പര്യായങ്ങൾ-സൂത്രം, തന്തു. ൨. ചട്ടം (നന്തൽ). നൂൾ=ചുരുട്ടുക.

നൂൽക്കതിരു-നൂൽ ചുററുന്ന കതിര്. പര്യായങ്ങൾ-തൃസരം, സൂത്രവേഷ്ടനം.

നൂൽക്കൽ, നൂററൽ-നൂലുണ്ടാക്കുക. (പ്രയോഗം ചുരുക്കം)

നൂൽക്കുന്നു-നൂലുണ്ടാക്കുന്നു.

നൂൽക്കൊടി-കഴുത്തിലെ ഒരു ആഭരണം

നൂൽത്താര-അറുക്കുന്നതിനും മററും ചെച്ചിയുന്നതിനായിട്ട് ഇടുന്ന അടയാളം, വര.

നൂൽത്താഴ്-റാട്ടിൽ ചുററിയ നൂൽ.

നൂൽത്തുണി-പഞ്ഞിനൂൽകൊണ്ടുണ്ടാക്കിയ വസ്ത്രം.

നൂൽപ്പുരുത്തി-നൂൽപഞ്ഞിയുണ്ടാകുന്ന മരം.

നൂൽപ്പുശ-നൂലിനു കട്ടിവരുത്തുവാനുള്ള കഞ്ഞിയും മററും.

നുല്ലെട്ടി-ചാംപിയൻ.

നൂൽവള്ളി-നൂൽ ഉണ്ടാക്കുന്നതിനുള്ള ഒരു മാതിരി പടർ.

നൂഴൽ-വല്ലതിന്റെയും അടിയിൽ കൂടെ കടന്നുപോക.

നൂഴുന്നു. നൂഴ്ന്നു-ക്രി. അടിയിൽക്കൂടി കടന്നു പോകുന്നു, സഞ്ചരിക്കുന്നു, ഇഴയുന്നു. (സ. ക്രി. നൂഴിക്കുന്നു, നൂഴയിക്കുന്നു).

‘കേസരിവീരൻ തന്നൊന്നൊന്നിലേ
കേവലം നൂഴുന്നോരെണ്ണംപോലെ’
(കൃഷ്ണഗാഥ)

നൂഴ്വഴി-സമ്പ്രദായത്തിൽ കടന്നു പോകുന്നുള്ള മാർഗ്ഗം.

നൂറ്-ക. പത്തു പത്തു കൂടിയ ഒരു തുക. തൊണ്ണൂറ്റിയൊൻപതു കഴിഞ്ഞാൽ ഉണ്ടാകുന്ന തുക. വ. ചുണ്ണാമ്പ്. ന. കൂവയുടെയും മറ്റും സാരാംശം. (മാവ്).

നൂറാൻകിഴങ്ങ്-ശാകവർഗ്ഗത്തിൽ ചേർന്ന മഹാകന്ദം, ഒരുമാതിരി കാട്ടുകാച്ചിൽ.

പിത്തം, വിഷം, വ്രണം, വായുമുട്ടൽ, ചുമ ഇവയ്ക്കു നന്ന്. വള്ളിയിൽ മുള്ളു കാണും.

നൂറാം-വി. നൂറാമത്തെ.

നൂറാമത്-അ. തൊണ്ണൂറ്റൊൻപതു കഴിഞ്ഞുള്ളത്.

നൂറാമത്തെ-വി. തൊണ്ണൂറ്റൊൻപതു കഴിഞ്ഞാൽ വരുന്ന.

നൂറായിരം-ലക്ഷം.

നൂറിട്ട്-നൂറുവീതം.

നൂറുക-നീറുക. (പ്രയോഗം ചുരുക്കം.)

നൂറോൻ-ഒരുമാതിരി കാട്ടുകാച്ചിൽവള്ളി, നൂറാൻകിഴങ്ങ്.

നൂറാ-നൂറാൻ.

നൂറൽ-നൂൽക്കുക.

നൂറാവർ, നൂറുവർ, നൂറുപേർ-ദുര്യോധനാദികൾ.

നൂറ്റാണ്ട്-വളരെക്കാലം, നൂറുവർഷം.

നൂറ്റിക്കൊല്ലി-ഒരായുധം, വാൾ, ശതഘ്നി.

നൂറുകുടം-ചുണ്ണാമ്പ് സൂക്ഷിക്കുന്നതിനുള്ള ഒരുതരം പാത്രം.

നൂറുപേർ-ദുര്യോധനൻ മുതലായവർ, കൌരവർ.

‘നൂറുപേർ നിങ്ങടെ നാട്ടും നഗരവും
ക്രൂരകാരേയുമടക്കിവെച്ചീലയോ?’
(കല്യാണസൌഗന്ധികം തുള്ളൽ)

‘ഓരോരോ ദിനംതോറുമോരോരോ കുംഭ
ങ്ങളിൽ ജാതരാരോരോ തനയന്മാർ ഗാന്ധാരി-
ക്കുണ്ടായ്വന്നു* ദുര്യോധനൻ ജ്യേഷ്ഠനന-
ജൻ ദുശ്ശാസനൻ ദുശ്ശഹൻ ദുർമ്മുഖനും ജല
സന്ധനും സഹൻ* സമനും വിന്ദന
നുവിന്ദനും ദുഷ്പ്രസഹൻ ചൊല്ക്കൊള്ളും
സുബാഹുവും ദുഷ്പ്രധർഷണനതാനും* ദു
ർമ്മദൻ ചിത്രയോധി ദുഷ്കർണ്ണൻ കർണ്ണൻ
പിന്നെ കൂട്ടുകൊണ്ടാലും വിവിംശതിയും
വികർണ്ണനാം* ജലസന്ധനും സുലോചന
നാം ചിത്രവൃന്ദനാം വിചിത്രൻ ചിത്രാ
ക്ഷനും പിറന്നവനായീടുന്ന* ചാരുചിത്ര
ശരാസനനതാനും ദുർമ്മർഷണൻ ദുഷ്പ്രധ
ർഷാവൃന്താനും വിവിത്സു വികടനും* ശമ
നമൂർണ്ണനാഭൻ പിന്നവൻ സുനാഭനും
നന്ദനാമാവുമുപനന്ദനും സേനാപതി*
കേട്ടാലും സുഷേണനാം പിന്നെ കുണ്ഡധാ
രനും ചൊല്ലുവൻ മഹോദരൻ പിന്നെ
വൻ ചിത്രധ്വജൻ* ചിത്രശ്രാവ്യൻ ചി
ത്രബാഹുവുമേ ചിത്രാംഗൻ ഛത്രബാഹുവും
ചിത്രവർമ്മാവും സുവർമ്മാവും* ദുർവിമോച
നൻ ചിത്രസേനനാം സുചിത്രനും ചിത്ര
ധന്വാവും പരാജിതനും പണ്ഡിതകൻ*
പിന്നെവൻ വിശാലാക്ഷനപരൻ ദുരാ
വരൻ അജിതൻ ജയന്തനും ജയത്സേന
നും പിന്നെ* ദുർജ്ജയൻ ദൃഢഹസ്തൻസുഹ

സ്ഥൻ വാതവേഗൻ സുവർച്ചസ്സാദിത്യകേതു
വും ബഹ്വാശിതാനും* നാഗദത്തനമഗ്ര-
യായിയും കവചിയും നിഷംഗീപാശിദ-
ണ്ഡധാരനും ധനുർഗ്രഹൻ* ചൊല്ലീടാമു-
ഗ്രൻ ഭീമരഥനും ഭീമാഖ്യനും വീരബാഹു
വുമലോലുപനും ഭീമകർമ്മാ* പിന്നെവൻ
സുബാഹുവും ഭീമവിക്രമനാനമഭയൻ
ദൃഢകർമ്മാവെന്നപരനു നാമം* മൂവരെ
ച്ചൊല്ലും ദൃഢരഥന്മാരെന്നുരന്ന പിന്നെ
യനനാധൃഷ്യനപരൻ കുണ്ഡഭേദീ* ചൊ
ല്ലേഴും വിരാവിയും ദീർഘലോചനനാനും
പിന്നെവൻ ദീർഘബാഹുജൻ പിന്നെവൻ
ദീർഘഭുജൻ* പിന്നെവനു ദീർഘനും ദീർഘ
നും ദീർഘബാഹു പിന്നെവൻ മഹാബാ
ഹു വ്യൂഢോരസ്കനും പിന്നെ* കനകധ്വ
ജൻ മഹാകുണ്ഡനും കുണ്ഡനാനും
കുണ്ഡജൻ ചിത്രജനും മനസ്വാഞ്ചിത്ര
കനും* നൂററൊന്നാമതുപിന്നെ ദുശ്ശളയെ
ന്ന പേരായോരാളൊടൊരുമകളും താനമു
ണ്ടായിവന്നു'* (ഭാരതം)

"ദുര്യോധനൻ. സത്വൻ.
ദുശ്ശാസനൻ. സുലോചനൻ.
ദുസ്സഹൻ. ചിത്രൻ.
ദുശ്ശലൻ. ഉപചിത്രൻ.
ജലഗന്ധൻ. ചിത്രാക്ഷൻ.
സമൻ. ചാരുചിത്രൻ.
സഹൻ. ശരാസനൻ.
വിന്ദൻ. ദുർമ്മദൻ.
അനുവിന്ദൻ. ദുർവ്വിഗാഹൻ.
ദുർദ്ധർഷൻ. വിവിത്സു.
സുബാഹു. വികടാനനൻ.
ദുഷ്പ്രധർഷണൻ. ഊർണ്ണനാഭൻ.
ദുർമ്മർഷണൻ. സുനാഭൻ.
ദുർമ്മുഖൻ. നന്ദൻ.
ദുഷ്കർണ്ണൻ. ഉപനന്ദൻ.
കർണ്ണൻ. ചിത്രബാണൻ.
വികർണ്ണൻ. ചിത്രവർമ്മൻ.
ശലൻ. സുവർമ്മൻ.
ദുർവ്വിമോചനൻ. ദുരാധരൻ.
അയോബാഹു. ദൃഢഹസ്തൻ.
മഹാബാഹു. സുഹസ്തൻ.
ചിത്രാംഗൻ. വാതവേഗൻ
ചിത്രകുണ്ഡലൻ സുവർച്ചൻ.
ഭീമവേഗൻ. ആദിത്യകേതു.
ഭീമബലൻ. ബഹ്വാശി.
വലാകി. നാഗദത്തൻ.
ബലവർദ്ധനൻ. ഉഗ്രശായി.
ഉഗ്രായുധൻ. കവചീക്രഥനൻ.
സുഷേണൻ. കുണ്ഡി.
കുണ്ഡോദരൻ. കുണ്ഡധാരൻ
മഹോദരൻ. ധനുർദ്ധരൻ
ചിത്രായുധൻ. വീരബാഹു
നിഷംഗി. അലോലുപൻ.
പാശി. അഭയൻ.
വൃന്ദാരകൻ. ദൃഢകർമ്മാവ്.
ദൃഢവർമ്മൻ. ദൃഢരഥാശ്രയൻ.
ദൃഢക്ഷത്രൻ. അനാധൃഷ്യൻ.
സോമകീർത്തി. കുണ്ഡഭേദി.
അനൂദരൻ. വിരാവി.
ദൃഢസന്ധൻ. ചിത്രകുണ്ഡലൻ.
ജരാസന്ധൻ. പ്രമഥൻ.
സത്യസന്ധൻ. അപ്രമാഥി.
സദസ്സുവാക്ക്. ദീർഘരോമൻ.
ഉഗ്രശ്രവസ്സ്. സുവീര്യവാൻ.
ഉഗ്രസേനൻ. ദീർഘബാഹു.
സേനാനി. മഹാബാഹു
ദുഷ്പരാജയൻ. വ്യൂഢോരസ്സ്.
അപരാജിതൻ. കാഞ്ചനധ്വജൻ.
കുണ്ഡശായി. കുണ്ഡാശി.
വിശാലാക്ഷൻ. വിരജസ്സ്—

ഇവരാണ് ജ്യേഷ്ഠാനുക്രമത്തിൽ ധൃതരാഷ്ട്രനു ഗാന്ധാരിയിലുണ്ടായ നൂറു പുത്രന്മാർ.

ഏകപുത്രി-ദുശ്ശള.

തന്നെ ശുശ്രൂഷിച്ച വൈശ്യസ്ത്രീയിൽ ധൃതരാഷ്ട്രന് ഒരു പുത്രനുണ്ടായി-പേർ യുയുത്സു".

(മഹാഭാരതം മൂലം)

നൂറുതൊണ്ട്-കള്ളെടുക്കുന്നവരുടെ ചുണ്ണാമ്പുപാത്രം, ചുണ്ണാമ്പുചിരട്ട.

—:0:—

നൃ

നൃ-മനുഷ്യൻ. ഇത് സമാസത്തിലേ വരൂ.

നൃഗൻ-സൂര്യവംശസ്ഥാപകനായ ഇക്ഷ്വാകുരാജാവിന്റെ അനുജൻ.

മൂന്നു ലോകത്തും മഹാദാനശീലരിൽ മുമ്പൻ. ഭൂമിയെ നന്നായി പാലിച്ചുവന്നവൻ. അദ്ദേഹത്തെപ്പോലെ പശുക്കളെ ദാനംചെയ്തവർ ആരുംതന്നെയില്ല. ഒരു ബ്രാഹ്മണനു ദാനംചെയ്ത ഒരു പശുവിനെത്തന്നെ അത് ദാനംചെയ്ത പശുവാണെന്നറിയാതെ വീണ്ടും മറ്റൊരു ബ്രാഹ്മണനു ദാനംചെയ്തു. അതിൽവെച്ചുണ്ടായ ബ്രാഹ്മണശാപംനിമിത്തം കൃകലാസമായി(ഓന്തായി)ത്തീർന്നു. ഒടുവിൽ ശ്രീകൃഷ്ണസ്പർശം കൊണ്ട് പൂർവ്വരൂപം നൃഗനു ലഭിച്ചു. (ഭാഗവതം ദശമസ്കന്ധം നോക്കുക.)

നൃജന്മാവ്-മനുഷ്യജന്മമുള്ളവൻ.

നൃജലം-മൂത്രം.

നൃതി-നൃത്തം.

നൃത്തകൃതികൾ-രൂപകങ്ങളുടെ അവാന്തരവിഭാഗങ്ങളിൽ ഒന്ന്.

താളലയം സർവ്വപ്രധാനമായും, ഇതിനനുസരണമായ ഗാനനൃത്തനാദിനയങ്ങളിൽ പ്രയോഗചാതുര്യം വേണ്ടതായും ഇരിക്കുന്ന കൃതികൾ.

നൃത്തപ്രിയം-മയിൽ.

നൃത്തം-കൂത്ത്, ആട്ടം, തുള്ളൽ മുതലായവ. മറുപര്യായങ്ങൾ-താണ്ഡവം, നടനം, നാട്യം, ലാസ്യം, നർത്തനം. ചാടിക്കളിക്കുക എന്നർത്ഥം.

നൃത്യകൃതികൾ-രൂപകങ്ങളുടെ അവാന്തര വിഭാഗങ്ങളിൽ ഒന്ന്.

ഭാവചേഷ്ടകൾ സർവ്വപ്രധാനവും, നടൻ ഉച്ചരിക്കുന്ന ഓരോ വാക്കിനനുസരണമായുള്ള അഭിനയം അത്യാവശ്യവും ആയ ഭാണം മുതലായ കൃതികൾ.

നൃത്യൽ-തുള്ളുന്നത്.

നൃത്യപ്രിയം-മയിൽ.

നൃത്യ-നൃത്തം.

നൃപകന്ദം-വലിയ ചെമന്നുള്ളി.

നൃപകുലം-പു. രാജവംശം. വ. രാജാക്കന്മാരുടെക്കൂട്ടം.

നൃപചിഹ്നം-രാജാവിനുള്ള അടയാളം.

നൃപതി-രാജാവ്. മനുഷ്യരെ രക്ഷിക്കുന്നവൻ എന്നർത്ഥം.

നൃപതിലലാമം-പു. ഒരു വൃത്തത്തിന്റെ പേർ. വ. രാജശ്രേഷ്ഠൻ.

നൃപദ്രുമം-പു. വൻകൊന്ന, വ. പഴമുൺപാല

നൃപൻ-പു. രാജാവ്. മനുഷ്യരെ രക്ഷിക്കുന്നവനെന്നർത്ഥം. വ. ചന്ദ്രവംശത്തിലെ ദേവാതിഥിനൃപനു മര്യാദയിലുണ്ടായ പുത്രൻ.

നൃപനാപിതപുത്രന്യായം-"എത്ര ലക്ഷണം കെട്ടതായിരുന്നാലും അവനവന്റെ കുഞ്ഞുങ്ങൾ അവനവനു നയനാനന്ദകരമായി കാണപ്പെടുന്നു എന്നുള്ള ലോകപ്രകൃതി".

നൃപപ്രിയ-പു. മാവ്. വ. പൂക്കൈത. ന. കാട്ടുപേരീന്ത.

നൃപം-പു. തകരം. വ. പഴമുൺപാല

നൃപലക്ഷണം-രാജാവിനുള്ള അടയാളം

നൃപലക്ഷ്മാവ്-രാജാവിനുള്ള ചിഹ്നം.

നൃപലക്ഷ്മ- രാജാവിനുള്ള വെൺകൊറ്റക്കുട.

നൃപസദനം-കൊട്ടാരം.

നൃപസഭ-രാജസഭ, ആസ്ഥാനമണ്ഡപം.

നൃപസഭം- എ. രാജാക്കന്മാരുടെ ഗൃഹം. ര. രാജാക്കന്മാരുടെ സമൂഹം.

നൃപസുത-എ. രാജപുത്രി. ര. നരച്ചെലി.

നൃപസ്ത്രീ-രാജസ്ത്രീ.

നൃപാത്മജ-എ. രാജപുത്രി. ര. പേച്ചുര

നൃപാത്മജം- വലിയ ഞെട്ടികഴിയൻ മാവു്.

നൃപാച്ഛനം-രാജസേവ.

നൃപാലൻ-രാജാവു്. മനുഷ്യരെ രക്ഷിക്കുന്നവൻ എന്നൎത്ഥം.

നൃപാലയം-കൊട്ടാരം.

നൃപാസനം-രത്നങ്ങൾ പതിച്ചു വിശേഷമായി പണി ചെയ്തതും രാജാവിരിക്കുന്നതുമായ ആസനം. രാജാൎഹമായ ആസനം എന്നൎത്ഥം. മറെറാരുപൎയ്യായം-ഭദ്രാസനം.

നൃപോചിത-വി. രാജാവിനു ചേരുന്ന.

നൃപോചിതം-എ. രാജാവിനു ചേരുന്നതു്. ര. വലിയ ഉഴുന്നു്.

നൃമാനം-ഒരാളും കൈയെത്തപ്പവും ഉള്ളതു്.

നൃമേധം-നരമേധം എന്ന യാഗം.

നൃവരൻ-രാജാവു്.

നൃവാഹനൻ-വൈശ്രവണൻ.

നൃശംസ-വി. മനുഷ്യരെ കൊല്ലുന്ന സ്വഭാവമുള്ള, ക്രൂരതയുള്ള.

നൃശംസൻ-പരദ്രോഹം ചെയ്യുന്നവൻ. മനുഷ്യരെ കൊല്ലുന്നവൻ എന്നൎത്ഥം.

'അരേ! ദുരാചാര! നൃശംസ! കംസ!'

(ശ്രീകൃഷ്ണചരിതം)

നൃശംസത-ക്രൂരത.

നൃശംസ്യ-വി. ക്രൂരസ്വഭാവമുള്ള.

നൃസനം-പൎയ്യജനം (നൃസനം എന്നുമാവാം).

'ക്ഷഷ്ട്യന്തപ്രാക്പദാൽ സേനാച്ഛായം, ശാലാസുരാനിശാഃ' (അമരം). ഷഷ്ട്യന്തമായ ഒരുപദം മുമ്പിലുണ്ടായിരിക്കുക, സേനാ, ഛായാ, ശാലാ, സുരാ, നിശാ ഇവയിൽ ഏതെങ്കിലും ഒരു പദം അന്ത്യത്തിലുണ്ടായിരിക്കുക ഇവിധമുള്ള തൽപുരുഷസമാസത്തിലേ സമസ്തപദം സ്ത്രീലിംഗവും നപുംസകലിംഗവുമായി ഭവിക്കും.

നെ

നെച്ചി-നൊച്ചി. പൎയ്യായങ്ങൾ-സിന്ദുകം, സിന്ദുവാരം, ഇന്ദ്രസുരസം, നിൎഗ്ഗുണ്ഡീ, ഇന്ദ്രാണികം.

നെഞ്ചു്, നെഞ്ഞു്-എ. മാറിടം. ര. ഹൃദയം.

നെഞ്ചകം-ഹൃദയം.

നെഞ്ചടക്കം-എ. മനസ്സടക്കം. ര. നെഞ്ചുമുഴുവൻ അടങ്ങിയിരിക്കത്തക്കവണ്ണം

നെഞ്ചടയ്ക്കുന്നു-ശ്വാസംമുട്ടുന്നു.

നെഞ്ചടയപ്പു്-ശ്വാസംമുട്ടൽ.

നെഞ്ചൻ-ധൈൎയ്യവാൻ.

നെഞ്ചം-ഹൃദയം, മാറിടം.

നെഞ്ചലിവു്-കാരുണ്യം.

നെഞ്ചിടുക-മുവേണ്ടാങ്ങുക. ര. എതിൎക്കുക.

നെഞ്ചുകലിക്കുക- ഹേനക്കേടുകൊണ്ടു എരിയുക.

നെഞ്ചുകഴയ്പു്-അഹങ്കാരം.

നെഞ്ചുകുഴി-മാറിന്റെനടുവിലുള്ളതാഴ്ച.

നെഞ്ചുപുകച്ചൽ-നെഞ്ചിനകത്തെ എരിച്ചൽ.

നെഞ്ചുന്തി-നെഞ്ചിലെഎല്ലു തള്ളിയവൻ

നെഞ്ചുവേവു്-നെഞ്ചെരിച്ചൽ.

നെഞ്ചുറപ്പു്- ധൈൎയ്യം, നെഞ്ചിന്റെ കട്ടി.

നെഞ്ചുററം-എ. ശക്തി. ര. നെഞ്ചിന്റെ പരപ്പു്. മ. അഹങ്കാരം.

നെഞ്ചെരിച്ചൽ-നെഞ്ചു പുകച്ചൽ.

നെഞ്ഞെരംകൊള്ളുക-നെഞ്ചുകലിക്കുക.

നെടിയ-വി. നീളമുള്ള, വലിയ, പൊക്കമുള്ള.

നെടിയകട-വലിയ കട, കാൽ നീളമുള്ള കട.

നെടിയരി-മുഴുത്തയരി, കൊട്ടണത്തരി. നെടിയരി > < പൊടിയരി.

നെടിയവൻ - നീളമധികമുള്ളവൻ, ദീർഘൻ.

നെടിയിരിപ്പുസ്വരൂപം—

"കൊല്ലവർഷാരംഭത്തിൽ സാമൂതിരിമഹാരാജാവു് അറബികളുടെ സഹായത്തോടുകൂടി പൊന്നാനിക്കും വടക്കൻ കൊല്ലത്തിനും ഇടയ്ക്കുള്ള പ്രഭുക്കന്മാരെ അത്രയും ജയിച്ചു കപ്പംവാങ്ങി നെടിയിരിപ്പുസ്വരൂപം എന്ന പേരുംധരിച്ചു് വളരെ പ്രബലനായ ഒരു മഹാരാജാവായിത്തീന്നു" (മ. ഭാ. ച.) (നെടുവിരിപ്പു സ്വരൂപം നോക്കുക.)

നെടിയില-നീളമുള്ള ഇല.

നെടു-വി. ഭ. നീളമുള്ള. ഉ. പൊക്കമുള്ള. (ഇതു് സമാസത്തിലേ വരൂ).

നെടുകെ-അ. നീളത്തിൽ, നീണ്ടു്.

നെടുക്കം-നീളം, പൊക്കം.

നെടുങ്കണ്ണി-സുന്ദരി. നീണ്ട കണ്ണുള്ളവൾ എന്നർത്ഥം.

'സന്താപാശ്രുവിനെക്കളഞ്ഞു നെടുവീർപ്പോട നെടുങ്കണ്ണിയാൾ'
(അമരുകശതകം)

നെടുങ്കൻ-നീളമുള്ളവൻ, നെടിയവൻ.

നെടുങ്കയം-അധികം നീളത്തിൽ താഴ്ചയുള്ള ജലഭാഗം.

നെടുങ്കാലം-ഏറിയ വത്സരം, വളരെ സമയം.

നെടുങ്കുട-വണ്ണിച്ചു നീണ്ടകാലുള്ള വലിയ കുട. ഇതു് പ്രഭുക്കന്മാരുടെ പണ്ടത്തെ സ്ഥാനചിഹ്നമായിരുന്നു

നെടുങ്കേണി-വലുതായുള്ള ജലാശയം, വലിയചിറ. പര്യായങ്ങൾ-വാപീ, ദീർഘികാ.

നെടുങ്കൊട്ടിൽ-നെടുമ്പുര, വിശേഷാലുള്ള ആവശ്യത്തിന്നായിട്ടു വലുതായി കെട്ടിയുണ്ടാക്കുന്ന പുര.

നെടുങ്കോണി-നീളം അധികമായ കോവണി.

നെടുങ്ങാടി-സാമന്തന്മാൎക്കു് ഒരു ദേശത്തു പറയുന്ന പേർ. [നെടുങ്ങനാട്ടു് (നെടുങ്ങനനാട്ടു്) അത്രേ സ്വദേശം].

നെടുഞ്ചട്ടം-കട്ടിലിന്റെയും മറ്റും നീണ്ടവശത്തെ തടി.

നെടുഞ്ചാൺ-ചെറുവിരലും പെരുവിരലും കൂടിയ അളവു്.

നെടുഞ്ചുഴിക-ചുവരിന്മേൽ ചേൎത്തു പണിയുന്ന ഒരു പലക.

നെടുഞ്ചെത്തു്-ഭ. ഒരു തൈ. ഉ. നീളത്തിൽ ചെത്തുക.

നെടുതു്-നീളമുള്ളതു്, പൊക്കമുള്ളതു്.

നെടുതാകുന്നു-നീളുന്നു. (സ. ക്രി. നെടുതാക്കുന്നു.)

നെടുദൂരം-അധികം അകലം.

നെടുനാർ-ഒരു വൃക്ഷം.

നെടുനാൾ-അ. വളരെ ദിവസം.

നെടുനീളം-നീളത്തോടു നീളം, വളവു കൂടാതെ, ഇടവിടാതെ, അധികനീളം.

നെടുന്തരിശു-കൃഷികൂടാതെ കാടും പുല്ലും പിടിച്ചു് ഏറിയ കാലമായിട്ടു കിടക്കുന്ന കണ്ടം.

നെടുന്തുടി-ഒരു വാദ്യം.

നെടുന്നനേ-അ. ചൊവ്വേ, നീളത്തിൽ.

നെടുപ്പു്, നെടുപ്പം-ഭ. നീളം. ഉ. ഉയരം.

നെടുമ, നെടുമാനം-പൊക്കം.

നെടുമൻ-പൊക്കമുള്ളവൻ.

നെടുമംഗല്യം - ഭർത്താവിനോടും കൂടി ഏറിയ കാലം ജീവിച്ചിരിക്കുന്ന സ്ത്രീയുടെ അവസ്ഥ.

നെടുമുളം-നടുവിരൽ കൂട്ടി അളക്കുന്ന മുഴം.

നെടും-നീണ്ട. (സമാസത്തിൽ വരും.)

നെടുമ്പ്-ഡംഭം.

നെടുമ്പക-പണ്ടേപണ്ടേയുള്ള വിരോധം.

നെടുമ്പാച്ചൽ-നെട്ടോട്ടം.

നെടുമ്പുര-വിശേഷമുള്ള ആവശ്യത്തിനായിട്ടു വലുതായി കെട്ടിയുണ്ടാക്കുന്ന പുര.

നെടുവട്ടം-ദീർഘവൃത്തം, മൊട്ടയുടെ ആകൃതി.

നെടുവരിയൻ-ഒരു കാട്ടുമൃഗം, കടുവാ. തെങ്ങോലവരിയൻ എന്നും പറയും. ഉ. നീളത്തിൽ വരിയുള്ളത്.

നെടുവാലി-നീണ്ട വാലുള്ള ഒരു ജന്തു

നെടുവാലിച്ചൂവാലി- നെടുവാലിച്ചെന്നെല്ല്. (സംസ്കൃ-ദീർഘശൂകം).

നെടുവി-നീണ്ട.

നെടുവിരിപ്പുസ്വരൂപം-കോഴിക്കോട്ടു രാജാവിന്റെ വംശത്തിനു പറഞ്ഞുവരുന്ന ഒരു സ്ഥാനപ്പേർ. (നെടിയിരിപ്പുസ്വരൂപം നോക്കുക)

ഒടുവിലത്തെ പെരുമാളായ ഭാസ്കര രവിവർമ്മനെന്ന ചേരമാൻപെരുമാൾ നമ്മെ കൊല്ലത്തോളം രാജ്യം ഭരിച്ചതിന്റെ ശേഷം കേരളത്തെ പല അംശങ്ങളായി ഭാഗിച്ചു തന്റെ [illegible] മക്കൾക്കും മററു ബന്ധുക്കൾ ആളുകൾക്കുമായി കൊടുത്ത കൂട്ടത്തിൽ പ്രധാനപ്പെട്ടവയായിരുന്നു പെരുമ്പടപ്പ്, തൃപ്പാപ്പൂര്, നെടുവിരിപ്പ് എന്നീ മൂന്നു സ്വരൂപങ്ങൾക്കു ചേർന്ന രാജ്യങ്ങൾ.

നെടുവിരിപ്പ്-ഗ. നീളമുള്ള വിരിപ്പ്. ഉ. ഒരു സ്വരൂപം. വ. വളരെ നീളത്തിൽ ശേഖരമായിക്കിടക്കുന്ന വിരിപ്പുനിലങ്ങൾ.

നെടുവിളിയാൻ-ഒരുവക പുള്ളുപക്ഷി. (നെടുളൻ എന്നും പറയും.)

നെടുവീർപ്പ്-ദീർഘശ്വാസം.

നെട്ട-(വി) നീളമുള്ള, പൊക്കമുള്ള.

നെട്ടത്തെങ്ങ്-നീണ്ടു വളർന്ന് അനുഭവം കുറഞ്ഞ തെങ്ങ്.

നെട്ടൻ-നീളമുള്ളവൻ.

നെട്ടനരി-നെടിയരി.

നെട്ടനെ-നിവിന്ന്.

നെട്ടാണി-നെടുക, ഉച്ചി, നട്ടാണി.

നെട്ടാന്തോട്ടി-വി. നീണ്ടു കനംകുറഞ്ഞ.

നെട്ടായം-ഗ. ആരുകളിലും മറ്റും ഉളുവില്ലാത്ത ഭാഗം. ഉ. കെട്ടിടങ്ങൾ കെട്ടുമ്പോൾ ആ വേലക്കാർ കല്ല് നീളത്തിൽ വച്ചു കെട്ടുക.

നെട്ടിത്തൊട്ടാവാടി— വെള്ളത്തിലുള്ള ഒരു ചെടി.

നെട്ടൂർപ്പെട്ടി-മുരുക്കിൻ പലകകൊണ്ടുണ്ടാക്കി ചായം പിടിപ്പിച്ച ഒരുമാതിരിപ്പെട്ടി. ഇത് നെട്ടൂർ എന്ന സ്ഥലത്തുനിന്നുണ്ടാക്കി വന്നതുകൊണ്ടു ഈ പേരുണ്ടായി.

നെട്ടോട്ടം - നെടുംപാച്ചൽ, നോട്ടോട്ടം > < കുറിയോട്ടം.

നെന്റുവ്-നിനവ്. (കന്നടഭാഷ.)

നെണ്ണുക-നണ്ണുക.

നെള്ളുക-നള്ളുക, ഇഴയുക.

നെന്മണി-ഗ അരിയുള്ള നെല്ല്. ഉ. നെല്ലിട.

നെന്മാണിക്യം - നെല്ലിൽ വിളയുന്ന ഒരുമാതിരി രത്നം.

നെന്മേനിവാക-ഒരുവക വൃക്ഷം. പര്യായങ്ങൾ-ശിരീഷം, കപീതനം, ഭണ്ഡിലം.

ഇതു് ചൊറി, കുഷ്ഠം, ചിരങ്ങ് മുതലായ എല്ലാ ത്വഗ്ദോഷങ്ങളേയും നീക്കും. വർണ്ണപ്രസാദനമാണ്. വിഷത്തെ ശമിപ്പിക്കും. ശിരീഷപഞ്ചാംഗം കൊണ്ടു് വിഷവൈദ്യത്തിൽ പല പ്രയോഗങ്ങളുമുണ്ട്. നെല്ലിപോലെ ചെറിയ ഇലയുള്ളതാണ്. ഗ്രീഷ്മകാലത്തിൽ പൂക്കുന്ന പൂവ് അല്പം മഞ്ഞനിറവും പച്ചനിറവുമുള്ള കേസരങ്ങളോടു കൂടിയതും മനോഹരമായിട്ടുള്ളതുമാകുന്നു. [ത-വാകെ. ഇം-Acacia Sirissa അക്കേകിയം സിറിസ്സം.]

നെയ്യ്-ഫ. പാൽകാച്ചി ഉറച്ച തൈരു കലക്കി എടുത്ത വെണ്ണ ഉരുക്കിയതു്. ഉ. വെണ്ണനെ, പന്നിനെയ്യ്, മീൻനെ, തേങ്ങാനെ മുതലായവ ന. ചില ഔഷധങ്ങൾ ഇട്ടു കാച്ചുന്ന നെ.

[നെയ്യ്=ഘൃതം, ആജ്യം, ഹവിസ്സ്, സർപ്പിസ്സ്. ഓട്ടുപാത്രത്തിൽ പത്തു ദിവസമിരുന്നിട്ടുള്ള നെയ്യ് വിഷത്തോടു തുല്യമാകയാൽ ഭക്ഷിക്കരുതു്.]

നെയ്ക്കുലം-നെയ്യൊഴിച്ചു വല്ലതും വറുക്കുന്നതിനുള്ള പാത്രം.

നെയ്ക്കുററി-നെ ഒഴിച്ചു വയ്ക്കുന്നതിനുള്ള ഒരുവക പാത്രം.

നെയ്തൽ-ഫ. നെയ്യാമ്പൽ. ഉ. ഉപ്പുരസമുള്ള നിലം. ന. കടലും കടൽ വാരവും.

നെയ്ത്തട്ട്-നെയ്പ്പാത്രം.

നെയ്ത്ത്-വസ്ത്രവുംമററുംനെയ്തുണ്ടാക്കുക [നെയ്ത്തു്=ഊതം.]

നെയ്ത്തുകോൽ — നെയ്യുന്നതിനുള്ള കോൽ.

നെയ്ത്തുതറി-നെയ്യുന്നതിനുള്ള യന്ത്രം.

നെയ്വ്-മണൽ പ്രദേശങ്ങളിൽ ധാന്യമിട്ടു ചവിട്ടുന്നതിനുപയോഗിക്കുന്ന വലിയ പായ്.

നെയ്യാട-കാച്ചിയ പാലിനു മുകളിൽ ഉണ്ടാകുന്ന പാട.

നെയ്യീൻ-ഒരുവക മത്സ്യം.

നെയ്യുല-ജന്തുക്കളുടെ ഉള്ളിൽ പാടപോലെയിരിക്കുന്ന കൊഴുപ്പ്.

നെയ്യപ്പം-നെയ്യിൽ വറുത്തെടുക്കുന്ന ഒരു തരം പലഹാരം.

നെയ്യമൃതം-ക്ഷേത്രങ്ങളിലെ നെയ്‌വഴിവാട്.

നെയ്യൽ-നെയ്ത്ത്.

നെയ്യാട്ടം-പശുവിൻനെകൊണ്ടു അഭിഷേകം ചെയ്ക.

നെയ്യാമ്പൽ-വെള്ളത്തിലുണ്ടാകുന്ന ഒരു മാതിരി നെ

നെയ്യുണ്ണി-ഒരുമാതിരി വള്ളി.

നെയ്യുന്നു-വസ്ത്രവുംമററും ഉണ്ടാക്കുന്നു.

നെയ്യുറുമ്പ്-ഒരുവക ചെറിയ ഉറുമ്പ്.

നെയ്യൂക്ക്-തടിപ്പ്.

നെരിക്കുന്നു-ഞെക്കുന്നു.

നെരിപ്പ്-ഞെക്കൽ.

നെരിയുക-ഞെരിയുക, ഞെങ്ങുക.

നെരുക്കുന്നു-ഫ. തള്ളിമാററുന്നു. ഉ. അടുപ്പിക്കുന്നു.

നെരുങ്ങുന്നു-തിങ്ങുന്നു.

നെരുപ്പ്-തീയ് (ഇതാണ് ശരി. അതുകൊണ്ടു്-'നെരിപ്പോട്' എന്നല്ല 'നെരുപ്പോട്' എന്നാണ്.

നെരുപ്പോട്-തീച്ചട്ടി, തീക്കലം പര്യായങ്ങൾ-അംഗാരധാനിക, അംഗാരശകടി, ഹസന്തി, ഹസനീ.

നെൽ-നെല്ല്.

നെല്ക്കച്ചി-നെല്ലിന്റെ പീലി, വയ്ക്കോൽ.

നെല്ക്കതിർ-നെല്ലിന്റെ കുല. പര്യായങ്ങൾ-കണിശം, സസ്യമഞ്ജരി.

നെല്കൃഷി-നെല്ലു കൃഷിചെയ്യുന്നതു്.

നെല്ലൂറിയൻ-പു. ലുബ്ധൻ. വ. നെല്ല പതുക്കെ പതുക്കെ തിന്നുന്നവൻ.

നെല്ത്തണ്ടു്-നെല്ലിൻെറ തണ്ടു്.

നെല്പട്ടു്-നെല്ല ചുമക്കുന്നതിനായിട്ടു് ഒരു മാതിരി നാരുകൊണ്ടുണ്ടാക്കുന്ന ഒരു പാത്രം.

നെല്പതിർ-പു. നെല്ലിൻെറ പതിർ. വ. താണ ജാതിക്കാർ നെല്ലിന്നു പറയുന്ന പേർ.

നെല്പം-ഒരുവക നെല്ല് (ചോരൻ)

നെല്പലിശ-കടംവാങ്ങിച്ച നെല്ലിന്നു കൂട്ടിക്കൊടുക്കുന്ന നെല്ല്.

നെല്പുര-നെല്ല സൂക്ഷിക്കുന്നതിനുള്ള കെട്ടിടം.

നെല്ല്-പ്രധാനമായ ഒരു ധാന്യവും അതിൻെറ ചെടിയും.

നെല്ലരി-നെല്ലിന്നകത്തെ കുരു, അരി.

നെല്ലറ-നെല്ലിടുന്ന പ്രധാനപ്പുരമുറി.

നെല്ലി-ഒരുവക വൃക്ഷം. പര്യായങ്ങൾ-തിഷ്യഫലം, ആമലകീ, അമൃതാ, വയസ്ഥാ.

നെല്ലിക്ക പുളിരസമാകയാൽ വാതത്തെ കളയും. മധുരവും ശീതവുമായതുകൊണ്ടു് പിത്തത്തിന്നു നന്നു്. രൂക്ഷവും കഷായരസവുമാകയാൽ കഫത്തെ ശമിപ്പിക്കും ഇതുകൊണ്ടു നെല്ലിക്ക ത്രിദോഷശമനമാണെന്നു തെളിയുന്നു. ഇതു രസായനശ്രേഷ്ഠമത്രെ.

നെല്ലിക്കാ-നെല്ലിമരത്തിൻെറ കാ(യ്)

നെല്ലിക്കായെക്കുറിച്ചു മദനപാലൻ ഇങ്ങനെ പറയുന്നു:—

"കടുമധുരകഷായം കിഞ്ചിദമ്ലംകഫഘ്നം രുചികരമതിശീതം ഹന്തി പിത്താസ്രതാപം, ശ്രമവമനവിബന്ധാധ്മാനവിഷ്ടംഭദോഷപ്രശമനമമൃതാഭം ചാമലക്യാഃ ഫലം സ്യാൽ". പര്യായങ്ങൾ-ആമലകീവയസ്ഥാ ചശ്രീഫലാ ധാത്രികാ തഥാ, അമൃതാ ച ശിവാ ശാന്താ ശീതാമൃതഫലാ തഥാ; ജാതിഫലാ ച ധാത്രേയീ ജ്ഞേയാ ധാത്രീ ഫലം തഥാ; വൃഷ്യാ വൃത്തഫലാ ചൈവ രോചനീ ച ചതുർദ്ദശ".

നെല്ലിയുടെ കായ് പാലിനോടൊരുമിച്ചു ഭക്ഷിക്കരുതു്. തമി-നെല്ലി. ഇം-Emblicmyrobalan നെല്ലിക്ക അരച്ചു പുറത്തു തേച്ചാൽ ജര നര, ഉഷ്ണം, മേദോരോഗം, വിഷം, ത്രിദോഷകോപം ഇവയൊന്നും ബാധിക്കയില്ല. ജീവനത്തെ നീട്ടും. കാന്തിയെ വർദ്ധിപ്പിക്കും

നെല്ലിക്കാഗന്ധകം-ഗന്ധകക്കല്ലുകൾ പലമാതിരിയുള്ളതിൽ ഒന്നു്.

നെല്ലിക്കോഴി-വയലിലെ ഒരു പക്ഷി.

നെല്ലിട-പു. ഒരു നെല്ലിൻെറ കനം. വ. ഒരു നെല്ല വെപ്പാൻ മാത്രമുള്ള സ്ഥലം.

നെല്ലിത്താളി-ഒരു വൃക്ഷം.

നെല്ലിപ്പടി-നെല്ലിപ്പലക.

നെല്ലിപ്പലക-കിണററിലെ ജലം സദാ നന്നായിരിപ്പാൻ വേണ്ടി നെല്ലിമരത്തിൻെറ പലക ജലത്തിൻെറ ചുവട്ടിൽ ഇടുന്നതു്.

നെല്ലിപ്പുളി-ഒരുമാതിരി ചെറിയവൃക്ഷം. ഇതിൻെറ തടികൊണ്ടു കപ്പികളുടേയും മറവും അടപ്പ് ഉണ്ടാക്കുന്നു

നെല്ലിപ്പൂ-നെല്ലിമരത്തിൻെറ പൂവ്.

നെല്ലിമുള്ളു പൊരുള - ശാകവർഗ്ഗത്തിൽ ചേർന്ന മൂത്രവിരേചനീയദ്രവ്യം

നെല്ലുകുത്തു്-ഉലക്കകൊണ്ടു ഇടിച്ചു തൊലിച്ചു നെല്ലിലെ അരിയെടുക്കുക.

നെല്ലുമി - നെല്ലിൻെറ അരി എടുക്കുമ്പോൾ വേർതിരിയുന്ന തൊലി, ഉമി.

നെല്ലൂളി - ചിത്രക്കൊത്തുപണിക്ക് ഉപയോഗിക്കുന്ന ഒരുമാതിരി ഉളി.

നെല്ലോക്ക് - നെന്മണിയുടെ അററത്ത് കനംകാഞ്ഞു നീണ്ടു സൂചിപോലെ നില്ക്കുന്ന അരമുള്ള വസ്തു.

നെല്ലോല നെൽച്ചെടിയുടെ ഓല (ഇല)

നെവി, നിവി, നിവ്യൻ-ഒരു ദീർഘദർശി. (അറബിഭാഷ).

നെസ്രത്ത് - ബന്ധം, ശിക്ഷ (അറബിഭാഷ.)

നെറി-പ്ര. മറ. വ. സമ്പ്രദായം. ന. നീതി. ര. നേര്. ഇ. മാനം, മാനം ഹേതുവായിട്ടുണ്ടാകുന്ന ലജ്ജ.

'ഒട്ടുപണിപ്പെട്ടു നെറികെട്ടധ ധരിത്രീ,
(ഭാഗവതം ദർ വൃത്തം)

നു. നേർവഴി, സന്മാർഗ്ഗം. ൭. ഭംഗി. വ്യ. നന്മ.

നെറികെട്ട്-ബുദ്ധിമുട്ടി.

നെറികെട്ടവൻ-മാനവും നാണവും ഇല്ലാത്തവർ, ബുദ്ധികെട്ടവൻ.

നെറികേട് - മാനക്കേട്, സ്ഥിരതയില്ലായ്മ.

നെറിമികെഴും-അധികം നന്മയുള്ള.

നെറിയെ-അ നേരെ.

'നെറിയേ ചെയ്തീട്ടുന്നവർ കർമ്മം'
(ഭഗവൽഗീത-മാധവപ്പണിക്കർ)

നെറിവ് - മാനം, മാനം കാരണമായുണ്ടാകുന്ന ലജ്ജ

നെറുക, നെറുകന്തല-തലയുടെനടുവ്

നെററി-കണ്ണുകളുടെ മുകൾഭാഗം. പര്യായങ്ങൾ ലലാടം, അളികം, ഗോധി.

നെററിക്കുറുനിര-നെററിയുടെ മുകളിൽ നിരന്നു നിരന്നു ഭംഗിയിൽ നില്ക്കുന്ന ചെറിയ തലമുടി.

[നെററിക്കുറുനിര = അളകം, ചൂർണ്ണകുന്തളം].

നെററിചുളിക്കുന്നു - ഭാവഭേദംകൊണ്ടു നെററിയിൽ ചുളിവുണ്ടാകുന്നു

നെററിചുളിച്ചൽ - കോപത്തികലും മററു ഭാവഭേദത്തെ തോന്നിപ്പാൻ നെററിയിലുണ്ടാകുന്ന ചുളിവ്.

നെററിച്ചുളുക്ക്-നെററിമേൽ ഉണ്ടാകുന്ന ഞെറിവ്.

നെററിത്തടം-നെററി.

നെററിപ്പട്ടം-നെററിമേൽ കെട്ടുന്ന ഒരു ആഭരണം. പര്യായങ്ങൾ-പത്രപാശ്യം, ലലാടിക.

നെററിപ്പുറം - മേൽപ്പുരയുടെ കുറിയ വശം.

നേ

നേജകൻ-വെളുത്തേടൻ.

നേജനം-കഴുകൽ, വൃത്തിയാക്കൽ.

നേഞ്ഞിൽ-കലപ്പപ്പിടി.

നേടുന്നു-സമ്പാദിക്കുന്നു, ഉണ്ടാക്കിസൂക്ഷിക്കുന്നു

നേടി-കണ്ടെത്തി. (പ-മ)

നേട്ടം-സമ്പാദിച്ച മുതൽ.

നേതാ-പ്ര. വേപ്പ്. വ. നെച്ചി.

നേതാവ്-പ്ര. നായകൻ, ഉടയക്കാരൻ. വ. ഋത്വിക്കുകളിൽ ഒരാൾ, (ഋത്വിക്കുകളത്രേ യാഗക്രിയ ചെയ്യുന്നവർ) ന. പ്രഭുത്വമുള്ളവൻ.

നേതൃ-വി. നയിക്കുന്ന. നടത്തുന്ന, കൊണ്ടുപോകുന്ന,

നേതൃത്വം. നയിക്കുന്ന പ്രവൃത്തി. പ്രധാനത്വം.

നേത്രകനീനിക-കൃഷ്ണമണി, കണ്മണി.

നേത്രഗോചര-വി. കാണ്മാൻ തക്കവണ്ണം നില്ക്കുന്ന.

നേത്രചികിത്സകൻ-കണ്ണുവൈദ്യൻ.

നേത്രച്ഛദം-കണ്ണിന്റെ പോള, കൺപീലി.

നേത്രജം-കണ്ണുനീർ.

നേത്രജലം-കണ്ണുനീർ.

നേത്രദോഷം-പു. കണ്ണിന്റെ കേടു. വ. കണ്ണിലെ ദീനം.

നേത്രനിമീലനം-കണ്ണടയ്ക്കു്.

നേത്രപഥം-നോട്ടം എത്തുന്ന വഴി, കണ്ണിനു നേർക്കുള്ള ദിക്ക്.

നേത്രപിണ്ഡം-പൂച്ച.

നേത്രപുഷ്കരാ-രുദ്രജടം.

നേത്രമലം-കണ്ണിലെ മലം, പീള.

നേത്രമീലാ-കീരിവള്ളി.

നേത്രം-പു കണ്ണ്. വ. പട്ടുശീല, വസ്ത്രം. ന. വൃക്ഷത്തിന്റെ (വീട്ട) വേർ. ൪ രഥം, വണ്ടി ൫. രണ്ടു് എന്ന സംഖ്യ. നേത്രം = നയിക്കുന്നതു് എന്നർത്ഥം.

നേത്രയോനി-പു. ദേവേന്ദ്രൻ വ. ചന്ദ്രൻ.

ഇന്ദ്രനു് നേത്രയോനി എന്നു പേരുണ്ടാവാൻ കാരണം ഗൌതമന്റെ ശാപമാണ്.

നേത്രരഞ്ജനം-അഞ്ജനം, മഷി.

നേത്രരോഗി-കണ്ണിനു രോഗം പിടിപെട്ടവൻ.

നേത്രരോഗം-കണ്ണിലുണ്ടാകുന്ന രോഗം.

നേത്രവസ്ത്രം-കൺപോള.

നേത്രവാരി-കണ്ണുനീർ.

നേത്രസംജ്ഞ-പറയുന്നതിനു പകരം കണ്ണുകൊണ്ടു കാണിക്കുക.

നേത്രസാഫല്യം-കണ്ണിനുള്ള സംതൃപ്തി

നേത്രാന്തം-കണ്ണിന്റെ അറ്റം, കടക്കണ്ണ്.

നേത്രാന്തസംജ്ഞ-പറയുന്നതിനു പകരം കണ്ണുകൊണ്ടു കാണിക്കുക.

നേത്രാഭിഷ്യന്ദം-ഒരുവക നേത്രരോഗം

നേത്രാംബു-കണ്ണുനീർ. (നേത്രം=കണ്ണ്. അംബു=ജലം)

നേത്രാംബുജം-കണ്ണ്, കണ്ണാകുന്ന താമരപ്പൂവ്, താമരപ്പൂപോലെയുള്ള കണ്ണ്

നേത്രാംഭസ്സ്-കണ്ണുനീർ

നേത്രാരി-ചതുരക്കള്ളി

നേത്രി-പു. നായിക. വ. ലക്ഷ്മി. ന. നദി. ൪. മർമ്മം, ജീവസ്ഥാനം.

നേത്രികം-പു. തവി. വ. ഊതുകുഴൽ.

നേത്രേന്ദ്രിയം-കണ്ണ്. കണ്ണിനു കാഴ്ച നല്കുന്ന ഇന്ദ്രിയം. ഇന്ദ്രിയങ്ങൾ അദൃശ്യങ്ങളാണ്. അവ സ്ഥിതിചെയ്യുന്ന അവയവങ്ങളെയാണ് നാം കാണുന്നതു്.

നേത്രോന്മീലനം-കണ്ണുമിഴിക്കുക.

നേത്രോല്പലം-കരിങ്കുവളപ്പൂപോലെയുള്ള കണ്ണ്, ഭംഗിയുള്ള കണ്ണ്.

നേത്ര്യം-തേററാമ്പരൽ.

നേദിഷ്ഠ-വി. ഏററവും അടുത്ത, അടുത്തുകൊണ്ടു വരപ്പെട്ട

നേദിഷ്ഠം-ഏററവും അടുത്തതു്. അത്യന്തം അന്തികം എന്നർത്ഥം. അത്യന്തസമീപം. അടുത്തുകൊണ്ടു വരപ്പെട്ടതു്

നേന്ത്രക്കാ-ഒരുമാതിരി വാഴയുടെ കായ്, ഏത്തക്കാ.

ബലത്തെ ഉണ്ടാക്കും. ഗുരുവാണ്. ദോഷഹരവും സരവുമാകുന്നു.

നേന്ത്രവാഴ—ഏത്തവാഴ. (സം-മഹാമോചാ).

നേപഥ്യം-പു. ആഭരണം. വ. വസ്ത്രമാല്യാദികളെക്കൊണ്ടുള്ള അലങ്കാരം. ന. അലങ്കാരമുണ്ടായിട്ടുള്ള ശോഭ. നേത്രങ്ങൾക്കു പഥ്യം (കാണ്മാൻ ഭംഗിയുള്ളതു്) എന്നർത്ഥം. നൈപഥ്യം എന്ന പാഠവും കാണുന്നു. ൪. വേഷംകെട്ടുന്ന സ്ഥലം, അണിയറ.

നേപഥ്യവിധാനം - അണിയറയിലെ ഒരുക്കങ്ങൾ.

നേപൻ-കലശൂര.

നേപം-ജലം.

നേപാലജാ, നേപാലജാതാ-മനയോല. നേപാളരാജ്യത്ത് ഉണ്ടായത് എന്നു വ്യുൽപ്പത്തി.

നേപാലി-൧. മനയോല. ൨. തുളസിമുല്ല.

നേപാളം-൧. ഹിമവാന്റെ തെക്കുവശത്തുള്ള ഒരു രാജ്യം. ൨. ചെമ്പ്.

നേപാളകം-ചെമ്പ്.

നേപാളമൂലകം-മുള്ളങ്കിക്കിഴങ്ങ്.

നേമം-൧. സമയം, കാലം. ൨. നിയമം, നടപടി, പതിവ്. ൩. അതിര്. ൪. തിരുവിതാംകൂറിൽ നെയ്യാററിൻകര താലൂക്കിലെ ഒരു പകുതി. ൫. ഭിത്തിയുടെ അസ്തിവാരം. ൬. വേലി, ചുററിയടപ്പ്. ൭. വഞ്ചന, ചതി. ൮. വൈകുന്നേരം. ൯. കിടങ്ങ്, ദ്വാരം. ൧൦. വേർ. ൧൧. നൃത്തം. ൧൨. മുകൾഭാഗം.

നേമവെടി-സമയത്തിനുള്ള വെടി, നിയമവെടി.

നേമി, നേമീ-൧. തേരുരുൾ, വണ്ടിച്ചക്രം, രഥചക്രം.

'മാതലേ! ജലശീകരാർദ്രിത-
നേമിയാംഭവതോരഥഃ'

(ശാകുന്തളം)

൨. തേർവണ്ടിയുടെ വിളുമ്പ്. ൩. നെല്ലിപ്പലക. ൪. തുടി, കിണററിൽനിന്നും വെള്ളം കോരുന്നതിനുള്ള യന്ത്രം. മററൊരു പര്യായം-ത്രികാ. ൫. തൊട്ടകം. ൬. വാക്ക്. ൭. ഭൂമി. ൮. ചുററളവ്. ൯. തിരികുന്ന യന്ത്രം. ൧൦. ഇടിവാൾ.

നേമിക്കുന്നു-നിയമിക്കുന്നു, നിശ്ചയിക്കുന്നു.

നേമ്പുക-നാവുക, ചേറുക (നെല്ലു പററുക.)

നേയാർത്ഥം-കാവ്യത്തിൽ പദദോഷങ്ങളിൽ ഒന്ന്.

അർത്ഥം ശ്രവണമാത്രത്താൽ സ്പഷ്ടമാകാതെ ലക്ഷണംകൊണ്ടും മററും ഊഹിച്ചെടുക്കേണ്ടതായി വരുന്നത്. 'കരണക്കററി തകർത്തിടാതനാരങ്ങുക=ജയിക്ക',

നേരത്ത്-അ. ൧. സമയത്ത്. ൨. ഉച്ചയ്ക്കു മുമ്പിൽ. ൩. സൂര്യൻ ഉദിച്ച സമയത്ത്, പ്രഭാതകാലത്ത്.

നേരത്തെ-അ. ൧. കണക്കുസമയത്തിനു അല്പം മുമ്പേ. ൨. ഉച്ചയ്ക്കു മുമ്പേ. ൩. കാലത്തെ, വെളിച്ചമായ ഉടനേ.

നേരം-സമയം.

നേരങ്കം-നേക്കാനരെ നിന്നുള്ള യുദ്ധം (ശബ്ദ).

നേരംപോക്ക്-൧. സന്തോഷമായിട്ടു സമയം പോക്കുന്നതിനുള്ള പാട്ടോ കളിയോ മററും. ൨. കള്ളക്കളിവചനം. ൩. കേൾക്കയോ കാണുകയോ ചെയ്യുമ്പോൾ ചിരി വന്നുപോകുന്ന കാര്യം.

നേരലർ-ശത്രുക്കൾ.

നേരസ്ഥൻ-നേരുള്ളവൻ.

നേരാകുന്നു-൧. പരമാർത്ഥം തെളിയുന്നു. ൨. നേരെയാകുന്നു. (സ. ക്രി.) നേരാക്കുന്നു.

നേരാംവണ്ണം-അ. നല്ലപോലെ, വേണ്ടുംപ്രകാരം, മര്യാദപ്രകാരം.

നേരായവർ-തുല്യതയുള്ളവർ.

നേരിടയാൾ-നേർത്ത (ഒതുങ്ങിയ) ഇട (അര) ഉള്ളവൾ, സുന്ദരി.

നേരിടുന്നു-നേരെ ചെല്ലുന്നു, എതിർക്കുന്നു, തടുക്കുന്നു.

നേരിട്ടെതിർക്കുന്നവൻ=അഭ്യമിത്രൻ, അഭ്യമിത്രീയൻ, അഭ്യമിത്രീണൻ.

നേരിയ-വി. കനംകുറഞ്ഞ, നേർമ്മയുള്ള, കട്ടിയില്ലാത്ത.

നേരിയത്ത്-൧. കട്ടികുറഞ്ഞതരം മാതിരി മുണ്ട്. ൨. തോളിൽ ഇടുന്ന നേർത്ത

വസ്ത്രം. ന. നേർത്തത്. (നേര്യത് എന്നു പറയുന്നതും എഴുതുന്നതും തെറ്റാണ്).

നേര്-ക. സത്യം വ. വളവില്ലായ്ക, ചൊവ്വ്. ന. പരമാർത്ഥം.

നേരുകാരൻ-സത്യമുള്ളവൻ, നേരസ്ഥൻ.

നേരുകേട്-നേരില്ലായ്ക, അസത്യം.

നേരുന്നു-ക പ്രാർത്ഥിക്കുന്നു. വ. ക്ഷേത്രങ്ങളിലു മററും വല്ലതും വഴിപാടായി കൊടുക്കാമെന്നു തീർച്ചയായിട്ടു പറയുന്നു.

നേരൊത്തുക-തുല്യമാവുക.

നേരേ-അ ക വഴിപോലെ വ. പ്രത്യക്ഷമായിട്ട്. ന. സംശയംകൂടാതെ ര. ചാഞ്ഞുപോകാതെ, വളവില്ലാതെ, ച രിവുകൂടാതെ, കോട്ടം വരാതെ. ഠ. നേരിട്ട്. ന്ത. മര്യാദയായിട്ട്

നേരേജ്യേഷ്ഠൻ-ഒരമ്മയിൽ നിന്നുണ്ടായ മൂത്ത സഹോദരൻ.

നേരേമറിച്ച്-അ. പറഞ്ഞതിനോ കല്പിച്ചതിനോ വിപരീതമായിട്ട്.

നേരേയനുജൻ-അടുത്ത ഇളയ സഹോദരൻ.

നേരേവിരോധം—പ്രത്യക്ഷമായ വിരോധം.

നേരൊത്ത-വി. ക. നേരായ വ. തുല്യമായ.

നേർ-'പോലെ' എന്നുള്ള അർത്ഥത്തിൽ പദങ്ങളിൽ ചേർത്തു പ്രയോഗിക്കുന്നു. ഉ-ം മധുനേർവാണി (മധുവിനെപ്പോലെയുള്ള വാക്ക).

നേർ-ക. ഒപ്പം, തുല്യം. വ. സത്യം ന ചൊവ്വ്.

നേർകഴ-വീട്ട പണിയുന്നതിൽ കഴുക്കോൽ ചായാതെ ഇറക്കുന്ന മാതിരി പണി.

നേർക്കാററ്-നേരെ വരുന്ന കാററ്, എതിരുള്ള കാററ്.

നേർക്കുനേരെ അ. ഒന്നിനു നേരെ മറേറാന്ന് .

നേർക്കുന്നു-ക എതിർക്കുന്നു നേരെ വരുന്നു. വ. നേരിട്ടു തടുക്കുന്നു. ന. കനം കുറയുന്നു. ര. കുറഞ്ഞൊന്നു അടക്കം വരുന്നു ഠ. കൊഴപ്പു പറയുന്നു. ന്ത. പൊടിഞ്ഞും മററും തരികൂടാതെയാകുന്നു. (സ ക്രി.) നേർപ്പിക്കുന്നു.

നേർച്ച-വഴിപാട്, ക്ഷേത്രത്തിലും മററും കൊടുപ്പാൻ നിശ്ചയിച്ചിരിക്കുന്നത്.

നേർച്ചക്കാരൻ — നേർച്ചകഴിക്കുന്നവൻ, നേർന്നവൻ

നേർത്ത-വി. ക. കനം കുറഞ്ഞ, വ. നേർമ്മയുള്ള. ന. എതിർത്ത ര. തരിയില്ലാതെ പൊടിഞ്ഞ.

നേർപ്പടം-കനം കുറവുള്ള വസ്ത്രം, നേർമ്മയുള്ള വസ്ത്രം.

നേർപലിശ-ക്രമപ്രകാരമുള്ള പലിശ.

നേർപാട്ടച്ചീട്ട്-നിലം പുരയിടം മുതലായതു കുടിയാനവന്മാരെ പാട്ടത്തിനേല്പിക്കുന്ന സമയം എഴുതിക്കൊടുക്കുന്ന ആധാരം

നേർപാട്ടം-പുരയിടത്തിന്റെയും മററും ക്രമമായ കരം, കണ്ടപാട്ടം.

നേർപാട്ടയോല-നേർപാട്ടച്ചീട്ട്.

നേർപാതി-ഒരുപോലെ രണ്ടായി പകുത്തത്.

നേർപ്പെടുന്നു-ക. നേരിടുന്നു. വ. ജന്മിയോടു നേരെ ആധാരം എഴുതിപ്പിടിക്കുന്നു.

നേർപ്പ്-ക. നേർക്കുക വ. നേർമ്മ, മിനുസം ന വെള്ളമാക്കം.

നേർമ്മ-ക. കട്ടിയില്ലായ്ക വ. മാർദ്ദവം.

നേർമ്മിക്കുന്നു-മാർദ്ദവം വരുത്തുന്നു. നന്നായി പൊടിക്കുന്നു.

(നേർപ്പിക്കുന്നു എന്നതിലും നന്ന് ഈ രൂപമാണ്)

നേർവ്വട്ടം-ഒന്നിനു പത്തുവീതമുള്ള വിളവ്

നേർവ്വഴി—പു. നേരെയുള്ള വഴി. ല. ന്യായമായി നടപ്പാനുള്ള ഒരു ക്രമം. ന. വ്യാജമില്ലാത്ത ഒരു ഉപദേശം.

നേർവ്വാട്ട്—പൊളിച്ചെഴുത്ത്.

നേർവ്വാതൽ—മുൻവാരത്തെ വാതൽ. നേർവാതിൽ > < കള്ളിവാതിൽ.

നേർവ്വാദം—നേരിട്ടുള്ള സംഭാഷണം (തർക്കം)

നേർവ്വാളം—പു ഒരു ചെടി, നഞ്ച്. നഞ്ചൻ കുരു.

കഫം, പിത്തം മഹോദരം, കൃമി ഇവയ്ക്കു നന്ന്. വിരേചനത്തെയും ഛർദ്ദിയേയും ഉണ്ടാക്കും. ഒരു വിരേചനീയദ്രവ്യമാകുന്നു. ഇതു ഭക്ഷിച്ചാലുണ്ടാകുന്ന വികാരത്തിൽ കൊത്തമ്പാലരി പൊടിച്ചു മോരിൽ കലക്കി പഞ്ചസാരയും ചേർത്തു സേവിക്കുക. സം—ജയപാലം ത—നേർവാളക്കൊട്ടെ ഇം—Croten plant ക്രോടൻപ്ലാൻറ്.

നേർവ്വാരം—വളവില്ലാത്തതായ വാരം

നേർവ്വിളി—ഒരുവൻ മറെറാരുവൻെറ പറമ്പിൽ വൃക്ഷം വെയ്ക്കുകയും മറവും ചെയ്താൽ ദേഹണ്ഡിച്ചവനു കൊടുക്കുന്ന അനുഭവം.

നേർവ്വിടുക—പു. ഉടമ്പടി വേർപിരിക്കുക ല. നേരെ ചെല്ലുക.

നേർവ്വില—നേരെ കാണുന്ന വില.

നേശൻ—സ്നേഹിതൻ.

നേഷ്ടാവ്—പതിനാറു ഋത്വിക്കുകളിൽ ഒരാൾ.

നേററി—പു. തഴക്കം, പതിവ്. ല ഭാവ

നൈ

നൈകടീക—വി. സമീപമുള്ള

നൈകടീകൻ—ഭിക്ഷു

നൈകധാ—അ. നാനാപ്രകാരം.

നൈകൻ—വിഷ്ണു.

നൈകഭേദ വി. പലവിധമായുള്ള.

നൈകഭേദം—അനേകപ്രകാരം. ഏകഭേദമല്ലാത്തത് (അനേകഭേദങ്ങളുള്ളത്) എന്നർത്ഥം മറെറാരു പര്യായം ഉച്ചാവചം.

നൈകഷേയർ—രാവണൻെറ മാതാവായ നികഷയിൽ നിന്നുത്ഭവിച്ച മാംസഭോജികളായ പിശാചുക്കൾ, രാക്ഷസർ.

നൈകൃതിക—വി. പു. കളവുള്ള, നേരുകേടുള്ള. ല. ദുഷ്ടതയുള്ള.

നൈഗമൻ—പു. കച്ചവടക്കാരൻ. ല. നഗരവാസി, പട്ടണത്തിൽ പാർക്കുന്നവൻ. നിഗമത്തിൽ ഭവിച്ചവൻ. കച്ചവടശാസ്ത്രപ്രകാരം കച്ചവടം കൊണ്ടു നടക്കുന്നവൻ എന്നർത്ഥം.

നഗരത്തിൽ പാർക്കുന്നതു ഒരു ബ്രാഹ്മണനാണെങ്കിൽ ആദരസൂചകമായി 'നൈഗമൻ' എന്നു പ്രയോഗിച്ചുകൂടാ. അതുകൊണ്ടു ബ്രാഹ്മണേതരനായ നഗരവാസി എന്നേ ഇതിന്നർത്ഥം പറയാവൂ എന്നു അഭിപ്രായം കാണുന്നു.

നൈഗമം—പു. നടത്തുക. ല. വഴി.

നൈച—നീചനെ സംബന്ധിച്ചതു്.

നൈചികം—കാളത്തല.

നൈചികി—ലക്ഷണമുള്ള പശു, നല്ല പശു. പശുക്കൾ സഞ്ചരിക്കുന്നവൾ എന്നർത്ഥം. പ്രശസ്തമായ കണ്ണു ശിരോഭാഗത്തോടു കൂടിയവൾ എന്നുമാവാം.

നൈച്യം—നീചത്വം.

നൈജ—വി. തൻെറ സ്വന്തമായ, തന്നെ സംബന്ധിച്ച.

നൈതൽപുഷ്പം—നെയ്തൽ പൂവ്, നെയ്യാമ്പൽ. പര്യായങ്ങൾ ഉൽപലം, കുവലയം.

ഇവ രണ്ടും ചെങ്ങഴിനീർപ്പൂവെന്നു ചിലർ പറയുന്നു. താമര, ആമ്പൽ, മലയാളത്തിന്റെ സാമാന്യമായ പേരാണെന്നു മറ്റൊരഭിപ്രായം. ഇന്ദീവരമെന്നും അഭിപ്രായം ഇല്ലാതില്ല.

'നൈതൽപ്പൂവിൻമല മുട്ടതമെര-
രങ്കരിക്കും നവാമൊദഃ'
(ഉണ്ണുനീലിസന്ദേശം)

നൈത്തിയാർ-കൊച്ചിയിൽ രാജാവിന്റെ ഭാര്യയ്ക്കു പറയുന്ന ഒരു പേർ.

നൈത്രികാമ്ലം-പാകൃജനകവും അമ്ലജനകവും കൊണ്ടുണ്ടാകുന്ന ഒരു ദ്രാവകം (Nitric Acid).

നൈദാഘം-ഗ്രീഷ്മകാലം. നിദാഘത്തെ (വേനലിനെ) സംബന്ധിച്ചതു് എന്നർത്ഥം.

നൈപാലി-തുളസിമുല്ല.

നൈപാല(ള)ം-വെണ്ണീറ്റക്കരിമ്പു്.

നൈപാലം-പ്ര. ചെമ്പു്. വ. ഉത്തരകിരിയാത്തു്.

നൈപാള, നേപാള- നേപാളരാജ്യത്തുണ്ടായ.

നൈപാളി-പ്ര. പിച്ചകം. വ. ചെമനി. ന. അമരി. ര. മനയോല. നേപാളരാജ്യത്തിലുണ്ടാകുന്നതു് എന്നർത്ഥം. ഉ. അരത്ത. ന. തുളസിമുല്ല.

നൈപുണ്യം, നൈപുണം-പ്ര. സാമർത്ഥ്യം, നിപുണത, മിടുക്കു്. വ. സംപൂർത്തി, തികവു്. ന. തിട്ടം.

നൈപ്പാവൽ-ഒരു ഫലശാകം. അഗ്നിയെ വർദ്ധിപ്പിക്കും. അത്യന്തം രുചികരമാണു്. രക്തദോഷത്തെയും വാതകോപത്തെയും ഉണ്ടാക്കും.

നൈമന്ത്രണകം-വിരുന്നു്, സദ്യ.

നൈമയൻ-കച്ചവടക്കാരൻ.

നൈമാലി-കസ്തൂരി.

നൈമിത്തിക-വി. കാരണംകൊണ്ടുണ്ടാകുന്ന.

നൈമിത്തികൻ-ജ്യോതിഷക്കാരൻ.

നൈമിത്തികപ്രളയം-ബ്രഹ്മാവിന്റെ ഒരു പകൽ കഴിയുമ്പോൾ അതുവരെ സൃഷ്ടിച്ചിട്ടുള്ളതെല്ലാം നശിക്കുന്നതിനു പറയുന്ന പേർ.

നൈമിത്തികം-കാരണത്താൽ ഉണ്ടാകുന്നതു്, കാരണം സംബന്ധിച്ചതു്.

നൈമിശം, നൈമിഷം-ഒരു വനം. ഈ വനത്തിൽവച്ചാണു് ഉഗ്രശ്രവസ്സ് എന്ന സൂതൻ ഋഷികൾക്കു മഹാഭാരതം ഉപദേശിച്ചതു്. ഇതു ഗോമതീതീരത്തിലാകുന്നു.

നൈമിശാരണ്യം-നൈമിശവനം. [ശൌനകാദിമഹർഷിമാരുടെ വാസസ്ഥലം]

നൈമേയം-ഒന്നുകൊടുത്തു മറ്റൊന്നു വാങ്ങുക. (വൈമേയം എന്നും പാഠം കാണുന്നു).

നൈയഗ്രോധം-പേരാൽക്കുരു.

നൈയായികൻ-ന്യായശാസ്ത്രത്തെ അറിയുന്നവൻ. മറ്റൊരു പര്യായം-അക്ഷപാദൻ.

നൈരന്തര്യം-അന്തരമില്ലായ്ക, ഇടതിങ്ങൽ, ഇടവിടാതെ ഉണ്ടായിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന സ്ഥിതി.

നൈരം-പ്ര. വെള്ളം. വ. കരിമ്പായൽ.

നൈരയികൻ-നരകത്തിൽ കിടക്കുന്നവൻ.

നൈരാശ്യക്കാരൻ-ആശയില്ലാത്ത സ്വഭാവക്കാരൻ.

നൈരാശ്യം-ആശയില്ലായ്ക, ആഗ്രഹമില്ലായ്കയാൽ ഒരു നിശ്ചയമായുള്ള ഭാവം.

'ആധിവ്യാധികളെല്ലാം ശമനമതുഭവി-
ക്കാഞ്ഞു നൈരാശ്യമോടെ'
(ഭാഷാകുമാരസംഭവം)

നൈരുജ്യം-ആരോഗ്യം. രുജ (ദുഃഖം, രോഗം) ഇല്ലാത്ത സ്ഥിതി എന്നർത്ഥം.

നൈരൃത-വി. നിരൃതിയെ സംബന്ധിച്ച

നൈരൃതൻ-(നിരൃതിവംശജനായ) രാക്ഷസൻ.

നൈരൃതി-സ്ത്രീ. തെക്കുപടിഞ്ഞാറേക്കാണ്. വ. നരകദേവത, ജ്യേഷ്ഠാഭഗവതി, അഭാഗ്യം.

നൈർഗ്ഗുണ്യം-നിർഗ്ഗുണത, ഗുണമില്ലായ്ക

നൈർഘൃണ്യം-ദയയില്ലായ്ക, ക്രൂരത.

നൈർദ്ദേശികൻ-ഭൃത്യൻ.

നൈർദ്ധന്യം-നിർദ്ധനത, ധനമില്ലാത്ത സ്ഥിതി.

നൈർമ്മല്യം-സ്ത്രീ. നിർമ്മലത, മലമില്ലായ്ക, സ്വച്ഛത, തെളിവ്. വ. ദോഷമില്ലായ്ക, പാപമില്ലായ്ക.

നൈവമേയഗ്രഹം-ഒരു രോഗം.

ഛർദ്ദി, വിറയൽ, തൊണ്ടയും വായും ഉണങ്ങുക, പല്ലുകടി, കീഴും മേലുമുള്ള നോട്ടം, ദുർഗ്ഗന്ധം ഇത്യാദിയത്രെ ലക്ഷണം.

നൈവര-കെട്ടിടം പുത്തനായുണ്ടാക്കുമ്പോൾ ദൃഷ്ടിദോഷം ഉണ്ടാകാതെയിരിപ്പാൻ കരങ്ങിന്റെയും മനുഷ്യരുടെയും രൂപമുണ്ടാക്കി വെക്കുക (നൈവാരം)

നൈവല-ചില നാല്ക്കാലിമൃഗങ്ങളുടേയും മററും ഉള്ളിൽ നെയ് ഇരിക്കുന്നതായി പാടപോലെയിരിക്കുന്ന വസ്തു, ചവ്വ്.

നൈവിലാമ്പൽ-ഒരുവക ചെറിയ ആമ്പൽ.

നൈവേദ്യം-ദേവന്മാൎക്ക നിവേദിക്കുന്ന തിന്നുള്ള ചോറും പഴവും മററും.

നൈശ-വി. നിശയെ (രാത്രിയെ) സംബന്ധിച്ച, രാത്രിയോടു ചേൎന്ന.

നൈഷധ-വി. നിഷധനെ സംബന്ധിച്ച. നിഷധം എന്ന രാജ്യത്തെ സംബന്ധിച്ച.

നൈഷധകം-വേഴച്ചുന്നെല്ല്.

നൈഷധൻ-നിഷധരാജ്യത്തെ രാജാവ്, നളൻ.

നൈഷധം-ഒരു കാവ്യം. ശ്രീഹൎഷൻ ഉണ്ടാക്കിയത് (നളചരിതം).

നൈഷാദൻ-നിഷാദജാതിയിൽ പെട്ടവൻ, ചണ്ഡാലൻ, കാട്ടാളൻ.

നൈഷ്കിക-വി. വിലയ്ക്കു വാങ്ങപ്പെട്ട.

നൈഷ്കികൻ-കമ്മട്ടവിചാരക്കാരൻ, വെള്ളിമുതലായതിരിക്കുന്ന ഭണ്ഡാരത്തിലെ അധികൃതൻ. നിഷ്കത്തിൽ (സ്വൎണ്ണത്തിൽ) അധികൃതൻ എന്നർത്ഥം.

നൈഷ്ഠിക-വി. സ്ത്രീ. നിഷ്ഠയെ സംബന്ധിച്ച. വ. വ്രതങ്ങളിലും മററും സ്ഥിരതയുള്ള. ന. നിശ്ചയമുള്ള. ൪. അവസാനത്തിലുള്ള.

നൈഷ്ഠികൻ-ഗുരുഭവനത്തോടുകൂടി നടന്നു വേദം പഠിക്കുന്ന ഒരു ബ്രാഹ്മണൻ.

നൈഷ്ഠൂര്യം-നിഷ്ഠുരത, കഠിനത.

നൈസർഗ്ഗിക-വി. സ്വാഭാവികമായത്, സാധാരണമായി ഉള്ളത്

നൈസാം-മഹമ്മദീയ രാജാക്കന്മാരുടെ സ്ഥാനപ്പേർ. ഉ-ം ഹൈദരാബാദിലെ നൈസാം മുകിൾചക്രവൎത്തിമാരുടെ കാലത്ത് അവരുടെ രാജപ്രതിനിധി എന്നർത്ഥമുള്ള ഈ പേരിനെ ഹൈദരാബാദിലെ മഹമ്മദീയ രാജാവിന് അവർ നല്കിയതാണ്.

നൈസ്ത്രിംശികൻ-വാൾ എടുത്തവൻ, ഖഡ്ഗം ആയുധമായിട്ടുള്ളവൻ. (നിസ്ത്രിംശം = വാൾ)

നൊ

നൊക്കുന്നു-ഞെരുങ്ങി മറുപുറം കടക്കുന്നു.

നൊങ്ങ്, ഞൊങ്ങ്-കിളിച്ച തേങ്ങയുടെ ഉള്ളിൽ നിറഞ്ഞുകാണുന്ന മാർദ്ദവമുള്ള വസ്തു (കാമ്പ്).

നൊങ്ങണംപുല്ല്-ഒരുവക പുല്ല്.

നൊച്ചൻ-ഒരുവക എലി.

നൊച്ചി-ഒരു മരുന്നു ചെടി.

നൊച്ചി കഫം, ശൂലം, വീക്കം, ജ്വരം, വ്രണം, ക്ഷയം മുതലായവയ്ക്കു നന്ന്. കണ്ണിനു നന്നാണ്. ഒരു ജ്വരഘ്ന ദ്രവ്യമാണ്. ത-നൊച്ചില്യ. കരിനൊച്ചി, വെളുത്തനൊച്ചി ഇങ്ങിനെ രണ്ടു തരമുണ്ട്.

നൊച്ചെലി-ഒരുവക എലി. പര്യായങ്ങൾ-ചുചുന്ദരീ, ഗന്ധമൂഷീ.

നൊടി, ഞൊടി-കൈയുടെ പെരുവിരലും നടുവിരലും കൂട്ടിയുണ്ടാക്കുന്ന ശബ്ദം.

നൊടിക്കുന്നു, ഞൊടിക്കുന്നു-കൈയുടെ പെരുവിരലും നടുവിരലും കൂട്ടി ശബ്ദിപ്പിക്കുന്നു.

നൊടിഞ്ഞാനിയം — ചാട്ടുവചനം. (പ. മ.)

നൊടിപ്പ്, ഞൊടിപ്പ്-നൊടി.

നൊടിയളവ്-ഒരു നൊടിയുടെസമയം.

നൊടിയിട-ഒരു നൊടിയുടെ സമയം.

നൊട്ട, ഞൊട്ട-കൈകാലുകളുടെ സന്ധിയിൽനിന്നുള്ള ശബ്ദം.

നൊട്ടങ്ങാ-ഒരുവക ചെടി.

നൊട്ടൽ-പ്രവൃത്തി.

നൊട്ടാനൊടിയൻ-ഒരു ചെറു ചെടി

നൊട്ടുന്നു, ഞൊട്ടുന്നു ചെയ്യുന്നു.

നൊണ്ടൽ-മുടന്തൽ.

നൊണ്ടി-മുടന്തി നടക്കുന്നവൻ.

നൊണ്ടിനാടകം-പാണ്ടികക്കാരുടെ ഒരു കഥപ്പാട്ട്.

നൊണ്ടുന്നു-മുടന്തി നടക്കുന്നു, ഭംഗികൂടാതെ നടക്കുന്നു.

നൊണ്ണ്-ൟ. കുട്ടികളുടെ പല്ലു മുളയ്ക്കുന്നും ഇടം, തൊണ്ണ്. ഉ. വയസ്സന്മാരുടെ പല്ലുപോയ ഇടം.

നൊണ്ണൻ, നൊണ്ണി-പല്ലില്ലാത്തവൻ. (സ്ത്രീ-നൊണ്ണിച്ചി).

നൊത്തുന്നു-തുളയിൽക്കൂടെയോ തുളഞ്ഞോ മറുപുറത്തു കടക്കുന്നു.

നൊമ്പരം, നൊമ്പലം-ൟ, വേദന. ഉ. ദുഃഖം.

നൊമ്മൾ-നാം, നമ്മൾ.

നൊയ്യൻ-ബലഹീനൻ.

നൊയ്യവർ-നിസ്സാരന്മാർ.

നൊള്ളാപ്പ്-ഉപദ്രവം, ശല്യം. (പ. മ)

നോ

നോ-അര. ഇല്ല, അല്ല.

നോക്ക്-കാഴ്ച. ഉ. കണ്ണ്. ന. നോട്ടം.

നോക്കം-ൟ. നോക്കുക, സൂക്ഷിക്കുക. ഉ. ഭംഗി. ന. കണ്ണ്.

നോക്കൽ-നോട്ടം, നോക്ക്.

നോക്കുന്നു-ൟ. എന്തെങ്കിലും കാണ്മാൻ നേരെ കണ്ണുതുറക്കുന്നു. ഉ. അന്വേഷിക്കുന്നു, സൂക്ഷിക്കുന്നു.

നോക്കുമരം-ൟ. അടയാളം എഴുതി തൂക്കിയിരിക്കുന്ന തൂണ്. ഉ. കയറി കുഴൽക്കണ്ണാടി വച്ചു നോക്കുന്നതിനു നാട്ടിയ മരം.

നോക്കുവിദ്യ-ഒരുമാതിരി ചെപ്പടിവിദ്യ.

നോങ്ങൽ-ഒരുവക മത്സ്യം.

നോചേൽ-അ, അല്ലെങ്കിൽ.

നോട്ടുന്നു-കൈവിരൽ മടക്കി തലയിൽ തട്ടി വേദനപ്പെടുത്തുന്നു.

നോട്ടക്കഴിപ്പ്-നോക്കിത്തള്ളപ്പെട്ടത്.

നോട്ടക്കാരൻ-പു. പണം നോക്കുന്നതിനും മററും വശമുള്ളവൻ. ൨. നോക്കുന്നവൻ.

നോട്ടക്കുറവ്-പു. വിചാരക്കുറവ്. ൨. നോക്കിയതിന്റെ തെററ്.

നോട്ടം-പു കാഴ്ച. ൨. നോക്ക്. ൩. പണം നോക്കുകയും മററും.

നോട്ടമുള്ളവൻ-പു. പണംനോട്ടം, മഷിനോട്ടം മുതലായവയിൽ ശീലമുള്ളവൻ ൨. ബുദ്ധി വിസ്താരമുള്ളവൻ.

നോട്ടീസ്-തെരിയപ്പെടുത്തൽ. (ഇംഗ്ലീഷ് ഭാഷ).

നോണ്ടൽ, ഞോണ്ടൽ-തോണ്ടുക, കിഴിക്കുക, പിച്ചുക.

നോണ്ടുന്നു, ഞോണ്ടുന്നു- കിഴിക്കുന്നു, നുള്ളുന്നു, തോണ്ടുന്നു.

നോനാമരം-ഒരു വൃക്ഷം.

നോദനം-പു തുരത്തൽ. ൨, പിളപ്പ്. ൩. ധ്വംസനം ൪. ഛേദനം. ൫. പ്രേരണം.

നോദം-പ്രേരണം.

നോമ്പ്-ഏകാദശിവ്രതം മുതലായ ഉപവാസം.

നോമ്പുകാരൻ-നോമ്പുള്ളവൻ.

നോം-പു. ഞാൻ. (ബഹു- [illegible]വാചകം). ൨. നാം, നമ്മൾ

നോല്ക്കുന്നു-വ്രതം [illegible], കാത്തിരിക്കുന്നു, ഉപവസിച്ചിരിക്കുന്നു. (കാ. ക്രി. നോല്പിക്കുന്നു).

> 'തിങ്കളിൽ രണ്ടു പ്രദോഷം വരുമതു
> നിങ്ങടെ മക്കളെ നോല്പിക്കേണം'
> (പ്രദോഷമാഹാത്മ്യം തുള്ളൽ)

നോയ് ദുഃഖം. (പഴയ മലയാളമാണ്).

> 'നോയകലവേ തെളിഞ്ഞു'
> (ഭഗവൽഗീത-മാധവപ്പണിക്കർ)

നോവൽ-ആഖ്യായിക.

നോവൽ-കഥാഘടനത്തിലും പാത്രസൃഷ്ടിയിലും സംഭാവ്യതാഗുണവും അനുഭവരസവും വരുത്തീട്ടുള്ള സംഭാഷണങ്ങളാലും സന്ദർഭങ്ങളാലും വർണ്ണനകളാലും ലോകതത്വങ്ങളുടെ യഥാർത്ഥസ്ഥിതിയെ സരസമാംവണ്ണം ഹൃദയംഗമമാക്കിക്കൊടുക്കുകയാണ പ്രധാനം. യഥാർത്ഥത്തിൽ സംഭവിച്ചിട്ടില്ലാത്തതാണെങ്കിലും വാസ്തവത്തിൽ സംഭവിക്കാവുന്നതും, 'പ്ലാട്ട്' അല്ലെങ്കിൽ വിചിത്രമായ കഥാവസ്തുക്കളോടുകൂടിയതുമായ ഒരു കഥയെ നോവൽ എന്നു പറയാം. പ്ലാട്ട് ഒന്നുമില്ലാത്ത വെറും കഥകളെ സാധാരണ സംഭവിക്കാവുന്നതായിത്തന്നെയിരുന്നാൽത്തന്നെയും ആരും നോവൽ എന്ന ശേഖരത്തിൽ ഉൾപ്പെടുത്താറില്ല. നോവലിൽ ഒരു നായകനും നായികയും കൂടിയേ കഴിയൂ. നോവലിന്റെ മുഖ്യധർമ്മം ജ്ഞാനപ്രദാനമാണ്. രാജ്യകാര്യങ്ങൾ, സമുദായ കാര്യങ്ങൾ, സദാചാരതത്വങ്ങൾ എന്നിവ പൊതുവായ ജ്ഞാനത്തിന്റെ വകഭേദങ്ങളാകുന്നു. മലയാളത്തിൽ ഇദംപ്രഥമമായി ഉണ്ടായ നോവൽ കുന്ദലതയാണ്. ഇതു രാജ്യകാര്യസംബന്ധമായതിൽ ഒന്നാകുന്നു. ഒരു യഥാർത്ഥ നോവലിന്റെ ഉദ്ദേശം ഒരു സമുദായത്തിന്റെ ആചാര നടപടികളും, ചില വ്യക്തികളുടെ സ്വഭാവവിശേഷങ്ങളും, ഏതു തരക്കാരുമുള്ള വായനക്കാരെയും അസാമാന്യമായി രസിപ്പിക്കണം. അവരെക്കൊണ്ട് ആവശ്യംപോലെ ചിരിപ്പിക്കുകയും കരയിക്കുകയും, ഇടക്കിടക്കു ഗൌരവമായ ആലോചന ചെയ്യിക്കയും, അവരുടെ ഹൃദയത്തിൽ നാനാപ്ര

കാരണ സ്തോത്രങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കുകയും ആകപ്പാടെ അത്യന്തം തൃപ്തികരമായ ഒരു അനുഭവം ജനിപ്പിക്കയും ചെയ്യണം. ഇവയെല്ലാം അങ്ങിനെയെങ്കിലത്രേ ഒരു യഥാർത്ഥനോവൽ ആകയുള്ളൂ. ഇം- ഇന്ദുലേഖ.

നോവാളി-മീനക്കാരൻ.

നോവ്-പ്ര. വേദന, വ്യഥ. വ. പ്രസവവേദന മുതലായതു്.

'ചാരമകംനൊന്തു സാരസ്യവാണിയിൽ'
(ഭാഗവതം)

നോവുന്നു-വേദനയുണ്ടാകുന്നു. (കാ. ക്രി. നോവിക്കുന്നു.)

നോള-പ്ര. ഫലങ്ങൾ, മത്സ്യങ്ങൾ മുതലായവയിലുള്ള ഒരുമാതിരി ഒട്ടുന്ന ദ്രാവകം (ജലം പോലെയുള്ള വസ്തു). വ. കുതിരയുടെ വായിലുള്ള പത (ചാളുവ). ന. വായിൽനിന്നു് ഒലിക്കുന്ന ഉമിനീർ (ഞൊള).

—:0:—

നൌ

നൌ(വ്വ്)-തോണി, വള്ളം. പ്രേരിപ്പിക്കപ്പെടുന്നതെന്നർത്ഥം.

നൌക-തോണി, വള്ളം.

നൌകാദണ്ഡം - തോണിക്കഴുക്കോൽ, ത്ഥ. തോണിയെ പ്രേരിപ്പിക്കുന്ന കോൽ എന്നർത്ഥം.

നൌതാര്യം-ചുഴക്കടവു്, വള്ളക്കടവു്, കടത്തുകടവു്.

ന്യ

ന്യക്-വി. പ്ര. കുറിയ. നിഗ്ഗമിക്ക എന്നർത്ഥം. വ. നിന്ദ്യമായ.

ന്യക്കാരം-നിന്ദ.

ന്യക്ഷ-വി. പ്ര. ആസകലം, എല്ലാം. വ. നികൃഷ്ടമായ.

ന്യക്ഷൻ-അധമൻ.

ന്യക്ഷം-പ്ര. എരുമപ്പുല്ലു്. വ. പോത്തു്. ന. മുഴുവൻ. ര. നികൃഷ്ടമായ വസ്തു. ഇതിങ്കൽ ഇന്ദ്രിയങ്ങൾ നിയതങ്ങൾ (നികൃതങ്ങൾ) ആകുന്നു.

ന്യഗ്രോധം-പ്ര. പേരാൽ. വഴിയെ തടസ്ഥപ്പെടുത്തുന്നതെന്നർത്ഥം. വ. ഒരു മരളവു്. ന. വന്നി.

ന്യഗ്രോധി-പ്ര. എലിച്ചെവി. വിലങ്ങത്തിൽ പടരുന്നതെന്നർത്ഥം. വ. വലിയമന്തി.

ന്യഗ്രോധികാ-എലിച്ചെവിയൻ.

ന്യങ്കു-കരിമാൻ, കടമാൻ. തലവളച്ചുകൊണ്ടോടുന്നതു് എന്നർത്ഥം.

ന്യങ്കുഭൂരുഹം-പലകപ്പയ്യാനി.

ന്യച്ഛം-ഒരു ക്ഷുദ്രരോഗം.

കരുവാളിച്ചിട്ടും മററും ദേഹത്തിൽ കാണുന്ന മണ്ഡലമാകുന്നു ന്യച്ഛം.

ന്യസനം-പ്ര. വെക്കുക. വ. ഉപേക്ഷിക്കുക. ന. പണയം.

ന്യസിക്കുന്നു-പ്ര. വയ്ക്കുന്നു. വ. തൊടുന്നു. ന. അംഗങ്ങളിലോരോന്നിൻെറയും രക്ഷക്കായി ഓരോ ദേവതമാരെ മന്ത്രപൂർവകമായി കല്പിക്കുന്നു.

ന്യസ്തം-വയ്ക്കപ്പെട്ടതു്. ന്യസിക്കപ്പെട്ടതു് എന്നർത്ഥം. മറെറാരുപര്യായം-നിസൃഷ്ടം

ന്യാദം-ഭക്ഷണം.

ന്യായക്കേടു്-മുറകേടു്, മര്യാദകേടു്, ക്രമത്തെററു്.

ന്യായദർശനം-ന്യായശാസ്ത്രം. കർത്താവു് ഗൌതമമഹർഷി.

ന്യായപ്രമാണം-പ്ര. നേരിൻെറയും നല്ലനടപ്പിൻെറയും മററും ഒരു സാക്ഷി

പുസ്തകം. ൨. നീതിയെക്കുറിച്ചുള്ള ഒരു പരിച്ഛേദം. ൩. ചട്ടത്തെ സംബന്ധിച്ചുള്ള ഒരു ദൃഷ്ടാന്തം.

ന്യായം-വി. നേരായുള്ള, യോഗ്യമായുള്ള

ന്യായം-ഫ. സത്യം ൨. യുക്തം. ൩. മര്യാദ, നല്ലനടപ്പ്, ചട്ടംവെപ്പ്, ക്രമം. ൪. നീതി. ൫. ശാസ്ത്രങ്ങളിൽ പറയുന്ന ഓരോ മുറ, സംസ്കൃതഭാഷയിലുള്ള പഴമൊഴി. നിയമേന നടത്തപ്പെടുന്നത് എന്നർത്ഥം.

ചില ന്യായങ്ങൾ-അന്ധഗോലാംഗൂലന്യായം, അന്ധചടകന്യായം, അന്ധപംഗുന്യായം, അന്ധപരമ്പരാന്യായം, അന്ധഹസ്തിന്യായം, അശോകവനികാന്യായം, ഉഷ്ട്രകണ്ടകഭോജനന്യായം, കദംബഗോളകന്യായം ,കരകങ്കണന്യായം, കാകദന്തഗവേഷണന്യായം, കാകാക്ഷിന്യായം, കൂപയന്ത്രഘടികാന്യായം, കൂർമ്മാംഗന്യായം, കൈമുതികന്യായം, ഖലേകപോതകന്യായം, ഗുഡജിഹ്വികാന്യായം, ഘട്ടകുടീപ്രഭാതന്യായം, ദഗ്ദ്ധപത്രന്യായം, ദണ്ഡചക്രാദിന്യായം, ദണ്ഡാപൂപന്യായം, ദേഹളീദീപന്യായം, നൃപനാപിതപുത്രന്യായം, പങ്കപ്രക്ഷാളനന്യായം, പിഷ്ടപേഷണന്യായം, ബീജാങ്കുരന്യായം, ലൂതാതന്തുന്യായം, ലോഹചുംബകന്യായം, വഹ്നിധൂമന്യായം, വിഷകൃമിന്യായം, വിഷവൃക്ഷന്യായം, ശംഖവേലാന്യായം, ശാലിനീന്യായം, സിംഹാവലോകനന്യായം, സൂചീകടാഹന്യായം, സ്ഥവിരലഗുഡന്യായം, സ്ഥാലീപുലാകന്യായം.

ന്യായമാർഗ്ഗം-ന്യായമായ വഴി.

ന്യായവിധി-ന്യായത്തെ വിചാരിച്ചു നിശ്ചയിക്കുന്ന കല്പന, തീർപ്പ്.

ന്യായവിരോധം-മര്യാദയുടെയുംമറവും തെററ്.

ന്യായവിസ്താരം-ന്യായസ്ഥലത്തെ ചോദ്യോത്തരം മുതലായത്, നേരും മര്യാദയും മുറയും അറിയുന്നതിനു വേണ്ടി ചെയ്യുന്ന വ്യവഹാരം.

ന്യായശാസ്ത്രം-ന്യായം അറിയുന്നതിനുള്ള തർക്കശാസ്ത്രം. തർക്കശാസ്ത്രം, നീതിശാസ്ത്രം മുതലായത്.

'ഹിന്ദുക്കളുടെ തർക്കശാസ്ത്രം ഉണ്ടാക്കിയത് ഗൌതമമഹർഷിയാകുന്നു. അദ്ദേഹം ജീവിച്ചിരുന്നത് കപിലാചാര്യൻ ജീവിച്ചിരുന്നതിനു ഒന്നോ രണ്ടോ ശതാബ്ദങ്ങൾ കഴിഞ്ഞിട്ടാകുന്നു. അദ്ദേഹം ഉണ്ടാക്കിയ ന്യായസൂത്രം എന്ന തർക്കശാസ്ത്രം അഞ്ചു ഭാഗങ്ങളായിട്ടാണ് വിഭാഗിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ളത്. ന്യായശാസ്ത്രത്തിൽ ഒന്നാമതായി പറയുന്നത് പ്രസ്താവവിഷയങ്ങളെപ്പററിയാകുന്നു. ആ വിഷയങ്ങളിൽ പ്രധാനമായിട്ടുള്ളവ പ്രമാണവും പ്രമേയവുമാകുന്നു.'-(പ്രാചീനാര്യാവർത്തം).

ന്യായശാസ്ത്രി-ഫ. ന്യായശാസ്ത്രം അറിഞ്ഞവൻ. ൨. ന്യായസ്ഥലത്തെ ശാസ്ത്രി, കോടതിയിലെ ശാസ്ത്രി.

ന്യായസ്ഥലം-കോടതി, കച്ചേരി മുതലായ സ്ഥലം.

ന്യായാധിപതി-ന്യായസ്ഥലത്തെ പ്രമാണി. ജഡ്ജി മുതലായ ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരിൽ ഒരാൾ. പര്യായങ്ങൾ പ്രാഡ്വിവാകൻ, അക്ഷദർശകൻ.

ന്യായാസനം-ന്യായാധിപതിയുടെ ഇരിപ്പിനുള്ള സ്ഥാനം.

ന്യായ്യം-ന്യായമായി കിട്ടുന്നതിന്റെ പേർ ന്യായത്തിൽ നിന്നു വേർപെടാത്തതെന്നർത്ഥം.

ന്യാസം-ഫ. വെക്കുക.

'അതിമൃദു പദന്യാസൈസ്സഞ്ചരന്തീം'
(രാവണവിജയം ആട്ടക്കഥ)

൨. ഉപേക്ഷിക്കുക. ൩. പണയം. ൪. സൂക്ഷിപ്പാൻ കൊടുത്തതു്. ന്യസിക്കപ്പെടുന്നതെന്നർത്ഥം.

ന്യുബ്ജ-വി. കൂനുള്ള, വളവുള്ള. ചൊവ്വില്ലാത്ത എന്നർത്ഥം.

വാതം മുതലായ രോഗങ്ങൾകൊണ്ടു മുതുകു വളഞ്ഞു തലകീഴ്പെട്ടായിട്ടുള്ള കൂനന് 'ന്യുബ്ജൻ' എന്നു പേർ.

ന്യുബ്ജം – ആരൻപുളിങ്ങ, ഇലിമ്പ, ചെമ്പരംപുളിങ്ങ.

ന്യുംഖ-വി. ഇഷ്ടമുള്ള.

ന്യുംഖം-സാമവേദം, മന്ത്രവിശേഷം.

ന്യൂന-വി. കുറവുള്ള, നിന്ദ്യമായ.

ന്യൂനചിഹ്നം-കുറയ്ക്കുന്നതുള്ള രണ്ടു സംഖ്യകളുടെ മദ്ധ്യേ വിലങ്ങത്തിൽ ഇടുന്ന വര(൫ — ൨). ഇതിനെ അഞ്ചു് ന്യൂനം രണ്ടു് എന്നു വായിക്കുന്നു.

ന്യൂനത-കുറവു്.

ന്യൂനൻ-പു. അല്പൻ. ൨. നിന്ദ്യൻ.

ന്യൂനപദം-കാവ്യദോഷങ്ങളിൽ ഒന്നു്, ആവശ്യപ്പെടുന്ന പദങ്ങളെ പ്രയോഗിക്കാതെയിരിക്ക.

ന്യൂനം-കുറവു്, കുറയ്ക്കണമെന്നു കാണിക്കുന്ന അടയാളം.

നൃസ്ഥിമാലി-ശിവൻ.

—oooOooo—

പ

പ-പു. ഹല്ലുകളിൽ ൨൧-ാം അക്ഷരം.

ഒരു വ്യഞ്ജനം, ഖരങ്ങളിൽ ഒന്നു്.

'പ' എന്നതു് പദാന്തത്തിൽ വരുമ്പോൾ കുടിക്കുക; രക്ഷിക്കുക എന്നീ അർത്ഥങ്ങൾ വരും.

൨. സപ്തസ്വരങ്ങളിൽ ഒന്നു്, പഞ്ചമസ്വരം.

പഃ-പു. കാററു്. ൨. ഇല. ൩. മുട്ട. ൪. സ്വർണ്ണം.

പക-(ധാതു) പു. സംഭ്രമിക്കുക. ൨. വിരോധപ്പെടുക.

പക-വൈരം, വിരോധം, ൨. ഭിന്നത.

പകച്ച-വി. പു. വിരോധപ്പെട്ട. ൨. വേറെ വേറെയായ. ൩. നടുങ്ങിയ.

പകട്ടു്-പു. ചെറുതുണ്ടു്. ൨. ഉപയോഗമില്ലാത്തതു്.

പകപ്പു്-പു. വിരോധം. ൨. ഭിന്നത. ൩. ശത്രുത. ൪. അകലം. ൫. വ്യത്യാസം. ൬. അത്ഭുതം.

പകയൻ(ർ)-ശത്രു(ക്കൾ).

പകയുക-ഭാഗിക്കുക.

പകയ്ക്കുന്നു-പു. വെറുക്കുന്നു. ൨. നടുങ്ങുന്നു. ൩. വേറെവേറെയാകുന്നു.

പകരം- ഒന്നിനു മറെറാന്നു്.

പകരി-പു. ഒരു മത്സ്യം. ൨. ചുററൽ.

പകരികൊണ്ടിരിക്ക— ചുററിക്കൊണ്ടിരിക്ക.

പകരുന്നു-പു. വെച്ചുമാറുന്നു, ഒഴിക്കുന്നു, ഒന്നിൽ നിന്നു മറെറാന്നിലേക്കു് ആക്കുന്നു. ൨. ഭാവഭേദം വരുന്നു. ൩. ചില രോഗങ്ങൾ ഒരുവനിൽ നിന്നു മറെറാരുവനിലാകുന്നു. ൪. മാറുന്നു.

പകർച്ച-പു. പകരുക, പകർന്നതു്. ൨. മാററം. ൩. ഒരാളിന് പ്രത്യേകമായി കൊടുത്തയക്കുന്ന സദ്യാവിഭവങ്ങൾ.

പകർച്ചക്കാരൻ-പു. ചോറുംമററും പകർന്നു കൊടുക്കുന്നവനും മേടിക്കുന്നവനും. ൨. വിളമ്പുകാരൻ.

പകർച്ചവ്യാധി-പകരുന്ന രോഗം. മസൂരി, വിഷൂചികാ മുതലായവ.

പകർത്തൽ-പകർത്തി എഴുതുക, ഒന്നിനെ കണ്ടു അതുപോലെ എഴുതുക.

This PDF edition is generated from the scanned images of Śabdatārāvali, volume 2, edition 2, made available by a team of volunteers comprising of Shiju Alex, Byju Ramakrishnan, VS Sunil, Vishva Prabha and Benjamin Varghese. This can be downloaded or read online at http://stv.sayahna.org
under the terms of Creative Commons Attribution-ShareAlike License.

Sayahna Foundation, JWRA 34, Jagathy, Trivandrum 695014 • ⟨info@sayahna.org⟩